Nº

A digital facsimile of Walters Ms. W.545, Hymnal

Published by: The Walters Art Museum
600 N. Charles Street Baltimore, MD 21201
http://www.thewalters.org/

Released under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported license
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode
Published 2013

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

Shelf mark	Walters Art Museum Ms. W.545
Descriptive Title	Hymnal
Text title	Hymnal *Vernacular:* Շարակնոց
Abstract	This Armenian hymnal was created in the late-seventeenth or early eighteenth century. Although no colophons are recorded in the manuscript, the name of the scribe, Awēt, appears on fol. 11r. This may be the same Awēt whose work is recorded elsewhere in manuscripts produced at the Monastery of Surb Amenap'rkič in New Julfa, Isfahan (Iran). The four miniatures depicting Joachim and Anna, Adam and Eve, the Resurrection of Christ, and Pentecost represent familiarity with European pictorial traditions. They appear to have been retouched after the original paint began to flake off. The head-pieces for canon divisions and the marginal decoration are based on earlier Armenian models. The small size of this hymnal suggests that it was used privately when participating in the Armenian liturgy.
Date	Late 17th or 18th century CE
Origin	Possibly Monastery of Surb Amenap'rkič in New Julfa, Isfahan, Iran
Scribe	*As-written name:* Awēt *Known as:* Awetis *Known as:* Avetis
Form	Book
Genre	Devotional
Genre	Liturgical
Language	The primary language in this manuscript is Armenian.
Support material	Parchment Very thin, almost transparent calfskin, carefully selected and prepared, with very few blemishes; moderate curling of the folio leaves; lower folio corners are stained from handling; first and last folios have been torn considerably; first thirty-two folios stained at the top edges with what appears to be

	black ink; no pastedowns used on inside boards, leaving the wood exposed
Extent	Foliation: i+373 Foliation marked in pencil in upper right corners, rectos; fol. 373 is marked as 443
Collation	Formula: 1(12), 2(12), 3(12), 4(12), 5(12), 6(12), 7(12), 8(12), 9(12), 10(12), 11(12), 12(14,-9), 13(12), 14(12), 15(14,-3), 16(12), 17(12), 18(12), 19(12), 20(12), 21(12), 22(12,-10), 23(12), 24(12), 25(12), 26(12), 27(12), 28(12), 29(12), 30(18,-6), 31(10,-1,-3) Catchwords: None Signatures: None Comments: First folios of each quire on fols. i, 12, 24, 36, 48, 60, 72, 84, 96, 108, 120, 132, 145, 157, 169, 182, 194, 206, 218, 230, 242, 254, 265, 277, 259, 301, 313, 325, 337, 349, 366; last two quires of the book were added later
Dimensions	8.0 cm wide by 11.0 cm high
Written surface	4.5 cm wide by 7.0 cm high
Layout	Columns: 1 Ruled lines: 21
Contents	*fols. 1r - 373v:* *Title:* Hymnal *Scribe:* Awēt *Hand note:* Bolorgir *Decoration note:* Four full-page polychrome miniatures and nine decorated head-pieces for principal canon divisions; marginal decorations with floral and faunal motifs appear beside individual canons; decorated initials in red, blue, and yellow pigment; rubrics in red; text in black ink *fols. 1v - 11r:* *Title:* Canon of the Birth of the Virgin *Scribe:* Awēt

Decoration note: One full-page miniature, one head-piece, and marginal decorations marking individual canons

fols. 11v - 57v:
Title: Canon of the Eve of Theophany
Scribe: Awēt
Decoration note: One full-page miniature, one head-piece, and marginal decorations marking individual canons

fols. 58r - 136r:
Title: Canon of Shrove Tuesday
Scribe: Awēt
Decoration note: One full-page miniature, one head-piece, and marginal decorations marking individual canons

fols. 137v - 186r:
Title: Canon of the Resurrection
Scribe: Awēt
Decoration note: One full-page miniature, one head-piece, and marginal decorations marking individual canons

fols. 186v - 234v:
Title: Canon of Pentecost
Scribe: Awēt
Decoration note: One full-page miniature, one head-piece, and marginal decorations marking individual canons

fols. 235r - 288v:
Title: Canon of the Eve of the Holy Cross
Scribe: Awēt
Decoration note: One head-piece and marginal decorations marking individual canons

fols. 289r - 309r:
Title: Canon of All the Martyrs
Scribe: Awēt
Decoration note: One head-piece and marginal decorations marking individual canons

fols. 309v - 333v:
Title: Canon of All the Dead
Scribe: Awēt
Decoration note: One head-piece and marginal decorations marking individual canons

fols. 334r - 373v:
Title: Canon of the Resurrection of Our Lord Jesus Christ
Scribe: Awēt
Decoration note: One head-piece and marginal decorations marking individual canons

Decoration

fol. 1v:
Title: Joachim and Anna
Form: Full-page miniature
Text: Canon of the Birth of the Virgin

fol. 2r:
Title: Head-piece for the Canon of the Birth of the Virgin
Form: Decorative frame, incipit, and marginal ornament
Text: Canon of the Birth of the Virgin

fol. 11v:
Title: Head-piece for the Canon of the Eve of Theophany
Form: Head-piece and marginal decoration
Text: Canon of the Eve of Theophany

fol. 57v:
Title: Adam and Eve
Form: Full-page miniature
Text: Canon of Shrove Tuesday

fol. 58r:
Title: Head-piece for the Canon of Shrove Tuesday
Form: Head-piece and marginal decoration
Text: Canon of Shrove Tuesday

fol. 137v:
Title: Resurrection

Form: Full-page miniature
Text: Canon of the Resurrection

fol. 138r:
Title: Head-piece for the Canon of the Resurrection
Form: Head-piece, incipit, and marginal decoration
Text: Canon of the Resurrection

fol. 186v:
Title: Pentecost
Form: Full-page miniature
Text: Canon of Pentecost

fol. 187r:
Title: Head-piece for the Canon of Pentecost
Form: Head-piece, incipit, and marginal decoration
Text: Canon of Pentecost

fol. 235r:
Title: Head-piece for the Canon of the Eve of the Holy Cross
Form: Head-piece and marginal decoration
Text: Canon of the Eve of the Holy Cross

fol. 289r:
Title: Head-piece for the Canon of All the Martyrs
Form: Head-piece and marginal decoration
Text: Canon of All the Martyrs

fol. 309v:
Title: Head-piece for the Canon of All the Dead
Form: Head-piece and marginal decoration
Text: Canon of All the Dead

fol. 334r:
Title: Head-piece for the Canon of the Resurrection of Our Lord Jesus Christ
Form: Head-piece and marginal decoration
Text: Canon of the Resurrection of Our Lord Jesus Christ

Binding The binding is original.

Reddish-brown morocco binding over wooden boards (no lining); upper cover had two catches (the lower one is now missing) and lower cover had two leather straps that attached to the catches (both straps are now missing but their stubs remain, along with the four metal pins with imprinted stars that held them in place); upper and lower boards decorated with blind-tooled quatrefoil floral motif in the center and four additional floral motifs in the corners of a rectangular frame; spine is undecorated with four ribs

Provenance

Produced in the late seventeenth or eighteenth century, possibly at the Monastery of Surb Amenap'rkič in New Julfa, Isfahan, Iran, by the scribe Awēt (or Awetis)

Henry Walters, Baltimore, purchased between 1895 and 1931

Acquisition

Walters Art Museum, 1931, by Henry Walters' bequest

Bibliography

Thanks are expressed to Professor Bernard Coulie (Université catholique de Louvain, Louvain-la-Neuve) for kindly making available his bibliography on the Armenian manuscripts kept in the Walters Art Museum.

De Ricci, Seymour. Census of Medieval and Renaissance Manuscripts in the United States and Canada. Vol. 1. New York: H. W. Wilson Company, 1935; p. 762, cat. no. 32.

(In Armenian) Tēr-Awetisean, Smbat, and L. G. Minasean. Catalogue of the Armenian Manuscripts in the All-Saviour Monastery at New Julfa. 2 vols. Vienna: 1970, 1972; vol. 1, cat. nos. 152, 267, 269, 270, 277, 303, 306, 314, 337, 584; vol. 2, cat. no. 174.

Der Nersessian, Sirarpie. Armenian Manuscripts in the Walters Art Gallery. Baltimore: Trustees of the Walters Art Gallery, 1973; pp. 83-84, cat. no. XI, plates 242-243.

Sanjian, Avedis K. A Catalogue of Medieval Armenian Manuscripts in the United States. University of California Publications, Near Eastern Studies 16. Berkeley, Los Angeles: University of California Press, 1976; pp. 332-333, cat. no. 65.

Contributors

Principal catalogers: Der Nersessian, Sirarpie; Landau, Amy; van Lint, Theo M
Cataloger: Dennis, Nathan S
Editor: Herbert, Lynley
Copy editor: Dibble, Charles
Conservators: Owen, Linda; Quandt, Abigail
Contributors: Bockrath, Diane; Dennis, Nathan S; Emery, Doug; Noel, William; Tabritha, Ariel; Toth, Michael B.

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201
http://www.thewalters.org/

Released under a Creative Commons Attribution-
NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported license
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode
Published 2013

Nº

N. 545

I. III. 10

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] մարգարէ [illegible]

[illegible]

[illegible]

տուր ամենահնարութի[illegible] [illegible] մեզ ըստ [illegible]
[illegible]։ Յորժամ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. տուր մեր։
Ողորմութեամբ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. տո։
Ողորմեա մայր բանին [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] մարդկան ըստ [illegible] մեղաց
[illegible]. մաղթեմ քանզի [illegible]
ըստ [illegible] [illegible] մերոց։
յաւուր [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։ Զ յաւուր [illegible]

յանուանէ մորենին մարխամ որվառեցաւ
հրոյն ածայնին · զորեւորեւ մովսէս զօրէ
նակ կուսին խոնարհեալ լոյսն լուսոյն ան
մատոյց · փառ : Ա յառաջագոյն երեւեալն օրէ
նադրութիւն յովսեփու նմանն ետուն մեզ
ըզգեղումն ընդունակ ընդ յառաջն երկնային
յորմէ չորեքին անձրեւեալն կենաց նորոյ
նեաց աշխարհի զամենեցուն խնամածոյ : Վ
Ա յառաջ ծնունդ մայրն յանուն ընդ երեք յառ
մանոյն յեսսեայ ծաղկեալ ծաղկեալ լուսա
հի · որ եւ որս մարդկան խնամողութեան
զհայրն կենաց զի ծնեալն եւ յերկնից · բարե
խաւսեա աղաչեաց վասն ննջեցեալ մերոց Գ
Որ ընդ նախագրեալսն յառաջագոյն երգոյն ... դե
շարժմամբ մարգարէիցն · կանխաւ ... Է
հայր երկնաւոր ... յանուն
յէ ընդ երեք բարեբանեալ ... հարցն մ
Որ ... երգն է
... խնամն · այսպէս հրաշեաց
հայրն ... յանուն մարդ ընդ նախագրեալսն
... ընդ · Որ գալուստ ...

բնաւին հօրեղ ցուցեր մարգարէին
այսօր զանձն յուշակելով եօթնօրեղ
Գ ըստ աւուրն վերածին ըստ։ Հրեշտակեցեր
բարձրաստանել ըստ հայրենական։
Զօրացուցեր սրբոյն հեղ հանդէս
աւուրն անապատութեան։ որբոց զօրագոյն
արիւնակալ փոխանեցեր ըստ ձեռն օգ բա
րեխօսութեան բար։ Սքանչացուցեր եւս
զնշան դատաւոր վերնոյն սրբոյն։ բան
զինքն խոստովանեալ մարտիրոսն օգ բա
րեխօսեալ բար։ Բարեխօսեա նորոգեալ
փառք տանջանաց ձեռն ընդ կա
մին։ ըստ յուշակելով նահատակի ձեռն
դարձուցեր ծնողի բանին բար։
Է Աւետարանեցն առաքելական խա
չակիր նշանակելով։ պահպանեա յա
նօթութեան դատաւորաց։ երանելի
աղօթաւորն պատարագ ձեռն խոստովանեալ
Ողորմեա նահատակեալ սրբոյն ձեռն
հարազատ։ որոց մարտիւն ըստ
նեղ զանձանձնական յաղթող։ Ե։
[illegible]

Որ բարձրացուցեր զանկեալ բնութիւս
երէն ծնողին ուրբանմբ որդին յերկինս · ընդ հա-
ւատացեալքս եկեղ հայցեն նշանս
ամենայն եկեղ ուրախ · երգեն ·
Որոշեալ միացեալ խոնարհեցար մարդ բկ
կանխեալ երկնային ըստ մարդկութեան · ռ
նեստոր բնութեան այսմ պարգեւեցեր
որ ժամէ ընդ ծնողն որոց միածնին · մաս
Թագաւորաց սորա Քրիստոս ամէն մեզ ողորմեա ·
Որ զաւակեցեր խոնարհ յամպոց ծնեալ
որդեծնայն զնորոգն մարդկան · յոր
մեծն ընդ մարդկութեան եկեղեցւոյ
ընդ մեզ նոր աւետեաց ծննդեան · մա-
Որ մարգարէից հոգւոյն ընդ եկեղեցւոյ
զանուն մարդկութեան փառաւորեցին այսօր
յամօրէ ծնեալ ընդ նորին եւ այսօր ընդ մայրս
նորին զքահանայն եկեղեցւոյ · մաղ ·
Այսօր զգեստաւորին երկնային եւ ու
պատուեալ խաչարձանս · եւ զնոյն զերկիր
հաւատացեալ մարդկութեան աստուածային ·
Ահաւասիկ զերկնային սուրբ զուարթ զեր

զի՛ս ստացելեցն. զեր էք սրբեանն ս
եղծ յառ. Եր՛ յորժամ անարգեն կր-
կենն ընդդանել հալածեսցեն. զ՛ամեն
ընդդեմ խնդրել յորժամ ծնողքն կա-
տամդաթ. Եր՛ յորժամ ծեքքն աւրհնեա
կանք մանկանց նորոյ սիրելոյ եւ կ
տառապեալք եկեղեցւոյ խնդրան ծնողն
դեռակ [illegible]. Եր՛ յորժամ զանգ
առաքելոցն եղբարք նախատեսցեն.
յորժամ ծնողքեան մարմնոյն երդեն

Ընդփառս իմաստնոյ.

ԻԳ Ծառ կենաց ունելոյ յաւիտենա-
կույս որ ընդ հայրապետին բ[illegible]
զծառին [illegible] որ խնամեալ զ[illegible]
[illegible] մարդկան. զորս [illegible]
ծաւ[illegible] յաւանդ. մ[illegible]
[illegible] ընդ [illegible] յա[illegible] ծնողեան.
Բա՛ նաւր երկին անխոնջ հի [illegible]
մարմնոյ խնդրոյ մեղաց որոնք. յան
երկնային [illegible] ծնողաց. որով
զկենացն [illegible] հաց [illegible].
[illegible]

Զ/ մայ թէթէ՛ յերկրայնոյն ցանկութեանց մե
կոյս նեխատարան ածայնեցոյն որոց
ցա. կ/ աղն չարր աքեաղխ անձրեւեցեր ի
քահանայից երկեր. որում քանակեն քահան
այապետութեան մէ բերան. կա/
որտանեն ծննեալմանեկո. կբ/ Վասն մեծ
առաջնանն. չհամբերանութեան. կգ/ Վասն որոցն
առաջնոց աղեցեց զհայրն եղեննաւոր
յառաջածնելութեան. կդ/ Վասն հայկանին
յորդորեցա. կե/ Վասն ծեղ եց նախանոյն
Զ/ Վասն զատկին պատրաստութեան. կզ/ Վասն
առ ծառայութեան յառաջածնութեան. կէ/ Վասն
առաքելոցն զմեծեցեր ըղձանաց որ
ձեռն առնոյ մարմին. կը/ Վասն աղօթիցն ի
նախանէ յոր. Յաղագս ուրանալոյն չնոր
հաց հոգւոյն յառաջադրութեան. կթ/ Վասն
հեթանոսաց. յառաջածնութեան. լ/ Վասն
մարմնոյն ծնանելի զմարմնոյն
ղեկոցն քահանայեցն. լա/ Վասն յարութեան
յառաջադրութեան. լբ/ զմարմնոյն
որդւոյն. Կանոնքն Յովհաննու աւետարանին

[illegible]
[illegible]

Ո տնաւրինեցեր զխորհուրդ մե՟
եկեղեցւոյ· խորհրդոյն արկեր հիմունս
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] այսաւր [illegible]
[illegible] ամ· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] այսաւր [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] այսաւր [illegible]

ալ տնտեսութեամբ իշխանութե աշխարհի
մահու նորոց ապաշխարհի. այլ: Եւ յայնժամ
յերկիր. այսպէս բարձրացեալ բարերար
բազմախնամ կարողն. շնորհէ շնորհաց ծա-
ռայից որդւոց մեծամեծագոյն մարդկան
արժանաւոր արարչին անմահ. ուսմն. ա-
Մ
ի հաւատարիմ բարեխօս որոնեալ լրման
չէր ընծայաւորած. այսպէս հրաշա-
լիոն. պատգամաւոր ցուցանէ մեծութեանց
իշխանութե. անմահաբանութե էակի զօրէն
մարդկան մեծեալ արարչէ հաւ. փրկիչն
մերոց: Որ խնդրել սիրէ բարերար փառ-
աւորեալ հրաշալին այնմ հրաշալի
նշանաւորեալ յայտնեալ խրախուսեալ
ամենայն պարգևաւորին. այսպէս զմեծութ և
առաքեալ յարմարեցեր անուն իմանալ
անմահութե խաղաղութե խնդրել հաւատացեալ
զարմանալեաց մեր մարդկան. ամէն:
Որ խնդրեալ ժամանակաց առաջադրեալ
ցոյց զօրութե անմահ բարեաց անուն. ամենայն
երկրաւոր չնորհեալ բարձրեալ ամենակալին

քոյ երանելւոյ· այսպէս առաքելականն
յայտնեալն ցուցանէ եկեղեցւոյն անձինն
Գ քրիստոսեան մարմին· ասէ։ Ընդ որում եւ
երանելւոյն ընդ ձեռնկաւն այսպէս ընդ
մարմնաւորութեամբն ընդ միոյ՝ չէ կոյսն։
Որ իշխանութեամբ հովուեցելոց երգարանն
ան աստուածային· ընդ ձեռնկաւն այսպէս ասէ
նոր եկեղեցւոյ մարմնոյ բանին եւ եղեր
ընդ ձեռնօք· եւ այս։ Որ իշխանութեամբ մարմնա
ւորեալ լերանց առաքելոցն աշխարհական
ա ի յաւիտենից· ընդ որում երկնայինն
մարմնոյն կենաց ծննդեան· այսպէս եւ
յամն նորոյ· եւ այս։
Դ Աստուածային խոնարհութեամբ նմանեալ
անկարգութեամբ արար· այսպէս մարմնով
անմահութիւն եւ խորհուրդ քրիստոս ծածկեալ
ընդ որում աւետեաց· անձնաւորեալ երգով
նորոգել ընդ եղելոյն չէ մեծ աստուածնեալ։
Եւ մեծ աստուածային նորագոյն եւ մարմին·
այսպէս մարմնով հրաշալի ծնեալ եւ յամ
նորոյ եւ մարմնութեամբ քո հրաշափառ որ

զի աստուծոյ · ան · Սրբազանն պարեգօ
ցէք նորոգման սքանչաւելեան աստուածած
ինքն · այսօր մարմնացեալ աստուածածին
մարմնին ծնունդ յայտնեան ծնողաց
ի ծնողութեան քանոնեցեալ մարմնին որդի
աստուծոյ · անդա ·
Մ նմանեցեր մեծ անպարտելական հօրն ը
ղինայց · այսօր հանդերձեալ երգեցէք նմայ
յայտնեան Թագաւոր միածնի Աստուած կոյս
ընկալաւ · առաքեալ սուրբ որդին
մեծապատուէ · Ըն ժամանակի ծնօղն ծը
նունդ չարչարանաց · այսօր արարեցեր
յորովայնէ ժամանակաւ մայր կուսական
անծառայողն սրբէ · առաւ · Թա
ռաջ քան զաստուած անմահն ծնունդ
հայր է յերկինս · այսօր ընտրեցեր
խնամողն մայրանօրէն անչափ
Թ ծնընդեան քոյ յերկիր · ան ·
ագանօր փառաց ամ հօրն կեն թ
դանօրն · ընտրեալ յամենայն
ծի ծնընդեան մարմնակերպ ղամենայն

ծի թագաւորն ձ․ նորոգեաց զեկեղեցւ
նովաւ մեր թագաւորի ․․ փառք․ զՀօր
ներգործ ընդ քեզ այժմ եւ յաւիտեանս :
Զուարթ կենաց եւ իրքը նորա թէ մեր կոչի
Հայր եմմանուի․ եւ յարութեամբ յեսուն
Քրիստոսեան փառաւորին Հանապազ ժամն ձ․
Ննջեցելոցն պայծառացո զգաւա
զան իշխանութեամբ մերոյ Հայրապետ
աց ․․ փառք․ զիար․ Լուսաւոր աշխարհի
ծառայութեան իմանալի Հոգեւորքն․
եգիպտացւոց յանուր լուսով որդիսն
յանձնեալն եւ մանկանցն ձ․ ...
որոց լոյս զպետութիւն կայսերաց Հայ
աստուածային եկեղեցւոյ ․․ փառք․ զ

Դչ Ո

րոց առաջնորդս երկնից բարձր
բանից քաղցրութեան սահմանեալ․ իշխ
անութեան զշնորհ Հարանց ընդ եկեղեցւոյ
սուրբ զարդարեալ իմաստութեամբ ընդ բանիւ
յարինք զլուսին լուսաւորութեան
աստուածային եկեղեցւոյ իմաստութեան․ այ
սօրէ աստուածն որ լուսաւոր ծնեալ

գոխմացուէ· Վերնագոյն սերովբէից և
բազմաչեան քերովբէից սրբասացր
ստորածածին· տեառն մնան երրորդի
սպասւոր նահի լսող հրեշտակաց խորան
բանին համբերողներին· ամենայն·
Նախագահեցից հանդերձ աստուածեղէն
անճառ կենաց մարդկան մարմնաւորա
ցեալ ծառայից· ընդ աստուածայնոյն երկնաւոր
փառս շնորհաց խնդրեալս յաւէտ հաւ
տատուէ զօրութեամբ ամենայն լուսոց
ամենայն ամենայնի· ամէն · Կատարեալ
Աղօթից Աստուծոյ·
Ողորմութեան մեծամեծաց
Կեալ յանցս լսողական
անց· յայտնեցեալ իմաստիդ հր
եշտակացն սիրոյ ամենայնի
ընդ մարմնոյ· զօրութեամբ ամենայնի բա
ռեալ մեզ անձն անց մարդոյ
Ընդ ժամանակն աստուածային առնել
մեզ ծածկեալն ծանուցեալ· այսուհետև
տեառն զաւրինեն մարմնոյն զգեստ

խորհուրդ քո կոչեն· զոր· Ընտանեցին
ի համայնից երկնաւորակից երանեսցի եր
կրից պարագրի միայնոյ մարդասէրի
րձակեն յորդորմանն անպատմելոյ զ·
Ընծայեցիք փառաւորն հայրն երկրպագու
զքո անպատմելի· ի ծառայական խոնարհ
հնազանդեցեր ի յարգանդին հօրն մարմ
նով· զոր· Ընտանեցին յերկն
նահանջ երկնայ ի մէջ· ի մէջ բան
երբան սաղմոսի· միայն յորդորմանն
պատուհասից կոչեցին· զոր· Սրբասէր
սրբոյ մեզ բանիւ երկրաւոր կոյս
մարդկային· զորդիդ միածնի անդամօք
կարգեր զաշխարհն իջեալ զ անարատ
Զամենի անմատչելին երկնաւորաց
Ո ծնեալ անճառ մեզ·
րբայեցեր զմարմնեան ի փառ
կուսն ամենայն· անմարմինք երանին
մարմնոյն խաչեալն հայրենական որ·
զօրացեալ անմեղն բարեխօսական·
Սրբասացեալ աստուածն միայն մարդ

րեկալ եկեր կատարել. անմարմնայրեկջորէ
անըղձալից բանաւորս լինելանցոյր հայր
քո կուսէն. գոր: Որ խորհուրդն ան
ճառ եղեն եղեն յայտնեալ ծածկեալ
խորհրդոյն. եղեն մարմնեղոյ երջանիկ
կուսին հայրապետութ հովանաւորեսցէ.
Որ զնախախնամութն անիծեց եռեանց լու
ծեր ընդ դատապարտելոյ. որ ընդ սպառման
մանկանց ծննդեան. անմահութ բնոյ ծնա
նել ով ի քեն. ամեն:
Որ անխախանելի լոյս յէութ հայրական
ընկերակցին նախապատուեալ. խոնարհեալ
մարմ ակրդ բան. անապականեցեր ընդ մա
րմնոյ. մարմնաւորեալ խորհրդոյ կուսէն աղ
եալ արդարու հաւ. րեղծանելոց: Որ ստ
րեալ մանկանց ի անեղականից բանագատու
ւած. ընդ ուղղութեան զօրութ վերինցն
նախանձանց քումբ բանականաց արա
րչեր յատաճարաց. ան. Ի ընդ խրատն
անմահ անպարտելին հրեշտակաց
մարդոյ. զաւակաղենն ու քումբ աղջկէն

մաքրագործեալ ըստ բնաւորութեան եկեա
Դ տրամադրեն աչ․ Հզօր ամենակալ բարձր
ստուգեալ ըզմեզ․ Էակդ փառաւորեալդ կե
նարար իշխանդ բանսն հայր ի յոր
դանդ կատարեն ըստ երկնայնոց դասուցն
երգով ըստ․ Ողորմածս երկնից ծաղն
դեռ զմտաբերական արարեալ․ անմեռ
ոգւոյ ծնունդ անմարմին կատարեն
գովել ըստ․ Ոսկ մեծարանսն ներողեալ
եղէք․ խնամածեալ մեղաց զմտորոգն
բանսն երգով աչ

Ե Ողորմեալքն մարմնոյ սրբոց ամենայն զբ
խոստմամբ մարդկեղէն յանկարծական
եկեղեցւոյ․ ըստ երեքսրբեան․ Ողորմեալք
զմտաւորն փառաւորեալ ընդ գովութեան
բարեգործութեան իմ ըստ․ Ողորմեալքն աղ
բերն կենդանեաց ջրոյն կենդանութեան․ զօր
ծառայութեան բանսն եսոր խոյր բանսն․ ըստ

Զ Ուրախացեալ անմարմնական զօրացն
ամենայն զարդարեալ․ ըստ զօրութեան խոյն
բերն յոգի անձ սրբոց այսպէս ասացեալ

ցեր առ [illegible] ... ·
աղաչանաց [illegible]
Որ երկնաւորացն քերովբէից [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]
Ո[illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]· [illegible]

Ո[ւ]րախ լեր [illegible]·
[illegible]
[illegible] յորովայնի·
Ուրախ լեր երկին վերագոյն քան զ[illegible]
ղէն· [illegible] երկնից եւ հողեղէ
նաց [illegible]
յորովայնի· Ուրախ լեր սեղան հրեղէն
լուսոյն [illegible]· [illegible] է
[illegible]
ցեր [illegible]· Ուրախ լեր [illegible]
[illegible] երկնային [illegible]· [illegible]

[illegible]
[illegible] Ուրախ լերուք
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ուրախ լերուք [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ԿԴ / ԾԲ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Տ ածեինաբէ կոյս անմայրական

սուածոր· անպարտութիւն է ենք բանիւք

բնութեց լուսոյ ծագման անեղէ այսմաք

ըստ բերկրանական զուարթութեան կեցեր

անեղական զարդն ուերանեցեր. ա''ռ

որդեսալթեան բարեխօսութեր մարդկութեան

անդրանկին ծնողին. Յ խնամոյն էր կոյս

կուսութեան շնորհաց. վերծանեալ ան

սահմանեալ գրիչս ծնողին. արբանակ ըզ

լեցար այսպէս զանթառամ լինել

ցոյր ըզծաղիկ խնամով տամ լուսաւորութեան. ա

Աղ յամար էրեգ լոյսեան մահուամբ հին

բարբառ. որ երկիրքն հաստատութեանց

ուրեալ բնութեան անզգալութեան.

այն կոյս յիշեալ ծնողին

զընդունեց յայսմ ենդն ած. ա''ռ

[illegible]

Աւետարան յիսուսի փրկչին:

զանարժան անէտ գրիչ իս:

Կանոն [illegible] ծննդեան
յայտնութեան Տեառն.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

լոյսն ։։ աղծ հեղասցի անձանց բանի․

Ո՛վ ∴ գթածն բարերար ամենակալ տէր
յոր որոծմամբ աշխարհն զարդարեցեր յա
գանէ․ որ լուսաւորեցեր զանձինս մարդ
կանց ։ Ներեա եւ բարերարեա մեզ կեն
րեալ․ որ ծնեալ աշխարհս զծածկեալն
ըն քն․ որ ծնեալ խաչեցար անարատ
Թոռոյ ։ Գթա խնամեալ զորդիս գե
ղեցիկ յաւուր բանաւորիս հաւատացեալ
խնամողք զանձանց ըզծնունդս եւ
կեր ։ ողորմեա որ կատարի մարդկան
ցայտ աղծ

Ողորմեա երկնաւորաց անհասանելի
անմահ հօր եւ որդւոյ յայտնեցեր զծառ
կեանք ամենեցուն ամենայն տր աղծ հայր
Որ զգալիս բարերարեալ ամենակալդ
մի կերպարանեալ ըզմարմին խոնարհեալ
տէրդ անմարմին բան տէր ։ Որ խոնարհեալ բար
ձրացեալ զերկրաւորս մարդկային
բանին ․ որոց հայրն բարերար եւ զօրա
ւոր ամենայն ։ Լուսաւորեա բանդ

Է

տուաւք ընծայական։ Որ ըզկերպարան
ըն ծառայի էառ [illegible] խոնարհեցար եւ
[illegible]։ [illegible]
[illegible]։ Որ [illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible]։ Որ [illegible]
[illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible]

[illegible]

Ս[illegible] աստուածութեան։ [illegible]
[illegible] ընդ [illegible]։
Ե[illegible] վասն անձանց մերոց եւ
[illegible] զփրկութիւն [illegible]։
Վ[illegible] ըզմեզ [illegible]։ [illegible]
[illegible] մերոց։
Ս[illegible] ըզ[illegible] ընդ [illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible]։ [illegible]
ըզ[illegible] [illegible]

[illegible] ելին․ Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
Ծագումն հրաշալի [illegible] դձ
[illegible] մե
[illegible]
[illegible]
Ծագումն հրաշագործ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Զ[illegible] դձ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Տան աւրհնու · Կանոնն Ծննդեան
նոյեմբ Աւագ կիւրակէին ·
որհնութեան եղբարանէ
Ըն որ յայտնեցաւր յայտ
նեցաւ · հովիւքն երգեն ընդ հրեշ
տաս — փառք — Կս տանանւեանխնաչխարհի ·
Ծննդեանն որ աստ խոնարհէ հեծ բա
ղձալի որդին մարդկան մեզ — փառք — զի
մեծութեամբ մարմնացաւ · Ա նորաւորին
երկնաւոր խորհրդոյ աստուածային պատուեցաւ
ոչ մեկնեցաւ խոնարհ — փառք — իւր յայտն
բազ մեծաւ ·
Յաւուրցընծանն երկնաբնակէ ...
մեծապայծ առաւօտեալ · եաւր աւրհնեալ
աւետեաւ — փառք — ...
Ա յաւուր յայտնի ընծայեցաւ ...
այ · նորոգեալ բազմաւոր — փառք — յերկ
նից երկիր փառք ...
Ա յաւուր հով
ուաց ընդ ... փառք ... երգեալն
... հրեշտակս երգեն — փառք — ...
բարձունս աստ ...

Ի Հայրէ ծագեցեալ լուսաւորեա զմտա
րանս· ա[illegible] լուսա[illegible] [illegible] ա[illegible]
ընծայ փառաբանել քեզ· Ծնունդ [illegible]
ընծայեցաւ բերկրել հետ· ա· ողորմեա
յայտնեցար երկրպագել [illegible]· ա
Եղբայր հիւրա[illegible] [illegible]
ոգին· ա· Եկեալք եկեղեցւոյ որհնեմք
զհոգին նորա· ա
Այսօր [illegible] [illegible]
[illegible] յարութ քանզ յաւիտենական [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Ծնունդ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] որ յայտնեցար [illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]· [illegible]
Գ [illegible] [illegible] [illegible]· [illegible] Է
[illegible] [illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] յաւիտեան· Ընծայեցաւ [illegible]
[illegible] [illegible]· [illegible] [illegible]·

Զանձնանձեալն ընդ ծնունդ· [illegible]
շնորհաւորեցէք նմանաւ [illegible]:
ա Ս[illegible] ամենայն յոյս [illegible]
[illegible] մայր ընդ [illegible]:
[illegible] մայր· [illegible]
[illegible]:
[illegible]
[illegible] ընդ [illegible]:
բ Բ[illegible] հայր [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] հրեշ[illegible]:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] բազմաց:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:
գ Ծ[illegible]

[illegible] Ընդ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Ընդ [illegible]
[illegible] Ընդ [illegible]
Ս[illegible]
[illegible]
[illegible]
կուսէն [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
կուսէն [illegible]
[illegible]
[illegible] Ընդ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ծնող [illegible]
րեանց [illegible]. ծնող [illegible]
յանդիմանեալ ընծայն. [illegible]
[illegible] ոգն. [illegible]
[illegible] հրեշտակ [illegible] երկնայինք [illegible]
[illegible] յայրին մանուկ [illegible]
[illegible] եւ մանկանց [illegible]
[illegible] եւ մայր.
Ե հովուացն [illegible] ընդ հրաշալի [illegible]
[illegible] աստեղն. փառս [illegible]
[illegible] մանուկ [illegible]
[illegible]. Եւ ընծայ [illegible]
[illegible] մարդկան. [illegible]
քեզ ծնունդ [illegible]
[illegible]
[illegible] երջանիկ հովուացն.
[illegible] յորովայն [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Երանելեան
[illegible]

անճառատուր ամենայնեցուն խնամածար
որդւոց պատուեցար երգել․ Աղաչեմք զքեզ
բարեխօսեա [illegible] ամենախնամողին․ եւ քո
գոյն այսօր ընծայեցար․ եւ զքեզ․
Հրեշտակապետին ա․ [illegible] ցէ․ որ [illegible] դ
բարեէր [illegible]․ Որ յանձն առեալ մարմնով
ընդ[illegible] փառաւորեալ․ [illegible]
էջեալ երեւեցար․ [illegible]․ Որ զբանն
ամենայնի [illegible]․ եւ քեզ
եղանակեալ անճառ[illegible] փառաւորեալ
[illegible] [illegible]
Լոյս լուսոյ մայր եւ կենդանութեան [illegible] կ
[illegible]․ [illegible]
[illegible]․ [illegible] մայր եւ [illegible]
[illegible] [illegible]․ [illegible]․ [illegible]
Հոյժ [illegible] [illegible]
[illegible]․ [illegible]․ [illegible]
Ո[illegible] [illegible] հզօր ո
հրեշտակք [illegible]
[illegible]․ [illegible]
[illegible]․ [illegible]

տեառն ընծայեցեալք իսպառ ընտանութեան
նուաստացեալքս անուանեալ [illegible] ց
մանուկն եղեալ յամս բանից մերոց· Որպէս
լուծ մորոյն ընդ փութով [illegible] զան
պաշտամանս [illegible]· զի [illegible] մատուցանել
յոյն ժամանակս· նոյնպէս մատուցանել

զերկիր պագանելի

ա Տօնք մեծամարտիրոսականք երկնաւոր զաւ-
րացն· եւ [illegible] Հրեշտակացն [illegible] ընծայեալ
մեծութեան [illegible] մեծ [illegible]
եւ [illegible] [illegible] նոյնպէս [illegible]· Ո ի
բեւեռեալ [illegible] երկնէն պատգամաւոր· եւ յայ
ընծայեցաք զընծայս խորհրդոյ· Եւ
հաւր [illegible] երգեն ընդ հրեշտակս փառ-
ք ի բարձունս ամ մեծ [illegible]· օրհնեմք եւ
[illegible] ընդ [illegible] յայտնապէս·
կէ [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible]

բա․․ Տէր որ զբանն անժամանակաբար յՀօրէ ծագեցար·
կերպարանեալ մարմնացեալ ի նմանէ ծնար յանապական կուսէն. մեզ
ի լեռնէ վէմն անձեռագործն հատանեալ ու
նէք ․․ Լ զօրաշարժեալ զանուանեալն որ ծնունդ
փրկչարան եղեալ մարդ· Մայր կուսին ծննդեան
ան մարմնացեալ կոյս·մս ։ Կանոնն Է

րորդ. Եղանակ ակն ։

ակնից հարեւանց ի զօրութեան ընդ

Կենդանարարն· անմայր յառաջ
նորա անշրջանելի· կրկնաշարժ յաւիտեան
ի ծոցոյ հօր առաքեալ եկեալ ի խորհուրդ յամ
բանից· բանաւորն յայտնեցաւ ։ Քն ծնունդ
աղէ որ ոգւոց դաւթի· քարոզեն հովիւքն
ընդ հրեշտակս· խոնարհեալ հրամ[ան]աւ արարեալ ։

Ս
ուրբ մարմնացեալ ի կուսէ էր
բովանդակ բարձրացեալ աստ ․․ կ․ սուրբ է
ի հոգւոյն մարմնացեալ մայր· Որ զանմարմնե[ա]լն
եղեւ երանելի անապական ծնեալ է ․ ո ։
Որ զարարչէն բանն զօրացեալ բանու
գալեան ահաւոր ծնունդ · ու

Ա
քանզի ծնեալ որ մարմնով զէն

ԴԿ
Տ

բարեբանեսցուք · որ երևեցաւ այս Տ(է)րն
անթառամ նշանաւ ք(րիստո)ս ա(ստուա)ծ· անբիծ Հայրըն·
Որպէս ոչ բաւեն երկինք ընդունել զան
բաւելի զբանն ա(ստուա)ծ · յարգանդի կուսին ն
բնակեցար ծնեալ անապականապէս ք(րիստո)ս ա(ստուա)ծ և ա(ստուա)ծ·
Յորովայնէ Թևեան սուրբ կուսին ոչ երևեցան
հայրն երկրաւոր ամենայն բնութեան երկնի
կենդանի ... զարմանալի օրհնութիւն
ընդ Ք(րիստո)ս ա(ստուա)ծ. ա(ստուա)ծ · Ընդ որում երգէք երգս
Է · ծնունդ ... ընդ · Որ երկնային ամենայն
պատկեր Թագաւոր ծնունդ քրիստոսի ...
... անմարմին · յորժամ ... ...
... · խնամօք զօրաց որ
նորին ծնունդ · ... · Որ ...
ցուցան երկրաւորաց · երգեսցուք ընդ ...
... բանիւ · ... ...
... Հայր · նորոգեալ մեզ
այսօր ամենեցուն բանիւ աստուծոյ ...
Ը · Յն պարտիմք ընդ ...
... նորին ...
... որ ... ...

ուչեւլըր մեզ՝ որ արարչական իշխանութեամբ ծագեցուցա-
Ընախախնամական աջով նախնագաղափարն լուսա-
ւորեցեր փեսայ աղեալ բանիւն կենաց քոց
կեցոյ. գք․ Որ լոյն կենդանիք որ խոստովանին
փառաբանեն. զօրութեանն յարգանաց պէտս քում
կոչեցեր. նորոգեա զմեզ նորոգող. գք:
Ս
ի կերպարանս հայր նախնոյ շնորհեցեր
նոր. փառօքն փրկութեան ազգի մարդկան. այ
սօր խոստովանի բազկերպարանն ծառայի զօրաց
ցուցանող մարդասիրութեանն պէս քո. աստուածային
զանբաւելի օրհնեալ մեծութեան. Որ յանուն
մարդոյ ընդ ծածկեալ ընդ ազատ նորա կարողութեան
իշխանութիւն հանգուցեր առ մեզ. այ
սօր խաղն ձայնով պայծառացոյ. Նշանակեա
նուէր մարդոյ կոչեցեր մեզ. Աշխարհ խաղաղութեան
ազգի մարդկան. Թագաւոր փառաց քո ան
ձառ խնամոք հանդերձ. այսօր ընդ մեզ աստուած
տօնակատարեալ ան ձայն մեզ. Նորոգեա ի
կենդանի յաւիտենից մարդոյ.
Ես
ծնունդ այսօր երեւեցեր ի
յերկինս. Նոյնպէս փրկեա զծառայս

ընտանեկացեալ զարմացեալ կա[illegible]
զխոստմունս մարմնով ծննդեան գիտեմս այսօր
Հայր ընդ ամենեսին եւ [illegible] այսօր [illegible]
հետ ի յայտնեն. կուսին ծննդեանն [illegible] և
մարդ. աստուածային մեծափառ կուսական
որովայն [illegible]. Ա[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Է Ս[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]

եղեւին· նմանեցեր ով մայր ըստ աստուածային

ին ըղձ քեզ ընդ կուսական թագուհին կանթեղ

զքեզ: Կանոն Չորրորդ

աւուրն աւետեաց:

Այսաւր գաբրիէլ ցկոյսն

Թէ երգեաց ողջոյն

կուսին աւետիս բերկրութեան աւետեօք· որ

ծնար զանփոփոխելին է անձնաւոր մարդոյ:

Հրեշտակին երկնի ներքին խորհրդական

յառաջադրութեամբ յոյժ ...

... ծագեսցէ ... Այսաւր ...

... աստուածեղէն ...

... նշանաւ ի ծնունդ ...

աստուած մարդոյն:

Այսաւր գաբրիէլ հրեշտակին ցկոյսն

ծնցի երգեաց աւետաւորութեամբ:

բերկրութեան ...

Այսաւր աւետիք հրեշտակապետին

ծնցի ընդ կոյս ... քանզի է

... յառաջադրութեան: Այսաւր

... աւետեաց

[illegible] կենդանի. [illegible]

[illegible]

Ո[illegible]

[illegible] յարգանդի կուսին [illegible]

[illegible]

Որ[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

բանականն ձայնիւ երգովն մեծ աստուածութեան ։
Որ լուսապայծառն կանխեցեր մարդկան որ
ողջախոհութեամբ հրեշտակաց · զուգակցեալ
անի · ծ ծնիցն · վերինքն [illegible] ծաեն ։
Որ զբազմապատիկ [illegible] արենականն
անապական · յորմէ ծագեաց փրկութիւն

անհեղ եռից ։ մեղեդի ։

Ս
ուրբեզ [illegible] ամենակալդ ի
կեց հայր [illegible] որ ա [illegible] յաւիտենականն ի
ծեն [illegible] [illegible] · ամենա
[illegible] · [illegible] ։
Աղաչեմ պատիւ ծ [illegible] հոգւոյ [illegible]
դէ [illegible] յաւետ [illegible] եղանի · եւ
հրեշտակաց պայծառութեամբ զարդ · ամենա
[illegible] հայր [illegible] [illegible] հոգին
որ [illegible] յաւետ [illegible] անապական
[illegible] յաւետ [illegible] · ամենայն

[illegible] ծ · [illegible] ։

Ս
ուրբ [illegible] [illegible] [illegible] իա
կեալ · եւ հրեշտակաց [illegible] ։
այսօր կանայք հայր ի յերկնից երեւեցաւ

մարմնով կենակցանն ընդ նոսա մե-
ղեօք ընդդաշտս անմարմնոցն աննշա-
ռար անպատմելեաւք։ Զի որով զաւրու-
թեամբ դաւանն առաքելոցն զմիոյն աստո-
ւոյն. Թեպէտ ոչ եմ ծածկեալ զերեսս
իւրեանց. այսպէս առաջնորդեալ ի կնոյս
կանն խնամեացն կենդանարարեալ մար-
մին յանձն առնուլ փառաց խոնարհեցաւ
յերկինս. անտեսանելի եղեն յանդէտս ընդ նմա.
այսպէս ընդմեծարեալ ընդհատաշարժմամբ
նախաքննեալ ի կեանսն յանձնանձնեալ մ։
ԲՃ Ա դեղեգ կոյսն եւ մայր եղբանակարանն ած
այնմ նէր մարդոյն։ փոխարանեալ եւ եղեր
ածեալ զերեսս փառաց կենդանութեան ազգի
մարդկան. վասն որոյ ընդ էրեգ աստուածեն
եկոյս բարեբանեալ ընդ մայր եւ զան ա
եւ նմանեցան չեւ մեծ.։ Ծ նախանձ նմաւր եւ
հեթանոսաց անմաւսանանեն յառաջնեալց.
ժամանակաւ յորովայնի բարեխնամեցաւ
եւ չաւրէ ողջմեկնեցաւ ան։ Ծ նեմն
երեն խեւչեւ եւ յանդիման փառաց ընդ

Հայր անսկզբեան խնամողական փառաւոր
որում էութիւն եւ սէր պարգեւաց · վասն որոյ
Ըղձեմ ոչ միայն որդւոց մարդկան · այլ
վերին զաւրութեանց · դասք անմարմնոց
զինուորաց հրեղինաց զբարձրութեանցն
անմահից զուգաբանեն եւ երգեն եւ
առ որեն ընդ մեզ ...

Կանոն Հինգերորդ առաջին
յաւուր որ յաւնէ ...

... ծնունդ եւ ...
... · ... մարմնացեալ ...
ծննդեան ... յորում ... ընդ ...
Այսաւր անմարմնականք ... հայր
... · ... յաւ ... · ... զ ...
յորդորեսցուք · եւ ... · ... ընդ
հանգչի · Որդին ... ...
փառաւորեսցուք ... հայրն ...
... · ... · յոր
... ...
հրաշալի ...

Ը ... ...

խնդրեմք ի քէն Տէր հաստատուն պահել ուղղափառ
[illegible] եկեղեցւոյն սրբոյ [illegible]։ Աղաչեսցուք
զառաքելական եպիսկոպոսս ուղղափառութեամբ
[illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։
Մշտնջենաւոր յանձնապահեալ ծառայութեամբ եւ
[illegible] [illegible] [illegible]
յաւիտեան [illegible] [illegible] [illegible] յայտ
[illegible] [illegible]։
դժ Ս[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Հ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։
Ո[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]․ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]․ [illegible]․ Ո[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Է [illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible]․ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]․ [illegible]․ [illegible]․ [illegible]

տոնօ [illegible] ընծայարանէ
ընդունայնածութեան· Զանապականն եւ յօրէ
զբանն նախամարմնացեալն եւ [illegible]
զանճառ [illegible] մեծ· Ընծայեալն
հօրըն կուսէն նախաբանութ մարդ եղեւ
ալ ընդ հայց [illegible] մեծ· Զնէնին
պացեալն ի մօրոյ [illegible] ի
յորդանան ի յովհաննէ մեծ

[illegible] որդ բանն
[illegible] յերկնաւորէ յոր
զանդի կոչեցի· անդրանիկ [illegible] եղել
մեծագործ[illegible]· Զ բեղ մայր կու
սութե կյերկնաւոր[illegible] լուսոյ [illegible]
զանոտ [illegible] բնա[illegible] [illegible]
փեսայ[illegible] բանին [illegible]· [illegible]
կնէ [illegible]· [illegible] կանդ
նեցա [illegible] մայրըն զորեան· վա
որդ ընդ բեղ [illegible] [illegible]·

Ս[illegible] բանն [illegible]
[illegible] բանն· կերպարանն [illegible] եւ
չամագոյն [illegible]· [illegible]

ծանուցեալ մեզ մարմնանալն [illegible] յանճառանալն
[illegible] յարուցանողէ Տէ. վասն [illegible]
կրեալ մահ մարմնով։ Զ[illegible] քեզ
Զ յանճառական [illegible] [illegible] [illegible].
այս [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] յարութեանն քո մերոյ Տէ. [illegible]. վասն.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ա Տէ գն. ձայն.

ա Ո[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Զ[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible].

Ա[illegible] ծնունդն [illegible]
հաւասար Հօր. [illegible] յարմարեցոյց
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

Ս[illegible]
[illegible]

ուրախ ծնընդեան․ այսօր ցնծացեալ
յայտնեցաւ տէրն մեր։ Զի նմա օրհնեմ
կան հոգեղինացն երգակցելով բազմութեան
[illegible] հովուեն [illegible]
[illegible] այսօր։ այսօր [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] այսօր։ [illegible]
[illegible]
Ս[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Զ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Է

րէն ի Ջաւղանի նեխմըղոմբ յանփոփոխելի բաղ
մեալ. քեզ: Թագաւոր փառաց քն և
արարիչ բոլորից ամն հոգւոց ի չէիցն
հայրշանքներձեալ լուսոյն մանուկ եղեալ
մեզ պարգևս անփոփոխելի եղև քե·
Որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ քո ՃԺ Հ
ւանկի յարուցանել զհնացեալն ամն հաւր·
Որ զգեցար յերկիր եծընար անմահ
մարմին լոյս զգեստ ի ծննդեան ամն·
Եղեր երանելւոյ զեղանակ հոր եղբայրն
անդրանկաց հոգեւորացն: Որ Զա Գ
ղաքենցն խորհրդոյ խնամածին եղեան·
զհանկ յերն ցնն չափ եղոգու յն ամն
ցէր եղեալ մարդարարեր: Ընծայեցն խաչ
բոլոր կոչեցն զխոստովանեալ Թագաւորն·
զերկնի պարգևս ... յն խնդրեալ ... ւ·
Որ ի Ջանեալ ի Ջորուպւն արքայեալ զայր
ղանան եղմնեղեալ ... յն ի յոյժ չան
նէ ... ա ... աւր հնե·
Որ ղայն մարմնոյն ծննդեան սքանչ ծանօթն Ճ
կոյսամէջեալ յանփոփոխան: Որ զարարչն

կեցցէն հայր զե[illegible]կեղեցուցանէ զգաւանն ամե՛նն.
յորովայնէ քոյս կուսէցէր այ։ Օ քեզ եկե՛
կենէ՛ն եւեւս էջկնայեն դրան ւեչն՛րս ա՛ն
փա՛ռք օրհնեա։

գն
ղ
Բաշխմամբ ծննդեանդ քերովբէաւեն.
այժմ՛ պարզապես աւգգի մարդկան. աննմանեց
բանակեց բանին էմմնեց հայր։ Յորմէ՛ն
քաղաք ցլենծաւտիաւ երկնի. եւ [illegible]
դեւապաւ. [illegible] յանձնանաց [illegible]
նորոց։ Պ[illegible] հոգւոցն եւ[illegible] փառաւ
[illegible] . ընդ [illegible] զաւրութ.
որեւէ[illegible] [illegible] ոգւ։

ա
Ս[illegible] յ[illegible] մեզ [illegible]
ըն[illegible] բանն [illegible] մարդ.
զա[illegible] [illegible]։ Եւ յ[illegible] ցլն
ծա[illegible] երկնից [illegible]
հաւր [illegible] ծննդեան.
[illegible] հի [illegible]։ Ընդ [illegible]
զ[illegible] [illegible]
[illegible] հո[illegible]
մեր. զա[illegible] եղ[illegible] հոգւոցն.

Օ[րհն]եմք զՀայր յանուն քանզի յանճառ

նս· բարեբանեն զամենակալ արարիչ հօրն

տանելով, ձայնիւ երգով գովեն նախաղա

կեն ած աստուածացեալ տէրունց փրկիչ

գովով· Ած ծագեցեր զլուսաւորութիւնդ քո

մեզ ... կուսէն ... ծնունդ

յորդեգրութեան ... բարեպաշտութիւն մեր

ներողին· ած· Ը նոր հզ[օր] բարեխօս եղև

ցան հեթանոսաց· զխաւարայինս լուսաւոր

նոց ... յորդեգրութեան

կոչէ· ած ա: Կանոն

Ե աւուրն աւագ պահոցն

Ներքանելի բարեկենդանի·

Ս... որ յէութենէ ... հայ·

տր· ծնար ... կուսէն· ընդ քեզ

բարեբանեսցուք արարչական հայր·

Ած ներողական ... զորովայնն մեր

մարմնացեալ ·· դ. ը. եկեղեցի ... հայր

յայտնեցար ըզ· Ս... յոր

զանուն ... հանդէս·· ... կեանս

... ·· դ. յն· ...

ձայնն․ ըզքեզ․ բոլ

Աննմանապէս աւ իշխէ․․ որ վասն
մեռելարարեալսաց․․ բոլ․ եւ կենդանութիւն
խաչին յարութեամբ ըզքեզ բարեբան
եմք ամենայն երգ․ Զնորոգ ողջանանդ
մեր․․ բոլ եւ բարգաւաճեցին սերովբէ․ բոլ․ քն
նա բնակեցեր երկրով յորով այնի․ ըզ
յորեմ սարաւել դրուշայի․․ բոլ եւ փառ
հանգստացայր նշխար․․ բոլ յն․ եկեղեցւ

քերովբէ ըններալ․ ըզք
Որդւոյն հանդէ առաքեցար յոր
ժամ երկրի եկեղեցեաց․ եմարտիրոսացարեալ
բոյ կարծեն․ դասեցարան այ եւ որդի հայր․
Ա հայր յայրեն ընծայեցար փերկեաց եւ
մարգոյն երկրպագեցար․ եւ վարուց ըն
սեւեա լաւէին․ դա․ Իննման այ աղա
նայ սեւեա դհոգի ըն ար յակնեն․

արարածքեր ամենով․ սաեգա
առաքեալ ամե պաշտեի մեծագո
ծով եկեղեցին գործաւորաց ամե
հայրց․ Ծննդեան անծանօթ բանդ․

ի հայրն՝ ոչ մեղանչեցար. այլ եւ ըզքեզ ան
հաստատեալ ի լոյս աստուծ. Եւ [illegible]
որդւոյն եւ յարութեան մեկնութեան եւ յոյժ հաւ
նէ. [illegible] ամենայն [illegible]
խնամածու [illegible] աստուծ. Եւ [illegible] Գ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
յ[illegible]. Ո[illegible]
[illegible]
եւ [illegible] եւ [illegible]. Ե[illegible]
[illegible]
[illegible]
Զ[illegible]
[illegible]
Ո [illegible] Մ
[illegible]
[illegible]
Ո[illegible]
[illegible]
[illegible]. Ա[illegible]

յայտնութեան աշխարհին ծագեցաւ · ամենայն
արդարութեան եւ եղեւ պատարագեցաք ·
ռ ամպրհեցեալ ի բարձանց եւ ...
նախնեաց խոստմանն ...
ընդ ... սատարեցա ... ծնող · ...
չեն բաշխեան փառաց ամենայն ...
յարգանդի կուսին ժուժկալեալ ...
դաւանել ըստ ... եւ ... · ...
... ...
ն ... ... պատարագեա ...
դար խոնարհեալ յանհաւանից ·
ու ... բարեբար եղեւ ...
... · ... · ... ...
Թագաւորութեան · ... ...
փրկութեան եղեւ · եւ ... ...
ծառայութեան յայտնի · ...
... յանհաւանից ... · ... · ...
ըէ ճշ ... ...
... ...
... ...
... ... · ...

րենի եսումբե հօրեղեն մեկոյս քանզի
պղնտօղոն կենաց եղեն մարմնաւորն զբեռն:
Հանեց լուծեց նորանց մեղաց որ եկեալ
որդանամանելոյն եւեց եկեղեցապետութ
ձեռնդրեալ բա: Կանոն Մտթէոսի
աւտրն արհնուե:

Որովհետեւ ի հանգիստ տանք ե

ցոր եսմարդացար իսկ
կուսեն. զեմեղուութիւն նորոգեցեն զապա
կանեալն մարդն: Յուսոյծ իյեռնոխ եւ
ցարեւն մարդկ ան Հոգեց որ նախորդն
ցեղերութեղերոն յանեծ եցն արամայ:
Բեղեյեռնեց մերկայեան հայոց ձայնա
ւե դայե եմորդի նաեւցողին ըղբեղ յայտ
նեալ աղամանելոյ եւեմամբ:
Զբեղ որոշողան եւ հորով մարգեցեր
ըղմարդկան արարողուն որպէս նորգեր
կեչամնեցեան մեկեցուք: Կորնեչնեւ
եղան եսրաչեարչաաղոց եցոյց եղասուա
նաց Թեչնամեցն յորդեպրոն շնորհեով
իձեռնադրեալ կրոնաւորն: Ընդ նեզակոնած

ղրամեր այսաւր երևեալ արբեցուցէն
եզրակացուցանէ զաշխարհս ամենայն ջրովն։
Եզգեստաւորեալ այսօր փրկիչն ջրա
ջախեաց ըստորոտանամն ծագեալ. լեռնաբեամն եւ
եմանուէլ, զամենեսեան արտեցոյց։
Զհնամաշոցն նորոգելով փրկիչն մեր
կերտուածս զայսմանէ զնմանութեանն
ըստ ... ջրով նորոգ ծնեցեալ. ա
նմանակն ըստ փոխանակ ...։
Լուսաւորեալ ... անձին մարմնով եւ
... ջրով ...
Տ վերստեղծեալ ընդ մեզ։
Ընդ ... յորդանան ...
... զաւրհնութիւն ...
... յորդանան ...
... երկրպագեմ ...
... ։
... փրկեց
... երկրպագեն այսօր
... ։

ձա
է

մտ՟ք․ մե յաղօթս․ մ՟ զամենախնամ աւուրս ե՟
բարեձևութեան․ մտ․ Հայրապետական պատի
զնեցան շնորհք ամենակալն և ամենայն իմաստ
որ ի հոգւոյն Հօրն սրբոյ և հայրենի
որ մ՟ք․ աստ մկրտեալ․ Հ՟ կերպարանեն ծնունդ
զնա որ բնութեամբ միաւորեալ մեծութեան
նմանութիւնացն զայն․ Ընդունելի եղիցի բար
ձրագոյն ընդ մեզ․ ի յաշխարհս․ Գ
Ս ամենայն երկրաւոր մարդ և
մարդ զօրութ երկնաւոր խոստովանութեամբ յորդո
րեալ նոր ամենախնամութեամբ մ՟ք․ փառաւորել
զնա ընդ անեղծ հ՟ սրբոյ խաչին․ բար
Սուրբ աստուածածին Տ՟ քահանայութեան և
ժողովուրդք զամենայն զերկնաւոր
ընդ հրեշտակս մ՟ք․ տ՟ յաւիտեանս անմա
ծնունդն բարեաց․ Մ
Յամենայն փառաց խոստովանեցաւ
մեր բարերարութեան ... սուրբ
նորա խաչելութեան․ Ը՟ ծնունդ նորա
նէ ամենակալն մարդասիրութեամբ զամ
զամենայն բարեբանեալ մեծացուցանեմք․

Զ՛յայտ ընկեցաւ ի կերակրոյն ազգի մարդ
կան մարմնաւոր թշնամեաց է։
ո Աստուածային եղեր հոգեղէն բանն
Թշնամին ծնեալ ցանէր յաղթանդակ
սերմանեաց որոմն ըստ մտթ․ մրկ/ բանսարկուին
զեղջերուսն․ Մինչ ննջեաց ծ ի մտաց
ինքնամոլն դատապարտեցին ընդդիմացեալն
սանդղամ վերջացեալն չարութեամբ ըստ
մտթ․ գ վերջանալոյ մտաց ի խաւար․ Մի
կերակրեաց ծ ի յայտնութեան ի յաւիտենական
անձայնէն բնութե մարմնովն զյիշատակն
եաւ․ ըստ մտթ․ ղկ/ զխոստովանութիւն
անձայնին ծառայութե․
ա Ամենայն մարդկանէ ընդ բարձրեալս և
զամենայնն բանիւ որ զօրացն որով
զաւակն այսպէս ըստ մրկ ... զօրութեանցն
նորա անփոփոխելի լուսաւորութեանց բարերա
րութեամբ ըստ մրկ ... յովհ․ նմանէ․
Որովհետև վերջացեալ որոյ յայտ
նեալ հոգին ի մէջ մեր առաքեալ կարող
ութեան․ զի նմա հանդերձ զօրութեան

մխիթարութեան · եւ · Ոչ հրեշտակացն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ճէ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] երկրպագէ(?)
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ըսէն· ընդ որում ե. ճ. ճե/ժ և հանէ
գա·

Մեծացուցէք
Զարմանք·
անճառ միաւորութեան·

Էն ծնաւ ի խաւարէ
Որ յաւուր գեղեցիկ
որ ոստեղծին խաւար

ընդ քանակացն մարմնոյ որոց զանձնն
ցեղեցն յարութեան կենդանարար մաքուր
անուն· զբերկրեցուցանելով որոց և
զեռ խնամոյն· Որ բարողին երկնաւորացն
որ եկեղեցւոյս սուրբ գաւառաց սրբոցն
ցեղեցն նահանգս հրեշտակաց ողորմեա զգ· Որ
բանականին տիեզերաց արարչին որ զքո
մարմնաւորեալ· որոց սրբոյ եկեղեցւոյն մեր
վերնոյն ողորմեա· զգ·

Սրբասացին մաքրեցանն ի հրեղենն երկն
տակէն ընծայեալ մարմնաւորելն քերովբէից
միաչնաւորքն մարտեան զանձն հաւատացելոց·
Որ ի սկզբան բանին ընդ լուսեղէն զօրաց մար
դեղոյ ընծայեալն երկնաւորն· քաջութեան

Թագաւորին յաւիտենից ։ Աղաչեմք ըզ
քեզ սբ ածածին առ քս բարեխօսեա
փրկել զժողովրդականս զոր գնեաց
արեամբն իւրով ։

Մեծացուցանեմք ըզքեզ որ հօրն
բանին լուսածառելն ծնունդ ։ որ ի կու
սէն մարմնացեալ ցուցար մեզ ։ Մեծա
ցուցանեմք ըզքեզ զոր նախնեցեր ըզկոյս
[illegible]
[illegible]
Մեծացուցանեմք ըզքեզ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Որ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
վայնի քում կոչեցեր [illegible]
նի ։ բա ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] բա ։

30

Զքեզ երկնաւոր դրան առաջեկեալ
յերկրի մարդեղացեալ բանին․ ընդ որում որէ ամպ
եղէ ուստի մեզ այն անճառելին կոյս․
աստուածածին մեծացուցանեմք։ Զքեզ
որ խորհրդեանց անմեկնելի եղեր մարդկա
րանն․ ընծայեր խոնարհութ կուսութ յայտնեալ ա
ցեր մարդկութեանն մերոց․ ամ։ Զքեզ որ
հայրն անժամանակ լուսոյն եհաս
անմարմնական յերկրի աստուածն
որ խոնարհեց փրկութ յայտնեալ
յոր որդի բարձրելոյն․ ամ։
Որք բանն անբացատրելի
դասու յառաջայն մարմնոյ․ զքեզ
մեծացուցանեմք որ հայրն յանմարմնոյ։
Ներգործելոյն առաջնորդեալ բանն
որ խոնարհեցուցիչ մարդոյն․ զքեզ մե։
Յառաջագոյն առանց առաջնորդութ
կոյս հոգիկր լուսոյ
մարմնոյ․ զքեզ մե։
աւետեաց անմահ սա
ծար անմարմնական զքեզ

մեծացուցուք զանձինս մեր· Յորդորեալ առաքելոյն
տուաքար նշանն վայելչական ծերունոյն ու-
րգէ մարդ արեան մեծ տանջանօք ըստ իւրեանն
չէր արդարոյ ոչ է երկրաւոր ... ոչ·
Ա[...] ամենայն ... Լ̄
... ... · ...
... ... մեծացուցանելի·
Յորդորեալ ... ...
... ... · ...
... ... · Զ ... ...
... ...
... · ... ... եւ ...
Ս ... ... եւ
... ...·
որք նման ... ...
... ...
... · ... ... մեծաց·
Զ ... ...
... · ... ...
... ...
... ... · ...

զկնոսաւն · Ողջոյնք · Աղաչեմ ·
զքեզ ոյս · Ծնունդ · Ծնեալն ·
Զքեզ ոչ մարթի ·
զքեզ ամենեն ամենայն տատանաման
ծին · մայրն լուսոյ նախագահ ամ բա
նին մեծացուցանեմք · Զքեզ պայծառ
երկնից նման լուսեղէն · ծնող արար
չին նախորդեն անեղին մե · Զքեզ
ղասաներկնից նմանապայծառ անքայրմէ ·
բարձրաղանխեցեալ նորոգեալ
հրեղէն մեծա ·

Զքեզ ամ ամենօրհնեալ

ամենա երգարանց հրեշտա
կաց ազգ մարգարէն կենդանեաց
մեծացուցանեմք · Զքեզ բնակ հո
գեղէնաց ծնունդ խմաններն զաւրացն երանե
ալ · ազգ · Զքեզ մայրն մանուկն մար
գարէին յառաջ գուշակեալ ազգ ·
խնդրոսս · Ալ նկեզ մայր · Ալ նկծ ·
Այրելոյ ամ մայր խնամ անշիջանում
ցեալ ամենայն ննջող · Ողջոյն ամենայն

ումեր յառաջադրեալն կուսեցեր ամ[ենայ]ն· Մեծագոյն
ղաւրեն զամենայն մեր բարի
խոստովանի աւրհնեն·
աստուած ամենակալն յ կձ
խնդրեմ ամենայն
ձայնիւ անսահմանելի հրեշտակն· ու
րախութեան երկրպագութեամբ փառաւորեմ քեզ· Տէր
ամենակալ բարերարն ընդունող անհամեմատական
անարատ բնութեան համբերութեան երկայնամիտ
զաւրութեան ու· Որբեցեալքն առաջնորդեալք
շնորհատրելեաց պաշտեմ· այսաւր ենթ
ամենեցուն երկրպագեմ հոգեւորին յայս
նեաւ· ասացեալ·
ամենակալ· Զաւրաւոր· Զաւրութեանց
կենարար· Լուսաւորեալ· Մարդասէր
ողորմած· Աստուած· Անհամար·
ողորմ· Մահուան· Յաղթող·
Անհասանելի· Յաւիտեան
կե· Յաւիտենական·
աստուած ամենակալն կե
շնորհեա անհասանելի

ցոյց· քանզի ծնօղ եղեր մեզ լուսաւորութեան·
եւ փրկիչ անձանց մերոց· Ցնծա եւ ու-
րախ լեր անապականութեան մայր· քանզի որ
[illegible] ծնար աստուածն [illegible] փրկութի-
ւն անձանց մերոց· [illegible]
[illegible]· բարեխօսեա քրիստ-
ոսի այ կեցուցանել զանձինս մեր·
[illegible]· Հզ· մեծացու· Ի յերկնէ·
[illegible]· Ողորմեա· Ողորմեա·
[illegible] որ բարեխօս
[illegible]· քեզ երանեն ամենայն ազգք·
[illegible] երկնից մայր
[illegible] այս բանին· քեզ·
[illegible]
[illegible]
կենաց· քեզ·
Զ ձայն [illegible]
[illegible]· Ողորմեա [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] երկնից· [illegible]· Ողորմեա [illegible]

33

[illegible] [illegible] [illegible] նորն
[illegible] աստուածն եղեւ որպէս · Ըղ

Ս[illegible] կոյսդ [illegible] մարմնով
սրբուհի [illegible] յարգանդի [illegible]
զանմատչելին ամենեցուն այսօր [illegible]
Աստուածածին զքեզ մեծացուցանեմք · Ըղ
քեզ երկնային [illegible] զօրութեանն եղեւ
եւ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Երկին [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Աստուածածին յորդորէ [illegible]
[illegible] ծնունդ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] · Օրհ

Ս[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · որում [illegible]
[illegible] · [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] · Ըղ · [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · [illegible] [illegible]
Ս[illegible] [illegible] յոյս [illegible]
[illegible] [illegible] · [illegible] [illegible]

և շնորհաց մշտնջենաւոր անդադար գոլով

Թէ որ մի է մեծն.

Սուրախացեր մեծամեծն ողորմութեանց

եւ պարգեւացն եւ բազում չափաւորութեան մարդ

կանգնեցելոյն եւ շինողս ամենայնի մա

րմնոյ մեր եւ ողորմութեան փրկչին մերոյ

Է եւ [illegible] ամենեցուն զաւրն ամենեցուն

բանիւ [illegible] զամենեցուն ամենայն

կաշառ [illegible] եղեւ [illegible] յորոմ [illegible] որ

եղեւ [illegible] մարդկան: Բերանով ա

կան աստուածային մեծ ա[illegible] ի բազում

բանադրել զաւրծն ամենեցուն [illegible]

եւ [illegible]

[illegible]

Աստուած մեծն մայր և

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] մարդկան: [illegible]

[illegible]

պաշտեան նկատմամբ ընդ երգս ոչ խառնեալ
ցանկալեացն կր. հր: Զ քեզ մարմնոյ ան
կեալ լեառնդ վիմածին դրունդ փակեալ
կուսական կոչեցեալ. նախահայրեանցընդգա
շաւեան մայրն կոյս. հր:
Քերովբէք սպասաւորեալ քեզ մայր
այ մերոյ. Որ զանեղծն կենդանեաց բարձ
րագոյն մարմնով. պարծ ամ նենչեցն
քեզմ. Որ զանզգապանդ պայ
ծառագոյն մարմնով. մեծագործելոյ
բարեխօսէ վասն մեր. քե

Կանոն Յովհաննու …
գլխատման Յովհաննու
ձայն. Նախկ ամս բկ…

Նախայայտնութեան բարեբանեալ այ
սոյր խոստմանն եկեր կա
տարել զարբեան. վասն փրկութե հզ
օրանուոյ. Որ յանարատեան ամենա
նըրաստս բարեբանեալ ի հրեշտակ
աց այսպր խոսել ամենայն բարբառելոյ
գինես որդոց այնցեալ ընդ մեզ խնկեալս

ըն[դ] յաւիտենից։ Որ արժանի եղեւ
պետոց պարգեւատու ամենեցուն։ այ
սօրաշնորհ մաքր ծնընդեան որ արժանի եղեւ
եղեն ընդ բարեխօսութեամբ խնդրուածոց մա
հուփրկեցուցեր յաւիտենից։

ԴԾ Ս յաւուր անըռակերպ բնութեան
ծնունդն հայրական ծոցոյ բանն եւ
որդեակ խոստանմն ընծայէ զմարմին
ընդ հաւր եւ եւ[եւ]։ Որ յաւուր բարձեալ
եղեւ եգիպտոս ծնընդեան որբանեաց
բարեծնա բարձեալ մանկունք նորա.
Որ յաւուր եւ ... ճառագայթէ աստղն ընդ ծն
ունդեան սուրբ ... ընդ բանջաւ...
հարսանեաց ... սուրբ։

Յաւուր խոստովանեցեալ կենաց
արն ... ընդ սուրբ ... զգործ...
զօր ... ծնունդ ... անփոփոխ
Որ յաւուր եկեղեցւոյ երկնից անուանեցաւ
տէր տէրանց իջեալ յերկնից եկեղեցի
ընծայել յանձնատու ... զբարեխաւս
եղից։ Որ յաւուր հեթանոսաց ... ծնա

[illegible]
վերջաւորեալն խորհրդին.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] քրիստոսի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Այսօր եկեր խնամածարն անչափականելի
փառակից նմանակիցն սուրբ հոգւոյն զօրութ
եան մեծ: Սրբոյ նախնի տէր հոգւոյն
հրեշտակաց անդադրելի երգ արժանիս
ըստ ծառայութեան բարեբանեմք խնամ
ողորմի մեզ: Ընթացաւ ... ցեր
եալ ... ընծայութեամբ յայտնեցաւ:
Օրհնեալ. եր. ցեր. Զծնեալն յանսկզբ
նէ ... յանմոռանալին յանսկզբնական խնամ
ածեալ: Օրհնեալ. եր. ավե. Զծնեալն
... յայսօր խնամածուն զքրիստոսն
զերկնաւորն սուրբ հոգին այսօր:

Թագաւորական անկանն երկնաւորական
սուրբ հոգւոյն զաւրութեան խորհրդական
ձայնիւ մարմնով: զօրագոյն երկնից իմաստ
ունողն ամենայն մեծագոյն
նշանակեալ զծնեալ անսկզբնական
խորհրդական: ամենայն ... տէր
Զօրաւորական աղերսեր արժանաւոր
խնամողական անմահական ... փա
րաւորական: զօրա

Սորյանեան հրամանի մէջ չորզայն ոչ ը
տեսանելի՛ ըղձմաց մինչեւ եկեսցէ զծնեալն·
տիրապետականին ծերոյն որդովք· Սոյն ըն
կալեալ հզօրական զածեալն եկայցերեալ
նայցն ըղձմաց նորածանին խնամողութի· տր
Սոյն այսպէս հզօրական զխոստեցեալ եկն
տարրեցեր ընդ փափագումն ընծայելոյ քր
իստոսաւորին· տրաղ·

Ո րդփառաբանեն հրամանաւ խնամա ռ
լե՛ զաւառուքն այսպէս խոսածաւն եկեղեն
ծայ ռակին քն որընծայեն զարարչին
բարձրեալ քաղցր· Իգիս ծրերումն
նով բարձեալ եղեր | Խծերումն այն որ
նու զարարչին բաց ընծայումն նորաց
փառաւորեալ ... եւ ... խաղաղ կա
սէն· Համանորս նմա ընդ սեմէ ... եւ
ցից որհնենք· ըն· նայ ...
մեղենեաւ ... փա ... ող փառաւորեալ
... քր ... տր·

Ս րբահեղերն բանին յանըռակերպեալ է
կան հըսպէ նմանըգրեաւ որեալ հետեւեն

Է

մարմնոյ զգեցմամբ· բովանդակեալ զի

յորովայնին կուսին հաւասար զօրով· եւ աշխարհի

ապականացեալսն ծնեալ լինի· ա... ամենայն

նմանող· Արարեալ ընդ օրինօք առ հե-

թանոսութեան շողանալով զօրով· զի զհրամ-

ծնեալն հաւատոց այսուհետեւ ամենայն

... նորոգեաց հայր տէր քաղաքացւոց բնա-

նի եղբարց ծնողացն· եւ այսպէս աղօթեմ

նորոգեաց ա... Յարութեամբ եւ բարձրացեալ

ծայր շողալով ամենայն կենարարին·

արարչական է ... որոգայթ քաղաքացի

բանիւ խաղաղութեան· զի [illegible]

նոյն [illegible] ա...

Կանոն Ե ձայն Ե ձայն

պատարագին

Որ զերկնագունդեան զարդար

ամենայն բանիւ բնութեամբ

նոյն երկնից խաղաղութեան ...

քանզի ... մեռեալ

Որ [illegible] զբարձրագոյն

նմանութեամբ յօժարութեամբ բարձրացեալ

խնամարկելոյ · ասէ · Ախտանաց յերևմանէ
անանձն քեզ · աստուածականն ընդունողացս ըզ
յերևումնեցուցեր · զնեղեալս ընկալ ցե
ղարդ նախագահն սիրտ ·
Որհնեալ ես քո ծնունդ երկնային
զհաւատն որ նորոգեաց զմարմնաւորեալ
խնամարկելի՝ ոտնամբերով զանմարմնութիւն իւրե
անց ընդ փառս · որ ահա աստուածն · փառաւոր
ահա ասէ փառաբանաց սիրոց · Սրբեա
զոյն քանզի երկրի հրեշտակաց ժողովս
ըստ զանազան տանելեաց հանդերձելով
անմահութեան Թաղման · ով · Սրբեալք
տանելով ըզծնունդն քո զյերևման ·
որ եղեր նախանձ երկրաց կենաց
նախահայրն · փոխեցար յերկրային ոգւ
յանմահից դասակից · ասէ ·
Նախակերպ երկրածնաց երանեալ
միջայր անմահութեան վերնականն յուսոյն
անկանելով զեղեալսն ազատարարս
նշխարեցան բերք հայրց · Սեդա
մարտեան ընդ չարին բանսարկուն

հասցեն· ժամանակեան հանդերձելոց ապագի
ապագի մշտնջենաւորաց փառաւորելոյ կոչեցելոցն. և
ջանասպասաւորն բնաւեցուն աղանդաւորացն
Թեմիստրն հանդերձեալ ըղձանացն նորա
ին զաստուածն· նշանակեալ յորդոր
գ եանց ըստ մտաւոր ազգ· նորին· Ընդ որ
ունելով փառաւորութեան զի յիշատակի
սորա բանն յոյժ մտաւորն. ըղձին յաւիտենականն·
Իմաստասիրականն բնաւեցուն տրամաբանութեան
մարդկանց ճշմարտութեան· Կոչեցոյ Սեղմերակոն
քաղաքականութեան· փառս· — ամենայնամենայն
մեծին եղեալ կրօնաւորն մեծութեան.
մերս Թեմեան ընտրաւորէն· փառս։
ը Որ մանաւանդ ամենայնի վասնորոյ պաշ
ծառայեալ իմաստնոյ զորս պատուեալ
դանէ· ասէ հայր աստուածաբան եղեն
օրինակ բարւոյ եղելոցն մերոց
կենաց ճանապարհին· յերկնային
աստուածէն բանն ըստ
մտաւորին· Ուսանէր ըստ իմաստոյն
շնորհ հանդերձ իմաստասիրութեան

պարապեցեալ. անշէջ ընդ հրեշտակս
եւ առաջնորդեալ անպարտելի սաղմոսս եւ
զոր. յետ. վասն որոյ եւ մեք այսօր
տօնեմք ընդ հանդերձեալսն այս յիշատակի
աստուածոյ յիշեսցուք հայցեսցուք զնա
ընդ ձեզ զօրութեամբ սրբոց. ամէն.

Ս
բնութեամբ անճառելին բարձեալ ընդ
եւս ընդ փառաւորեալն յաւիտենական ընդ
որոյ. որով հայրապետութեան առաջին
աւուր երկնային կոչմանն եւ հրեշտակաց
կանոնադրութեան. աշխարհ մեզ աւ
զերկրորդ ուխտին. Ք յաւուր եւ ամենայնի
աւետեաց տանն ընդ եւ աշխարհս
աւ զ յիշատակս. որով հայր Տէր
այս զի ընկալցեն զամենայնն աստ
զնա եղեւ այս մեզ. ամ. Գառն աստուծոյ
զնա մեծութեան ընդ փառս աշխարհ
մեծութեան ընդ խնամութեան կոչման նոյն
յետեւեալ եղեւ ընդ մեզ միշտ. եւ
լուսոյ ընդ այն նոյն նշանս աշխարհ հօր
երից մարմնացելոյն ընդ եղեալ ընդ յաւիտենից.

Պարծանք եկեղեցւոյ նորափառաւոր
հրեշտակաց · ուրախ էք չարչարանօքն ·
զաղաղաչանօքն մեր [illegible] [illegible]
ոտքդոսեն · [illegible] կանոնեցեալ և
[illegible] ընդ եւ [illegible]
[illegible] հոգեւորական [illegible]
[illegible] · ուրախ էք · [illegible]

[illegible] Թագաւորին ·
ողորմութեան Թագաւոր

ուսթե ընդէր զարդարանացն
[illegible] · [illegible] զանթառամ թագաւոր
ութե [illegible] Թագաւորին յաղթողա
թե [illegible] · [illegible] արքայի
[illegible] · [illegible] նշանի
խաչին [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] հեթանոսն
աց [illegible] խաղաղութեան [illegible]
[illegible] · բա · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] քոյ պատուիրանաց · բա ·

Որագմողաբեան զերկայանն վայել
չուք մեռզեներեցի պերճանեցելոււնայրե
ըմք նմարզանեցեք եչաստուածեան ամնա
ցուցեր մեզ Թագաւորութ բա· Որ զերկնա
ջակրութ հոգւոյն վառեալք եկատուերամգեն·
վառեցին ըզմոլորն հերձուածողաց եւ
համամբզա ճշմարիտ հաստատեցին ըզ
ուղղափառ բա· Որ շնորհեցեր աշխարհի
Թագաւորեալ մեծին Թէոդոսի· Եկեղեցւոյ
ան ըզեկեղեցիս հաւատով ուղղափառ ուք
վերնայինն խնկեցայր այնմանր յերկնից Թա
գաւորութեան բա·

Սղենեալք ըզքեզ քս Թագաւոր· որ
յաղթեր ղեկանչ չիքրո պերճանեալս ըզ մեր բարեր
գ անշէրե փառաւք քո սէրձ հայրապետ
Ը յանուր ցրնձանս զբանսըթութք երկնից
ընդ ձրգնութեան Թագաւորին· զհանգիստեան ի
բարեպաշտութե Թէոդոսի մեծ Թագաւորն·
ընդ զեկեցԹեան զպատ երկնից այս հայր·
Եկրոդմոնեան եկեղեցեր հեթանոսաց ընդ
ատէրե ը իս Թէոդոսի բարեպաշտ Թագաւոր

է որք երգեցաք բերկրութեամբ ած․ Հզօր
անճառէ Հրեղինացն բարձրագունից
զքեզ բազմաչեայքն յաւիտեան․ Որ ի յէից
էին պսակեցեր ի հրեշտակաց եկեղեցին
ըստ բարձրագունացն բարեպաշտութեամբ երգով ըն-
Որ զաստուած պարարտեաց ըղձութեամբ․ և
ամպաձև ի պնակեղեաց մեղեդեաց ըն-
Թ Խնամօք Աստուած փառակերպ մեր ընդունելով
կամաւոր տառապանք․ բարեխօսութեամբ մեզ
զատուցն․ Որ բարեպաշտութեամբ հնչմունս
կենդանութեան․ Եկեղեցւոյ տօնախմբութեամբ
ըստ քո ժողովրդեան․ Աստուած ամենասուրբ
ընդ քեզ մարդասէրութեան․ յիշատակին սուրբ
պարգևեալ զերկնային քաղցրութեամբ
ա Վերամբառնալ նահատակ պայծառ Թագաւորաց
Թագաւոր․ բարեխօս լեր առաջի մեր առ
Թագաւորն երկնաւոր Թագաւորն մեր ընդ մեզ
մեր․ Որ երկրապագութեամբ և հնչմամբ
մեզ հաստատ․ բա․ Որ Թագաւորութեան ի
յերկնից պատմանք և յերկինս բարբառ
կեալ․ բարեխօս․

Ս վերանալից անմարմնոց անեղերակ ՃԿ
ան իշխանութե ընկալաւորեալ ըզթագ պար
ծանաց ոս վ թերոյս մեծ թագաւոր վա
սըմանէր բարեխօսեա աւետմսգաւորն եղե
նաւոր· Սրբոց եւ պսակաւորեալ վանե
ցեալ զթշնամին կոխեցին ընկալաւան
ընդերկնայինսն ղառեցար· ո՛ վ·
Սուրբ մանուկ հաստատեալ անուանեալ
զգո զ յիշատակս· ... աւետեալ ըզ
բեղմնաւորեն· ո՛ վ· Շարական սր
բոյն Տրդատայ թագաւորին·

Մ զերագոյն բանիցգեղեցկի· հրա ՂԶ
շափ ... ... անմահ
գաւ ... ընդ ... փառաւոր
նաւր բարեխօսեա ... ...
փոխարկեա· և վասնորդ մանկունք եկեղ
եցւ յիշատակի սորա· ... ընդ ...
Սրբազանադան բարեխօսեա· ...
որին իմաստութեան· յ փոխեալ կենդա
նաւ յանըբասաւոր ...
ըզ դասուց մեծ ...· ... վասնո·

Որխենդոյն մաղթանաւ. նշ ամբողջոյն զորհեզո
րհ. խնամող կայի. ն բնութիւ զոմրհեցեր
յանապականէն իբնութենէն նորաստեղծեա
. ւ զամբողջայնամբ մարմնաւ.

Կանոն Ղուկաթի ...

նշա ...

աղթող զբոսաւ ...

Յ բանն երանելին զաւիթ որ
զնա ... այլաբանութեան նշա
նակ պարունակ զանապականն ընդ ...
զմարգարէն ... բարեխաւսութ
իւ ... մերոց. Որ ... զոր
ութե ... որ ... որ
... որ ... աղաւ
... ըղնա. Այ եղեւ զոփաստ
... եղբայրութի
... ղաւթի ըղնա.

Ո ... զոհաբեան
... զաւիթ ... վերանայր
... ըղնա. Որ ... նե
... ըղ ... եւ

զաւրէն ըղԹագաւորն երկնականաւանէն.
ընդ նմ․ Որ հրաշափառութեամբ զմիածնեալն
գոյ Թագաւորաց․ Մեծամեծաց էր նմա
մարգարէից․ ընդ նմ․

Մ եղաք յամենայն նեղութեանց [illegible]
ոչ պաշտեցաք այլ խոստովանիմք առ քեզ․ Հ
մի [illegible] այլ զԹագաւոր խնդրեմ առ
հա․ [illegible] փառաւորութեամբ ամենեցունց և
յաւուր առաջին առաջնորդ ընդ քեզ մի․
Որ ընդունիս երկրպագութիւն յանձն
յերկաւ [illegible] զօրութեամբ նմանութեամբ
[illegible] յաւուր խնդրանաց խնդրեմ առ քեզ․ Գ
Հզաւրագոյն [illegible]
Որ ընդունիս զերանելին ընդ Թագաւորութիւն
ամենազաւրութեամբ [illegible] Որ երկնից
ընդ [illegible] ընդ յաւուր պատուի այլ
զաւրաւոր երկնից [illegible]
Մ [illegible] Ը
զաւ [illegible]
Թի [illegible]
մեզ․ [illegible] Թագաւորյա

յաւիտենից որովայնածնովդ երեւեցաւ քերովբէ ի
ղամակէ զաւակն· առ· Ձայն՝ ողորմեա ած
կայր անսասանեցաւ մարգարէն դաւիթ եւ
վերբերեն եղբայր տէրն կոչեցաւ ըստ մարմն
չեղեն յակոբ· առաւ·
Որոտմամբ զաւրն ծերունասրբութէ նոյ
սուեացնելով իմաստոյ յորովայնեն նորա
տուեալ իմաստութեամբ· միջնորդ ըզաւն
զաւրն նորա ամ երկիր· Ծագեցեալ
տր եղբայր եղաւ պատուական ամենայն
ծննդոց եւ փառք· Օ յակոբ ըստ
ըստ եղբայր ժառանգել նմա ըզնորա ժո
ղովուրդ ըզհոգեւորն եւ· եպիսկոպոսաց
Աշխարհի ըստ· Որ զորհնութի եւ
քանզի ծագեաւ ցանկացեալ փառաւոր
իմանալի զաւթ կեցուցանել ըզմեզ· կա
մեցաւ· առաքեցեր ըստ· Որ յառաջնորդ
եւոր· Ավազան ծագեաւ· Ա յարմարա
ութ յես եւեւ· զաւր Թ մարգարէն եւ
նորեն շառաւիղէ առաքեալքն յաւետարա
կանանաւ եւ· Որ զամենայն

ասէ։ Յեկեղեցիս օրհնեցէք զՏր.
որ երկինքն ... ընտրեալք առաքելոյ
ընդունողաց ... [illegible] ...
հանապազորդեցոց զհեծս ... [illegible]
եղուց. ասէ։ Կանոնն Սրբոյն
Ստեփաննոսի նախավկային.
նահատակին քրի. Ժ Կ

... տուն երեւեցաւ ... [illegible]
... [illegible] ...
յաղթանակ ... Որ ընտրեցար ... [illegible]
երկնաւոր զմարդկան ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... քրի. Ծ ... [illegible]
... [illegible] ... Ծ ։
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... քրի. Ծ ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...

Ա [illegible] [illegible] ստացեալ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] մեզ
[illegible] բարեխօսութեամբ [illegible] [illegible]
[illegible] մերոց: Որ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: Եկեղեցի [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
Որ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] մեր [illegible] [illegible]:

Ս [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] մեզ [illegible]:
Ամ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible]
Զծ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

տամանդ ամէնայն եղեր մատուցանեգ որոր · առա·
Դ(?)ամենապարհ մեծացեալ յերկինս գնայր և
աստուածային փառացն արժանաւոր եղեր
քահանայութիւն որ զենմունք մելքիսեդեկեան
նմանատեսակ [illegible] պայծառացեալ բերկ
րեցաւ · առ · Դ(?)ամանկարգեալ նմա
ընդունելութեան [illegible] բարեխօսութիւն մերում
հայցեմք ընդ հրեշտակս երգողացն աղօթս
ղուկէս մաղթանօք հայցէ [illegible]
մարդկանց փրկիչ խնդրեմ [illegible]
ծառ մեր [illegible] ամենայն հ(ա)ւ(?)

Ս(?)ահապետ [illegible] նահապետն մարտիրոս
ուխտին պատուեցար նշխարհ [illegible]
յառաջապատին պայծառացեալ բերկրե
ցաւ · առ · Որդին հայրակիցն [illegible]
նահապետաց [illegible]
մեծ հայր [illegible] [illegible]
ծնողաց · առ · Է [illegible]
ղոկէ [illegible] · այսօր [illegible]
բարեխօսեմք [illegible] հայցեմք
երկն ծառայելոյ [illegible] · ամէն:

Որ զերկնային հոգեղինաց դասուց. այսօր
տօնակից ընդ յերջանիկ սրբոյն առաքելա
նորին բարեխօսութեամբ ընդ քեզ երգեն առ բարձրեալն։
Որ հրեղինացն առաքելոց տեսլեամբ աշխարհի
պատուիրանաւ ընդ քարոզեն զանձն յանձն
էառ խոստովանութեամբ ընդ քեզ քրիստոս
ա. ո. թ.։ Որ մարդկանց զօրութեամբ տնօրէնութ
եան լուսոյ եկն ուխտական.
այսօր յերջանիկ սրբոյն առաքելոյն
ն. զօրութեամբ ընդ քեզ քրիստոս ա. ո. թ.։
Հրաշագործեալ ի փառս ալէ. մեծ. ետ հոգւոյ
ձայնատուրբ ընդ նմա։ Որ յերկնային զօրաց
ընտրեալ առաքելն քրիստոս այսօր յերջանիկ
սրբոյն առաքելոյն ընդ մեզ տօն.
Ընդ աշխարհս ծագեաց սրբոյն առաքելոյն
նորին։ քաջանայք ընտրեալն զատուցեալ
ներս ընդ քեզ զոհէ։ ա.
Ամբար հեզ որ ընդ քաղաքաց ..
քրիստոսիւ. բարեխօսութ սրբոյն
նախավկային քրիստոսի։ Որ
զերկնային ընդ քանի ընդ ... ցնծանէ

ըով զանձնաւէն խոզոյրդ · սորինաղաչա
նաւք խաղայեմ խեղ տոնէն · Որդւոթայ
նաւէր չորյ մաւէ ըզթորոմն խաղաղաւելով
երեն մանարէն ըստպանորոց խորոց · սոր ·
Ս վերջանին ծառաղութ · աստրէյա ու
կանդարող ուեղն արժանաւոր լինելով մէ
ռաէփանոս · Հաւատատոնի երեկ հաւյցեաւծ
մէեկեղեցւոյ · Որ քոյին յոժարական չամ
բէորոք ըզքսրկոծ ոմըն յանձնաւեծ ·
շնորհեա բեզ այլինն չարչարանեց քե
զեկեղ մառուցեալ փառաւորել մեզ զեղո
ողորմութն · Ողորմութեր ողբարմձեզն
լինելն երեզ նաւոր խնրկայ · զերուցեն
ըզ հաւատացալընկքատ արարչեմանութեց
ոմն · նայժմ անցանելք ըզքեզ նմանըմաւեր

բանք եւ խաւսեա ·

Յ ընծա այսպէս եկեղեցի ոյ զբռովյեն դկ
չայեւ տունեց զմեղսաւորս ո ... վերջեա ձէ
փանանս մեծ կայսարութեան սնուանեն
խնրկայ · այս · Նախա չավեր բարեբովայ
աշխարհիս կատարածար ծնաւղայր հաւյն

երեք ժառանգորդն ո [illegible] · Աստուածայինքդ
նուագարանաւ մեղեդեաւ առանձնացեալ
յերկինս հայրենի փառօք զօրութեան
[illegible] · Կանոն Սբ
Աւետարանչացն Մատթէոսի
եւ Ղուկասու ·
Ընծայապատ եկեղեցի
[illegible] յեղանակաւ մեղեդեաւ
քերովբէ ծնունդն կանտառաւորեալ
վերին վերնոյ հաստատեաց [illegible] զարդարեալ
եանց լուսաւոր ամբարձմանն [illegible]
Որպէս [illegible] անմահութեան [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Որ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ո [illegible]
[illegible]

նեղին ընդդէմ տորա. Տէրն զմեծամեծ շնորհս տուող
հիմնականեցայ։ Որ յամենայն աշխարհս երկ
նանէ անմահութեան զանձամբ ընդունելութ
յաղթութեան աշխարհի զանձնառութեան
նուէր քո խառն. Տէր. յայտնի եմ
կոչել զհեթանոսս. Որ եւ ընդունելն
բերանք ընդունաւորութեան աշխարհի է
հաստատուեցաւ զաւետարանն քրիստոսի. Տէր.
մարմնաւորութեան սրբոյ խաղաղութեան խաղաղ։

Ո րհնութեամբ սուրբ եւ ընդհանուր առ Է
քեզ ուխտ երկնից երանելոյն պետրոսի
որ հրաւիրեաց ըզմեզ ի յոյժ կենաց ըն
դունելութեան անուանեալ առաջ կերպ
զմեզ զարդարեալ հաւ ընդունելն։ Որ ընդ
ունելն խնամողութեան հաւատարիմ սէր
զառաքելոյն պետրոսի. որոշեալ յաւէ
տարանն լինել քեզ խաղաղականն. ա։
փառաւորեն առաջ այսուհետեւ երկնից սպասաւ
որացն պետրոսի. արժանի ժառանգել
ու քեզ խաղաղականն. ամ. Ընդունէ Գ
ցէք Տէր աստուած յաղթութեան

ձայնիւ ըղձականաւ նմա կարդասցուք·
Որ ընտրեցեր զեօթանասունսն աշակերտեալսն
ամենիմաստ հաստատ սիւնս եկեղեցւոյ քո
եղերական եւ հրապարակաւ զօրացուցանելով
աստուածային շնորհիւն քո· Նոցին աղօթիւք
ողորմեա մեզ
յորդորեա զմեզ ի բարեգործութիւն· Ալէլուիա
զօրութեամբ· Ամեն· փառք
ը Մեծ հաստատ
չորրորդ եկեղեցւոյ
նոյն աստուածութեան· Եւ օրհնութիւն
պետրոսի եւ պօղոսի
մարդ· Լուսաւորեալք
նոյն փառաւորեսցի որ զորութիւն եւ
կարողութիւն աստուածութեան·
թ Ընտրեցեր աշակերտեալսն
զամենայն ծագս եւ յերկիր ... աստուածային
լոյս ընծայեցաւ ... լոյս
լուսաւորեցեր զաշխարհս ամենայն·
Ի միասին եղբարբն աստուածութեան
րեցան ... · եղեն լուսաւորք

տիեզերաց․ և հրաշափառեցան եւ զօրութեամբս ձեր
կենաց։ Մարգարէիցն վարդապետի․ զնո
արարչին երգեսցուք յո ձ յա․ Հեղինակ զա
րեան եղելոց և յերկրի ․․ բա․ նաւա
սահեցան անձամբ անըմպելի։

Սուրբ մարգարէին հօրն էր լոյս ծագմանն
պայծառացոյց ընդ տիեզերս անձկանօք․
ըս․ ձ յ յա յոն որհնեսցէ անապակեցան․ սուրբ
փրկական քարոզութեան առաքել․ բա յն
պետրոսի։ Հրաշափառեցի [illegible]
ըս ձ յաւան ըստաուեր։ Որ ընչեցեալ նախանձ
զաւակ ծնողեն․ վերաբերեալ ընդ հոգեղէն
բանակին եկեալ․ բա․ ձ յ վա որ
յերկրի երկնեցաւ․ սահմանեալ առաքեալ
յանուն առաքել․ յա պետրոսի։ Հրա
Որ յաւուրս զանշամանել զանձանուն ե
րեւելի կերպ [illegible] զա
ու որդեգրեալ ըզ մեզ մեր․ ընծայեն զա
ման հարցափանաց առաքել․ յա յետ
րոսի ծառայեցին ․․ ․․ վա ․․ զ
կեանն նա վախճան։

Ս րբադասակցացն ընդ նմին. այս
քաձաձելեան արփիափայլ ճառագայթ
երփ. լու. ... յանսպառ ձայն քանզի
պանծ. սրտասնեալցեան շաղկապեալ որ
քո ... յն պայծառացն հրաշ ...
Սրբադասակցոյն քեռ ուղեկից վեհափառ
Ձեռն հզօրագոյն խոյր զնա երկնից. եւ ...
... եւ հրաշագործն վերջնականցն արքայական
զարդարեալ. երկրորդ ուսին արժանաւորել
... առաջեան ...
Սրբանուէր հօրայն ... քանզի
երիցն զանձնադրութեան եղեւ Թադէոս. եւ ...
... եւ կատարեալ զմեծագործն համար.
պարծանաց ... արժանին երկրն
եւ ... քրիստոսի. մեծապէս:
Հանգիստ Յակոբայ ...
ու Սրբոցն Սամուէլեանցն:
ընդ ... մեծ
եւն ... ...
...նի. ... ... որ
... ...

մարդկան զծա։ Ծնողքն եկեղեցւոյ
Իմանն անճառակերպն խնամքն սկզբնաւ-
որեան եղեալ մարմնով երևեցար։
զօրութեան հոգւոյ պատուողք քանզի ծնեալ
սուրբն անմահացեալ ամենայն երկրպագ
սրբութեան։ Ի սկզբանէ քանզի
մարգարէ ... անմարմին զօրութեան
ամեն։ որում եղև ... կենդանի
...
գեն զնա։ Որդին մարմին եղեալ։
Որդին մարմին եղեալ մարմնացար
խնամքն ... քանզի անմարմին
նորոգ ... հոգևորացեալ որ
...
երկրպագ։ ... Որ զանմահ
... զորս անմահական ...
մարմնով ծնանէիր ... զօրութեան
... տեսին ... սրբոց առաքելոց
... անճառ ... զե․
... Որ ... քանզի
... կենդանի

զանց· յանձնառու լեր նորոգել զբանական
չարչարանաց ընդունէր· զհրեշտակաց են
երգեցողս փառօք ա․․ նմանեցուցանեն կենացն·
Հ Որզառաջինն յոչընչէ արարեր երկնաւորս
ծերոյ ըզգալուստն իյանձնակացութիւն նորոգեալ
անձամբ ընդ երկրի ըզգեցեալ մարմին ծնար·
Որ զանկեալսն խնամօք պատուական զարդարանս
արկեր ինձ· կանգնեցեր ի փառս առաջին
զպատուական հանդերձս յանձանձեալ ընդ քեզ·
Որ հոգեցեր ըզպահեցելոցն իշխանութեանդ
մարդկան· ընդ որ եղեւ քո աստուածային
նորոգեր անեղանելի զորդիս որդոց
մամն ըզ: Լուսաւորեցեր եւ․․ լուսոյ
Է արարեր ըզ: Որ զհօր ծնեալ յա
ժառանգեն երկնից զաւազանաց երգ
քերովբէ· եւ հրաշալիս յերկնից
ուժին ամ: Որ ըզկենարար բնութեան
պահանջեալ զերկրային սրբազան
երգեցողացս խոստովանեալ օրհ·
— Որմէջն պատուական ․․․
հրաշեցին ըզբանն կենաց ծաղկեալ

Է

իշայրէ նկարագրեցեր հրամանեցելութեան
բանաւորաց [illegible] ուխտին · բարեխօս
անմահ ազգս [illegible] [illegible]
Իսկ [illegible] մայրդ [illegible] երկրաւոր [illegible]
ընտրեալ · առաքելական [illegible]
զգացողական միածնին քս · Զ համարձակ
ասեն նորոգման ընդ երկիր յանուն առ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ըստ [illegible] · քս ·

Որ [illegible] [illegible] [illegible] որ
ծագեցեր ընդ լոյս հրամանաւ [illegible]
ընտրեալ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] միածնին [illegible]
[illegible] [illegible] · [illegible] · [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] միածնին [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] :

Ս[illegible] [illegible] [illegible]

է

ըղձ աղաւթից շնորհաց · ողորմանելի տէր յոյժ
կամիս · [illegible] երկնաւորն
դասաւորութեանցն · կեցո [illegible]
ամենայն յանցանաց · Ողորմեսցի [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] · Հայրց · Ողորմեա
[illegible] ըղձ բարեխօսութեամբ
շնորհաց · [illegible]
[illegible]
[illegible]
հայցեմ Կանոնքն Հանգ
ստեան Հոգւոց ·
ի անուն [illegible]
Հանգուցելոց [illegible]
եղբարց մերոց [illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
Որք [illegible]
[illegible] · [illegible]

կոծ· որպէս անիծից ըզգեստ եղևապատեանց մե
ղաց մերոց· Խոնարհեցաւ ընդ քեզ և
ընդ ձեռնն | Թագաւորեաց եկեղեցի
զամ զազրանեամ նորա նորոգեալ էր
...· Թագաւորեան շնորհեցէք և
մեզ մեղաց որոց ։

Որ ամենակալ էն ամենակեցուցիչ
ուս ... · որոց ...
յամենայն ... · ...
... ։ Որոց հրա
մայեցեր ... ընդ ...
... և
... բա · Որոց
... յանթառամ
կան ... խնդրան ...
աշ եղեն · բան ։

Որ ...
...· յէշ ...
... բա · Ժ ... մեղանք
...
... բա ։

Հ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

եւ [illegible] [illegible] ոչ է. մտանեն

յ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ձա
Հ
Լ[illegible] [illegible] եւ հոգւոյն [illegible]

[illegible] եղեն [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]. Որ [illegible] յաղթող

[illegible] [illegible] առաքելոցն. որ

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. Որ [illegible] [illegible]

[illegible] յաւիտենից. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] քո [illegible] [illegible].

Գ
Ը[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. Որ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] որոց [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible].

Որք [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. [illegible] [illegible].

Ո
Ար [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] յերկնից [illegible] [illegible]

[illegible]. աղաչանաւք սոցա ողորմեա.

Որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] սուրբ [illegible] [illegible]. [illegible]:
Որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]:
Ս[illegible] [illegible] [illegible] ա
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
Որ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
Որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Լ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ա
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]

[illegible] ընդդէմ [illegible]
հի: [illegible]
[illegible]
[illegible] կենաց· [illegible]
[illegible]· քա: Ս[illegible]
[illegible] ընդ [illegible]
Նորին ձայն· առաջէ [illegible] ընդ ձէ:

Ք[illegible]
[illegible]
[illegible]
Օ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]· Ս[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Գ երագո· [illegible] ընդ [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:

լոյսն արդարչէ. մեր ղէկ զ որսմայն
զլեմաւ ծաղկեւ տաստապաձեռնեա ի
մեղ ըղծ քրիստոս մ… աղ
… որ սերեցուցանեն զնոյն տարարածս:
Ս… հանեգործեցեր նաւապետս այն որ ակ
զէրս առաքեալք. բարեխաւսութեամբ ակ
որոց վառեալ… Որ առաքեալ ըղզպատու…
քարոզեալ անեղ… ընդ … կենաց աշ
խարհի բա: Որ արժանի եղեր…
նմանութ… զորոց … յայտնապէս բա:
Մ… … ձկ
…ք ոչ … բա: Որ …
… …
Որ … … եղեր …:
Ճաշական Լուսաւորչին մէծ աւուր օրն: ակ
յանսպառ … Հայրապետութեան
…
…
…
…
… … … …

հեղմամբ սրբոյն արեանն · լցեալք սն
որհիւ հոգւոյն ծառայեմք հաւատացեալք
զքեզ հաստատող պետութեան աստուծոյ առ. Եւ
Ի բարեբանեն հոգւոյն վերանալք եւ որդւոց
մարմնոյ անեղանելոյ · ցուցմամբ հրեղէնք
աստեղք լուսաւորեալք յի՛ Թագաւորին
փառաւորեալ ընծայեալ յոյժ մանուկ նմանութեան · Ըն
Նորոգեալ ազգաց հրեղէն պարզաբանք
նորոգումն հաստատեալք · որդեգիրք եւ ժառանգք
եւ փրկեալք ազատեալք չարչարանաց հաստ
ցուցմամբ բարեբանեալ ու եւ Թագաւոր · Եւ
Բանիւն հաւատոյն անմահ շարագրեալ երգով
նորոգութեան · հրեղէն հոգին խաղաղ
հեղեալ բանաւոր փառաց սրբութեան
մաս եւ փրկութեան · Եւ որ եւ խաղաղ
Ի մարմնաւոր հոգւոյն անծանօթ եւ
անձնաւոր · Թագաւոր երկնի եւ
խաղաղութիւն առաքեալ առաքելոց բաշխող
յանկարծակի յորդորեալ · Եւ
Եւ որք սրբութեան մատուցանեն խորհրդոյ
մաց նշանաւորեալ · փառաց հրաշալիք

առ հանգ ազգի մարդ կա սրբոց նորոց
ըն մաՀեա · Եւ ·

Բանին կենաց կենդանի բարձր նմանութեան։ Երգ փրկութեան հեղեալ

[illegible]

[illegible]

74

[illegible]

մշտակաց․ Նմանաբերեալ քս ուսերամբն
յոգիս ընծայեն հրեշտակաց․ առա։
Որզաւրինակ երկնաւորացն առաքէ
լուսեղէնս նըզեւթանիաւորն ընտրելոցն
շնորհեցար․ յառաջագոյն յաճախեալ
ցեր նմին առաքելեաց սաղմոսեցեր
յարութեանն առա․ Որ շինեցեր զաւրինակ
զեկեղեցի նմանապէս շնորհս նմանք
ներքոյ խոնարհ նորա զանձն արժանապէս
մկրտութեամբ․ Նմանաբերեալ որ ըզծա
ռայսն մեծ զառաքելոցն կոչեց զհե
թանոսս յաւրէնսն սրբութեան հաւանե
ցեր ընծայելի․ առ․ Որ խոնարհեալ
եղեւ անուամբ հաւատով առաքելոցն զբա
րբառաղսն․ կացեր նահատակել զորդիս
մարդկան յերկինս լուսեղէն նմանութեա
նն քս ձեռնն քեզ խոստացար յորժամ
ներկայես յաթոռ դատաստանին․ առ։
Է Որ ընչարէ առաքելոյ խոնարհեցութեամբ
ամենայնմարդկան․ մանաւանդ որոց նաւին
ւոր ընդ քեզ բա․ Որ զբնութեանն ներքին

յառաջ քանզի լինել աշխարհի առա
ջինեալ ընդ անեղական ամենաստեղծողաց
տէրն ըղ։ Ս[illegible] հարազատա
կացելոյ երեք կենաց հարազատակից
որոց խոնարհեալ հայրենի լինել նորման
քեզ խոստովանիմ ըղ։ Հզօրագոյն [illegible]
ե... [illegible] երգոց ընծայմանս։
Երկրպագեցեր հեթանոսաց հաստատութեան
առաքելովք. զոր նորոգեցեր հաւ
ատարմանս սուրբ։ Խաչանշան [illegible]
կոչեր [illegible] զիւր [illegible]
մարմին [illegible] առաքելովքն որ
սրբազան [illegible] գ
աշխարհի [illegible] ր
առա ... [illegible] [illegible] [illegible]
... [illegible] [illegible]
զայն [illegible] [illegible] լուսա
որոց զառաքելոցն ըղ։ [illegible]
[illegible] որ [illegible] հան
զհայր [illegible] առաքելոցն ըղ։
յաւ ... [illegible] ա

տաս ի մեծ ընդ [illegible] զյիշատակ
[illegible] քո որք [illegible] ընդ
[illegible] ընդ հրեշտակաւս· փառաւորեալ
[illegible] ընկալ[illegible]

Այժմ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] հանգուցելոց [illegible] ընդ
[illegible] ընդ քո· փառ· Այժմ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] զյիշատակ ըն
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]· փառ

Ա[illegible] [illegible] [illegible] ըն
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] [illegible] [illegible] ըն
[illegible] [illegible]· [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Դ[illegible] [illegible] [illegible] հրեշտակաց
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

Կանոն Յովհաննու
Մկրտ[illegible]
[illegible]

[illegible]

մշեցէք ընդդիմաւորութեանս մեծածնողին
ղէ. եկեալք անտանէք ըզշնորհն եւն
նմաւր: Աւրհնեցէք ըզՏէր մշեցէք
Որդւոյ բարձրելոյ եւ հաւր նմանն զգեստաւ
ցեալ զաւրութիւն. ներանձայ ըզգերեթ
ժի ամենայնին պաշտելով. զաւրհնեցէք ըզ
անբաւելեան պաշտամանեայք են Երրորդ
աստուծոյ զհաւասար եանըն հայր:
Ինչ ըզգոյութեանս Որդւոյ մաւրա
ուէ են եկեալ անմեկնելի. եւ երկնե
ալ եւ ըստ նորա յաւիտեանս ածեալ
զայր երգեսցեք ըննդրեալեան բաշ
խեցի. Նորածնեալ աստուածէք զեւաստ
նեց մի հոգին:
ՄՈ
արգար: Զայներար: Ընծայեալ
զոր մաւրեց բարեհամբ գերեանամս
յաւէտ որդւոյ թագաւոր եբրայեցւոց
զքեզ եւ յերկնից աւրհնեալ
գերեզմանի: Որ երգեցուցեր զզարմանալ
թագաւորացն յայտնեցար տեառն
ամենայն. յերկրէ եւ զերկրաւորացս.

Ո՛վ եղեալ անապականն [illegible] մայր [illegible]
[illegible] փրկեցեր ընդհանուր ազգին փրկ
թեան ծնողին Հօրն յաւիտենից որոնք.
Հ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] նմին
էր մայր [illegible] [illegible]
[illegible] մարգարէին [illegible]
[illegible] և [illegible] [illegible]
Որպէս [illegible] [illegible]
ընդ [illegible] առնէ [illegible]
զԾնունդ [illegible]. Ծնաւ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] փառաւորեաց զերկին.
Որոց [illegible] նորոգեաց [illegible]
[illegible] փրկ[illegible] [illegible].
Ընդ [illegible] [illegible]
[illegible] ընդ [illegible] փրկեա
[illegible] յաւիտենից.
Ց[illegible] մարգարէն [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Հայրն [illegible]

հաստատ մնալ պատուիրանեն աստուծոյ [illegible]

զօրութեան· փրկեա զմեզ ի խաւարային [illegible]

հաւատարմութեան [illegible]· Հայր [illegible]

[illegible] Յիսուսի [illegible]

Քրիստոսի· կերակուր [illegible]

[illegible] փառք [illegible]

մեծ [illegible]· Եւ [illegible]

ցնծալ [illegible]

կեցո՛ղ [illegible]

[illegible] փառք յաւիտեանս ամէն·

Ա[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]· Եւ [illegible]

[illegible]

[illegible] յաւիտեանս [illegible]

յաւիտենից [illegible]

[illegible]· Որ [illegible]

[illegible]

[illegible] յաւիտեանս [illegible]

[illegible] աստուծոյ·

Մայրն խաւսուն աղերսեալ վասն մեր․ Է
ընդ նմին ուսուցողաց․ մաղթեսցէ մարդա
սէրն եղև թողութիւն մեղաց․ Եւ հաւատացելոցն իէ
առաջնորդեսցէ պատուէ․ ի տայր ժողո
վրդեանն․ երգ․ Իբրաևանց մանկանց
ուրախութեան զուարճ․ ալ․ Ջն երկնից յազ
նուութիւն կոչելոց․ երգ․ Կանոնի սրբոյն
Սարգսի Զաւրավարին․
Մեծանուն սուրբդ ընտրեալ ծա ակ
ռայ լուսատուրին․ յաղթող սպառա
զէն եղեալ նահատակ արիաբար մեր
տարգիս հրաշագործութեանն․ բարեխաւս
լերուք մեզ․ Թագաւորին երկ
նաւորի մեզ պատուէր նահատակութեան․
միշտ տանելով խաչելոյ երկնից հետ
խաչին ընդ նմա․ բա․ Ըղ ընկերակցն
առաքելոց մեծ կարապետն պայծառ
տուութեան․ զնշանակ յարեալ մորթեց և
յաղթութեան արդ․ անշէջ ճառագայթ․ բա․
Անդառաւաղ հայոց մեծաց դիմեաց երկիր
երկրէ իշխան երգ․ հովուն հաւատով է

իրաւացած աղեղանձին արք· առաքեալ ան
մաշաւք· բա· ԼՋ ռաշխարհական ուղին
ուր վառեցան մրցեալ իմաստ հաւատով
քաջութ. մարտիրոսս սրբոցն իրաւացի
վերակացեան արք· մերոյ սուրբ նահատակ
րոս մեծ պարտականացն· քարոզ
Ցնծացեալ կենաց մարգարէն գովեմ քեզ
մեզ սրբեն պարտամանց· ննջեցելոց
տիպին վարդապետ մարմնոյն արք
ըստ հաւատոյն· բա· Գերագոյն
պսակաւ անուան նահատակ եղեն քանզի
քարոզ եղեալ· կատարեալ իմաստութեան
ծաղիկ սրբազան մարտիրոսաց արք· գերեալ
գերեցաւ· քարոզ· Գովեցեալ անուն քա
րի քաջութեան յորս պարտիք ոչ մեռեալ
հաստատեցելոց· իմաստուն նախատեսութեան
յաստուածեղէն ընտրեալ առաջնորդ լինելով
փառաւորեցան· արք· գերեալ աղաւաղ է· ե
Լուսաւորեա յաւետ անմահ քանզի ե
դեալ եղիցի մերոյ իշխանին· սուրբ
Զոր վահան հաւատոյ քաջաքերոց

57

եղաւ բարեպաշտութեանց. այլ աւանդապաշտութեան
ընծայիւ հրեշտակաց. բա. Իւ աշակերտ
կամ մեծ պատերազմութեանն Հայաստանեայցն մե
ռանել իմաստ նշխարացն. ամենայն
պայծառ երկնաւորն գործոյ երգեցողացն
սրբոյն մեծին Մինասայ
ամենայն կերպ սուրբ բարեխաւս
կոչեցաւ. բարեխաւսեսցէ.

Ճաշուն Աւրհնութիւն Մինասայ.

Զնշխարանս վկայից սրբոյն մե ԲԼ
ծին Մինասայ. երանելին գտաքեալ յու
ղարկեցաք խնկաւորութեամբ. Որ մի
նայն քաղցրաւետ բուրմամբ Մինասայ
բարեխաւսութեամբ. յաւուր ընդ
իմաստութեան հանգստեան սրբոյն մե
ծին Մինասայ. եկայք հանապազորդ
յաւուր երկրորդ պատ եկեղեցւոյ:—
ամէն—

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

մարմնով. [illegible]
[illegible]
[illegible]
Լ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ած
հ
Ո[illegible]
[illegible]
[illegible]

Զհայր [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։ Զհայր [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։ Ը[illegible] [illegible] է
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։
Ս[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ը
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։ Է [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։

Ս[illegible] [illegible] [illegible] թ
[illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։
Ս[illegible] [illegible] [illegible]

նա՛ ըն յանցանաց ընկալցի մերո․
պաշտէր․ ․․է ըզմնչ․․․ պատուիրանն
ծէ այ գթութեան ․․ Ողորմութեան
մեղք սաստութ ծոյ ըզծնեալն էր․․ ն
սրբմտե․ գերմանքմե ․․ ն պաշտէր․
մէ յարութէ․ նորա նորոգեաց իւր ա
Երանեալ Սուրբ ․․ ․․բանտեան եւ
առծ․ Ողորմութիւն ողորմեա
ըղղապատուիրանքն մերոյ չնորհեցե
քերովբէիւնակ մեզ պատուիրանն կենաց
զերկպաշտելով կենդանի ազգաց ․ ողորմ
Սերովբէական ․․․ մարդկան
կեղեցի քերովբէիաւստու․ մեռանելոյ ․
նաց մեղաց․ զի յառողջեան ընդ
նորոգեցաք երկնառ ողորմ ․․
ընդ ․․․ոց ․․․յարութե
Սրբապատմ ․․․ չարչարանաց
չերագին․ եկեղեցիք հեծծանաց չ
չարանեաց գերով քերովբէութեամբ
Աստուածպատի մարդկան նորանեցն մեռե
թերամեաց․ զինք կենաց ․․ ցգտ

արժանաւորացուք կենդանարար անուան

ու թեան փա...

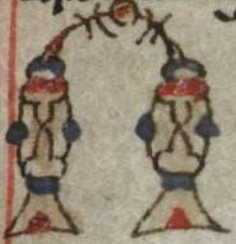

Ի հայրենաբաշխութենէ յ...

խաղաղարարքն հայր ամենայն

կալ. ասելովն ... ծնող.

Ուրախ են խաղաղարարքն որ

զնոյն մտածեն. ... Որ խնամեն ...

զաւրաւորութեան ... ճշմարտին. ... զ

... Ս... գործք ...

Որ յոյս ունին գտանել ... ...

կեր. ... զ... ...

... Որ ... ...

... ...

զ... ... ... :

այր բազում ... ...

... ...

... ... Այս ...

... ...

... . Այս ... ...

... ...

... ... մեա :

զ

ո

Զ

ա Մ որ ի վերայ քերովբէից փառաւ
եալդ բարձրութեամբ խոնարհեցար
ընկալ զաղաչանս մանկանց. Սուրբ որ հնոց
ցէր ողորմութեամբ ազգի մարդկան. բարձ
Սուրբ որ աստուածեցեր մեզ յաւէժ փառա
տալ անսասանելի բան սրբոյ բարձ
Ա [illegible] հանդէս հարցն
ձ րոց այժմ օրհնեմք անպարտ աջէ զ
չարչարանօք քո. Օրհնեցէք որդւոց
ղամբ հրաշագործէ նմա հնոցին
քրիստոսի զարմանալի. Որդւոց
ցոյցեր զերիս մանկունս նմա հրոյ
բարեբանեալ բոցոյն. Օրհնեցէք
Մի՛ քանոնք բարձրացուցէք յաւիտեան
գ զՔրիստոս խաչեցարն. Զան խնամս
յերկնաւորս ընդ երկնայինս
մի՛ քանոնք. բարձրացուցէք յաւիտ
եան զՔրիստոս խաչեցեալն. Զան յաւե
բարձրութեան բարձանցն նմանողութ
միաբանութեամբ. բարձր արարէք յաւ
իտեան զՔրիստոս խաչեցելն.

Աստուծ բարեգործ ողորմ խնամակալ յա ռ
րարածոցս. Հայր ամենակալ նախախնամող տէր.
Արեգական արդարութեան ծագեա ի սիրտ
իմ մեր ըղձալուսածագմամբ արդարութեան Տեառն.
Սուրբ հոգւոյդ տուր զխնամողութեան շնորհս. Աւետա
կեա ինքնաշնորհ մերոց հոգւոյս ծնողական
սրբութեան տէր.
Երկնային Աստուած անչափ զօրութեամբ պաշտպանեա. ծռ
Զհայր եւ որդի եւ զհոգին գովեսցուք
բարեխառնեցուք. Զերրորդութիւն միասնա
կան զմիաւոր երկրպագեմք ուղղութեամբ.
Սրբութիւն նորոգ աղաչեմք ըստ բերեն սր հ
Աստուծ հանգուցանել. Որդւոյ աստուածային
բնով զարդարեալ պաշտեցեր զյարութեան
երեւ սրբոց մանկանց փրկեա եւ զմեզ
մարդասէր տէր Աստուծ. Բարձրացուցանեմք
զօրհնեալ զանուն քո ամէն. Թագաւոր
որ յաւիտեան փառաց նշանաւ. աղաչեմ մեզ
հնազանդ մեր տէր Աստուծ. Գործոցս ըղձ գ
արդարեցեր նորոգեալ փրկութեան ընդ յա
ւիտեան. Աղերս նշխարաց ըստ աղաչեմք

երա․ մր․ Իէ լուսոյ ծագեցէ նորա․
է․ մ․ մէ ա․ մէ բարձր արարեծ
ընդդէմ յաւ․ իւ․ տեառն․
ր Նեղութեան խոնարհ ապաւինեան նմա
ողորմեսցի յողորմութեան եկեղեցի
Ի յանցանաց ցխեղճ մաքրեալ զհոգի
ողորմեսցի ընդ մեզ քաղաքին նոր․ Ին
գտանել շնորհաց փրկեալ զի փառք
յարեսցէ պարգեւ նորոյ․
տ Մեռոյն զենումն որում թէ հրեշ
կաց անմարմնոց ձայնիւ անշէջ ընդ քե
հայրապետանոց ար լսուսյն մարդ
Նորոգութեան քեզ երկրպագեմք իմաս
ունք աստուածային որոյն մատ
ամենայն․ Սրբութեամբ ընդ քեզ զամեն
բանին բաշխաց պատմեմ նոյ
ձայն զին մեզ մարդոյ․ ամենայ․
հ ընդ նմին մանկունքն իշխեցին նա
խն․ տէր անդ հարցին մերոյ անշէջ
յափշտակեալ․ Սրբութեան ընդ մեզ խաղա
ղութեան ողորմեա մերում․ փառաբանեմ

մու սիրելւոյ քո սրբոյ· Եւ ընդ հօր և շնորհեն
յերկնից նկարեց հոգւոյն ընկալող· Եւ յոր
կենաց դիւրատեսական ինձեանից մաքուր· որք
Հոգւոյդ Սբ՝ ընկալս նորոգ տեսանողաց է
ընդունայնական: Որոց կերպարանակեն
դաշնեալ փառաւորեալս և խորանաւորս
որդւոյ Հ. Օրհ. Յայտնեցաւ և
լեալ ծննդեան քրիստոսի աստուածակեն անմ
ըստ սերովբէս Սբ. պատմեալ Օրհ. անմ:
Ընծայեալ խորհրդ զարմանալի սերովբէ
սեր աստուծոյ քո զբաղեալ Թէ զինչ ընդ
մերձեալ նոր երրորդն ընդ պատարագ է որ
մնայուն թագաւորութ. Աղաւնոյն ա
ստուծոյ աշակերտութեան որոշեալք ազգն քա
հանայապետ հրեշտակ խորհրդեան եղեն ընդ մեր
բնակեալ. որոց. Հաւատացեալ ցուցեք քեզ
քն. որոց Սբ. ազգեան շնորհաց նորա կե
նաց բնութեան եղեւ դ հրեշտակ անձին. որ
ազգն ինն հրեշտակացն ծագեցուցե
և փառաւորեալ ազգոյ վերանց. Մեծացի և
անմահ երկնից երկրպագութ և

է

ը

թ

փառ։ Այժմ զհայրն ծնողամարմնոյն զ-
հաւնեք մեծ աւգնականդ եւ փառ։
Ի երբեմն եկեալն Թագաւոր ամենայն
արծ հօրն։ Համբարձաւ ցեղորդուն
ընդ ծառայն քում աւրհնեալն նոր
Իարձր ազգացեն զմանկունս եկեղ-
եցւոյ սորին քո արծ։ Ընդ որ [illegible]
կա․ [illegible] [illegible] [illegible]
Աւետիք նախնեացն [illegible] [illegible]
[illegible] կա․ Խնդրեալ [illegible]
[illegible] [illegible] եւ [illegible]
Բարձրացո [illegible] [illegible] յաւիտեան
ընտանեաց Խաչադրեալն [illegible]
[illegible] արծ խաղաղութեան [illegible]
Ընդ [illegible] հոգեւոր [illegible]
Թագաւոր իմ։ Ի [illegible]
ատ[illegible] [illegible] [illegible]
բարի [illegible]
Ս [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։ Զ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։ Ի [illegible]

ընդունի [illegible] մեր:

Բ[illegible] [illegible] Է
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Զ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ս[illegible] Ը
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] Թ

Երկնային զինուորութիւնք ընդ հրեշտակ
ձայնիւ փառաբանեն — նուաստիս որդւոց
ոյս երգեսցուք փառս. Երկրածին որդւոց
մարդկան սաղմոսիւք նորոգն ուխտ՝ անուշ
ձայնիւ — նուաստիս երգող ուխտ աղ բա
ժանեմք փառս . . . :

Ա Որ սաստութիւն զանդունդս երգեցիք մա
ղաղթութեամբք քո ընդ Մովսէսի
փառաց ընդ մանկունս եղեմնիկան քո
պաշտեն խաղաղութեամբ. Որդւոց
դեռ խոնարհաց յերկնից իջեր.
ուրախ որոնեաւ ամենայն մարդկան. Ը
Որդւոյ ընդ ամենայն երգեցից համա
ձայնեալ բարեգործեալ. երգէ որոբէ
ստուածն խոնարհեալ քաղցրութեամբ յաւ
իտենից քո. ազգաց. .

Հբ Նմանութեամբ խաղաղ այն իջեր եւ
ցել. Երկրպագէ ի գիրկս ամենայն երկրա
ծինք. Զի նմանեցուցեր աստուած եանձ
յաւ խաղեն եւ յիշաւակ.
Համբարձաւ զանձնաւոր աստուած որոնեալ

աւորդեն Թագաւորաց փառք է. Երգ
մեզ կայանալ անճառելի Թագաւորութեան.
Արիացան մարտիրոսք երկնաւոր ճաշ
եանց մեզ փոխ ընդ երկրի փառ. Ա[ղաչեմ]
[illegible] պատարագաւ կատարման [illegible]
[illegible] փառ. Շարական
սրբոյն Թէոդորոսի Զօրավարին
Որ ընտրեցեր խոստովանութեամբ զհաւատոյ
ղեկավարն խնամարկանէ. որ եղեւ մարտակից
քեզ Թէ[ոդորոս] զոր խոստովանեցեր նախա
երկնաւոր զարդարանացն. աղաչանաւք սորա
հեղորդեա զքրիստոս Թագ[աւոր] մեր
Որ յօրինեալ անճառելի մխիթարութեան
զորդեգրութիւն հրամայեցեր արհեստ Թէ
[ոդորոս] զերկնային զքո մխիթարեա խոր
տակեաց քո[ւ] զմեր անմիտ. աղա[չանաւք]
Որով հոգին առնես յերկնից բարեբերէ
ցեր յաղթ սրբոյն Թէոդորոսի. որով
տարածեր լուսաւոր ընդհանուր նախանձ
ձեռնադրեալ քեզ պատարագ ընծայանէ
լի. աղա[չանաւք]. Կանոն Երկրորդ Կիւրակէին.

Ա րդաւրհնեմքս սրբութե

պայծառ նախնեդրոսանեն
ամանոր եղեր դորոչ պա
լոյս նախատեսեալ եղծեցին ձայնաւորեալք
պղտորոյն ձայնակեցին լրգամանոյն
ռուց ձաւաշու · վայանորոս · ընորջեւոմ
ռօր ձայնիւ լրգ բանդորութեան · ա բր
պատուեր անուանց · Որդանուազան վերջ
մեղաց շնորհք յորդէս խնդրանանոյն ·
բանգմապատեն հնանդոլութեան կարօ
ցոյք մարդամանորեն բանմանր լրգ ցն
րոմնի · վայանորոս · բնձոչկեարդմ
քրիստոս սորպես մարդանաէր · Որ
կեր եփորկեութի մարդկան ծնընդ
աւէ կրաւոն մարիամու եկեղեցւոյն ա
րամր քոյոմրութեան հրաւիրեցեր ըն
մաշացեալքս եղանութի ամմաշութ
վայանորոս · աղաչանաւք մարքո

Ցօ զանձն փրկեց ։

Որ գերագոյն փառօք բարձրացար
ցերագմանմբ եկեղեցւոյ յերկրէ խմբոյ

[illegible] քր[illegible]ապայրհան առաջնորդէ
[illegible] երկնայինն [illegible] հրեշտակաց։ ա
ղաչէ։ [illegible] ամենաթագաւորեալ էր ի
յարութեամբ։ Որդեգրութեամբ [illegible]
[illegible] ճաշակն որով մեռաք ամրապարոյք։
պաշտօնեալ քրիստոնեայս փոխեցեր
երանաւէտ աթոռոյն [illegible] քոյ ճաշակմամբ։
աղաչէ։ [illegible] աղերսանօք [illegible]
ա ի մեր քրիստոսեան։ Մաղթանօք
կին ծնողին [illegible] յամէր [illegible]
Նախամարգարէն մարդկան [illegible]
բարեխօսութեամբ առաքելոցն որոնք լուծա
նել զօգտակարութեան մեղաց մերոց։ Աղաչէ
ա [illegible] փրկեսցէ զանձինս [illegible] ի փորձու
թենէ։

Այսօր [illegible] յաղթութեան [illegible] ան
մարմին ծնեալ [illegible]։ Անճառելի Հ
բանն [illegible] որով երկնիք եւ
երկիր։ [illegible] Հայրն
Միածնեալ [illegible]
[illegible] ։ [illegible] ի

բանն ուղղաչերով դաւանաւեհող ըն
մաշյուանկեան Թագաւոր ամենին. Օ
Որ զգիտութեամբ արարչականս երկրաւ
դարձուցեր յորդորեցուցանես. այլ և
հեղեալ յոյսանութեն դաւանալյունեան
որով զենումք անմահութեն վերափոխեց
Ըզմարմնացեալ. եւ փոխ. Որ նորայարարողէր
Ըստ նախախնամութեան սրբութեամբ որովհետ
նորոգանաւորէն կենաց ընկալեալ
րաւմութեան. այժմ նորոգութեամբ զկենաւոր
ընդ ...
եկեղեցւոյ. եւ. Ընդ ենովխա նաւա
պետին ...
աստուածոյ. յուսացուք ...
...
յաւիտենից. եւ փոխ.

Ո[?] ...

Սուրբ բանն անեղական զէակիցն գոյաց
ուցէ։ անճառաբար ծնեալ մարմնանե
ալ խոնարհութեամբ եղականացս։ փառք։
Սուրբ զառաքեալսն երկին կենաց ընծայեցեր
մեծապատուութեամբ։ զորոց աղաչանօք քաւութ
եան քաւեաց պահողին ճառագայթ
եալ կանխեա մեզ ընդ նոցին վերնածնաց ի
կեանս։ ամէն։
Սրբազանեցայք երկոտասանեակդ ծաղկած
ներ ու խորհրդոյ ընդ Հօր յաւիտենական։
կանոնք մարմնոյ միացելոյ նախատեսեալ ծննդ
յանապական կուսէն անճառելի ծնութեամբ։ վա
սն սրբութեան փրկութեան որոց։ օրհնեա։ Սուրբ տէր
խոնարհեալ ծաղկեցեր բարձրութեամբ մեծապարծ
պարգեւոյն։ անճառելի լնուլով քերթողաց
մեծապատիւ քան զաստուածս յաւիտենական
սուրբ քահանայութեանց։ վասն։ Սուրբ աշակերտութեան
զօրհնեն բանքն ընդ առաքելական նահատակաց
բազմաց մեղաւորաց օրհնութիւն ողորմեա
ցուցեալ զդեղ քաւութեան որ նահատակեցան
անդաստանեալ ընդ քեզ ողորմ

ա

Ս ռանմարմնոց հոգեղինաց դասակցել
ցեալքս սրբեկեղեցի· որք ընտրեալքն հա
մաձայնեալք փառաւորեմք սրբերրորդու
թեան արարչական զօրութեանցն· Թէ
երկրաւորք ընդ փառս երգաձայնս· Որոյ
թագէր մարդ բնութեան երկրածնաց
մահկանացուացն· որ փրկեաց խաչամահ
որդւոց ադամայ կոխել ընդ ոտս չար
չարին· եղբարբ ... ընդ
Որդ ... ապաւինեալք ... ընդ
յաշխարհական մեղաց ծովէն· ան
որեալ ... նորահմանն ...
ող գործոյ ... հրաշագործ ծնեղք·

[illegible]

Ո գեղեցիկ թագ ... փառաւորել
անուանեալ ... ...
ռաւորեմք ընդ քեզ ...
հայրդ մեզ·
... փառ· Ե...
կեցեր ... բերանոյ
թեան· փառ· Հ... ... ծ...
... ընդ ... Ե ... ...

Զեալ ի հնոցն եւ մթամթափերըդ հոյժն
նոցանէ. եւանդեալ պաշտեալ ըզմանկունսն
ի հրոյն օրհ։ Լուսաւորեալքն ի հնոցին գո
չքնաղեալ, որպէս յեղեալ ըղձեալ ի հրոյս եւ
անրժանել արարեր, աստ ըղձեալ ամն
եղկեղծ զանուն քո յաւիտեան։
Ով կենսատու հանդիսապետ զհաւատ Ը
ոյն ծէ։ Մեծարեալ անէք Թագւոր
մեր ի նմա յառաջնեալ։ Նահատակեալ
քաջի լուսաւորեալ ի հնոյն առաքեալն։ Թ
հաւատալիս ի մանկանց զաւրս
իմ ամենայն ի նմա։ Ի յաւուր նոր
ամենայն ըղձեալ քրիստոս փառաւորեալ մեր։
Ը յերկու մեծամեծութեան կեցո զմեզ
ձեռաց մեր։
Մանկանցն եղեալ ի հնոց առաքեալ մեր Ժ
մեր զատուցեալ ամէն, մի ըղձեալ քո
ամէն հոգի։ Եւ քաղցեալ ըղձ մեր ըղձ մեր
հաւատարիմ անարատ քրիստոս քաղցր
հաւատ. ամէն զանուն անմահ ամէն
Ի լուսաւորեալ ըղձեալ ի հնոցին առաք

ե՛ մեզ զողորմութիւն քո մարդասիրութեան
Դ Հ զարմացուցեր բարձրացուցեր ընդ ան
Էջեր Որդի հօր հրաշագին Հոգւոյ և զ
կոչման անպատրաստից եր... ցայսն. քա
Էալ Զապաւինեալ ապաշխարողաց փրկեցա
ւանմահականութիւնս երկրպագեմ միայնակա
Թէև ... մի քար.
Ե Ս երանեմ յանկարծակի աստուածային
աստուածային. քանզի ծանր ապաւինեալ
ի մեղսն մեղաց. Աղաչեմ զքեզ ես
փրկեա քանզի նորոգեր զարդարեցեր
մեզ զկենդանութիւն լուսոյ նախակարգեա
լեալ ձեռն յաղթութեան. և փրկեա զմեզ
ամենայն ընդունելի եղիցին ծառ
այ. քանզի կերպարանեցիր զմեզ ամե
նակարողութեամբ քո.
Զ Յ արձակեա անկանելի փառաց
Բ արձրեալ զանձն զերկինս ամենայ
նազօր զմեզ աղերս աղաչեմ քեզ.
Բ արձրեալ յերկինս արժանի
երկրպագեմ փառաւորեմ զքեզ. Զերկնաւոր

ծագեցար ընդ մեզ փրկեցեր նշանաւորեալ
դաշինս հարց մեծ կենդանի շնորհե
ցեր · Բարձ·

Աստուած հարցն մերոց բարե Է
բանեալ է անուն քո յաւիտեանս·
Վասն ողորմութեան հարցն մերոց որ մե
ծացուցեր [illegible] մեզ [illegible] քում
[illegible]։ Որ [illegible] փառաւորեալ է
անուն փառաց քոյ սուրբ յաւիտեանս·
[illegible] Գ
[illegible]։ Ո[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] յաւիտեանս·
[illegible] որ [illegible] Ր
[illegible] [illegible]
[illegible]։ Զ[illegible]
[illegible]
[illegible] որ [illegible]։ [illegible]
[illegible]

բարերարութեանդ քո խնայեա այժմ եւ նոց
Որ փառաւոր ընծայեցեր ի յեր
կնային միաբանութեամբ: Ընծայեցին
որդւոյ սրբոյ. որ զաղաւթս
մեր ընդունող եղիցուք զողորմութեան եւ
բարերարն մերում: Զանձառափառա
խոնարհեցար վասն փրկութեան մեր
զերկնային ձայնիւ ընդ մարդկանէ եղի
թեան ծառայութեամբ: Զամ ահեղ
խաւարութեան անձանց մերոց զուարթ
նոյով ընդունող եղիցուք զողորմութեան
բարերարն փրկիչ մերում:
է Սրբեալ նախատօնութեան մեծ
չորս. Աստուածային որ նոցա
զանձինս մեր. Եւ այնպէս ուղղափառ
են զորս արկանէր եղանակ ի մեզ հ
նոցա ի հրեղէն. զամբ փառաւորել ի
գ Զորս ածեալ բարձր արարեալ զն
յա. Իջեալ սրբութեան բոց հնչեն
ցա ղանձայր անդադար զովելով:
Զայնժամ զմարդութեան զանձեռակերտ

ընծայից ընդ նոսին գովելով·
Աղաչեմք զքեզ հայր երկնաւոր Ը
միջնորդութեամբ զքեզ՝ սրբոյ [illegible] զմ
նահատակելոց վարդապետաց ընտրելոցն·
Խնդրեմք անձնիւմ անմարմնութեան մի
ջնորդ [illegible] զքեզ՝ քո սրբամատուցանէ
հեզոյ [illegible] մարդկան [illegible]
րէն· Ծ [illegible] ամենայն [illegible]
անձնիւմ ընծայաւ զքեզ [illegible]
պետութիւն [illegible] [illegible] յան
ցանէ·
Ի [illegible] պատիւ [illegible] [illegible] Թ
[illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] պատիւ [illegible]
[illegible]· Զ [illegible] [illegible] որ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] հայր Ժ [illegible]
[illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] հոգին· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]·

Զհօրըն բարբառեալ մանկամբքըն հա
ստոյդ ընչեցուցեն նկարագրեսցեն ոսկեղ
ինչ մատուցեն խնդալ այլ բերել արդ հ
է Ըղօրդութեյեր բարձրացուցանել ըղնո
Զ ամէն ըղջաղ որովհետեւ երի
մանկանցն իշխանցեն բար։ Եւ նմա
ըլյս ծառայեալ ի հնոցն զգա յումա մեր
ներն երգեին մանկունքըն բա։ Իբրեւ
առանաս կենդանութեն հրեշտակաւ ընդ հ
նյերկնքըն, ապա փառաւորեալ բ
ը Մեղաւոր բարգաւաճեալ
ղեալ որովհետեւ։ Մեղաւոր նա
նել առաջնորդ մե։ Մեղաւոր խոս
վանիւ ընդ յանցանաւքն. մեղ.
թ Լ ներկանայեն զարդարեալ աղեց
ըղնոր ամեն երկրի. եւ հեբրեանկնքերի
Զանունն փառաց նորա գովեսցէ
յերկինք որովք մարդկան իշխանք
դատաւորք երկրի։ Զայն եւ երգով
ցընծութե բարեբանեսցէ զամեն եւ
բովթ նորա մանկունք եկեղեցւոյ աւրհ

Ո անձամբ։ Ձ ընտրեալն նորոգեալ ամենայն
բարերարութեան. Փ. Ձ. Ք. մի տէր ամենայն հայրց։
Որ վաղվաղակի հայ. Ձ ընդ քեզ միայն երկնաւորք
կեն զարմանալ ընդ քո. Փ. Ձ. Ք. ամէն ամէն։
Որ նորոգեց. Ձ ս[illegible] նմանեցար
ամենեքեան յաւիտեան ընդ քեզ. Փ. Ձ. Ք. ամէն։
Զ զարմանալի տէր. Ձ [illegible] ամենայն ընդ
յաւիտեան. Սուրբ [illegible] ընդ
[illegible] Ձ ընդ և տէր. Փ. Ձ. Ք. [illegible]
[illegible] տէր. Ձ. Ք. [illegible]
[illegible] տէր. Փ. Ձ. Ք. [illegible]
ընդ [illegible] յաւիտեան [illegible]։
Թ [illegible] տէր [illegible]
[illegible] Սուրբ [illegible]
[illegible] ամենեքեան. ուր [illegible] ընդ
[illegible] Փ. Ձ. Ք. [illegible]
[illegible] ամենայն [illegible]
ընդ ցանկալ ընդ քո ամէն։
Ի [illegible] ընդ քեզ
[illegible] նորոգեալ [illegible] հոգւոյ
[illegible] Զ [illegible] ընդ [illegible]

ռաց Թագաւոր· որ շնորհեցեր ըստ մե-
ու զձայնակից լինել զուարթնոցն եր-
կնից: Այսօր եւ սրբութեամբ ամենայն ա-
ռնելով սրբոց քոց ընդ կարողութ-
առ քեզ ընդ ձայնակցին մերոց:
Ժա Որ ի փառաց բարձրացեալ· որ ծա-
ցեալ ընդ այս զերծուն կարգեալ
առ քեզ որ ի ստացուած աղաւթք մե-
հանդերձ ընդ քեզ: Յամենայն ժամ
ի շնորհս ընդունելով երկրպագել
բնակեալ ի յերկնային մաքուր կարգա-
Էրեք սրբութեամբ աւրհնեն մեծամասն
ամ սուրբ բնակեալ ընդ նոյն
ՃԷ Ա ամենայն մեծութեամբ եւ ամենայն
յամ ժամ աւրհնեն անենայնի զհա-
ստատեալ իբրեւ: Այլ բարձր
որ զաւրութեամբ ողորմեա յամեն շնոր-
հեսցես եւ իմաստութեամբ հաստատեա
նոցա հանդերձ: Որ ես մեծութեան
որ եւ կատարեալ բերանով լեալ շնորհեալ
յամենայն ժամ· զանձն ընդ մերս:

Հոգւոյդ ճշմարտութեան մշտնջենաւորի
փառօք բարեբանելոյ ընդհանուր ընդ միածնի
նորոգութեան ի ժամ երեկոյին:

Ա մենակալդ որ [illegible] փառաւորեալդ ղե
է երրորդութեան · ընդ յիշատակ սրբոյն ղդ
իմոյ Հայր աստուածային · [illegible]
[illegible] ի [illegible] · [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] · [illegible]
[illegible] [illegible] փառաւորեալ · ընդ
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · ընդ յիշատակս:

94

Ն[illegible] է [illegible]
[illegible] ընդ [illegible] ընդ
[illegible] Հայր որ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ըն մոլորեալ ոչխարին· դարձո՛յ· եկեղեց
ւոյ հեթանոսաց որոց էր չարչարանս· Տէ
Գովեմք զքեզ բանականս հովուապետ
կամօք տապանակեն լուսով ծագեցդ քո զոր
ուեալ վերին կանգնեցեր· կանգնեաւ
զանկեալ քրիս մեղաց քոյին սրբարա
Բարեբանեմք զխաչանշեցեալ հայ
զՀոգին ծնողն մարմնոյն որդւոցն ըն
հնացելոյս մեղաց հրեղէն արդա
նորոգեաց·· եկեղեց հեթանոսաց նորոգ
քո շնորհս· գ· Աստուածային բարձ
րոյն շողացելոյ զարդարեալ երկնա
ւորաց շնորհօք որով ծնեալ զբանն
բարձ·· խաւարեաւ մարմնացելոյն·
Ծնն մայր կոյս·
Լոյս ելեալ ծնունդ նմանութե
ամենայն խաւարայ մոլորեալ ոչ խաւարեն
բանական զոր ընդունեցին բարձեալ
րաբունայք· մարմնաւորեալ հեթանոսաց
Աստուածայինաց էից մարմնացեալ որ
ծերացեալ աղաւաղ հեթանոսաց զարդարեալ

րհին. իսկս զխօսեն զպատմէին զքրն
րոսացեր՝ նորոգեա զմեզ ի հնութենէ մե
ղաց։ Լուսաւորեալ որոց դու եղեր
անշիջողուն զմարմին. մերոց յերկնիս և
առաջներդ քանզի յանցանաց եղեր
անօթութեամբ զօրհնեամ համբարձումն մար.
Ճշմարտութեան քաղելով նիւթեամբ մեծաձայն
ևն. որովհետև պարգևեաց յերկինս ծառայութեան
հոգւոյն իմաստնոց. առաքելոց մարմնի
աւետարանաց ամենայն. մաքրեա.
Ա
րդարութեան ընդ երկրպագութ ամենայն
ցուցեր ծառայից. եկեղեցականաց փա
ռաւք երեւ երկրպագութեան ազգնեաց լուսո
ւոյ հաւտ. Որ ծաղկեցուցեր աշխարհի
մարդոյ անմահ կենաց մեզ. իսկ
զառաքելութեամբ քո մեծ խորհրդոյն փառաւ
որութեան դասուն քոյո. ամէն.
Որ փառաւորեալ մարգարէից առաքելոց
երկն աշխարհաց մեծափառութեան
առաքեալ զնա քո լուսաւորութեամբ
մարդոյն. ամէն. Երգոյ անդրանիկ

արարիչ ընդ նմա յաւիտեանս: Սրբայ
րեցոյց զնոյն տապանաւ ընդ պաշտօնեայ
չարչարանացն: Եւ հեղեղէ մեռոց մար
կանչելով մարդկութեանց ղաղաղեցոյց. եւ
Սրբեծով պատաշխարհի չխնեաց տա
պանդղեկեղեցի. եկեալ ազգաւ ամենայ
նեալ հոգւոյ փրկեալ նորոց մե
ղաց երար:
Է Սկսանէր մայր լուսոյ մարմին:
Երկնի քաղաքացն արքայական մնաս
բան: Լուսաւորեալ փառս մեծանայ
մերոց: Խորհրդական մեր քաւեա մա
րմին: Բարձրագոյն մաքուր նա
մարդն եկեղ. լեր: Զլուսոյ իմաստ
առնել: Քաղցր քննեաց մեր Ա
յաւիտենից քրիստոսի: Լերբար:
Ը Թագաւոր Սրբոյ [illegible]
ծնաց [illegible] [illegible]
նե [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: Սրբոյ

ածութե. քո լուցեր ընդ ծրարգ մարմնո
յդ. ածեղ՛ անե: ... լուսաւորութեան
հի՛ վասնորո պատուիրեն քաղցրնորո
գեցե. ... ծ — բոռ. Այնորոփոխման
անմատուցի մարդկութեան եւ ընդ
պարունակ հայր հաւասարութեա ...
մեղեանոր պատուարակ փառքն շարական
երկնաւորաց եւ երկրաւորաց — ...
... ծ — ցա ողոր.

Նախաստեղծին զկատարելութիւնն
— րագեան սքեղցուք. եւ զխնդութեան
նորոգեցուք մարմին. Լոյսն նեղութեան
Որ կոչեցեր զխաւարեայսն անսահման.
...մանն անուշից. եւ ... ղ...
մանուկացուք մարդ: Ընդ ...
պատասխանի զմարդկա. ե քահանան ար
...ատանց. պարզ ... արդա
ռաւիք մեք: Ընդ քրիստոսի պա
տերեալ յաղթու. ղ լեցուք փոխանորդն
... որ հրեշտակս երգեցուք փառք
ե. քահանայս ...

Կցուրդ սրբոյն հարցն

մեծաց։ Որք զեղ
իմէջ հոգւոյն նորոգեցէք զերկն
մասնկտան ընդ եկեղ այսմիկ ամենայնա
ստծ։ Աստուածային սրբոցոյդ
որյամժ ետուր բաժանեալ ընծայ ըղց
այսերդա լուս ստծ։ Որոց այսեցե
նորոգողութիւն ընդոյն յաւետ ա
Զմենայն ժողովուրդ միաբան ե
զով բարձր բանեցէք նորոգութ
Զհրեշտակաց խմբովքն սուրբ ենք
հանես կ ... որոց բարձր եան
որոնց զգաստութեամբ խնդրեսց
զամէն հոգւոյն բարեխաւսու
որ խնդրել սոյն կորուսանել։
Այսօրինակ զամենեսեան եկեղեցւոյ
զսիրուսուրբ խոստովանեցոյն որոց
եւ կոչեալ հաւատով այցելուեսցէ զիս
զհրաման ամէն։ Խնդրեսցուք խնդր
ամենայն սուրբ խմ փրկել որ ըղ
մարդասէր ամենայն բարեխաւս
որս։

Ս[illegible] ա

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

փառք · Ո[illegible]

[illegible] փառք

Ո[illegible] ե

[illegible] աղ

[illegible] հայր · Ո[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ամէն: ԱԾ հարցն

[illegible]

[illegible]

[illegible] ամէն: [illegible] գ

[illegible]

[illegible] · Ո[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ծ՟ ծն. աստուծոյ գովեցէք [illegible]

ր Ա[illegible] զարդարեալ [illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible] ։ Ս[illegible]
[illegible]
[illegible] և կէ
[illegible]
[illegible]
[illegible] և կէ։

ա Ա[illegible] ըզքեզ [illegible]
յամ ժամ [illegible]
[illegible] ըզքեզ միածին որդին յամ ժա[illegible]
[illegible] ։ Ե[illegible]
ըզքեզ [illegible] յամ [illegible]
[illegible] աձ։

Հ Ս[illegible]
[illegible] ըզքեզ [illegible]
ըզքեզ [illegible]
[illegible]
[illegible] ըզքեզ [illegible]
[illegible] ըզքեզ։

Շնորհատուին մանկանցն երգեցուք և
ներշնչաց մերոց փրկանաւորելոյն. և մի
հասարակ մանուկներ զենեցինք արեան քո
եմք. ընդ քե. Ընդ որս անշիջելի նաւսա Գ
յե. ԹԹ Թ. Լուսածագաւորութիւն ընծայեա յաւ.
Զանբաւ ծածկեալն ամենարարն որ մեծին ար
ծանական որ ծա ՝ յոյժ զօրհնեալն անշիջեք.
Զերկու պատկերն յամենայնում
որ զանմահական որ ծա յոյժ բարձ
բանեղոյ արարեց.
Զորովանեն քո զգլխոսէք ընդ բանակօք Դ
մեր անձինն խնդրոյ որոց փրկեա առեծ քան
եղիմ. Զերկեղ անյեղաշաւար արեմբրա
շաւոխն խաբեամբ որ. Երկն խնդրեան
զամ զաւ ընտրանեալն յո ծամ զառ զա
անէ զերկնի. որ.
Ա շնեցուք նորոգեցուք առաւել Ե
բարձր արտացոյ. նկարագրեցուք
զանճանց բոլոր փրկեաց բեղ մայրն զհայր.
զըպէշնակք նմարդկեր նմանարարեմ
եւ ընդուք ընդ բեղ մրայն անճնփրկեաց.

Երկնային զաւրութիւնք անդադար աւրհ
նութիւն մատուցանէին փրկչին է.
Հ Ո ուղիղն ծանապարհորդք յամե
նայն տօնն Հարց. Եղէանն [illegible]
[illegible]
[illegible]
Է [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ը Ս [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

քո զբանն ըստ մեծամեծութեան ներգործութեան
զօրութեան․ Անճառ յապականութենէ
զ քո մաքրութեան

Ընչ մանէ փոխել ստացողաց
ման կենդանի․ անցեալ ըստ մեծութեան ։ ա
Լուսոյ ամենայն ցնծութեամբ ծնողական
թէ․ զովեսցուք զքեզ մաքուր․
Մարմնէ զհողին որ շնորհեաց բարեխօսեա
ցէ երգով նմանապէս ցնծութեամբ ։
Անեղծանելի նեղեալ փառաւոր
ածեցեր մեծագոյն ուժն․ անցեալ ․ քեզ
հայրն երկնաւոր մեծագոյն երգով ։ ձա
Լուսաւորեալք քեզ հրաշափառ ․․․
աստուածածին․ զովեսցուք զօրութեան
մեծին մերս․ Բարեխօսեա հոգւոց եւ
երգով ընկալեալ մերձ եկեալ երկնաւորեալ ։
բարեխօսութեամբ․ քո զհոգւոց փրկութեան ։ ձե
Մարմնով անձն կեցուցեր
մարդկան Աստուածածին որ յանճառ ծնաւ
յանթառամ նորանշան․ Ընդ հրաշիւք
անճառ պատուի ընծայեալ բարեխօսեալ

ոգւոյ յանձնս որ ընծայեցան զարդարեցուցանէ
փառաւորէ քեզ ամէն փառաւորեալ յաւէ
տեան փառ... որ ամենայն ա
տեառնն ըզէր:

այլըն մերոց անշէջ լեսոյ

նախատառութեամբ յանցանէ ան
Ի ձը երգմնախատութիւն մեղմեցեր
մեղ ողորմ մոլորեալ քրիստ: Եւ այդ
աւրհնեցաք զաստուածական Թագ Հայր Հ
զաւր նորաշէն ազգս: Ըզտէր Գ որդ
քո անշէջ լոյսքեզ աստուած բարեխաւսաց
ցանէ: Որոց հոգւոյն ընծայեր նզմա
կոչման արարեցուցեր: գոր: Զարչար
ան արքայն ընդ տեառն հաւաքմանն ձա
նէ ամ ըն ձայն արտասուաց ամենայն
զի նեղ ընթացիւ անշէջ զմեղաւորութեան
աստուածայն ձայն արտաքս խնդրէ:
Ըստ ն խնդրեաց խնդ հնարաւոր
Յաղագս ամենայն խնդ զանազանն նման ն
ամ ըստ մ անց աշխէն ըն քեզ Թագաւոր
Զ ... ասոց խնդ մեղաւոր տէ ...

Տր զխաչանդ ուխտաւորեալս անցաւոր
երկրի:

Ս[illegible] խաչանշանեալ զոր փառս իշխանութեան ա
ես Թագաւորին յաւիտենից: Զի ես
փառաւորեալ փառաւորեալ ի յերկինս եւ
յերկրի: Լուսաւորեալ [illegible] զանձինս մեր
մեր լուսաւորէ [illegible] երաց:

Այս [illegible] փառաւորեալ ե
[illegible]: Զ[illegible] Հայր [illegible]
[illegible]: [illegible]
[illegible]: Լ[illegible] քում [illegible]
[illegible]: [illegible] փառա
[illegible]: Լ[illegible]
[illegible]: Գ[illegible] գ
[illegible] Լ [illegible]:
[illegible] Զ[illegible] Թագաւորին [illegible]
[illegible] ե
[illegible] Լ[illegible]:

Ճ[illegible] Ո[illegible] ը
[illegible]: [illegible] պատրաստական եմ
[illegible]: Ա[illegible] Ձ[illegible]

պատրաստէք քո ամենեքեան եւամենայն մոլորե
ցոյ․ զմարմինս զիս նորոգեսցես ինձ մարմ
Թագաւորն Դ պատասխանատուք քո պարզա
բեան եմա, յանձամ մարդկան քո
եւ ազգիս նորոգ․
ը Յորժամ գայցես բազմամ հրեշտա
կաք որ խոստացաւ զերկնից․ Յայնժամ
շարժեսցին զօրութիւնք երկնից որ կայ
քանակք․ Եւ յայնժամ ընկալ զհա
կան որ իմ նաւաստեաց իմ
չ Սանդուղք մտերն զերեմիաս իմ ձայն հն
ցեալ ընդ քեզ․ զ ամենեքին անձն հաւրց
Սատանայ․ մեծ առաքելական զօրհա
նագրութիւն ամենեքեան նախընտրեալ
պահպանեսցես երեւելոյն․ Որդի․ որ
ծառայութեան քո անձն մնացեալ
յանցանաւորաց ողորմութեամբ շնորհեա
անձն․ Է Ընդ որոյ եկեալ նախանձորդ
ութ ընկալայ․ Դ․ իմն քեզ ընտրեալ
ապրեն․ ծ․ ա․ ․ ․ ցե․ կ․ ե․ ծ․ ․ ․
խորհէն ըստ ա․ ծառայն սգէ․

Ե ․ [illegible] ․ [illegible] ·

Յ[illegible] [illegible] քաւիչ յանցանաց
մերոց · [illegible] [illegible]
[illegible] մերոց ողորմեա [illegible] ·
Զ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] · [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ·

Ո[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] եւ
[illegible] · Ո[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] · Է[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ·

Ա[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Երեք մանկունքն ի հնոցին հրեղէն
[illegible] ձայնիւն ընդ քեզ փառաւորէին ·
Է[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ·
Զ[illegible] [illegible] [illegible] ·

Ո՛ր զպսակեալդ բնութեն բազմացն հզաւր
փոխարկելով խոստովանանէ հոգւոյն զեր
մանկունսն անկէզ պայծառացեալ. և։ Հրաշա
ածայնոյն տեսանեմք ըն չորրորդին ե
նմանութիւն պանծացեալ զմշտաբանեան ը
զտաւր ձայց հից· Նեար·
ը Սերովբէից բազմաւեն յոյժ ծանուցե
բանզաւանդ ծոցն· քանզի էր զ մի
նմանեալ որդւոյն խնամող։ Եւ զայրելով
զնա ողորմութե որոզբանելով կարո
ղանէր· քան հեղ յիմզգէլծուելով
բազում ողորմ նմարդասէր· Բանզի
թ մենայն երկին որք փառաւորեն
յամ որդեն սերովբէիւքն ըզմեզ։
Զմենայն շողիք ձայնիւքն ծնեալ
բարեբան եզեքիէլ։ Ուրախ
ցոյց մեզ զերովկեմի նշկեա
նա յանգէ ամենն եղի։
ժ Մանկանցն ընզձայնելն բեզմեռացի
չեմ արդար· ըես յամի անք զաւրածեր
մեռանեմ անծ հաւրց· Քանզի էոչ պայծառ

ըղ [illegible]
[illegible] ըղ [illegible]
[illegible]
[illegible] ըղ
[illegible]
[illegible] Գ
[illegible]
[illegible] ըղ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Տ[illegible] Ռ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Չա՛ն ըստ այնր զծնեալ կոյսս ընկա՛լ քաղցր
ընծայս ուխտիւ․ նմանէ․
Հն՛ օրհնութիւն յայտնութեան․
Ամենայն աստուածային հրաշալի լեալ
Ի ծագումն աստուածային նմանչ ա
ռաջինչ յանկարծ ես նոյն ամ ծ հայրն․
Ոչ զերկոսեան մանկամարդն փրկեցեր ի
հնոցին փրկագործեալ ի հրոյն յանկ
արծ նոյն սա․ Աստուածածնայ երէկ
անփոփոխելի զերդ․ զերդ մեծայնիւ
մարդացեալ սա․ Գործոցդ ընդ ամ
բարձեալ երարծ ամենայն մարդկան յա․
Ուր կարճեալ ըստ է անուանեալ․ ե
րկրի հօր ամ ամ յայ զէ օրհնեա․ է
ազդ ընդ առաջնոցն երամարձակեա
լեալ ընդ այս յաւիտեան անոր ընձեա
ան ․ ընդ․
Լսեալ մեր Նմին ի տերութեան ծառայիցն
ամ ի փրկութենէ քո պարգեւեցեր
մեզ մանկանց Նմանչ ․ Ողորմութեամբ քո
ի մարդկութիւն եղեալ քոյ ․ ը

առաջնորդեցէ մեզ ի յարդարութեան
Ողորմածութեամբ զգթած եկեղեցւոյս
մերոյ որ ընդ հակառակ զաղաչանաց մեր
ՏՐ բարեխաւսութեամբ սրբոյ ածածնին
ընդ մշտականգամ կուսին
սուրբ եկեղեցւոյ զխորհուրդ խաչ
բոց պատմութեան այգն եղեւ զաւրութե
ղաւոն զերկիր։ Այս յիշեցի ընդ
ընդդիմամբ եղեւ աշխարհս։ զի
նոր ծնունդն ծննդեան զաւրաւոր եղա
աշխարհ ընդ քո պատուական։ Այս
յիշեցի նորոգումն արարչականս
քո աւրհնեալ ամենայն։ նորա զաւրու
թեան տանն եւ ամենայն։ որդւովն
յաւիտեան յաւիտենից ամենայն
Որ ամենայն հրեշտակաց մեծ
չար երկինս ընդ գաղտնի
Առաջի քաղաքն զարդարեա
եկեղեցին զերկինս բազում յա
ցանկալ մարդոյ։ Աստուածածնի
ներս մարդկանց հաւատով եկեղ

ղամարանի ընծայեալ զանդամչամն ընդ մեր:
Ո չնչեցեր ըզմահ ընդ երկնային իմա
ըն նշմանեան դասուց նոր ժողովրդեան
աւելով· քեզ հայր օրհնելով մեզ ըն
կեանըն փա ռք: Երգեցեք ամենեք
նոր եկեղեցիք ընտանեաց սուրբ խաչիւ
սի աւելով· քեզ որոց շնորհ հոգին
մեզ ըզ: Բարեբանեցեք զամենակալն
երի սրբ բումթե նորա ձայնիւ ցըն
ումթե աւելով· քեզ հօրայր պա
զերկրին մեզ ըզ նե.
ամենամորն Ա յե լուիա· ալէ
լուիա· Ե անբերբուս հօրդոց· յն ալէ
սաղ ձ լուիա· ալէ· Կանոն
Զատկի կիւրակեէ ի մեռ
ո ամրամրերրորդ
զիմանայեցն աշխարհ
վերին· Եկեալ հաստա
տեցեր ոչինչ ըզդպեալս հրեշտակաց
կըն ձ մբ զանշառմնելի զարդարեր
Լուսաւորպես մեծաւորն սուրբեր

երկնաւոր աշխարհաց զգալի։ Անդրանիկ
որ յառաջեան տեսանելեաց զմարմին
ամենայն. առ։ Որ շինեցեր բարձրա
գոյն զեկեղեցի քո խորհրդաւորաբ.
ժամս կարգեալ տնտեսս քարոզ բա
նին ծնրդ մարմնաւորին առ։ Հաւատա
ցոյն առաքեալ բարձրացեալ ըստ
ղեն։ որ ծնունդ զանձ մարմնական զա
մարմնաւորեալ ծնունդն հայր. բա
խաւարեալ ամ ամենայն մարդկա
Ս իրոյ աւետեաց տեսիլն կարգել
տէրունեան բանի մերոյ. խոստացեալ
պարգևս եղեն բոլոր պատարագ
նաց. Լուսաւորեալ ըստ յանդգնաս ա
մաւ ծերունի զերրորդ։ Որ զպատուիրանս
առաջին զորս զելոց մանուկ
ելոյն մեռեալ մեղաւորս բանակս
ընկալաւ. զերկրորդն ընդ մեր
տեսն այսօր։ Հանդերձեալ կոչման
խոստովանեալ մեն հրեշտակ մարդկա
պէս մեռեալ զոր պարտաւոր

խորհրդոյն· [illegible] մարմնոյ
[illegible] տեառն մերոյ։ Որպէս
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] տեառն մերոյ։
[illegible] հաց հանապազորդ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]։ Որպէս [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ըստ։ Որպէս
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

բարձրացուցէ [illegible] զքեզ հայրն երկնաւոր
ար: Հրեշտակապետք Աստուծոյ յօգնեսցեն ող
յաղթեսցեն մեղաց ցանկութեանց մարմնի
նոր սրբութեամբ բարձր արարէ [illegible]
[illegible] զքեզ թագաւորն: Հրեշտակ
քո: մերձեցեն ընդ քահանայս ամենայն
դասք քահանայից. [illegible] բարձր արա
[illegible] զքեզ թագաւորն: Հոգի
զհոգին ճշմարիտ:

Մ

Աստուած յաւիտենական երկնաւոր
ծառ անուշահոտ բուրաստանաց
երկնից: [illegible] ցանկալի վերնական
կեցար նկարագրեալ պատկերն [illegible]
մի նմանեաց մեզ: [illegible]
[illegible] մեծացուցանել
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

րոյ լուսաշխարհին որում զանեալ․ հ
ղպատկերն երկնային․ զոր վերջինն
նորոգեաց առաքելն կենդանութեան․ մեծ
րոյ բարեխօսութեամբ նորոգեա զմեզ ի

հնութենէ մեղաց։

Նորոգեսցէ զմեզ ըստ պատկերին աստուածն ը
րենական որպիսոյ ճաճանչաւորութեան
ամենայն առաքելութեան մեծութեան
րկնից ընծայեցելն լուսոյ արժանի․
արարեալ նորոգեալ բնաւ։ Որոյ
անուանակ հայցեմ կարապետութեամբ զհա
ւն անմահութեան ընդ ամս շնորհեսցես․ և
ընդունելով աստուածն անգրաւութեան երգոց
ըստ բարձրացուցանելոյ ընդ նմա ընկալեալ․ լու
սաւորեալ զանձինս սրբոյ սրտանեալ
ւեց որոգումն կեան որ զորովոյս
մի․ զմեզ ընդունելով աստուածն ընծայեցեալ
ոյք երգոց հոգեւոր ծառայեն մեզ ի

Զոր երգեսցուք ամէն․ լուր։

Որդւոյ աստուածային քարոզի ծա թ
էջեր աշխարհական խաղաղութեան

տուածութ(եան) լուսաւորեա՛ նշմարեց հոգւ
իմաստութեն։ Որդ Հայածոյն ղաւ
տառանեին ապէնաւէ. նըշանակեցն
տուածածնին եղագաքո ւ Նո
չանաքա՛ր տաւող գորմաստղեա
ան։ Վանոյր տրդաչեցա՛ք ըզ
քեզնո՛. փառնեն ըզմեզ եհրոյ մե
ղաց եւանդեմաս ոց Հանդէձեն
եզրա՛գ նաչակեցեն արդարոց։
Որով նեմք ըմպ հրեշտակացն ըն
դաւանող. անբաժանելի մեռեալ
դաւթն ոչ չարանցոյ
ան եռզեւէ ըզ փառս
Ծարձոյն։

առաւօտեան յանա

քրիստոսեան ան
մէջ րաշխծ հայր։ Վա ան
ամէրո մեծի. միամանեցո ըզմե
եւայան ան։ Եկարձոա։ ցու
ցանեմըզ պաշտելոյն զանուանըրոյք ան
Ըզօրհնաւորնե ՝ ցէ ՝ է եզ պար

ձայնարկէք ըղձիւ յաւիտենան: Որ
ի յերկրէ ի յերկինս համբարձաւ ի
վերայ թեւոց հողմոց. ձայնիւ փողոց օրհ:
Օրհնութեամբ երգաբանեմք յաղթութեան ընծայեալ
մք բարձրելոյն: Քահանայից օրհ:
Սերովբէ զերկրաւորութեան որոտմամբ ձայնիւ
և ամենայն վերնականաց անպարտելի. նա
որ յայս հրեշտ: Հրեշտակաց թագաւոր
այն անպատմելի ներքոյ բանաւորութեան
պաշտեալ եղեւ: Փառաւորեա զնա ի յան
ցանկալի մեզ ի ձ մեծ նորոգեցեալս
կոչում գերազան թե օրհ:
Բ զհաւր յոյս եկեալ արբ անձամբ ամենայն
հրեշտակ. ձ կա ոչ ի մեզ իսկ Թագաւոր
փառաց. Զորմէ մարգարէն զգուշացեալ
բարեբանեցէք. ձ Տր որմէ անպատմելեաց
ըղձից: Զմիաւորութեան մեծութեան ամ
հայրենեաց բարեբանեցէք. ձ Տր ո ըն
կալորեցուն ըղձից:
Բազմաց որ եկեալ է անձամբ յաւիտենական
ապա ձ հայրենի մեզ. և այս

համար սրբեսցին· մի՛ածն մարմնոյ
մեզի ս պատարագն ծ։ Իմաստութիւն բա
խնդրեմք կեցն միածին անսահմանա
զ ները ս զմեզ առ· Շնորհս աշխեցէք բա
խրատարարէք ըզ։ Որդիմանապետին ա
մարմնոց հոգեշատակաց· ամենայն ա
խոյքէ զմեղմն բաւ· Որեւէ ըրպապէ
խոսաւոց սեղանեկեց քաշանայք օ
ներով ծառայութեան առաւել բա
ռ Ծով մեծայոց խաղաղ զծառայ կոճեմն
եւ նախատակութեան շնորհեա ինծն
աշխարհեան հայր ամենակալ։ Իս
ըսէ պատարագն զբն կարտասան են
այլ ղու նախատակութեան չն։ Որդիայ
եղեւանդեւ Թորոս ըզմեր նետադա
չեմ ըզքեզ առ Թորոսն ըզմերդ
ա Աղօթեմք ըզքեզ անորոնքըզբն առ
ըստ հոգեշնորհ քորէն։ Զայր
համարական աշխեցեք զմիայն աշխարհա
պաշտօն· զեղ մայնեւ փառաւորե
ալ առ յարաւ ան հզորեց։ Շնորհածս

ողորմութե քում չմնասպան քեզ վայելէ
արհնութե զերկրպագութիւն եւ փառաւոր
եաւ փառքս քեզ ամն·
Մհեալ եմք եկեալ առաջի քո երեսաց
նոյն քո յաղօթեան ամն ձ հայրըն·
Զմարդն երգումք երկիր պագանեմքն ըստ
սերովբեական քերովբէից եւ ամենայն եւսպ·
Զանյայտութեն հրզաւր կենդանութեանն
բերովբեական. Ըղորմեցէր սուրբ
եւ բարձրագոյնըդ ընդմա· Եղէք | Է
Զերկրպ պագեալն խորհրդական զփա
ռաւորեալն անդրանիկ բարձրագոյնը·
Եղէ Զմյամոր զփառաւորեալ զամե
նայն զերկրորդ ումն զամենեցուն զբր
նութիւն քաղցրալոյս ամն· | Ը
Ներձեալէ աղօթաւորք քո լուսաւորեա
ցս/ ողորմութեց խնդրոյ ողորմութեանդ
խորհրդ սրբեա: Ընդեցն խնդրող ամենայն
զերկրորդ երկնաւորաց զարդարեալ զամն
ամենայն որդւոց· Որդւոց նորին
եւ խնդրեմ հաւատով երգեցից քոյս

քեզ առաքի ողկար·

ա Ս կիզբնեալք ընդ գրեղ աւծ ընդ աստուածը
գոլոյ յերկնից· Աղաչեմ խնամատարել
փառաւորեն ընդ գրեղ խոնարհ եւ գրեալ
ընդ հրեշտակաց բարոյս: Նոր ձայնի
պաշտամանց ծառայութեանց եւ
մեծապատուեն պայծառ խոստովանութ
ե աղաչեմ մեծապատիւ ընդ գրեղ բար
բանակէ որ ի միջնորդ ի յաւիտեան
վարդապետին հայրն մեծ մեծ
ընդ մեծ եւ զօր բազում գերեմեքեզ· ո
Յայնժամ առեալ նոցա յայտնեալ
ողորմեա անձանց մերոց· ո ի
դ Ընդ առաջնոյն ... ընդ ...
ընդ Ովսեայ ... ընդ ...
ընդ Նոյի ...
խոնարհեալ· ...
... ընդ ...
...
...
...

մահ Թագաւորն ։

Ողորմեա ինձ աստուած զի քեզ միայնոյ մե ը
ղայ ։ Ա [illegible] լուացես [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
նոյ [illegible] ։

Ս [illegible] թ
[illegible]
[illegible]
ընդ հոգւոյն [illegible] ։ Ե [illegible]
[illegible]
[illegible] ։

Ս [illegible] ժ
Որ [illegible]
[illegible] ։ Ա [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ Ը [illegible] ժա
[illegible] ։
Ե [illegible]
[illegible] ։ Ե [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] :

ու [Ա]ստուածային [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Թող [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] և
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Այսօր [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: Զ[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] :

ա Փ[առք] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: Որ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
քեզ Հօր [illegible] [illegible] փառ :
Ք[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] քեզ ընդ Հօր [illegible]
[illegible] [illegible] փառ :

հ [illegible] [illegible] [illegible] Հարց:

Վասն ուխտին քո առ հայրսն փրկեա
ըզմեզ ի հրոյն նեղութեանց եւ ընդայն
առաքեա զմեզ առ: Ողորմութեան երկրա
բեց նորոգեալ խոնարհեցելոց յան
ձանց խոնարհեաց ըզնոսա ըզքահանայս
պատարագս ի մեծ: Գոհութիւն տն Գ
ըզ զոր առնենցեք. եւ քարոզութիւն
բեծ ք ըզնշանս: Գիշերոյ ըզծ զոր
տեսցէք: Զ Թագաւոր որըն յամենայնից
զաւանդեա ծ աշակերտ տեսցէք. Նորա:
Աշխարհ ըզծ զոր տեսցէք: Զ ...
ըզայուրե հոգւոյն զամենայն ...
նա: Իմաստ ... ըզծ զոր տեսցէ
ցէ: Զ փառ առակ ըզ հաւրդ նորոյ
զտեառն ... զհոգին քահանայ
ցէք նոա.
Ողորմութեամբ ըզհոգւոյ ըզգաւազ Դ
ըն յառաքելանցն նեղացեալ ...
ցի այլ ... միայն պաշտամանք եւ
... փրկիչ խոնարհեալ խոնարհեցաւ ծա
ռայս: Զ ցանկ հոգւոյն քանզի

սեղէ անբեր ողորմ որոյ այլանդեց։
Մարտիրոսաց եղեւ զարմանալի
պատարագելոյ ... այլանյն
շաչար ... փրկիչ խն։
ՀԱ Թագաւորութեան ընկալ զհոմեկեցուն
Յորդանան ... ընդ ... բան
... փրկիչ ... Խորհուրդ ...
... ընդ ...
ՀԲ Բ ...
... Հ ...
[illegible]
... ընդ։ Յ ...
... ...
... ...
ՀԵ Գ ... ընդ ...
... ...
... ... յ...
Յ... թագաւորութեան ...
...
Խ...
[illegible]

Թէոդ Թագաւոր յաւ․

Պաշտպան խընդրեմ եկեղեցեաց մե
ծանուցեալներ այլ շնորհեա խնդ
րողացս երկին ամենայազգ զօրութի
ւն խաղաղէք յաղթութի ամենայն մերոց․
Եւ մխիթար սատանութի զօրութեամբ
նոյն․ այլ ամրացո հաստատութիւն եկա
ւոր յանձինս մեր․ զ յոյս անկեալ հա
ւատոց մերոց յաղթութեան․ Ողորմեա
ցուսցես խնդ մեզ շնորհս քո զօրութի
ւն․ արարիչ խնամածնեալ սուրբ հա
ւատով մեղաւորաց օրհնի զհայրենեաց
եւ որդւոյ զհոգին յաւի
տենս ամէն․

տեր ամենակալ հայր ամենայն
կեցոյ միշխանութի հզօրութեամբ
մարդկանցս․ ամէն հայոց․ Սէր ամէն որ
ոգի մեծութի․ մեծաւորին ըստ Թէոդորոս
շնորհեա մարդկանց ամէն․ Սէր ամէն
հոգին ծառայութի․ Երանելի քաջութեան
Թէոդ ամրացո մարդկանց ամէն․

Գ Ըզուարճացէք, եւ բարձր արարէք ըզձա
յն խնդութեան· նոցին ցանկանայր ի
իջանել հրեշտակն· եւ մտանել անդ
օրհնաբանել աստուածն իւն· եւ մեք· Ցուցա
ցեալ ազատութիւն բարեպաշտեցան
զբոլորեքեանն զխորհուրդն երգելով· եւ
Դ բերանսառածն աստուծոյ մերոյ·
Ձյն տր մեր· Աննմանելիք եւ
երկնեաց զբնութիւն աղաչեմ փրկիչ
մերոյ· Փրկագործեաց մեղաց անկանելի
աբեղ փրկիչ մեծանանոյանաներ ո
Ե Անըմբռնելիդ ածդ զհայրենաւեց
եալ· բարեբանեցէք ընդ գովութ
Թագաւոր երկնից· Զառաջինն ծնեալ
զորդին մարմնի· բարեբանեցէք հրե
շտակաց անյեղ ձայնիւ· Եզանորդոց մե
զհոգին ձայնիւ զընծաներ· բարե
բանեցէք անլռելի ձայնիւ·
Զ Ամենայն բարձրեալ աչեալ ե
պրանցիկ արարեց անձանց մե
րոց ընդ եւ ածդ հայրենաւ·

Որ իջեր ի մէջ հնոցին նորոգեցեր ամե
նայն անշիջեալ զերիս մանկունս հոգւով սրբով.
ընդ հրեշտակաց երկիր պագանեն. և
խոնարհեցեր զօրհնաբանեալ ձայնիւ ամենայն
ընդ քեզ տր. Գոհութիւն ընծայեցել
միշտ և բազում անպարտ ընդ
յամենայն. Մնացեալք ընդ
անձանց միշտ. Յուշ
. . . ընծայեցէք. Նոյն ժո
ղովս. ... Հայր երգով ասացեն
քեզ. Հարց.
Սքանչելի հրաշալիք խաչի
անիծանաւ ընդ քառատեան զօրհնեն
նորոգեցէք ողորմութեան բոլոր
Ողջակէզ անուանեալ խաչին
չարչարանաց նոր. Ողջակէզ որդին
ծնողաց ... ընդ քեզ հայր
հնոցին ... նոր.
Նորանշանութեան Աստուածութեան
նախապէս ... խաչիւ
մահուց երկնաւորաց. ընդ քեզ ամէն

հայրանց ընկերացն. Խոնարհեցար ի
բարձանց վասըն մերոյ փրկութեան
արձակիչ կապելոց [illegible] հոգւոց
մերոց. ընդ քեզ գովեմք որդւոյ միածնի.
Որ էակիցդ ես ընդ հաւր [illegible]
միածնի. բաշխեաց պարգեւաց [illegible]
[illegible] ողորմութեամբ. ընդ քեզ բարեբանեմ
ըզ [illegible] հոգին ճշմարիտ.

Օրհնեցէք ըզ Տէր [illegible] զնա
[illegible] նորա. Գովեցէք ըզ Տէր [illegible]
[illegible] զնա. Բարձրացուցէք
[illegible] [illegible] նորա.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] նորա. [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

զհրաշսն։ Զպատմութի սրբոյ խաչին
քո պատմեսցէ ընթերց։ Եւ լուիցի մեզ պա
հապան խաչդ եկեղեցւոյ։ Եւ որք
երկրպագածաց քոց նշանն։ Նշէն յաղ
թութե ընդդէմ աներեւոյթ
թշնամեացն։ Կանոնն սր
բոց Փառատոնին։
յաւուր ընծայման մարմ
…նոց ընդդասս պար
էն։ որք խնեբաստու ծնգնութե պատե
րազմեալք յաղթեցին թշնամեացն։
բարեխօսութբ սոցայք խնդրեմք եւ խնդ
է կեցուցումբ անմարմն բազմաւորեն
ծնոյին սրբութք վանեալ տանիլ մահ
կայութբ հաւատարեցին ամենատանայ։ Ի
Ի ծնունդ պատուականն մարտիրոսն իշխ
մրցողաց դըզոյն տապնաւորեն խորձին
տանուցելոյ անմահանալի ամենատանայ։
զօրս ի յերկինս հաւատարձեւ եղաւ
սութբ երեն խնդրեմ։ որ կոյս մայ
ենդեմքոց սրբոց խնդրեմ եւ խնդ։

Ս յաւուր զանյաղթելի մարտի
րոսացն եկեղեցի տաւնէ ընդ յիշատա
ծննդեանն. որք նահատակս պսակե
բազմութեամբ ընդ Թէոդորոսին յաղթեցե
զանօրէնս. որոցն աղաչանաւքն քո Տէր
նայեաց յերկնից: Զ յաւուր մնացականին
չարչարանաց նախատանաւքն իւր ծ իւ
սատանայի երանելին քառասնիցն ո
րոց ծնողն զնահատակեալ ծնողացն
ընդ նշխարսն տարածեալ մնացն.
իշխեսցէ սորա քոյ քո խնայ:
Զ յաւուր խոստովան աձայնն եղբայրն ան
ցանէին ընդ ձեռն մարտեան տանջանա
փորձեալ ի չարէ. նահատակեալ եղե
նայեն զնոստորութիւն դառնալով ընդ
մարտն զկատարածն. որոց փառաւ
որեալ խնայ սորա քոյդ քո խնայ:
Ս յաւուր տաւնելով ընդ յիշատակ
քաջնահատակութեան վկայեցն որք
նահատակեալ. առաքեալ ընդ երկնա
մարտեան հաւատացեալ մխիթարութեամբ

ընծայութեան պատուով Աստուծոյն· բարձր պատուու-
թէ, զէր եղ զօրութեան մխիթարութեան
սրբոյ հոգւոյն ամենայն տրտմած հա
·· ռցընելեաց: Որք հաղորդեցան
եք խրատուածոյ ընդերկնայինագինու
թեանց. ըն բարձրաց ըն հոգւոյն· եմի աս
նո ·մթէ յանկն ասրկեն խորհրդոց ըստ քեզ
վերնականաց յայտնի յաւագ նորութեան ամենա
կատար զատկութեան ըստ մեր Թագաւոր
յանձինս իւր ասէ: Իսկ բժշկեալս յոր
դամբ վս նշան եանց եծուլեալ պատ
ուական մարմնոց խորհրդականաց որդոյն·
նմբրնա խնամ կ. մ տեսչութեան ծառայ
յԹ արծաթ փառաւորեալ բարձրեալ պատուակ
ըստ յայտնածածուկ ըստ որոյն· քեզ յանձն
բան. ր հր ·մ նչ մանք ընդ շողշողեալ
ընդ մասն վեր երգեցող ասէ: Եղև
անձնեալ Ե ա/ րծր արարեալ յանդի
դանկեան | ծայնիւ ընդ բնակեալն խնդ սրբ
բոց: Եւ յաւէր հրաշափառ ծագմամբ
որդի նմանածին ընդ ծառայ այլ թաւ ածու

ամէն երանեցուցեալ եմք յիմաստն աստուածա
հրաշ փառ ամենայն լուծանելով զըն
պարտեացն զամենայն ազգին մարդկան ա
որոյն է : Ձ Ձ : . . . ւ թագաւ
Ա յաւուր վերանալոյ ուղղոցն ծը
վարդենի. նախատագիրն ւ ա. ամենայն
հօրապետին յայտնեաց ընծայեցելոց հ
զբարս. նորոգս ծամ ոչ հրաշ
ընդ խորհրդականն նորոգեցելն շնորհաւ
պարգեւ նշխարս— նորոգ է . Ձ :
ո բարձրացար Ձ ծագումն լուսոյ
Քս. որով ծեն զլուսոյ ծա
ցուցն տէրդ քառասնաւոր որով յա
մեզ այս: Լուսաւոր Ձ նորոգեալ
քո ընծայեաց ծագեալ յԱստուած
նորոգ. զլուսաւորեցուցն տէրդ մեր նորոգ
ու: Երկնային վերնայք քերովբէ նորոգեալ
եկեալք խաղաղութեամբ երկնային զամե
պահեսն պահեսցի ու
ու յառաջեցին մեզ հրեշտակ
որ քահանայ ամենայնի զերկրպագեալ զոր

րումն, կենաց մշտնջենաւորին ընդունե
լոցէ եղբայրութիւն քրիստոսի։ Ողորմեսցի
ների ծառայիցս այսոցիկ որ զօրութ[եամբ] աստուածայնոյն
ըզպահպանում ըն[դ] ըրծին եղեւացուցէք եւ
աղօթիւք ըզպահպանութեան շնորհաց
տասնիւն ըն[դ] ըզծոցուցէք։ Ամէն աւրհնեց եւ
ամ[ենայ]ն եկեղեցւոյ ըսասաստրեցէք առ
խաւրհի զաւրծան ըզ ուխտեալս եղ[բ]այ[րս]։
բաւրհնեալ հաստատեցէք ամուսնէ[ան] ... վս[ն]
անձանց մերոց։

Զամենակալին տէ[ր] [illegible] ամենայն զաւրութեամբ ց
եւն աւանդիւն. պայծառացեալ հաւատ
ատնցեալ պատուակ[ա]ն. որք նախ[ատ]ասաւ
աւ[ետարան]. ծո. զաւրն զծնունդ կենդանոյ
տեսնելն ըզկերակ. ծնունդ սրբ[ո]յ
Հոր [illegible] մարմնեցաւ զհաւատոյ
անձանց. Ընտրեալ ... ք յերկնաւորի
առաջնորդութեան ... յորդոր
ըն[դ] ամենատիեզերս. վասն ... ւթեան
անմահ արքայութ[եան] հետեւ զկարդ
ամենայն ըզծնունդ վերստին ներկայն. ծոց։

Ալ
կա

Թագաւոր երկնաւոր· որ զլոյսն աւ[illegible]
բոցեղէն բանակ զաթոռ մեծութեան [illegible] ցեր զաւ[illegible]
աւրհնութեամբ ընծայեն անլռելի· զի[illegible]
[illegible]· որ անճառաբար խոնարհեալ [illegible]
[illegible] [illegible] բանականաց· [illegible]

Է Ս[illegible] յաստուածային [illegible]
[illegible] ընդ յաղթող [illegible]
[illegible] քահանայից որք հաւատ
ով [illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] անձնական [illegible]
[illegible]· Այսաւր կանգնեցաւ աստուծոյ
բանաւորին· յաւրհնեալ [illegible]
ընդ [illegible] աստուածայայտնեցաւ [illegible]
ով [illegible]· [illegible]
Այսաւր անդրանիկ [illegible]
[illegible]· [illegible] ընդ [illegible]
[illegible] [illegible] բոլորեալ [illegible]
յանմահ [illegible] լուսոյն· ԵՒն· Այսաւր բա
ցեալ եղեն դրունք [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] քահանայութեան յանձանց
[illegible] [illegible] պատուով [illegible]· ԵՒն:

Զ յաւէտ սերովբէական երգն յերկնաւոր
յորդորեալ եկեղեցի որոյ յիշատակ
ծոյ․ նկարագրէին անձայն պատկերին նմ
բարձրագոյն քահանայն եղեն․ նմ․

Հրաման ետ կառուցանել
բազմաշխարհեան ճառ ասա

տօնեմք նահատակացն եկեղ
եցւոյ քո՛ քրիստոս․ նախարարեան ժամա
նակաւ Տ(եառ)ն և պատմեմք մեծագործն ձող
ով նկարագրաւ․ Որոյ քահանայք օրհնութ
եան աստուածային զօրութեամբ մեզ օրհնեալ հա
ւատով ընդունելով եկեղեցի յառաջագոյն այ
սօրինակ Տ(եառ)ն յ․ ընծայեմք մեծով նորաձևեալ
ցաւ յորում կարգին ծաղկէր անձնայն․
նմանողն նմա պատարագողացն
քրիստոսի․ շնորհեսցէ յամենայն լինել
եցէ յամենայնի Տ(եառ)ն․ մարմնով անօթութ
եամբ սուրբ զոր յերկնից․ Զհայ
նոյնպէս ամենայն անձնեայն նմանակա
ցեալ ծառայութիւն․ զհամանման աշխարհ
ական մեծով Տ(եառ)ն ընծայեմք նորոգմամբ

Հայցէ երկն յայտ քրիստոս․
Աստուածային աղօթքս ունիմ Հայրապետ
ասեմք եւսկ ընդդիմութեանց․ որում
զՀօրն եւզօրութեան ... առաջնորդեն
զաստուածային ընտրութեան ... քրիստոս։
Իմաստնութեան զատուածութեան որդեքարոզաց
քանզի մեծ․ ոչ զմտածութեան զիւրեանց
ա... որ նմանութեան եւ նմանութեանց
աստուածային զաստուածային ... ։ Եւ ասէ
մեզ մի միասնութեան այրեսցուք եւ սպասաւոր
մասնաւոր աստուածային եւ նման զաստուածութեան
... աստուածային զաստուածային աստուածային
ընտրութեան մեծ ընտրութեան եւ ...։ Եւ
ընդ նորա աստուածային զաստուածայինն
սայր աղաչեմ․ զհոգւոյն ընդ այ
ըստ եղելոյ Հօրն ... եւ․ եւ ... եղեն
զաղօթեն մեծ ընդ Հերովդեա ...
ի նա ասէ։
Ո
րովհետեւ փրկութեան մեր յօ
րինակն եւ եղեն մարդկութեան եւ մեծ
... աստուածային մարմնոյ քրիստոսի

ըստ մարմնոյն անմեկնելի միաւորութեամբ կուսա-
կան ծննդեան նորայ: Այսօր տէր առ ծննդեան.
Սրբոյ յարութեանն քո զոր աստուածութեան առ
նորոգ առարեալ զմարմինս երկնից
ամս. մարդասէրդ փրկիչ խնդրեմ առ
ամենայն ... խոնարհոց որ երկնից
ամեն քրիստոսի արարածոց ըստ մարդոյ
ցուցեր առ: Սրբոյ միաւորութեան կարողն
վասն բանական հոգւոյ ծնունդ
հանդերձ. խորհրդական զգիտութեան
մարմնոյն նմանութեանց. առաւելութեամբ
ամենայն հոգւոյն մարմնական քրիստոսի
կենդ. առ: Ընդ Աստ ... ա. ն. ...
մեծագոյն զօրութեամբ ամենայն ...
... : Ա. Ծ յայտ մարդկային ազգի
... ըստ մարմնոյ զհոգւոյն
... խոնարհութեան առաջնորդեսցէ ա. ծ.
Ա. Ծ յայտ ընդ ծննդեան երկնից ...
... զմարմնական մեծութեան ըստ այն
... ... ա. Ա. Ծ յայտ
... ծննդեան մեծութեան երկնից ...

է

փորձութեան ընդունելն պատուիրանացն [illegible]
թշնամանացն [illegible] յառաջնորդութեան [illegible]
Ժ [illegible] անձին [illegible] բեր
բերեց բանիւն բարձաւ. ուղղա[illegible]
նայելով զառաջնորդութեան. բանականացն [illegible]
[illegible] մարդոյ [illegible] թեա.
[illegible] յառաջնորդութեան բանականացն [illegible]
էց [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] բա. [illegible]
ուղղախոհութեան [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] բար.
Ի Դ[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

ըղձմանս · եկայրութեան որ յառաջեցեր ինձեղ
զարդարութեան ծ · առաքելութեան շնոր
հօք կամաց հնազանդեալ ըղձմամբ
մարմնոյ ։ [illegible] Ի · խնայ ։
Սրբութիւն պատուական եւ հրեշտակաց · ցնծութ
հարսնեցուցեր · քրիստոս [illegible] առաջի ամե
նայն [illegible]

տուրքով մեռեալ ընդդէմ եւ հատուցէ
հոգւոյ. Այլ լինել անմեղական. Աւետարանի
ցուցանէին արդարութեան. Այլ
փառաւորեսցէ զԱստուածութիւն:
ա. ԺԹ. Ողջն մեռոց աշխ
որ կարեցուցեր զերիս մա
ի հնոց ցեղն եւ փառաւորել
տեսան. Ընդէր. Աւն մա
կարծիքն եւ ի նոցին աւն. Ծ. լով անուանել
թագաւոր ամ նախահաւ հւ. Եւ լինցի
ընդ բնոց հոգւոյն բարեբերել. Ծ. ույ
նորա անցուցանեմ երգէ ի ձ եւ փա
Ընդ որ ... ցել բանին արարեալ ընդ
յամ. Զ Թագաւորութիւն հանդստեան
անդ ու ... բար. Ի ... անուանել
լով ժողովոլ ... ուղղ ամենայն բար
ամենայն ... զկենդանի
եւ յետ զամենայն ... եւ ...
Յաւիտեան եւ ... ի զերծեալ զհայր
զգործ մեղաց եւ որ. Եւ կարեցուցեալ
նահապետին ... զհայրապետութեան

ԿԵ
ԿԶ

Ո[ր] երկնի՛ց երկրի՛ արարող ե՛ս [illegible]
յամէր: Խոնարհեալ յանձնիշխանաբար [illegible]
Թագաւոր երկնի՛ց երկրի. [illegible]
[illegible] յաստուած է
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Երկնաւորն արտասուաց նշանաւորեալ
սիրոյն իւրոյ անապական հայցեմ բարեխաւս
ողորմութե բանաւորաց. Երկնաւորաց
մարդասէր շնորհեա զողորմութի իւրոյ
ցանկացող զերկրաւորս միայնակապարգեւ բա
ա Որ բարձրեալդ բնակեալս եւ
բերկրիս անապականելի անարատածին ան
անշէջ. Որ մարմնոյն հովուէս
զարդարեալ իւրոյ բերդ յանուն ընթրի առա
Որ ծառայից առաւելութ եւ անէջ
մեղաւորաց. առաջ.
հ աղջ Բարձրաբնակ Ա՛րհնեալ եւ յաւէ
տեան. Զ՛քո հայցեն սանձապահեալ
սոյն. Որ բարձրացեալ իւրոյ բերդ
զանեղն նմանաւ բարձրացեալս յաւէ,
է Յամպաճեցի բարձրաւոր իրքն ընդ այ
Զաղագաւոր գութ մանանայ բա. Զուարճ
ացեալն յանձն փառաց բար
ը ՄԻ մարդասէրի որոց մարդասէրն ար
դարացուցեր բանաւ զերկրի մեղաւորս.
Որբոցանցն հանդերձեալք զերկրայն

ման եղեւ քեզ ի լոյծ ըմբռնեցեր· քա· Որ բանն էի-
հօրմամանկեր զանդրաւասայրծն առող
Զարմացեր քան·
Օրհնեմք երկնից հոգեւոր երգով ա
նմայն հրեշտակաց ծն զքեզ փառաւոր են·
Երկրաւորս ատեանք բանաւոր հաւտի·
Ձայնիւ երգոց ծն զքեզ փառս· Զանբովանդակե-
լի կանխակայ անեղն որ ընտրեցերն ծն
զեն փառաւորեա·
Սիրամբ ցուցեր զքո զբարձրեալ Է
անեղութիւն փառաւորեցար երկնային
զքեզ լուս աշխարհական բարե բանական·
Որ զերկրայինս ընդ հրեշտակս փոխեցեր
երկնաւորեալ ի նմին աշխարհագրեալ
զքեզ· Որդի բանն ծն հաւասարական
ի հօրէն ըն յաւիտենականն երկրաւորութեան
ըն փառաւորեցեր զք· Գովաբանեմ ըն Գ
որ անեղն, սրբն ըն եւ խոնարհեցեր
մարմնաւորեալն· Գթացեալ ըն մեզ այցելեր
Հայր յաւիտենական ի ամենակալ ընդ բանն
բանական ընդ նորա աշխարհական
ամեն·

Ե մրայէ ընդ մեր այրւեսցէ · փռ· Ո
յաւէտ փառաց [illegible] [illegible] [illegible]
սրբութեամբ երկնից · ընդ նմա ·

ո Ս [illegible] կենաց այլ ազգ[illegible]
ընկալեալ փրկիչ մարդասիրապէս · Ե
զնմա ապաշխարութեամբ արա [illegible]
ընդ ձայն մեղուցելոյն ընդունօղ · Որ հ
ոգւոյ մանկ ձայնի աղաւնւոյն [illegible]
ցնծ փրկիչ ընդ ամենայն մեղաւորաց · Ե
Որ [illegible] [illegible] [illegible] ոչ
խոստացեալ ընծայեսցես շնորհեա հոգւոյ
սրբոյ · եղիցի ::

ա Ընկալեսցես զաղօթս մեր զխնդ
րուածս [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] փառաբանութեան · Ա
[illegible] [illegible] [illegible] փառաւո
րեալ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] · Եւ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ընդ
[illegible] [illegible] [illegible]
փառ [illegible] [illegible] [illegible] ::

Ծն ընկալեալ անպէս գոչմամբ ըզքեզ
ասէ. բանն հայրըն մերոց փառաւորեալ
յախոռեան։ Որ [illegible] յանձն։ Զ
խնամ յեա [illegible] ասէ։ Խոնարհեցար
խոնարհեցաք [illegible] մի։ Ամենեւանն
ըզմեզ ասէ։ Ըզ[illegible] Ըզ քրիստոս Է
ընդ չարչարանաց [illegible]։ Որ [illegible]
հոգւոյն փրկեցեր [illegible]
անապականացըն [illegible] ըզ հոգւոյն չար
մաքրեր ցանկութեան։ ըզ։ Ը[illegible]
կենդանի [illegible] հոգւոյն [illegible]
նորոգէ [illegible] ըզ քեզ Թագաւոր փա
ռաց ըզ քեզ։
Ա նկատեալ [illegible] Ը
զԹորգոմեան յանցաւորաց [illegible]
[illegible] հա[illegible] գովեմ [illegible]։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
բանոր եցա։ Մեծաւ[illegible]։

ա Աւրհնեցէք զՏէր յերկինս զօրքե
ամ հրեշտակք · որ չորեքկերպէնք հարկանեն
թմբկաւ սաղմոսանաւ երգեսցեն · Օրհ
նեցէք զՏէր յերկրէ կենդանիք եւ
սահունք որոտմամբք բանական չափաւոր
փառաւորեսցեն զնա · Օրհնութիւն նոր
երգեցէք աւետեաց ազգաց · որ զեր
կրային մարդիկ սրբեցին աղօթիւք · Հա
նապազորդ երգեսցէ զօրէն անպատմելի փառ
ակէ որդւոցն փառաւորեալ յա
ւիտենից քոց ·
Ե Տէր մեր որ հաստատեցեր
զերկիր եղբայր ի վերայ բանից
նեան տեառն հարց · Տարածեր զերկին
ս ազատութեան ամենայն հաստատեցեր
զերկիր մանկունս խնդրելի երգել
Բարեբանութեամբ զՏէր հարցն մերոց
յաւիտենից որ արարեր զերկինս
Է իմաստութեամբ · Ընդ Ընդ
արքայի աստուած եմք · Մխիթարեա զմեզ
ամենակալ ձայնիւ սրբեսցեն զնա

կամք երկնայնոյ կայան մարմնոյ ըղձամ ան։
Զ բարեբերեան ըզհօրըն շնորհացն անդա
ստեղծ մեզ մանկունսն եկեղեցւոյն նորահրաշա
լի ըզծայնն ըղձ․ հրեշտակս երգեմն
աւետիս ըղձամ

Լ նկատեալ աստուածն զօր ... ը
բանգամ մեղաւ որդոյ մեզ։ Զ հրաշակերտ
աստեղց փրկեալ ... Հ զարմանացոյն
ըղձամ ... բան։ Մեծապատիւն հա
րազատ կարգեալ ... Զ
փրկիչն երկրպագու բանգամ․

Լ ուղարկեալ ըզգեղ հանդ ... յոյս
... որ ի յանձնառու ... նա մամ։
Զ տուեալ ըզ երկնային ... Մ ...
... ե․ եկա․ Բարեբանեալ ըզ ...
հօրեր ձայնա ... օրհնեալ
եկայ անմա

Ս ըզ երկնաւոր անկանան իշխողն փրկեալ
ըղձ ցուցանելով ըզ զօրութեան անմեղ
ութեան ըզ ... ամենայն արդ։ Համբաւն
տեառն ... մեղ փրկեալ

ընդմեզ յաւիտենականն հրոյն· ընդ ք
Զորս աւետեաց հրոյն յերկրեան զատ[illegible]
եղիցուք երկրպագողք անհպագանող ան[illegible]
Կ ընդ· Համարձակեցաւ բարձրաբարբառ ըն
դայյն· Գ[illegible] [illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] բարձ· Լուսայն ըն
[illegible] [illegible] [illegible] Զ[illegible]
ընդ յաւիտեան [illegible] [illegible] բարձ·
Ռ Ողորմեա ինձ ած քո ողորմութե ըն
քո մեծի [illegible]· զի [illegible] [illegible]
քո [illegible] ողորմեա [illegible]
բազմամեղ[illegible]· Լոյս [illegible] ողորմ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible]· Ընկալ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]·
Ու Իբրաճ[illegible]· Ի· [illegible] [illegible]
[illegible]· Ո[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]· [illegible]· Ո[illegible]

որոց աղբեր արարողութեան հոսեալ քեզ:
Որմնաձեւելոցն յաստուծոյ յարութեան եւ
ձայն յունի քեզ:
Անկանելի ընդունաչեցեր որոյ ան
ուան որ եկն նախ շառաւեղեցի անուանեալ ապշեալ
ծագեալ լուսոյ զաստուածեան զանգիտ
մարդկան Աստուածայնութեան եւ երկրաւոր:
Որդի լուսոյ աստուածածին հօր
ընդ ... որդւոյն միածնի եւ հոգ
ւոյն յանփոփոխութեան:
Զքեզ կարդամք յանձնառութիւն
բանին մեր պաշտօն զենում յիշէ եւ
զփոփոխութեան խոնարհութեան աղօթէ
այ աղօթիւք: Զքեզ աղաչեմք
... պաշտեն զոր ...
երգով նպաստ ... աղօթ:
Զքեզ փառաբանեմք ...
խնկով շնորհք կենդանեաց կեանք ...
եւ հայցեմք քաղցրութեամբ յաւիտ
... աղէ:

[illegible] սրբոյն Գրի-
գորի Լուսաւորչին.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Է

Զ- յամենայն երկնաւոր պատարագս ձ գիտեմ
ամենայն ք ապաշխարութեան սրբութեան հրեշտակացն. ք ա
հանապազորդ տր [illegible] բարեբանէ
ցէք զբաշխանութիւն շնորհաց քոց:
Ողորմեցեր ընդունեցեր [illegible] իւր
[illegible] քո մեծութիւն ընկալ զերախտիս
[illegible] հրեշտակացն զօրութիւն. քա
[illegible] սուրբ [illegible] ամէն:
Լուսաւորեա [illegible] ճ
[illegible] ք [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ք ա:
Լուսաւորեալ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] նորին բարեխօսութեամբ զմեզ
կեցուսցես . բարե .
յամենայն [illegible] լուսոյն ծագման
[illegible] [illegible]. [illegible] մէ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Զ յամենայն [illegible] հոգւոյն
[illegible] բաշխեա [illegible]
[illegible] լուսոյ նորա ծննեալ [illegible] . եկ .

Զ յաւուր զա̃ծ այսն բանին պատուէր
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] մանկա Տ̃ [illegible]. եւս. Զ յաւուր եւ
դէ եկեղեցին [illegible] [illegible] [illegible]
տակն. յերկնաւորն ընդառաջ [illegible] Տ̃ն
փառք [illegible] [illegible]:

Ա յաւուր տանն եկեղեցին [illegible]
[illegible] ընդ յերկնաւորս [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
մանկա Տ̃ [illegible] [illegible] [illegible]
Զ յաւուր ցնծան եւ նորոգեցան [illegible]
[illegible] ընդ յերկնաւորս [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] ընդ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
Զ յաւուր բաշխանաց հոգեւորական
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] բաշխանաց [illegible] [illegible]

որ ըզԼերամփոխեցաւ այսաւր մերոյանն նոր
քաւիչ սուրբեալ մեծաշնորհաբաշխասուն սո
ւէ. Եւ յաւիտեանս մեզ. ալէ:

Կանոնս վեցերորդ կի
րակէի աւուրն·
ըզերկրորդ ... տօնին

[Ո]ր ըստուերաւն յառաջագոյն
զխաչակեցելն· մարգարէքն նշն զորս
... յայտնեցեր ... երբեմն է
... ... բարեխաւսութեան
... ... մերոյ ...
... ...
... ... զորութեան
... ըն ծանուցելն· ըզՀաւատն մերոյ
... ... · Երկե
... ... ըզ ...
... ... · ... : Ի վերջերորդ ...
... ... · ...
... ... ըն մերկացաւ
... ... · ... ...
... ... · ...

Սքանչելի լուսոյ անըմպատուելին եւ սա
զատատանման բանին· որ զբնութիւնս յեղեալ
եւսի բարձեալ զանեծանն տառապեալ
Հայցեա որոյոյ քրիստոսին Հայր Հա
տուելոց ընծայ նորոգեալ· քա նորա եւ եւս
ըզխոստովանութի եւ սա զօգնութեան տուր
Բ սատանայութեանց մարգարէին որոտ
հեծեալ տրտմութեանց զաւակին ցանծա
եալքծառք անօրէնք ընդդէմ լուսաւորութե
կերակրաւք· շնորհեալ զմեզ ընդդէմ առա
ոցն ընդդէմ առնելոյ ծառոցն·
ա յորդ յաւուր զգաստութեան եւ
տուողին ընդդէմ ցանծայ· Առաքեն որ
մամն որոյ աւետիս զօրս արդարանայ
նի· եւ սա որոյ աւագս առաքեալ
նոյն եկեղեցւոյ· նոյնպէս եւ եւ
յամենայն կարգեն անգամ գոհութեան·
որ յաւետ յաւերժ քրիստոսեան նորոգ
թուեալ եւեւս հոգին· Զայն փառաց
քրիստոսին որ եւեսցէ եւ եկեղեցին·
եւ սա յամենայն ծառայութեան

խաւսաւ աղաղակէ հոգւոյն. Եւ յայտնեալ ած
գտցէ: հաստատութիւն խոստովանութեան յաւ
իտենական յն իմն խոնարհեալ գալստեամբն եղանի
մեաւ: Ածնաւղին անչափահասութեամբ յերկ
նէ երկնից հայրն ընծայեաց. յորժամ
հաւատով լսեն ներմանաց բանին ծննդեան. յա
մենայնմեանն. յորժամ մարմնով ընդ
մերմդեամբ փրկեաց ընդ մեզ յաւիտենի բացայայտն.
հաւ մարդկան ընդդիմասացութիւն եղեւ
ընդդիմադարձ ընդդէմ նորայինդոյն.

Որ յանձնառութբ ծնող հայր ծննդեան ՃԼ Է
ընդդիմանեն ծննդեան եղեւ. Եւ հրեշտա
կաց երկնից պատգամ փառաւորութեան
զաւրութեանն ած հաւր. Որ խոստովանեց
ոք իմեան յաշխարհ ընծայեցաւ
ով. մարդկան խոստովանութիւն եղեւ հրեշ
տակն ընդ. Որ ընդդիմախաւսն մարդկան
գն եղեն երգակցին խաղաղութիւն. զորուտ
յմայրապետ կատարեցին զմարմն մեռոյ փո
ւթե ընդ. Զորոտեցին բարձրացեալ Գ
ընդ յաստուածս. Որ յայտնեալ ած

[illegible] զանիծին մարդա
[illegible] զհրեշտակապետն [illegible]
ընդ [illegible] բար. Որ [illegible]
[illegible] յառ
[illegible] ծննդոց բարձրեալ զօ
րութիւն ամենասուրբ. բա. Որ [illegible]
աստուածային [illegible]
[illegible]
երկնից եկեալ բար.

Աստուած ամենայն [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Ո [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Պ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].
[illegible]

Ողորմութեամբ քո մեծ զքեզ ցանկամ մարմ ր
նին. Նորոգեսցես ըզ հնազանդեալքս նորա
զենեալն է զ հոգւոյն քրիստոսի և ողոր
մեա: Որ ելեալ ... անձն. ստեղծ
մով. նզովեալքս զայրացուցեր իւրեանս.
ներգործեալն է զ հո: Որ յարեաւ քո ըզ
... մեռեալս կեցոյց. նորոգեցեր ըզ բնութիւնս մեր
... յարոյ նորոգեալ է զ հոգ: Որ ըզ
... քո ... ըզմարմնոյս. նորոգեսցես ըզ
... և. նորոգեալն է զ հոգ:
ողորմեա հայցեմք աւետարանն յարութեան քո
... անշէջ ... զօրացոյ տ
... նորոգեալք ըզ
... յարութեան ... և իշխանութ ...
... յարութեան: Յորժամ ... հայր
... ... նորոգ ... ըզ
... ... յաղթական ...
... ... նորոգեսցես ... և
...: Յորժամ ... ...
... ... ըզ ... ...
...: ... ... յարութեան: ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ԲՍ

աւրծ յոյսամպարշխարհողաց շնոր ը
հաւ զթողութիւն բազում յանցանացս մերոց:
Զոր երեք բազմամբարձ գրութ աստուածային բան
[illegible] յորդորմութեան
[illegible]: Որ զանմահ [illegible]
[illegible] յերկնից [illegible]
յարդարս [illegible]:
Յ Իշխանութիւն [illegible] յաւիտենական Թա դ
գաւորութեան երկնի: Հոգւոյս [illegible]
թողութիւն բազում յանցանաց մերոց:
Խնդրեա [illegible] փառաւորեալ մեծի
թագաւորութեան երկնի:
[illegible] աստուածն հոգւոյն մերոց:
Զմեծապատիւ թագաւորն յաւիտենից որ:
Որ ի հոգւոյն զօրութեամբ [illegible]
[illegible]: Բարեխօսեցէք Զ[illegible] է
[illegible]
Զ թագաւորութեան [illegible]: Զ[illegible]
[illegible] հոգին [illegible].
[illegible] ը
[illegible] թագաւորութեան [illegible]

[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible]

Ե[ւ] էին աշկերտքն յոհ[աննու] եւ փարիսեցւոցն [illegible]
[illegible] ... Ընդէր աշակերտքն [illegible]
ա [illegible] ... [illegible]
Հ [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
Է [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]

...ղին կարապետէց ամենայնի ամ դրանէ օրհ
...նեցէք նկարագրացուածս. ըզէք ըզգեստ
յանի ի ոտս.

Ա... յաշակերտաց զխոստովանութեան կենդ ... ու
...ն բարկացաւ զնա յաշակերտսն. Հրեշ
...ակ անմահից մերձեցաւ անձամբն որ
...րեաց յաւ հացն հրաշին. Սերովբէ
...ովբէից. Խոնարհեաց զխորհրդն բարկութեան
յաշակերտաց խնդրոյ.

Սուրբ էիր ըզգեստ անմահականն հայր ...
...ամ ժամ յայտնի խոստովանութեան ... թ
...եւ ըզգեստ մեծ ... ողորմութեան ... թ
...ամս ... խոստովանութեան ... թ
...նչ ... բերանոյն անմարմնական բան
...ոնով. ... ...
... հայր ...

Սուրբ ... ... Սուրբ ...
... ... մանկանց. օրհ.
... ...
... ...
... ...

գ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ընդ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ընդ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ընդ
[illegible] [illegible] . և [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ընդ քեզ [illegible] [illegible]
[illegible] .

ը Ս[illegible] [illegible]
ընդ [illegible] և [illegible] . [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] .

ա Ս[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] . [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ընդ [illegible] [illegible]
[illegible] . [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] . [illegible]

ւթողաց զօրէն ընդ քեզ ամենայնքն չո
զի եկեսցէ եւ անծ:
Այլնէ ալէլուիա ածն հայրցն մե
րոց նախնեաց ամենայն ... բոց Է
մեր ծ հայր: Բանիւ նորա ... ...
անզգամ հե Թագաւոր ... ... եր
կրի կեցո ընդ ... ... Օրհնեալ էս
... ... եւ հայրս յաւիտ
եա Թագաւոր յաւիտենից ածն ծ: Զ
զարդարեցեր էՏ. ... ...
յա: Ալէլուիա ... ...
... ...
... ...
... ... զօրացեր է: Ը
Եղուցեալ ամենայն ... ...
հայր ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

խնդրեսցուք եղբարք մաղթեսցուք · որ [illegible]

ա Աղաչեմք ըզքեզ ամենակալ ամենա[illegible]

բարեշնորհ · ամենապատուելի [illegible]

փառաւորեալ յամենայն արարածոց զինուո[illegible]

րաց · Գոհանամք ըզքեզ որոյ Հ[illegible]

արարչ[illegible] ամենայն բանից · Նոր[illegible]

ամենա[illegible] Թագաւոր յաւիտեան[illegible]

Զ քեզ բարեբանեմ ամենայն ազգեր ·

[illegible] ամենակալ [illegible]

Մ[illegible] [illegible]

Հ — [illegible] Հայր [illegible]

[illegible]

— Զ[illegible] [illegible]

[illegible] Ո[illegible]

[illegible] փառաւորեալ [illegible]

Գ Ը[illegible] [illegible]

[illegible] · Ամէն [illegible]

[illegible]

[illegible] · [illegible] · Իսրայէլ [illegible]

[illegible] Տէր [illegible]

[illegible] Զ[illegible] [illegible]

բարերէց ամենայնի մարգարէին ասացեալ եւ
բարեխօսութեամբ սբ ծնդ. [illegible]
յաւ. ի յաւ. ամէն:

[illegible] նորոգեալ ո
[illegible] հօրն
[illegible]
[illegible] Նորոգ
[illegible]
[illegible]
[illegible] Նորոգ:
[illegible] ու
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] մա
[illegible]
[illegible]
[illegible] հէ
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]։ Հ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։ Ո[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Ա[illegible] [illegible]
[illegible]
Ամենայն [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ Որ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։ Ո[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։ Դ [illegible] [illegible]
[illegible] Զ[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Զ[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[Ա]րշալուսեան ղօղանջեալ. անճառ [illegible] ղ
մեծամեծն անձինքն. յայտնեցեր զքեզ մա
տամանեանց յանձնեցին տանջանաց:
Բազում կամաւք մերձեցաւ. [illegible] բուժեն
զայս մեծամեծս. արժանացոյց նահատակին
անձնեցին պատուիրանն. Եւ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. խնայեալ յաւիտենական [illegible]
նորոգեալ [illegible] [illegible]:
[Մ]եծամեծն [illegible] [illegible] զի ղ
[illegible] [illegible]: Եւ [illegible]
[illegible] [illegible] յանձն. զի: Եւ [illegible]
[illegible] յայս [illegible] հրոյն. զի:
[Ա]ստուածութ [illegible] [illegible] [illegible] ա
[illegible] [illegible]. մատուցա
նել [illegible]. Բ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: Եւ հաստատ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]:
[Ա]նճառ [illegible] [illegible] [illegible] ա

Յաւէտ ամ աստուծն ժդ զերեզմանէ որըն
զլուսաւորեալս երկնից։ Զոր ... զ...
աւետարանեաց ... ողորմութեամբ քո ...
զերամբարձեալ ըստ բերման ... ըստ
Իբր ... մատուցանէ փրկութիւն ... հր
Յերկնից ... զմեզ։ յորժամ ... ...
Երանութեան զերկինս։
Յ[ո] ձայն ... յաւէտ ... խնամակալութ
եւ ... մրթող ... զհանճար ... աւրհնեմ
Ճո ձայն յաւէտ ... ... ծէո
... ... Ճո ձայն ... յաւէտ
... զաւրութեան ... մի
... ... զհանճար աւրհնեմ

յԱտար զոյոյն իբեւ
Թանիւ քահանայից
զօրհնութիւնն ասէ

Ճանաչեցէ Տր ղաւազանաւ երկրպագեցաւ
զորմիք պատուեցաւ անպատկառութեամբ
ծառ կենդանութեան արմատովք կեցուցիչ. Ձ յ
ասար զոյոյն իբեւ Թանիւ. զերագահնագոյն
կեցոյց մեզ յարութեամբ. յառաջքաջ Ձն
ծանուցեր անմարմնականաց երգով
զշնորհեր օրհնեալ խնամակալ. կենդանա.
Ձ յաղագս զոյոյն իբեւ Թանիւ երգեցող
մանկունքն ընդ անձանց երկնային. զամ
ենայն Տն զերկնային խնամակալ յարու

ցեալ որոշեալն մարդկանն · կենդանա ·
Ա[illegible] բաշխող քո [illegible]
[illegible] այսօր [illegible] բարեկամին
ղազարոս · [illegible] զկենդանութեան ·
Մինչ [illegible]
[illegible] մարդկանն · [illegible] և
[illegible] · որ [illegible]
Էր [illegible]
[illegible]
Է [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·
Է [illegible]
ղազարու · [illegible] ·

[illegible]
ոչ [illegible]
Զ չորրորդ օրէնս զ[illegible] ի չ[illegible]
[illegible] ի թագաւոր[illegible]
[illegible] օրհնեսցէք եւ [illegible] Գ
բարձր[illegible] յաւիտեանս։
[illegible] օրհնեսցէք։ Ո[illegible]
[illegible]
[illegible] օրհնեսցէք եւ
[illegible] յաւիտեանս։
[illegible] օրհնեսցէ [illegible]
[illegible]
[illegible] ԻԵ
Ս [illegible] կերպարանս [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] յաւիտեանս [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ձայնիւ փրկչին ի Թաղմանն կոչեցեր զզգա
զաւ՟ ծ՟ կ՟ բոլ՟ ցուցաւ օր ընծայանեալ սուրբ
սէրոց առն ծ՟ անզերկնէ.
Աղբերականաշուրմն բղխեալ իբր
Թանկագին կենդանագործեալ ըղձաւորեալ ի Թաղ
մանն. Կանխեալ մարմնականացն սրբա
սեղից հաղորդեալ զանձն կենդանացեալ
ղ զերկրաւորս զմեղաւորս. Յաղագս այս
հայցեմ զորովանդն աղաչեմ զոր
զերծոյց. Աներևութական մեղաւորս ըզ
փրկեա զամենայն հաւատոք.
Յան՟ առ մարմնոյ ծնունդ անմահ անսահմանակից
զանմարմնական երևեցեալ առ բ՟. Խաչեցար
այլ զզօրութիւն մարտնչ. Երկնայինն
արարածոց մարմն ի սուրբ լեառն անժամանակ
անմահ. առ մարդկան ... խորհրդ
րդեան զմարդկութիւն երկրորդ. Երանեալ
բանն կենդանագործեալ զերկնաւորս
ի Թաղմանն առ ... ննջեցեալ արդարք
անմահական.
Որ յերկնից իջեր բանն զմարմինն մարդ

ղեան խաչոյն կենաց յարութեամբ եկելոյ առ
նել բարեխաւսին քում ղազարու։ փառք
գովութեան ընդ քում քրիստոս և Թագա
ւորանաց։ Յորժամ դողման զգաք հրեշ
տակաց մարդասիրութեան արտասուք է
գեր, ողբալիցելով ընդմարթիւնք և ընդ
մարխաւսու փառ։ Աղբեր կենացեան
մասնոմբ միւսին հայնկ դողացուցեր
ըզմահ։ Նորոգեցեր զհոտ քորեաւ զմե
ռելոյն։ փառք։ Կանոն ԺԴ

յարեան ան ձայն Ա։
բժշկոտյնս յանդուցը
րով բենց, իմնոր Նորոգուն
յանուանակն հաւատացար բարե
բանեան մրեհւոր ինկեցուցանել։ Ուս
տոմնեալ զայրԹմահան ազգամեցն ըզ
ձայնեանոց անեմք քեզ Թագաւոր փառաց
ընդ աղաչման օրհնաբանեմ։ բարե
Ոկասնեալ հրաշաձևեալ աննեծ։ բա
րեբանեալ եկեալ անմահ աննալեւտ։
եօրհնութի ողորմեցոյ աններ աննեալ
յոնեւ։

Այսօր զանդրանիկն բերկրեցան նահանգքն յա
Թոփառաց ընդ այսօր յերկիր երեւեցաւ տե
սիլ. քերովբէ անկանի ձայնիւ օրհնեցաւ
որ հնեցաւ ննեալ անմատնելի: Այսօր
յամենայն քերովբէ սուրբ հրեշտակաց եկեղեց
ւոյ բարեբանեն. օրհնութեամբ երկրպագու
թեան որք: Այսօր զսպարապետ անե
ղծելի զարդարեալ անթառամ ընդ որում լոյս յեւ.
Նորոգեցին հրաշակերտ երգով. որք
Սրբոյ խորհրդեան անճառ ընդ հօր
նշանակեցին բանականն. այսօր խնդակցու
թե նշանակ մարմնով մեր յամենայնի
ընդ մեզ բարեբանեցէք զքեզ հայրական:
Որ անմարմնականացն սրբեալ զձայն իմա
ստութեան օրհնութեան. այսօր նմանեաց
երաշխաւորք սուրբ ընծայէ փառաբա
նեցար ընդ: Որ ի հրաւիրակաց երգա
բանեցաւ հրաշակերտ բարձրեալ օրհնա
բանեն. այսօր նմանեաց եւ խաղաղութեան
մեծար անմատնելի երգով ընդ: Այսօր
օրհնեցէք բարձրացելոյ գոհութիւն յաւիտեան:

Զ- յաւուր ըղձալւոյս փրկչինն։ մերոյ
գերծանելութե(ան) սանէ նոր յերուսա(ղէ)մ կ. ղէ ժ.
ժողովրդեան ոսկի հեթանոսաց բար։
Զ- յաւուր ընդունողականացն եպրակե մզուց
ղեկնանոսացն եկեղեցւոյ նորոգողական մն կ.
ո(ւ)ղ(ղա)փ(առ)։ մանկտոյ զպեղեցէ եղեոյ բար։
Զ- յաւուր ընդծնողացն օրհնաբա(ն)։ ծնեց ու-
րախութե(ան) բարեբանեցէք զանմահն հեթա-
նոսաց — կ. կեա։ ղ. բազմապէս հոգւ
որ երգով. բարձր ա.
Ո փառաւորեր յոյժ զատամբ սրբոյ
ծառայից քոց զօրութեանդ դուստրն
բարեբանեաց. բանդ զեր որ յարութ
փառաց. այսօր մրտաւ կերեց նշանակ
ալ եկեղեցւ յաստուածային նորոյ. ծնէր և
աղօթքին սուրբն ձեռն եր. մեծարա-
նութե(ան) երգեցին. օրհնութե(ան) դորս
զաւթօրհնեալ եկեղեցւոյ մեծապատիւ սուրբ ան։
Ո փառաւորեալ եկեղեցւոյ ամէ երգով ընտանեաւ
ամէ մնամբ նոցա. այսօր ընդ եղբարց հան
զբարձրագոյն սրբութե։ խըրնողացն

ած
բ

ա
բ

դուստերս վերին սրտմտին· այլ թագաւոր
որ քրիստոսի նորոգեաց ը յառաջնակին նորոյ
արարածոց փրկեսցէ փրկէ եւ կեցուցանէ։
Ծառայութեանցն լեալ երկրպագեալ ծառայեալ
մեզ մարմին զօրացուցանէ ծառայեցելոց համա
տարած եղանակ· օրհնեսցուք որ եկեալ թագ
աւոր ամենեցուն

Որ երբ ի սուրբ թագաւորն որ էին
ի յաւիտեան փառաց· առաքեալ եկեղեցին
աւետ լինել յառաջնակին։ Ընդ որում
նոյն արդարոյն դատ երկրպագեցաւ·
ծնեալ սուրբ հրեշտակ երկինք
սրբութեամբ. Սուրբ աստուածային...
... զորս յերկրի երգեսցեն բարեբանա
նեալ զաստուածային ի Թագաւոր որ։

Արդարութեան բանն հօր որ
բաց քերովբէիցն համբերի այսպէս
վերա յառաջնակի նորոգ նորոգեալ· օրհ
նեալ արքայ եկեալ ի յաղթելի Թա
գաւորն։ Յառաջ բանն զ յարութեան
որդի որ վերայ բանականաց երկրաւորաց

մի· այսաւր իծերոց եկեղեցւոյ փա
ռաւորեցար աւրհ։ Եկայք նոր ժողովուրդ
ուրախ ընդ անմարմնոց ընդ հրեշտակս բա
նիւ մի· ընծայ հրեշտակաց երգով զաւրացն
ձայնիւ փառաւորեցաք· աւրհ։
Լուսապայծառ հրաշալերեալ սուրբ
ապաշխարութեամբ ի ծերութեան
յոյժ կատարելութեան առաքինեաց· ով
ամենայնիւ օրհնեալ եկեղեցին եւ
Ծնեալդ արքային ծնեալ
բար ընդունելի ոչ բան է ի ներքոյ
յառաքելոցն նորին նմանեալ
բարեբանեցան խաղաղութեամբ· ով անմն·
Զաւրացն ընծայեցոյց երկոց աղաւթիւք
նուէր նմանեցոյց ընդ վերին երգով
նոր նորոգ աղաւթիւք եկեալ յե
րուսաղէմ· ով անմահութեան։ Զանձեալ
եկեղեցի ամենասուրբն· անձնեալ որոգայթ
գեա։ Կանոն Երրորդ
Գր աւրհնեան·
ապաշխար պահոցն ձն

ԲԿ
ԶԷ

ԳՃ

խաչիդ միաբանեցեալ զուարթնոց երկրպագեմք ծա
ռայական խնկերս հոգեղէնս նուիրեմք յաւա
նակի — .. բա կոչէ զհեթանոսս յեր
կրպագութիւն։ Ծնեալն ի Հօրէ անժամանակ ձե
ռնօք [illegible] տնօրէն [illegible] ծն
եալ [illegible] զառաքեալս առաքեալ ․․ բա
[illegible] օրհնեսցի եկեալն յանուն Տեառն։
Ամենակալ [illegible] բերկրեցան [illegible]
շեցին ծղ․ [illegible] բարձրեալ ելին
ընդառաջ ․․ բա Լ․ օրհնեսցի զգալուստ
բարեբանեն յաւիտեանս։
Յորժամ ելանէր յԵրուսաղէմ ծն
ընդառաջ ելին ծերքն [illegible]
թէին ․․ բա Է․ [illegible] փառաւ
որեսցի[illegible] ձիթենեաց [illegible]
անկեալ մանկունքն ընդ հնազանդեցաւ ի
բեռ ծնդ․ [illegible] բերեալ
մատուցանէին ․․ բա Ն․ [illegible]
զօրութեան [illegible] Սուրբ [illegible]
ձիթենւոյ․ երգեցէք մանկունք
[illegible] ծն․ [illegible] բարեխօսել ․․ բա․ [illegible]

ցնծա սիոն մայր եկեղեցի:

Սքանչելագործութեամբ այսօր յէմ նորս ե
կեղեցի մեր յաղթանակեան եպիսկոպոսք
քահանայք աշխարհականք անուանք ան:
Որ վայրն մերոյ փրկութեան յանձնա
կի նշանակ յանձն սուրբ ընդունական կոր
ոյն քահանայական օրհ: Թագաւոր երկ
նաւոր զեկեղեցի քո անշարժ պահեա
և զերկրպագուս պաշտօնեայս անուանդ քո պահեա
ի խաղաղութեան:

յարութեան յայտարարութեան
փրկչին տարած անհետինմանակցութեան
որ հանդերձեալ նմանագործ ծայրն իմանալ
ին աշխարհ եկեղեցական ամենայնեան: Սուրբ
ծառայքերկրաւորս աստուածայինք հաւատոյ
ստեղծանողայր հայոց լանոր: Իմ ծեռոց
բարեխաւսութեամբ նահատակաց փա
ռաբանութի: կանոն: կանոն
մեծի երկուշաբաթին:
նորն իւր օրհնէ ծննդեանն
յանէից գոյացոյց զեղեանն:

զերկնայինն եւ զերկրաւորութեանն. որ
բարձր անմատոյց փառս մարդկանն յաւիտե
նից: Պատմէր աներեւոյթ փառացն
Հաւր եւ պատմէր բարեխաւսութեան նորա.
մարդասիրականն երկնայինն բանութեանս. որա
կոյսն հոգւոյն լուսոյ ծագեալ լուսափայլ
զարդարանաց զարդեալ երկրաւորականացն
անմահ անձնոյն երկրաւորին. որա:
Նոյն որդիք մարդկան այսօր ող
բացուցին ընդ հոգինն դրոշմեալ որ մե
կացան մեզ ընդ փառս մարդկան. նորո
գեալ զԹորգոմեանն ծածկոյթ փրկական
անծառ լուսոյն: Գովեսցէ զորդիներն
այսօր զծնծղայս որդիք սրբոցն որ
եկն խնդրողի եղծեալ պատկերին. նորո
գեալ նորոգեաց իմաստ աստուծոյն պատ
մուծանելին: Այժմ նորոգող բնութ մերոյ
յա ախտաժէշտն հրեշտակ մարդոյն. զան
պարտելին այսօր հոգեւորացն զԹորգոմեանն.
նորոգեալ խնդացեալ մերոյ նորոգել իմէ
աստ անմահ:

Որ սպառապետեցեր յանկարծակից կատակ Զ
ձեռն զաւրաւոր ամենայն յոչ ընչէ. ընդ.
ընծայեցեր անդ հաւրն մեր. Որ
Թագաւորեցեր Թագաւորաց. և շնորհեցեր
բանաւոր կենդանի մարդոյ հոգի. ընդ.
Որ պայծառ զնմանութիւնս կերպարանս
զ յանապացեալս երեք քառակերպեան. ընդ.
Համապատուեցեր եւ հ և բանիւ արարեր Է
ընդ յանկարծեան. Էակ Զ Թագաւորին
կցարծն որդի ծնեալ միայնոյ վայելէ որ հ
անձն է ա. Օրհնեցէ Զ իմաստ
Աց մեզ աղաչելի խորհուրդ անեղ
դասեալ եկեղեց ուսեալ քս է ա. Ը
Ամենեւեան զգեստ քս Թագ
աստուածակալեալ ընդ երեց աղաչեսցուք
մարդկաներ. Որով այսօր փառաւորեսց
ցանկալի հոգով կենարարով մաքրութ
ամէն երգեմք նորոգեալ ընդ քերովբէից
ընդ մարտ երկրին կենդանեաց. Որ
ընդհանուր տեղւոյ աղբեր տէրունականն
աբեղայեցեք. շնորհեա կենդանի կեան

Իջանել քահանայն :

Ս զբերողութեամբ որբաշխարհաւորեալս
րութեամբ նշանացեալ որպ իմաստութեամբ ըն
ծայեցոյ ընդունելոց զկենդանականն աշխարհին :
Զիմաստութն յորդեալ հայցեր մայրենի հաւ
տարով համբերեալ որդեակ լուսաւորեալ.
ընդ այլոց քահանայս եկեղեցին ընդ որս և
մեր առաջնորդ զերծանելոյ ընդ որոց բարե
Աստուածութեան փրկեաց ողորմածութեան
խոնարհեցեալ արժանի արարչութեան
եւ զաւետեալ պատարագեալն նմանաքրոց
աղ : որով նայեցոյց յաւիտեան քահանայ և
համբարձեալ քահ զաւրութեամբն :

Յ Եւ զառն ամենայն ատն : Աստուածային
ընդ հաւ : ամէն աստ ընդ մեզ : ա մէն : Տէր ընդ
ընդ հա : Աստ յառաջ ընդ որոց երկնից հա
մա ձայնեալ : մեծարանաց ձայնիւ
երգեալ աւետեաւ ասէ : Երկնաւորք ընդ
երկնայինսն հանդերձ ընդ հոգւոյ

ա նա մեծարան :

Ս որ յամենից գոյացուցեր զերկրաւոր

ածս խոկըզբանն խաղաղութեան ծածուկ ըն-
կեր առեղծեր մարդեղութեանց. Ծածկեցեր
նշանս զանպատմելի ընկալեալ. Խնկապատ
բանիւ բանաւորութեամբ խորհրդականն առ
առաքինեաց կրակեալ կենդանեաց ըն
մարմնովն պղծութեան մերկեալ. Մերկացաւ
զպղծութեան ամենատեսութեան. Այլ զմ
փրկեսցէ բարերար զանմահութեան իւր
կոչեաց. Կենդանի տեսանելի բան
ձերդ յանցանս նախաստեղծին. Փրկեսցէ
զմեզ ընդ ձեզ յանմեղանց նորա. Որոշեաց
պարգեւաց նախահաւրն յանձնառութեան
յաւիտենից ընդ զբաւսանս չարչարանաց
նոցա ընդ երկիր որոց ըն զերկիրեալ շնորհ
չեմմեծացուց ըզ բանական փրկութեանն
մխիթարանաւ բազում բանաւորութեան յոր
մահու զմարդկան փրկեսցէ. Ընդ միութեանն դա
ստուածեան ընդ ձեզ խնամս յանձնելովն.
որոց հանգոյց փրկութեանն յաւ
բազմանդամ յաւիտենականն. Կանոնի մեծի
երեք Հաւատին.

[illegible] կուսանք [illegible]

բանաւոր [illegible] հայրական [illegible]

[illegible] եւ [illegible] փեսայ[illegible]

[illegible] հայրական[illegible]: [illegible]

[illegible] լուսոյն [illegible]

պատրաստ [illegible] [illegible]

փեսային [illegible] հայրական[illegible]:

Կանոնք [illegible] պատրաստեցաք [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] փեսային [illegible]:

[illegible] [illegible] փառօք [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

զաւրհնութիւն [illegible]

Ո[illegible] [illegible] [illegible] Զ
հանդերձ [illegible] [illegible] ամենայն[illegible] օրհնեա
լ ես ած հարցն: Որ [illegible]
[illegible] և ընդ հրեշտակացն [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. օրհ. Որ հաստատեցեր [illegible]
[illegible] հրով [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] օրհ:
[illegible] օրհնեցէք [illegible] Է
[illegible] [illegible]: Օրհնեցէք [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] է ած: Օրհնեցէք [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] է: Նա [illegible]
[illegible] հրեշտակաց [illegible]
[illegible] [illegible] է ած [illegible]:

Ա[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ը
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ընդդէմ խեռնատուտն կռապաշտացն. մերում
նեղեալ յաղթահարեալ ընդդէմ կենաւոր փեսայի
իւ. փրկութեամբ կենսաբեր յաւա
քանչելի ձայն անմահ բարբառոյն. զի
մեծամեծաց պատուաքս ընդ շնորհաց ցնծալ
կոչեալ ազգս.

Որ ընդունէր երրորդեան տեր քանդող
ստորին վաղուց խաչափայտիւ նորանորոգ
րեալ մեծամեծաց. օրհնեսցուք ընդ սմա
զուարթ երգով. Որ հաստատեցեր խոր
հրդոյ հայրենի. աշակերտաց քոց
ծանուցեր ընդ խաչի պատկեր անար
ուց. Որ յաղթեցեր անմահ երկնա
ւորաց կենդանութեան պատուեցաւ նա
խաշխարհ երգով ընդ յայտնեցեր
երկնաւորաց սուրբ քո ազգ.

Լ հաւատով թագաւոր երկրաւորա
կան ձայնիւ օրհնեսցուք. Երկնաւոր երկրաւոր
նշանն ծանուցաւ. Ահաւասիկ թագաւ
որ որոտացեալ զոր զօրացուցեր հաւ
տացեալ եկեղեցւոյ ընդ շնորհա
ցն.

[illegible] ընդ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] յորժամ ծնանիցի [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] զարմանք [illegible] :
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] : Երկրորդ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] :
յորժամ զան փառօք հօր [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] . [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] կենդանեաց :
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] . [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] կենդանեաց :
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] . Կատարեցաւ Մեծի Ղուկասու
Հարցմունքն .

Ի յայտնութեան տեառն [illegible]

ընկալօղ անբաւելւոյ [illegible]
քանոր· այսօր բազմեալ ընդ հողեղենաց
յանձնառութեամբ· որով [illegible]
[illegible]: Որ [illegible]
[illegible] այսօր
[illegible]· որ
Ոգեղինաց [illegible]
[illegible] այսօր յա
[illegible]
[illegible]· [illegible]:

Ո[illegible]
[illegible]
[illegible]· այսօր [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· Որ [illegible]
[illegible]
[illegible]· [illegible]

նարհումն երգչին եւեթ ողոր մեա:
Որխասր հայրապետս տրամադրանելոյ զծած Է
կենաց խորհրդոյ շնորհին պայծառացեալ վա
նեալ ընդ քեզ օրհնեմք զած հարցն մերոց:
Որ ընդ նախնեացն աբրահամու զհանգստեանն
բաղձողացն: ծանուցեր աւետեօք որդւոյն
պատուեալ եղջ: Որ շնորհես ծածկելոց
յայտնիցոյ յառաջասացն ծանօթս զամենայն
նշխին մարդկան երգե: Ընդ որոց նուագեմք Գ
եւ քարոզեմք աստուածէ ընդ միս յաւիտեանս:
Օրհնեալ եան խոստովան զաւրութն ծածկեալ
խորհրդոյ: քաջամարտիկ ընդ չարութեան վա
ծառայիցն ... է: Որ իր վասն անմարմնոյ
զերեւեալ բանաւորական եւ մարմնակ վասն
ած բանն: է բար:
Ընդ խորհրդեան իշխանութեան ած յաւ Ը
րանեաց: որ բանին զարտասահման խորհ հըր
դոյն հնարեցուցեր: Ընդ որոց անտեսանելի
մեծութեան արծաթն վասն մեծութեանն յանձն
առեր զտեառն հանդերձ վասն որոյ մեր: Ընդ
որ Թագաւոր Թագաւորաց իծ աղաչեմք

տապարատեան· զեղջերս փշրեսցես
ի յանիծ հզն տասանս:

Ս յօրհնեալ կամաւ փրկիչն մատ
նիլ յանօրէն ծառայելոցն. վասն
փրկութեան հեծեծանաց: Ա՛յ յարձակմա
նեն բանն երանեալ հօրն եկեալ ձևոց
զաստուածարան յանօրինաց ծառայելոցն:
Ա յայս հողն ըղձոյն զաստուածարանէ
նործանեալ վաճառի աղաւինն արա
րածոց վասն մեր:

Ս որ. բ ըղձանելեր ձայնս տեսանել
եթէ աշխարհն իմէջ հողեղինաց արա
րածք աղաւնին սպասաւոր խորհրդեան
զխորհրդոյս: Ս մարմնեան իրում զերկինս
նշանակեալ հանապազակայ յերկնից
ացուցեալ. վաճառի այսօր զհրաշեն
ընդունելութեան արծաթով: Սէ յօրհնութեան
տասանէն երկնային վարդապետին
սպասաւոր խորհրդեն զխորհրդոյս մատ
նել անօրինաց զեխանեսցի իմէջ
երկրի: Կանոն մեծի հինգշաբաթի

Ս երածգոյն երկնից մշտաւորնջէ

նման հօրո· ծրագին նեւ
գործեալ խնամս խզէր քանակ հրաշ·
ծառայի անեան լուսերով անկուշապատեալ
ածումթեան· Եմնխն զմաքրր եցելոց լն
Քրով զինուր և լուսանս· զվեղերուսարչնակն
խնամս անլապաւարեցէ· երրորդ ուղթէ լն
զո ծլուլթեմանն· Եմշեաէ զմարմննն խաւ
զարիմնինուն· լուր տեսուսանումնաեալ· և
մեծասուն կամաւոր մայրանն· մերձէ
ցեղոցս խնա ծ աղրբերանթե·
Ա ղեկոլուսոյ ևծառապայլթանն չէ
ջանեղելոյս· որլուսնա· լանծանեւ
զոուս աշակերտաց ծցն· մաքրեանխթէ
ըղձէ զխնասարին խոր հրդույ եկսուսա ո
րեմազել· Ս որմարեմով եարբանէքր ցու
ցերըզ թէրղուլթ մե ծղոց որըմն· ղա
պատուաւորեցեր խեթզանծ մասնայէ ծ ա· մ·
Որ շնորհէ զայսնոր ուսուցեր յետոյ
աշխարհի մահացելոց· ցա խնձաբանելուն
նմանս հօ ծ որն· մաք·

Ո ւրախ իշխանքն նմին երկին այ
մօր յանձնառակս լուսաւորեալ զօրու աշա
կերտացն · նախաւորդ քն խնդրոց խնդ :
Որ բարերարաց իմաստնոյն զբարերարացն
շնորհեցար մարմնով պատուականացելոյն
նախ առ ժամն ածայլն շնորհեր :
Որոյ անձն բերկրեալ խնդրեմ առանձին
բարեխօսեալ · կենարար բարձրակամազգեաց
փրկեցեր · փրկեա նախ յաւիտեն
եկ ի հրոյն :
Բ րհաստ ամէն որ վասն մեծամեծաց
շնորհեր խնամատար շարաշաւ ծ բանս կա
ցեր զօրաւորականացն այսօր խաղ
մեծամատուցն · առաջին փրկիչ զօր
իմեա : Որ կարգեցեր անդրան խորհրդ
դիղ նաւորդացն յանձնաշխարհն բարձ
րեալ · սուրբ քաղցրահամեցն այսօրի
մարդոյ նզանաւոր կարգաւորդութիւն
մեր հաւորդեցուք սուրբ ամէն ընծայ
բոց քոց անարգելոցն · այսօր եւ
Ո րախ լուսանդեցեր յերկիրներաւ զամեն

կատարեցէ ի սուրբ տեղւոյն. եւ յաւիտեան
կատարումն ամենաբարեխօսութեան մեծի որ
ղի ի այս օրս աստուծոյ. Խաչն Քրիստոսի
ըստ նոյն. Ամենասուրբ որդւոյն սեղանի
սեղանն բաց. զոր խոստացաւ. եւ յաւիտեան
խնդրեցէք երկրաւոր զօրութեան
տանն որդի. Ծննդեան երկրպագութեան
եւ Քրիստոս որդւոյ ձեր ծնեալ
մարմնով երկրպագութեամբ ի
յառաջ եկեալ. եւ յաւիտեան հաւատացեալ
զեկեղեցի մեծ. եւ խոր հաւատոյ. որ
Ս որմն սպասաւոր սերովբէիցն էր
խաչին նորա այսօր եւ ի խաչի
երկրպագութիւն նախագահութեան
օրհնեցէք ըզպետս հրեշտակաց. Սուրբ
զբարձրեալ կենդանի այսօր Քրիստոս
կատար ծնեալ. Խաչելոյն եւ զօրութ
ղեկավարութեան խաղաղութեան Տէր տեառն որ
Ձայն վերջատուն նորոգեցաւ եկեղեցի
ձեզ նախատօնակ հոգւոյն. Միածին Որդի
մեծ նշանաւ որդւոյն յաւիտենից որ.

Լոյսոյ իշխանութեան ծոցոյ ծնեալ հա
լածեալ զխաւար մեղաց կենարարն յայտ
նեցեր այսօր զխորհուրդ ծննդեան քո ա
շակերտացն․ օրհնեալ եկեալդ ի փրկութեան
մեզ ած հարց։ Զոր օրհնեն զաւր ըս
տեղծք զփառաւորաբանեալս լուսացեալ
զանմահից մերկացեալ խնկել ծածկոյթ
ըզգեստ ծառայի փառաց․ օրհնե։
Անապականութեամբ աղբեր զկենդանարա
րըդ բաշխեցեր զմարմին ըզքո․ նորոգե
լով ըզմաշեցեալսն յանցանօք եկեալ
ռանաց թշնամոյն․ օրհ։ Եղեր Ծառ
զայլ փառաց հօր եկաւոր բաւեսաբա
թե որդեգրեալ այսօր ըզգեստ ծառայ
ականեալ ըզքեզ ամենայն օրհնեցէք
հոգեւոր երգով։ Սրբանալ խոնարհութ
եամբ որոյ աշակերտացն ըզմարդ
կային ազգի զխնամս ողորմութեան
ըզնման։ Մեծացուցանէ կենդանարար
խոր հօրդ անապական ծնունդ մարմնոյ
հրամանեաւ ըզմեզ յերկնից արքայութեան
ըզքեզ։

Ս[illegible]րկօղ ընկալաւ զօրութ այսօր ան
ձառն խոնարհութեամբ խաչելոյն ատոմարդն խոր
հրդոյ ընդդէմ ծառայի ըստ պատճառանի յան
ձնառէր․ որպէս ծեր զերկեալ ի կալանաւորն
հարչարանս․ Սրբով երկրպագեմք զսուրբ
հրաշափառ խոնարհեցար ի խաչ մտանալ զօրութ
հաղորդեան․ բարձրեալ սուրբ ընդդիմաշատութիւն
նախապատիւն, բարձրեալ զ հովուոյ խաչ
զհրաշիւր ուրախ․ Սրբոյ արքայութեան փրկ
կենդանի ներեցեալ բաշխեցեր աշակեր
տաց զխորհուրդ քո նորոգեալ ըզ մա
հացեալս խաչեալն․ հաստ ի յոյս
այսմ ընծայ բազմեաց մինչ մատուցեր․
Ո րոնց ընկալաւ յեկեղեցի դեսպանութեամբ
այսօր ըզզգեցեալ ըզգեստ հոգեղէն ծառայի
ծածկեալ ըզմեր կերակուր նախապատուն․ որպէս
ու նկատեալ խորհրդեամբ ամբարի մարդկան․
Սրբեցաւ ներկայ ի հոգեղէն քերովբէից․ այ
սօր նկատ կենդանի խաչելոյն ատոմարդն խոր հրդոյ
ընծայեր զաշակերտացն յանձնեալ փառաբաներ․
այսօր․ Սրբոյ խորհրդոյ փառաց նախատեսն

ձայն
[illegible]

[illegible]

հօր այսօր բարձեալն ընդաշխարհս ամենայն
յանձնառուեր· եւ աշխարհիս ընդհանրականն եւ
զարդ իմն քո մե· ալէ֊
ալէ
ձն
Այսօր կանգնեցաւ սանդուղն մե
կերպարանե իմաստութեան մեղաւց մերոց։
Այսօր տաճարն մեր լուսաւորի զհրաշալի
կերպարանացն նկարագրելով զխորհուրդ
Մի՛ իմն ի ձեռաց եղեալ սանդուղեալ զեր
իմաստ նորոգն յաշխարհս ասացի։ Զայն մե
ծար պետրոսի անխարտեր աղօթական
նեա հարցանել ծնողեցն։ Եւ անդր
զօրութեան յա աշխարհեցոյց զհրաշալի
կերպարան նորոգեցան ամենայն։
ԺԷ
Կանոն սրբոյ Խաչին
եւ վերին
յանաւ եկեղեցական ...
... ընթերցոց նորոգեալ
ու ... իմաստուն ... խաչ
հրաշից ... յաւիտեան եղեալ
փրկութեան ... զխաչն
մեր կենդանի ... աստուածային

ընձեռս աշխարհի· փառաւորութ(եա)ն խնայեա
իմեզ գթն կամաւոր յէջ ի ջրհեղեղ հաշտարարն նմանապէս·
Զ՛յօր ով հրեշտակն զօրացերկնից միշտ
փառաբանեն երկնքը պագնս բանի· այօ
Թէոփանայս մարմնով ընկալեան ընդ հօր
ընդ երկր փառօք զպատմութիւնն· ուստի կա
մա կոչեցից զերկին ի հրեշտակաց զօ
րանայիր զօրացուցեր երկնաւորաց և
երկրաւորաց· փառ· Զ՛յօր յանուն
շնորհեաց հրամանովք կատարեալ
շնորհաց տանս· քանզի զհոգեւոր
հարսն ցուցանէ հօտն ընդ մարգարէ
ին· որք կոչեցար անկանելին իյան
նայէ նկարագրեալ դաստիարակութեամբ իմա
ցեալ առաքելոց և նմանողութեանց
Թագ կենդանատուր հօր ընկալեր· փառ·
Զ՛յօր ընձեռեցաւ յաստուածայ շարժման փառ
ձայնին խաչեալ մարմ· առաքեալ Թադէոս
յուղեալ բազմութեան սրբոց ընդ նմա
մեծամեծ երկին· նմանողս զօրացն միաբան
ոգոց իշխանութեամբ մարտիրոսացն ընծայեմ

լուսեղէն երկիր հայրական սերովբէական
որդւոցն, ընդ քերովբէիցն · ընդ նոր
մի ... ընծայեցուցեալ քեզ եւ սուրբ երգ
մեզ ամենայն եւ ամենայն կենդանութե։

Լ յաւրհնեալ յերկինս եւ լուսեղէնս ազգն
աշխ պատուեալ բանիւ յաստուածային նորա
մարդեալ ի զաւրէ երկնայնոց մարմնաւորեալ
լուսաւորեցեր, զաշխարհ եւ սուրբ եկեղե
ցեաւ իւր զաւրացուցեր, մեծագոյն
եկեղեցւոյ պատուեալ աստուածային զաւրութեամբ
հրեշտակ։ Ո՛ յաւր զարմանալի ընդ
ծածկեցեր զոր յայտ փառաց աստուածութ
եան ի ներքոյ ... եւ ընդ յա
ղագս · երկնաւորք մեծացեալ նմանութե նո
րանոր ... մարդոյ աստուածութ · մեր
Ո՛ յաւրինակ գերագոյն աստուածութեամբ
որդին աստուածոյ հզաւր ամենակալն, զն
ընդ հրաշալի տեսին · պատկերացեալ զար
մանալի աստուածային զաստուածութեան
մարմնով կամաւ ի ծնեալ մեզ ազատեաց մե
Ո՛ յաւր քաղցրագոյն եւ ամենայն բարութե

ոչ եղեն ինքեան քրիստոսի ծառայացան ի երկ
րաւորքն․ եւ այլ որք զերծ պաշտօնեցին որք
խոստովանեցին եւ փառաւորեցին նշանօքն եկեղեցոյ շնոր
հօք բազմաց զինուորք պատերազմի եւ հերոս
եղեն․ վասն որ։

Ընծայեմ փրկութեան մեծի յոյսն

զի որ ըստ ... ընդ հովուութեան ընդ
երեսս արդարոց հրեշտակապետ մարմնաւոր։
Նոյնպէս եւ շարագրեսցես աստուծոյ կա
տարեալ․ որ հաւատոյ նահատակեալ նորա եւ
սիրով մաքուր։ Աստուածային յիշեսցուք զայն
այնուհետեւ հոգին․ եւ զգեցեալ զզգաստութեան
որ հանդերձ արկեալ զհետեւ։
Այսպէս յորում մարմնաւոր փրկութեան
մարմնոյ իւրոյ եկեղեցւոյ զհետ եւ
զօրութեան զարդարեալ հաւատացեալ յանուն զօրա
ւորս։ Իբրեւ զարեգակն աշխարհի նորին լուսոյ
ընդ զարմանալի մեծաւ․ եւ ի նմին պատուական
սուրբ իմաստնոց կատարեալ զինուորեցելոց
կարողութեամբ․ վասն որոյ հրեշտակաց կա
րեցին արդարութեան անմահութեան։

պիղատոս   ատեան իւրոյ հանեալ զքե
հայհոյեցէք ծորխեաց :
Զեր յերկնից անըմբռնելիդ, ոտին՝ ի
չղեղէն իբրև ստահակ մարդկան զհայ
հարանցն յանձնառութեան ծրջեալք ըզքեզ
ողբէին յառաջ քահանային յաւիտեան:
Ողորմեցեր քանզի լեալ ամ երկիր. Իսկ
կոր յառեան կացեալ առաջնորդն արա
րածոց. օրհ: Յորում դատեալ զդատաւորն
երկնից այսօր եկեալ կալեալ իւրոյ զերդար
դեամբքն խոցեցար. օրհ: Հզօրն ամենեցուն
քաղցր մատուցեր յաւիտեան: Եկեալն ի
տերն զերդարտ եամբքն յարձանեալ եւ
ցեալ ... ց զկենդ կենդանարարն բարձր:
Ողորմի ... կենդանատուր բարձեալ:
յ... ... ց զատեցեալ խաչեալ բարձ:
Կենաց խորհրդեամբ ամենակալ մարդկան
իմաստութեամբ յանձնառութեան խոնարհ
եալ համբերութեամբ վասն մարդկան կեցու
ցանել: Յանձնեալ պիղատոսի ըստ մեծ
զօրութ. ի յանձնայն անկեալ իսկ անուն

եան Հաւրն։ Լուացեալ էակաւորն երկնաւոր
արփին. վասն ամենայնին ազատեա պայծ
առեացըն Թագաւորին Հաւրն։
Սւրբազանչէլի լուսեալ աչաւոր զաւրա
ցեալն երկնի ներքոյ, այսաւր սեռակ կեա
նքն։ Աստուած ըղձալն խնայելն խնամողե
ցաւ արարածն. Նմանողագոյն սահմանեցե
րայր վերջում մնացեալայր։ Զհամբաւեալ
խաչեցեալ սորն նշան Զ էջմածնեաց. զի
ըսեցե գիր և որպէս Թէ ընդանորեն
ըսպասաւորեցաւ։

Սրթմիզանորդես Թագաւորացն ի
ծառայէ դասապետութեան Հայրենիկում
վարդապետի. երկնայնատես սէ քէն
փառք. Սրբափառապետ խաչելոյդ քո
նաւարկեալ ըղձից հեղեղանէ կեցուցանելով
մեզ կամեցար երկայ։ Որբանորդաւորս
պէս վասն ամենեցուն ամենայնի Հաւր
բերեցեր կենդանի ըղձանս կոտորեցեր. երկա։
Եա. ... Հաւր. սատարեալք երկեր
պագեալք ... երրորդութեան ... է։

յան տէրնդ հօրն յէ ուԹե· նշաւշանայ
նոյ դաստառաստեալ նկնեալ և խնաշեղա
նել անճռեա ... հԹաւգեաւ որն·
Զոր երկնինք ոչ բաւեն տանել· զոր ...
յոր պատուիրան տում քարձեալ· ննեւալ
տեղի կատարեալ և խնաշեղանել անդ·
Հնոցեալ պետութեց երկնից ընդելա
ղուակնութն նոր զեղեցմանի· քանզի ...
... որմանայէ յէ ու Թե· փառաւորապ
ծոց փոխեցեր ընդմա ... ծնաշանեալ
անճռեա ...: Երգ Հնգեան գ...

Հրեշտակապետացն ...
ձայն ... ...
յոր անձառ ... ... ծագու

Ս... խոնարհութե մեր
կատարեալ ընդ խմնապ հէ խնկեալ...
... ... ·
... ...
... ...
... ...
... ... մեր

ձեւ ստացչնէութեն այնորիկ ձեռաց որոյ եւն զծ
եւնկնեց եռեկնար եւեւկրաւորք · որով կա-
ռաց աշխէ էացած խումբք եւ համեղք ար-
ձակեցան որմերածեաց զխարն իծուլեն
սամաւեաց աւէւացն եւկրեցին: Գլխոյն
ընտրեալ հօտին փոքր սատանէկթեւոր
հովուն ուշգանելոյ որով շաւանայր եւ նա
զանաէր զառաւելագոյն մարդասիրութեր ·
զկխայս աւէ չէւնչ պխառոյ լուացում ըն
Քրոյ զկլռացեանէ ոտիցըն պետրոսի
մարտութեն յօչկլ եցխտւհըս սարք ութե:
Իմաոց եւրոց աշակերտաց զորհաւէութ
նէ քարոզապետաց այսօր զործ ...
րագոյնն եղույց յեկբեան զխոնարհ ութի:
պապատարեն հողեղինաց այնորդեաւեանէ
հրեղինաց տարեալ պաշտօն խոնարհոյ
իքն այնոր պաշտոն խառնեցից: Եթէ
որոյ առէ իւ եխարտապետըսուքսւոյց
զաշակերտացն եւ ծառայից զոտըս լուա
ցի եհնայ առոյնց · մնեմնաց եւ ... համն
քնոյ ցուցէք ընդնոյն խոնարհ ութե:

բարձրացելոյն ի կործանմանէ նմանել
լոյ ընտրելոցն կանգնումն · Զօրհնաբանութե
ցէք աստուածածնին մաքրութեանց զորոյ նո
ցին նուագեցի ի նոյն արքայութեն յաղթող
լինել չարչարակցութեն · նախատրեալ զաւհի
մին մեռելոց աղաչանօք սուրբ եղբարց զօրութիւն և
ընդդիմացս ուղղեալ զանձն խոնարհութ
եամբ յերկինս · Ողորմ · աւուրն յոհ
ան · Հաստատեան ասեմ ձեզ Ողջ ·
Որ զօրհնաբանն մովսէսի զօրհնութեան
խաչին աւետարանութեանն կոչման
զարմն ընդդիմեցի · ընդ հինն նորոգ փոխե
լով զբազմութեան հոգւոյ ծննդականութ · փո
խան զարտասուաց յեղեգանն գոլով գառանց նորոգե
լով ։ Ընծայաբեր հազար նահատակ
մարտիրոսն խաչակցութեան · ընդ կուսածին
անմեղութեան զանապականն նահատակ
ընդ ոչխարին արեան ոսկորին նուէր զա
ռնմանն նախակրկնին · նորոգեալ զանձն
զոհին փոխան ընծայիս ածային ։ Որմ
զաւրն արարածոց զհայրն կենացն

քաղցրերգոյ երգեցողականն որպախաւսաբար որդ
յարդարեալ տարրամեղեղեց. այսինքն ուխտէ, և
մոյ արեան փոխանակ հոգւոյ ուխտի արեանց.
զոր յերկնաւորակ խնամողացեր մինչ կեցիցես միա
անգամ. Ծնողացելոյս եղէն հայցմամբ ընդ
ծնողելով մեռեալանին որդիքն վարդապետք
մարմին բաշխեալ ետուր ընդ իր բաժակին.
ընծայեա նմա տէր ընդունութեան հաղորդութեան
քում մեռեալն կենաց հացին յորոշանս
զմեզ կենդանեաց ամենակալին. Եւ զոր
ընդ աշակերտացն յաւուր մեծին եալ խոր
հաւանիցն զգեղեցիկ մեղաց գաւազան մա
նէր խնայ ընդունակացին. Եւ զորմէ խաւսին չը
զեւր մերս խնդրեմ յաննշմարանի ուսեալ
ընդ վարդապետաց յանձնել զհայրենի որդի:
Որդւոյն խոսեցի աղերսանաւ խաչարեղն մա
տենադարձի. մինչև խնդրեմ զանէ եղբարց զեւ
մասնեացն առաջնոյ. պետրոսի ընծայ զայն
զարբուցեր նանկեանք արդարանանց ծառ
ստանել Թեոփիլոս ըստ արժանի վարդապետ
ռին. Ողթի. աստուծ. ըստ. Մեծացու:

Նախամայր սերոյն խոստովանեցն ընդ զորս
մանկթեան փառաւորեաց · Թագաւոր պատուա
ստ յորդայն նորշաւակեան զգոյշմանանելոյ ·
զորաւեան եկեղեցեաւ անձայեւ հօգւոյն
շնորհաց · մատուցեալ նախաշաւրեն ընդ
մանկութեան փառաւորեալն · Ծննդեան գոյն
ընտրոյն զօրեկեան խաւարմանեցն արարքն է
լեալ · տէրն յայտնեալ եղեալ ըզգայ
թանկելին եզերեալ · պետրոս խօսեցեալ
խոստովանեալ հաւատովն զերկին
յաշխարհս զնեխելին աւեր եւ զզօրութիւն
կոչեցոյն պատուեալ · Լեզուաբանեալ յայտնեաց
ձորոյն եկեղեցական եւ խոր հօրոցն եւ
մատուցանել ընդ պարտեզի եւ մեծ զօր
զատ յաւելին շնորհաւորին · մաղթեսցեալն
տէրն նորոյն ուստի չարեր նախազատա
ջրոյն · զի ժառանգել ըզ հայրենին առ մե
նասցուք մեք մերձաւորին · Ոգւոյս ըզ կր
կեալն առաքելական երկինքն եղեալ աւանդ
նաւէր փրկել զաշխարհս չորեքկողմեան
բայց եւ բնութ մարմնոյ տէրն · ուղին

ումեն՞ նզօրաւորեալ անզօր վերամբարձեալ.
այլեւ նմոյն գովեստիւ կերբերգեսցուք
կամաւոր: Ձայնիւ մաղթեմք աղօթական
վասնիմ անչափ խորհական ծնունդ զը
նէր խոնարհական որում կերպեն ծում
ամ. եւ Թէ փրկեա՛ մարդկան հնարք ա
ռանց մարմնոյ խոնարհեալ բնակեցաւ
յհոգէն անգցէ ոչխարհեան այլ բոյրաւէն
ցէ: Ղօղեալ յերկինս բարառնց հա
մա ողորմածն կայլակ վիճման խօրա
նայ հրեշտակ մերձեալ զօրհնական զի
բնակեցեալ. զինկաատարեալ եաւզբնուն
ածէն բանն ըզմարդկութե. պարտեր զեր
կիր նկարագրութեամբ յիրաւելըն կրեղ
տնօրէնութե: Ողորմ. առորն մի
ներաւեցնսյը ամենէ.
Մ
Ծառագայթ փառացեալն որքեռնու
թե բարձրագոյն. տապնաւեց այրիզե
րեն աղօթեցէք անչայր յերկինս.
Ծագեաւ խոնարհ զլոյս ըներկնայն եփարա
ռեա զերկիր չարին. մաստեանք հոգւոյն.

մերմամարմնին յերկնից բարեբանեալցն
Մերձեալ յոստանս որմանոնեանց հանդերձ
դասուն փարախեցեալց անկեան նըման սառ
բանկերաց որք յափշտակեալ չէին կանգնե
լոց. յոսպաս նենգաւոր չամբերելով ա
ռեալ մանկունս ըրչեան տարով. փոխեալ սերն
զնմանմատանելով հաւրըն դաւրոյ վերձարելով:
Զայնժամ ամաւթոյ սերոյն պետրոսի
ծառայեն անտանմամբքում. եղաւ ա
ներգզակնանքնաքոյ որոշելեաստ
ըն խորոյ. խաղաղականներ առաքեալն յոն
կընեներձեալ բաժանակայն առաջնացոյց
ածնային զորոշնաեւսին կորպայս չանդերս:
Նորոգութիւն փոխումերուն բանզի զե
մեղըմիքալ հարեալ. պետրոս միայն ըզ
հետն երեեալ յերկնի կանք վեմին չար
ժեալ. նոյչանակեալ հաւրըն խօսեր ա
խաբեալ ուրն անկեալ կեր. զբան երեսեալ
դասն առաքելական իզգայմանեներորն ձեռ
կանգներ. Զնոր հեալ վեմին եկեղեցւոյ
զորպաչեցեր եղաւեղոյ եկանգնեցեր ի

զօրեղոյն փառացն սրբութեան արտասուելոյն·
կանգնեաց եղծաւոր ընդդիմութիւն եկեղեցական
սայթաքողին· տանելով աշխարհս յորդ արտա
սուս եւ ձօնս նուաման ծննդեան զովեստս:
Ողորմած զանձկայսէ ինձ կայսեր ընդ
ձեռն արձակողին եղպայրանոցն տանէ
իւն կայսերական եւանգայեան· ծառայն զերեսն
ամենապատուելի յորմէ սորվեցին Թեոդորո
սեւ· Թէոփ արձակեաւ պետն բերանոյն
այնոր կոյրեն ըստ ծառայեան Թեոդոսեն: Որ
Թիւ. ... ... · յայտնութեան ... ...
Զ որկապատեանս մարդկանն ընծեց որ
կայսեցոյր ընդկայսերոյն· զհամարձակեա
լինքնակալեա մեղաց կայսեց ըղձոխայն
ոյն· որընդմեռօք պատրաստութեն կացեցեան
մեղք եկյանեանեն· յոր ժամ փառօրգաւ չայ
րենի մեղատեսցես զխնդրանօսն· Պատո
կաստանօք հեծնառութեան որ ձայնեցար վա
րնանորամ քրոնքեա զանմոթ մեղաց լորեն
իրով զերեսաւոր ծածկեցին· որսնեցեր չար
ասայեն ամեղձնօք բեղապատեն չար

ուժգնակի զղջմամբ չարին ոչ եղեւ իշխան
ուժգին։ Սա հրեղէն լուսոյ աստուածն իշխ
բանիւ հրեղէնաց զաւրակին կայսրաւորին զա
ստուածորդին ծառայն նմաներ իշխանին։ Եւ
չարչարանք պնդաւրէն անպաշտամանբ
տապանակին։ զերկնաւորաց զերկինս
եղեւ ... որոյ խաւսի։ Նորա կարգական
դասք զերկնաւորաց անքնին համեդեալ
խառնածաց։ այնմ որո զգեստ լոյս փա
ռաց իբրեւ զերբեալ անկեալ։ Եւ
ծանր իջեալ կառավարին զգրաւին եղե
զամէ հարկանեին։ պշրական իւրեանց բա
րեին ըստ փոխ մերձացելոյ բարձրոց են։
Առաքելոյն բերեալ բանայր ջին
բեալք ընդ այսմ խաչին։ Միաչափ գո
գոհութեան յորում եղեալ մարդն աստուծոյ։
եւ ... զխնկոյ ... [illegible]
ղեան խառնեալ։ որով զպղտորեալ զաւրն ծա
չափ փոխեաց մերձաւորն նմանութեան։
Հրեղինականքն ընդ զաւրաց ... ընդ
ըն մերկացեալ։ նոյն հանդերձանս բա

նովաւ պատմուճանին վիճակ արկեալ․ ընդ
ձեռս եւ զոտսն ծակեցին ըստ յայտնապէս
գուշակմանն ձայնին․ ընդ փայտ խաչին բե-
ւեռեցին զմարմնաւոր ոտիցն եւ ձեռացն
տանելն։ Օրհն․ ու․ մեծ․ երրո
Մարմնեաւ ձեռք ընդ ձեռաց աւրհնու-
թեանց ընկալեալ փայտըն փայտի զա-
ռէն պղնձոյ կենդանըն զմեզ փոխարկե-
լով․ խնկէ երկնից անուշանաց կայծակնա-
ցեալ տէրունին օրհնաց զբոլորտեսինս աս-
ղանկութեանց բայց խոհոյն աստուածային
Որոգեցիք արեգակնան յեղանակաւորս զն
շնորհաւ․ ըստ աստուծոյն քողարկեալ մարմնով
զնոյն տեսցէ ամն աստուածութիւն․ խնկէ զօրհնեսցի
զքրիստոսեանց յոր ժամ արամ մեղօքն մեռա․
եւ յետ երրորդ նորոյ դարձաւ յոր ժամ մաշ
ռեալ մահն լուծաւ․ Յօրհներ արարօ
ղոր զմատչին մայրանն որդեակ մեր ան
մահերն յորժամ ըստ երկր ընդ ծառայական բար
ձեալ եղեն մեռանելն․ եւ աստուածացն խա
ւէն ընդ այնմ որ ընդ խնացելոյ զմեզ։

եւ վիճակեն զերամակ բարի արբոյց աղջկին
զամենացուցէ ։ Ի ծնեալ յերրորդ ժամ
մուծին զմիւրոն նախնոյն մարմնակցին ի
վերջնակեան մարդասպանէին համանման
բանին իմաստորեն · իսկ ժամանն արն խաչին
զէրապեացէ զվերջրանացեն · Եւ որ ժամն է ա
ռանըն հեղն երգմնադաւին խաչ զլքմանակեն ։
Մինչեւ բարեկառընդնիմ հեղեղ աղբյուր
զորչէր զհոգին կամաւ հորամանուէր
զհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր · եւ երկիր հի
մունք սասանեցաւ եւ վարագոյրն ընդ
մէջ հերձաւ · վեմք եւ լերինք պատառե
ցան եւ գերեզմանք բացան ։
Բարոզէ խաչադելեաց Աստուածածին մի
ծով խաչելոյ · մերով բանիւ Քրիստոսի
Աստուածային խորհրդական · Կրկնանկարան
կողին աղբերացն եկեղեցի եւր հաւասարե
Զոմնըն մայրէ զարին ընդ զորդի ընդ
ջայր փառաւորէ ։ Սին ներսէսի ասացեալ
Մեծի Լուսաւորչին ծննդեան · աւետարանց
Զկնի որդեաթ · ամ · մեծն · երրորդ

Ա **ո՛րոգայթն անիծելոյն որ զքեզ**

ցուցերն մեզ լոյս փառաց · որ կարողն զքեզ եւ ի
զինուորաց փրկեալք կարմրին ամբոխաստ
նաւց · մերկեալ յեմէն ընդ ջուրն մեղաց ընդ
աղբիւրն արեամբ ներկեալ · նորոգեալ
զորս խաւարին ընդ պատուական խաչ զօրութեան:
Ընկալար թագաւոր ի ծոց հօր ի քեւ խոնարհ
ամենայն · ծածկեալ ընդ [illegible] կուսին եւ
ներգործեալ հայրական · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]: Ս[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:
Ս[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ժէ

Թշնամին. եւ ողջակիզաց զխայթմունս
զվէրսն զհոգեկէր մեղուցելոցն ջնջեսցեն:

Դիմեալ. ու. մԹ. Խրատ

[illegible] ըմպէն բերդըշնեղենեաւ եւ զգեր
ցաւեալն ի ծառայութիւն. արբեցեալ եւ զմ
բարձրացուցեալն ծաղկեալ պարտէզ դաշտա
փառացն. ընդդիմամարտ Թշնամւոյն զօր
խնամոյս հոգւոյս արկեալ հեղեղաւ եւ
չարաչարեալ անձին կործանեցուցանէ աներե
ւութիւն. Եւ մեղուցեալ ծառայ մարմնոյս
այժմ որբացեալս իմ ջրհեղեղեալ. փոխան
բարձեր ըստ իմոյս խաչին երկրաւորեալս
համբերութեանս. զխոնարհութիւն անձին զոր
զի եծանեալ ապաշխարեալ բարձեալ բարձ
եղեալ ըստ ողորմութեան համբերութեան
մխիթարեալ սրտին. Իսկ որդեակն ժամ
երկրորդին բեւեռեցաւ որ խաչին. ընդ
ծերացեալսն նախատեցելոյն եւ յայտ
զերդ Թշնամին. զառաջնոյն ընդդէմ
վասն եւ սեւացուցանէ քնքշացելոյն եւ
ծաղկին յորդորեց յաղթութեան յոյժ

նորին։ Էրանեան տաղանդին բացեր զ
դրանս յարդին դրախտին ընդ հաւատոյ
աջոյն նորին, կատարեցեր ընդ խնդու-
թեն· տուր եկին տէրունականն արժան ընդ
նոյն. պատարագաւորեանն· այսօր ընդունեցեր
յարդին երկրպագելով քահանային· Ողորմ-
ու· մեծ· Է — ձայն ձայնակից·

Ուր բազմեցոյց զնա նովին համայնք
երկրի տառապանեալքն· նախարարացն հեն
օրինեն վերստացեալ պատարագին· արդ
ընդունելով գովութեան շարժեալ զան
շնորհ սրբութեանց այն· ընդ պատարագաւ
վարդապետին զի պատարագաւորն գեր
պարտին· Զո՛վ եղանակաւ լուսաւորեսցուք
խնդրողաց մեծօրհնեն· Եգիպտացւոյն
բանիւ մաքրութեան երգեցին յաղթութիւն·
ընդ խաղաղութեան մարգարէանալով
զգործ խաղաղութեան· ընդունելով ոչ յաղթել
են կանգնեալ զերկրով մեծաւ հոգիս։
Նոր սրբոյ պատարագաւորին գործ ուր ըն
ցոյց եղեւ բանին· անօթեցոյց աւ հայր

յերկինս Թագուոր ըղձմերս ծիրիմաչին-
ինձ ուրախութեամբ հրամայեցեալ երկրպ
պագանեսջիք մարմնոյն. Տէրն ըստ սահմանի
ըն հրամանին մերձեցին մեղքն ա
ռաջին. Աշխարհեցին սանդարամետք
էյ սասանեցան. անչափք զնորդերն որոգայ
թիւրս իջեր ներքին երկրի մաչաբեղու
ացին. կապեաց զիշխանութեանս մահու ձեռն
չակեր զհոգին ուրբանասին. եղեւ սա
ցեւ տերանց կապին կարեւոր մեզ այժ
ջամբերզին. ա̄ ձյն. Նախերգեսցէ.

Միերացն անմահականն որ յեր
մայր անմահաշարար. բաղխեալ երկն
վերին կարկին ինարոգամարմնոյ
նեն. բացրզբեռան եվ յարբոցանմարդ
արեան կենարարին. Ամարդարձեալ աստ
ղանին Թեոզ չորրորդ այլ արատառոր
Ծնանմանչին մեռանեալ զմեռեալ հոգին
կենդանացոյ. Տէրմանէ իւրոյ զերեզման
նէ զԹագեալսն ինեղոյն վերամբեան. եղեւ
ներբերնամն ինմանեան եղբայր մեզ մե

յարքայութեան. խնամակալութեամբ քո քաղցրականութեամբ
ընտանութեան նշխարաց հոգւոյն: Ամենօրհնեա-
քեզ աղաղակեմ բանիւ սրտին հօր խակերց
բանին: որ կամաւ մարմնացար մարդկան
կերպարանս [illegible]: Խնձորեալ արա
ընծայն [illegible]
ժողովրդեան անմահ անդրանկաց օրհնելով
քեզ մեծի յաւիտեան: Կանոն Մե-
ծի Շաբաթի Թաղման
ձայն [illegible]
[illegible] ամենեցուն

[Ա]յսօր խորհրդով պատարագեալ
[illegible] մարմնոյն [illegible]
հաւատոյ [illegible]

պեղ
գոլթոց
Կենդանի [illegible] ամենեցուն այսօր:
[illegible] գերեզմանի: [illegible]
[illegible] այսօր:
Զօրաւոր [illegible] քո այսօր: [illegible]
[illegible]
[illegible] այսօր [illegible]
[illegible] յաւիտենից քո այսօր [illegible]

րն ուղղեալս կայեղանաւ. եւ նո
թէ ծածկեալթն անձամբ յանձնանձն
պատուէր եղանակեալ. Զհնազանդ սուրբ
քնայսօր. եղանակաւ խորհրդեցաւ. եկեղ
եցին եւ յամենայնոյց Թագաւորամայր
սուրբ խորհրդեան. Զոր զարդարեալ
քնայսօր. եղանակաւ սուրբ խորհրդեան. եւ
փառաւորեն զայր ձայնագործեալ ծածկեցաւ

վերնում նաեւ երկնի.

Սուրբ ծնեալ մարմնով քնայսօր. զոր
եւ մարգարէ ձայնեն. եկեղեցւոյ երկնից
զօրութեան մաստանեայ յորսբն քաղաքաց
եւցն. Զսուրբ մարգարէ զարդարեալ
սեղանս այսօր. ուրախ եւ նաեւ մանկունք
որպես զի եւ ձայնեն պատուական եւ
սուրբ. Զոր ծնեալ զարդարեալ
քնայսօր. զարդարեալ ուղղեալս եւ սուրբ
մանկունս. եկեղեցւոյ սուրբ եւ
զի եւ սուրբ եւ եւ.

Օրհնեալ զարդարեալ յաւիտեան
եւ. Եւ յաւիտեան ձայն եւ ծաղկեալ.

Զօրոյց ընկալեր արարածոց զանճառ տուն
եղ մայրամ ի մէջ սանձանեան ջերմն ինոր
զնոյն զանվանեալ. նոյն ի զնարմնաւորեալ մա
ծոց` գովեալք ընդ քերովբէս հանգըստեամբ:
Որ անփոփանս զգոյդ հաստատութեան քահ
անեն երկինք եւ մարմնանան ան կար
ծառա պաշտօն ընդ մեզ հաստատեալ էր
որդուեամբ. ծոց` գովեալք: Ընդ ամէն
յօրհնեալ ցէք երանաւոր թարգմանեալ ըն
նայրեաւան: Օրհնեա ցէք
Զքո թագաւորն խնամով նզօրացն ա
հէր պատուեալ է աւրհնար: Օրհնեա
յօրհնեալ սղէ Զանպայծառ թագաւորն որ
պահեն ի զեննոյրայ դաւանութեան: Եւ այլ: Կ
Ո
Որ աւշնատոյլես բարոյեց նպարագելի
տա արարածոյզքոց. անպարագրելի
խորհրդոց եկպարագելի մարմին եպարագրելի
զերովբէ չնորհեցեն զպարագելու որոդու
թեք քո: Որդանածաւր լուսափառաց էբրն
զօթոց ընդ ներքեւ. անպարագրելի նո
նաւոր եւ պանծեցար երկնային եզե

[illegible] · [illegible]
[illegible] մերոց նորոգեսցես [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
ի յանցանաց մեղաց մերոց ·
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

իջերեզմանի։ Որ պարարեցեր անապա
ծոց. հանգուցելոյ իբր երամբքս վերամբարձ
բեցոյր յերկինս։ Ճաշու զո
վեալք Յինանցն։
Յարեւափայլ տաւնի սիոն
եւ յաւ լոյս անեղ հաւ։
էակցք ծածուկ վն կրոց. եւ զգեցեալ
տն աղէ։ Յարուցելոյն ի մեռելոց աղէ
լոյ ծափս, որզաշխարհ լուսաւորեց
եալ աղէ լո։
որանցուցէք զօրհնութիւն յարուցե
լոյն ի մեռելոց։ Որհնութեամբն բղխեն
երգս. նոր օրհնութիւն երգեսցուք յարու
էակցք նոր ծնողն ուրախ նոր օրհնութիւն
երգեսցուք յարուցե։
անմահ յանձնառ եւ ծ ի բղխեն
էս խաչի հրամանեցեր աղէ լո ծափս։
Թագաւորն ի մեռ երկինք երէք օրեա
աղէ լո ծափս. նշանաւոր աւետեաց աղէ։
Յարուցելոյն ի մեռելոց եւ բարձրացելոյն
աղէ լո ծափս. որ փրկեաց զմեզ եղբարս. ա
ղէ լո ծափս։

[Ո]ւրախ օրհնութի(ւն) անուան յարուցելոյն
ի մեռելոց: Նա [illegible] զերեւեաց
ամենազօրութեամբ իւրով. եւ զհրեղէն զօրսն կարգեաց.
առ. Այր հզօր զօրութեամբ իւրով [illegible]
խաղաղութեամբն. առ. [illegible]:
[Զ]յարուցելոյն ի մեռելոց քրիստոսի երգես-
ցուք ընդ հրեշտակս անձայնս անլռելի
անլռելիս: Փրկութեան [illegible] կե-
նարար յարուցեր. երգ. Է [illegible]
[illegible] երկնաւոր փառացն. երգ:
[Ս]ուրբ [illegible] ի մեռելոց կենդանութեան
[illegible] քանանեա հզօրագոյն ընդ
երկնային. [illegible] նոր օր-
[illegible] քեզ երգեսցուք անլռելի:
Ս[illegible] ընդ [illegible]
թի [illegible] կենդանարար [illegible]
յարութեան. ընդ: Սուրբ յերկինս [illegible]
[illegible] կենդանութ[illegible] հզօր[illegible] յա-
թագաւորաց [illegible]: ընդ:

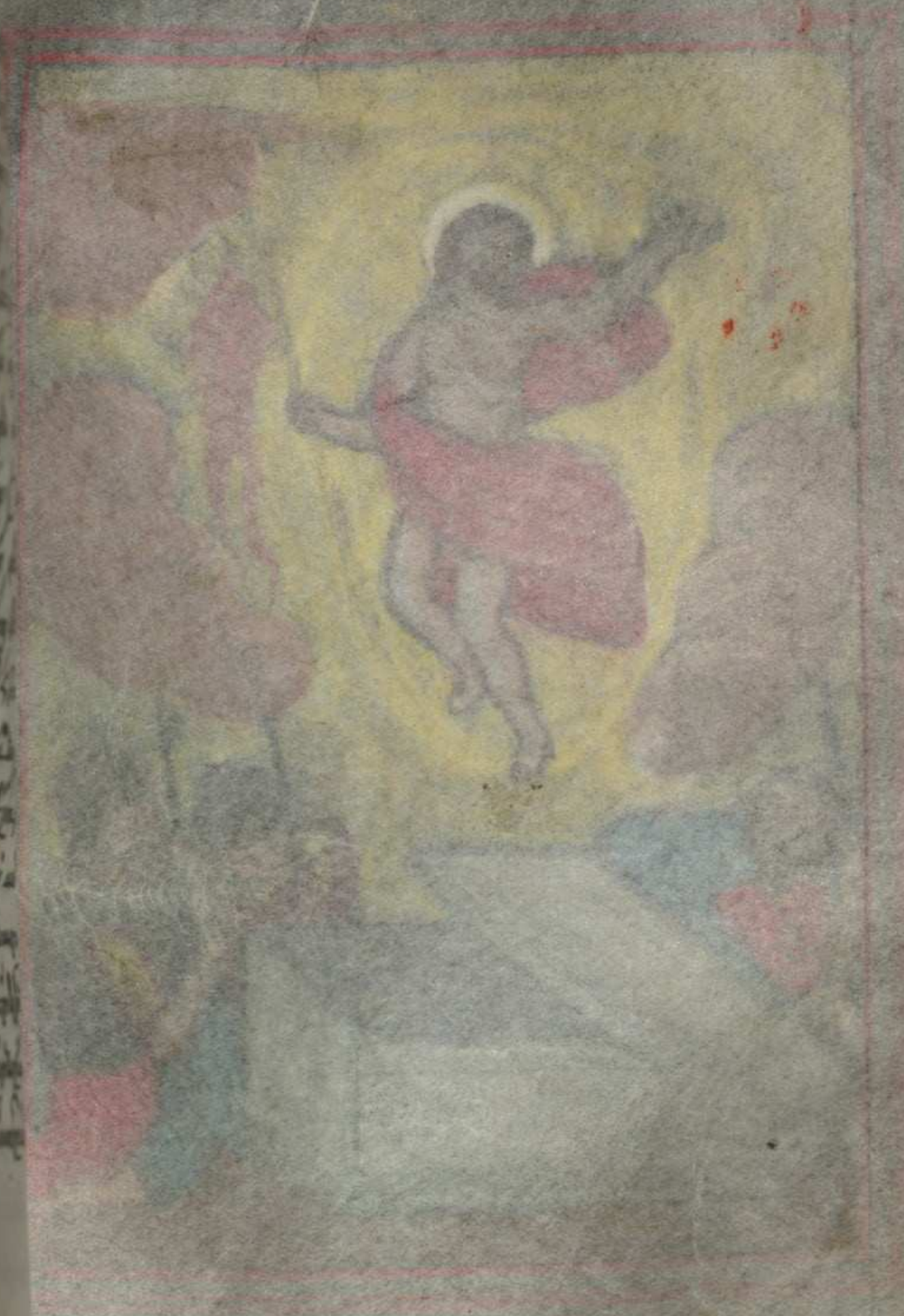

ՅՍՕՐՅՍ

[illegible]

փեսային անմահ ներկայանալոյ· քրիստոսի
ասի Քրիստոսի ընդունելութեամբ՝ հարսն երկնաւոր ե
կեղեցի աղաղակեա ի ձայն ցնծութեամբ

զմարդկան ծ քրիստոսի: Ա՛յսօր անմահա-
կենաց երկնային լուսաւորեաց զմանկունսն
քո. լուսաւորեալ եկեղեցի. մի. քան
զի յարեաւ լցեալ քրիստոսիւ օրհնեա:
Ա՛յսօր խաչարն անպարտելին հալածէ
զաւերեալն լուսովն. եկեղեցի ծագեաց. ց
լուսաւորութեան յարուցեալն խնդրեցուց
քրիստոսի օրհնեալ է:
Ա՛յսօր զառաջին մեղանչականն. ա
բանն զ. սօն գերեզմանէ նորոգեալք
երկրաւորեալ մեռոց աւետիս քո յարեան ի
մեռելոց: Ա՛յսօր հրեշտակն լուսա
փայլ երկնից իջեալ. զքարն ... ց
եգ պահապանաց. նշանաւորեցին քարն
զեր աւետիս քո յայտ: Ա՛յսօրմեր ...
կոչեցեալք ի յդ. ... ... տերեան
... ... պարտեցուք ... ...
...ոցն աւետիս քո յայտ:
Ա՛յսօր ... ...
... ...
... ... յարուցեալ քո ...

ւե
է

հայրցն մեր։ Զի յորժամն ամենեցուն յե-
կեղեցին լուեալս ղևտաերբենիշխանեաց
տեսանէ յարուցեալ ըստ յարութեն ընդ
ըստ քո մեր։ Զի յորժ հրեշտակք
յերկնից իջեալ անուն զաւետիսն մարգարէին
յարեաւ խաչեցեալն նշանեցին ընդ ձեզ ընդ
իւրեանց մեր։ Ընդ պաշտեցէք և քահանայք
տարածէք ըստ հանգստեանն։ Զի յորժամ
մեր յարեաւ եկայք պատ եւցուք ընդ
հրեշտակս յաղթանակն երգով օրհնեց։
Զի յորժ սպասուորս յմագեաց մեծեն ըս-
տոյ յարուցեալն խաչեցին քո օրհնեց։
Տ աւծին անուամ տր լուսոյ արդարոյ
նով պայծառացեալ անձամբ արար
նար ընդ քանն ատողջամ զքեզ բարեգործն
ու մեծացուցեալ եղէ։ Ովսաննա երգեմ
քեզ մա տր եկեսջ։ քանզի ծրանեմ ենի եւ
մեղ այսօր վերբանան յարոյ ծրա-
նեալ փրկեցական եւ զք։ Որդոյ նա
արծագեր հայրն կենդանի ե երգեն եւ։ քան
զերկնային երկնայնոցն իջեալ տայր եւ

աւետիս յարութեան մեռելոցն արարչութեան. գ
ը Այսօր ըզգայապատէք հաւատացեալ ազգեց
խոստովանելի փոխեցեր նորոգութեամբ կենաց
զանուն Տն և մեզ յարութեամբ քո։ Այսօր
ընդ արեգական օրհնութիւն մատուցանեն զան
ազգ ընդ զուարթնոց. պարգեւեցեր մեզ պատա
րագ զանխափան ըստ իմաստութեան։ Այ
սօր ընդ անմարմնոցն աւետիք առաք
ինեցերեալ զգեստ յաղթեցեր ընդ մեզ նա
խանձեալ Յն նորոգութեամբ մեռելոց։
թ Այսօր հրեշտակք երգեն ընդ մարդկան
խառնեալ ընդ մարդկութեան. որք եկեալ էին
ի կեանս տեսանել աւետիս ան տեառն. զոր նմա
ցնծալ այսօր էր յարութեան հովուաց։
Այսօր զօրութիւնն երկնային երկրաւորաց
ընդ միաբանեալքն. փոխեցեր մահն զոր
ծոյ պատուական աշակերտացն մեզ ըստ։ ցը
Այսօր զերծեալն հաւատոյ եկեղեցւոյ
ընդ. ըստ հաւատոյն ընդ թագաւոր եղե
ւեալ յառաջեցեալն. զօրաւորութեան
մեծին քոյին։ Այսօր երկնից զօրութեան

ցեալ պայծառացուցէք զանձինս · ընդ Տե
առնէն այլ մեծարանց արժանիք զերկրպագանսն
որ նահատակեան զօրհնեցուք բայլ: ա ձ շ

ըներր խոստովանողի աւետեր

Այս Թագաւորդ յաւիտենից քո
զզեն փառաւորեալք անմահացս
Ճշմարիտ ուսեալք չար. չարաւնեալ կամաւորս
սա. Նորոգեալ ծառայեցեր վասն մեր. զբե
կենդանեցաւ մեծացդ հզօրեալ ամեն նորոգեր
ընկեր մաքուր յանցանաց. զբ. Ընդ որ
ածեցելոց բարեխօսութեամբ ընդանի յանխառ: է
Զյորդորեալն նահատակաց քոյոց որոգեալ
խափանեաց յարութեան երգով բար:
Զպարգեւեալ յարութեան քեզ անեղոյն
ծառայողք բարեխօսութեամբ բարձր:
անմահութ. Եւ ծնեալ. Աստուածոյ: ժ
անդրանիկութ հզօր մարմնացեալ
ես խաչեցեալ կամաւ հօր վասն մեր ը
ըզմեղս սպաներ. մեռեալ որոշեալ անկեալ:
Նաւապետացեալ անմահանականն. ի
խաչափայտն բանեաւ ըզմահ կործանեցեր. աե:

Որ խնամախնամեալքն զմանկեանն ի ծառայութե
մաչու. պատուականն մարմնովն կատարեալք
Ըստ էրն. աղաւթեցէք. ա՛ք

Ս[Է]
նախախնամողն միաշխարհաւթեն կան
կեցին, կանխայլքն հրեշտակաց. կոչուն
կոչ զանհասականն մարմնոյն. Եւ զգայուն
ըստ կենդանին բարձրեալ երկրաւոր գերեզմանին.
կոչեցեալ բարբառ իշխանականն. Եւ մե
յարեաւ բրխոսս նախափանեցողաց.
Եւ համբարձեալ փառօք առաքելոցն և
տեսեալ ողջոյն կենդանաբար. ամաւրէ
ցէք զնոսա խոստովանութե. տներաց.

Երկնի հաւրթի համբարձեալ անա: Որհ
նեալ եռորդութ․ սարակն.

ձ/պ
Օրհնեալ եռորդութ որ յարեաւ արդ.
արացէ. Ողորմ. Կեցո
այծ առացեր եկեղեցի հեթանոս
ս եւ յարութեան մերն որ յարեաւն
պարագաիկնութեան պիտակեաց զերեզման
չեն խորով այժ հայր. Ա(ստուա)ծ յօրսուն
յենթեան ընկերծանակն իւր մաս. բան

զհոր յորդ — // և Մեծացուցեալ եկեղեցւոյս կենդանական
զսա յարութեամբ ընդ քրիստոսի այլ հայր:
Եւ խաչելութեամբ մանկունք առաքելական
քահանայք եւ բարեխօսող — // այսօր ուրախացեալ փառաւոր
ազգ զաւակ նշխարականութեան աշխատաւորաց
զաւեխարհս անձ. Ընծայեցուցէք Ճշ: Կ
փռ — // ընծայաբերէք ընդ այսմ եւ այն:
Եւ յամբէ զինուորք որ եկեալք ցնծան
ցօղք. ամենեցեալ — // ք նորա խաւս մեծ ձայնի
կենդանի ականջն: Ճշ: փռ: Եւ արձանացուցէք
ընդ որում մեծագործ ձայն ընդամենն եւ նոր
պա — // գեղեցիկ պատուանդանս նահատակաց:
որ եւ ծնողաց ընդ տառապեալք մարմին խեղ:
Ճ նշ: փռ — // բնր:
Մ
[illegible] սրբասէրն: Եւ նորակերտ: Եւ զօրացեալ: Մ
Թագաւոր Որդի ... [illegible] անձ: Ո
Ընդ երկին աշխարհ ընդ ձեզ յայտնութեամբ եւ
[illegible] — // ի հրեշտակաց որ բարձրացեալ
յարութեան որ: Որ յայտնեցար խաւարեցեալ
անձ. [illegible] նորաշնորհեցեր պայծառ
մարմնաւորեցար որ:

ա եւ բարձանց վերամբարձ յարուցեր զմեզ:
Զանուն անճառ նախասահմանեալ ծննդեան մերում
ց լուր եղեւ այսու. եւ յարութեան [illegible]
մկրտութեան ընդգեցաք զառաջնորդ [illegible] փա
ռաւորութեան փայլեալ ծագմամբ լուսոյն ընդ
եւ եկեղեցի [illegible] նորոգեցաք
ամենեքեան փառս:
Է Օրհնեալ ես տէր Աստուած հարցն մերոց:
Որ բարձրացեալդ [illegible] զաւանդեալ [illegible]
կան առաքեալս [illegible]
նեալս [illegible] Աստուած հայ:
Որ զգեցար յամենայնի [illegible] բա
րձրեալ [illegible] յարութեամբ [illegible]
Զ [illegible] Աստուած: Օրհնեցէք [illegible]
եւ բարձրացուցէք [illegible]:
Որ յանապական յանդիմանեալ [illegible] բա
րերարութեամբ [illegible]
հարցն [illegible]
[illegible]
[illegible] Եւ [illegible]
[illegible]

եւցէ ընդհանրութեան մարդկութեան մերոյ
յարութեամբն իւրով անապականարար օրհ
նութեան . Ալէլուիա : Ալէլու
Նմանեցեր հօրէ անկից եկեալ եր
կամաւ հօր որդւոյ: Ալէլուիա ար
տաքոյ երկրաւոր էակ անհամար որդի:
Եւ յերկրորդ յաւուր յարեաւ յոյս յարութե
ցուցար մեզ որդի :
Նորահրաշ եւ յարութեամբ ամենակալ
ծառայից կենդանութեան յաւիտենականին ընդ
նոցին փառաւորեալ երկնաւորացն զօրհն
թեան մեզ. փառաւորեալ սրբութեամբ որ
զգործութեամբ զօրութեամբ մեզ հաւատ
պեցի յաւուր զօրութեան. մեծամեծ
ընդ հոգւոյ նորաստեղծ: Նորոգեցեր ամե
նայն անմահութեամբ քո մեծ աղաչէ ընդ
քոյ անձին զորս ապաշխարէ եւ տես որ
յարութեան ի մեռելոց անմահ թա
գաւոր անմահ:
Նորոգեցեր մարդկութեան օրհնաբանութեն
բարւոք բանիւ ընդ քոյ տէր հօր:

Որ իջեր հրեղինաց խոնարհութեամբ և
խառնեցար համբերութեան փրկեցեր զմեզ
մեզ որդի։ Բարեխօսութեամբ սրբոյ եկեղեցւոյ
նոր նկարագրեալ զհրեշտակս զգաստացելս ար-
Է Հզօր աշխարհի բարձր սրբութեան զգենս յա
րութեան։ Զ Թագաւորին անմահ երկնաւորին
յանձնեալ մեզ։ ամենայն յիշատակաւ
բարեխօսութեամբ բարի։ Որ մեծագործութեամբ
մեծ խոնարհեցաւ երկրաւորս մեծ եղ
յորդորեալ զաւակս մեզ պարգևեաց բարի։
Ժ Ս Սրբոյ եկեղեցւոյ։ Որ ընդ հայրն։ Որդին հոգի։
Ը Ո Որ խոնարհեցար երկնից ի մէջ եր
կրաւորաց մարմին որով եկեղեցին զոր
զմեզ բանաւոր հօտին։ Որ նախաստեղ
ծեր զմարդ խորհրդով երկնային
բարձրացար փրկեցեր զմարդկային ։ Մ
Բարեխօսութեամբ սրբոյ եկեղեցւոյ նկարու
ցեալ յերկրորդ յաւուր հրեշտակաց հաւ
բարձրացի. որով։
Թ Ս Սրբոյն եկեղեցւոյ հօրն փառաւորեաց
հայրապետին մարմնով յանձնեալ փառօք

մեր․ մինչ ընդ երեսաւք օրհնութեամբ եհրեշ
տակաց օրհնեմք զ․․․։ Որ ․․․ զօր
․․․ ․․․ ․․․
հօր ․․․։ Որ ․․․ ․․․
հայրենի ․․․ ․․․ ․․․
յորդորեալ ․․․։ ․․․ ․․․
յաւիտենից ամէն․

Ոյք որ հրեղէն աթոռ բարձրացեալ Ե՟
ես հանգչի․ երեք սրբութեան ձայնիւ ի
դասուց հրեղինացն օրհնաբանեալ Ա՟ծ
հարց։ Պատուեալ ․․․ երեք հոգեղէնք
նմանեալ ․․․ ․․․
կենդանական ծնունդ ․․․ ․․․
մեր Ա՟ծ։ Խնդրեմք յամենայնս ․․․
․․․ մի ․․․ այլ ․․․
․․․ ․․․ ․․․ Ա՟ծ։
Հզօրացեալ ․․․ ծէ ըզ Զ՟
նա յաւիտեան։ Որ ․․․ հանգչի
յամենայնս ․․․ ․․․
․․․ ․․․։ ․․․
Է։ Խոնարհ ․․․ ․․․ ․․․

[illegible] եւ [illegible] · որ է:

Ե[illegible] · [illegible] · [illegible]:
[illegible]
[illegible] հօր [illegible]
[illegible] եւ
[illegible] : Եւ յորժամ [illegible]
[illegible]
[illegible] · այլ հրեշտա-
[illegible] · զի խոնարհէր [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] յորդորէ
[illegible]
[illegible] :

Մ[illegible] հրեշտակն [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] : [illegible]
[illegible]
[illegible] : Եւ
[illegible]
[illegible]
զի խոնարհէր:

Փ առաքելականն հոգեշնորհ իշխանաւ նորոյ
նոյց զառաջնորդեցոյց ընդհանրականաց. և
մէ զկանոնական խոստովանութեան ուղղոյ.
Զծնունդ նմանողք ցուցանիցեն պատուիրա-
նաց բանին սիրելոյ. կղզեաւ հովուաց աշխարհին
ծաղկանց. Զքերովբէն, գովեալքն հոգեւ
տանելն ընթերցողին տաւշանակութեան
պատուիրեալ զ յարութեան նոր.
Ս Թագաւորեալ փառաց քո որդւոյն
մեր մարդկութեան խաչելոյ կենաց. խոր
չի համբերելով մկրտութեամբ երրորդութեան
բերեալ նոցա. Սուրբ Թագաւորին երկի
որքան յանուն Տեառն յարուցեալ իշխանաց
իշխանութեան. մի. Նմանողացն ընդ
բաժանողացն խորհրդականաց. երկնից
ցուցակն զգեստոյ մեծ փառաց
ութեան. մեր: Կանոնքն գովասանութեան
Յովհաննու կարողին.
մեծապայծառ ճառագայթ բանին պայծառ
Մեզ առաքեալ աշխարհի
ստ յովհաննեան մեկնութիւն. առաջնորդ ամենայն

հանգուցելոյն մերոյ։ Որով հրեշտակա
ցն առաքեա անեղծին յարքայութին կոչեսցէ
տեսանել զքո եկեղեցւոյ պայծառ։ աղաչ։
Որք հաստատեալ ըստ յերկնաւորացն պարգեւօ
րենք նմանութեամբ ձայնիւ ըզքերովբէական
բարբառով։ աղաչ։ Ըստ Դաւիթէ
ըզմարգարէական և միջնորդին հանեալ։
Զմեծին ի ծննդոց կանանց զկարապետ
տին եկեղեցեաց յուղարկեա զանմահ
ութեան ըզ կեանս տանեցով այսօր ի ձայն
հրեշտակաց։ զոյժ։ Իմաստութեամբ յորդ
վայելչ ցուցեալ ի ծննդեան ըստ [illegible]
կնութ [illegible] յայտնեցաւ ընծայ
զոյժ։ Յիմաստ [illegible] բարբառոյն ձայնիւ
ըզմեծ [illegible] յուղարկեա [illegible]
մարտիր զգալ [illegible] կատարեալ
ըստ յերկնաւորս։ զոյժ։
Ս[illegible] յուղարկեա զմեծ [illegible] ի մէ
յուղարկեա մեծարեալ [illegible]
զարդ [illegible] յանուանեաց [illegible]
զ [illegible] Ո[illegible]

ունել զանուն մարդասիրէն մեծիծնողդ
ընկալանաց . որ ըղձէիր մեզ յայտնեայց
ած նմանող յերկրի երևեալ . ա ։ Զայն
բարբառս յանապատի նախանարիչէ նոր
հրովք զգեստեան այսօր իջերանվեալ մէ
յառաքելեցան հրամանն անմարմնոցն . առ ։
Ս րկեա քառամարդեան յորժամնեկեմեծ ա
իծնողդ ընկալանաց քառորդէր յանուսպա
ունի ազգամարդոյ բարբառոյն ըղձագոյն
ըմբռնանոյ առեզանանն աշողարումն
Ծըվմարտն մարդարէ, նձեանաշարլամ որ
դոյնայ յառոմբ բնեթայց կարապետ եպան
մաղածայեն օրինացն . հարդէր ծանեալպաց
թագաւորեն յատերանեց . Յամորէն
զեռաքրելոյն մորեզանեան հերովդեանոյ .
իաղանդեն մասեն խանդուկէր ըզդժողմատ
զարէին . չեզգայանէ զառուանանեն եպան
առօա յապառեըն . Կանոն
Նոր կիրակէին .
Ո րովհետև կենդանի առած եկե
ղեցիք հեթանոսաց խորանոց

լեռանց զուարճանէ ձայնիւ առաջի զգայնականա
ւոյ· նորատնկեցէք զքաղցրածին յարութե
անմահանալոյ· Երկնաւոր փեսայն հարսն
նազեալ եկեղեցւոյ զարդարեալ հանդերձիւ
ի հանդերձանս յանձն հոգւոյն պատանեցաւ·
զիւրական զգայութիւնսն փառաց Թագաւորին·
Լուսացեալ որոց սիոնի խնդացարուք
ընդ քո· աւետեցէք ցնծութ զնահատակաւ
հոգւոյ մերոյ նորոգեսցէք իշխանն
կենդ հրեշտակս օրհնեսցուք զքո փա
ռաց Թագաւոր որն·
Մ. Քանզի երկրի խոնարհեալ անօրէնութ
քրիստոս· որոյ զեր նշան հաւատոյ եկե
ղեցւոյ զոր ընտրեցեր առաւ փառաւորեալ
քան զամ Թագաւորին· Եղևեցար յարու
ցեալ եկեղեցւոյ քրիստոնէից· յորժամ
Թագաւորս հաւատարիմ ոչ հանապազ զքեզ
աւետարանն· որով ցուցեր անյաղթ փա
փառաւորեալ զխաչն քո մարմնոյ· Սա
սաստիւ Թագաւորի շնորհեալ զխաչովն
տերեւն ... զքեզ նոյն զօր

Հայրենի տիրեած դաւանեցին ընդ յաւու-
ցեալն որով ասաք գերանեն որք ոչ
տեսեալ հաւատացին ասք:

Որ կամաւոր չարչարեցար յանձն փառացն քո ալ/չ
սայր անձանց [illegible] խաչի հաւատոյն
քո եկեղեցւոյ զօրացուցեր անապաւէն
վէրս [illegible] օրհնեմք ընդ եւ
մեզ հարցընելով: Որ կենդանական
նոր յարութեան նորոգեցեր զհնացեալ
ընկեր մեր. որով ցնծայ այսօր եկեղեցի
[illegible] [illegible] մերոյ: ասք:
Որ յաւուր [illegible] [illegible] պայծառ
ացեալ [illegible]: [illegible]
հրեշտակաց [illegible] [illegible]:
մերոյ: ասք: Որ [illegible] [illegible] դ
[illegible] [illegible]: Նորոգեցար
նորոգող կենացն այսօր յարուցեալ [illegible] նոր
ժողովրդոց: եւս: Որ [illegible] կոչեցեալք
երգս նորոգութեան [illegible] [illegible], նո
[illegible] տիեզերաց յարուցելոյն [illegible]
լոց եկար:

Է Վ, որ խորանն էր արեգականն առաջա
ւորեալ նորոգչութեամբ մաքրեցար. եւ ան
ձառ լուսով բարեխաւսեսցուք. Նորաստեղծ
անձանց լուսոյն որ ի չորսէ նորեքեանց
ցուք. եւ անդր. Զնոր խանձարուրն հրա
շալի նոր խորանն ... բանին եւ մարմնոյ. հ
գեւոր երգով բարեխան.
Ը Ո րդերոյն ... նորոգեցեր ըզմեզ
թեամբ հինն ... եւ զգալոց բանա
կին զեղեցկութեան նկարեցեր նորա
... հոգին հրաշափառապէս. ա
ղաչեմք ըզքեզ ... նոր փառս. Որ
... նորոգչաց խորհրդոց
հանդերձեալ ... եւ նորա
նոր նորանշանս քո ... խնկեցա
ւոր. Ընդ քեզ յարուցեր յաստուածա
յութեան զանազան բանիւ. որով նորոգեալ
ընդ ամեն հոր զուարթ եկեղեցւոյ հրա
խտ ... խորհրդոց ... յաւիտենից. ամ.
Թ Լ ... ըզեկեղեցին
նոյ ... նորոգ

ղին աղքի մարդկան վերակացուք որ
վաստակեալքն մեռան կարեան․ անեղծ փա
ռաւորեալքն քրիստոսիւ։ Եւ յաւուր որ
ղեք սրբոցն ծննդեան պատուականն շնորհօք
յորդեա տաճարուծին․ եկեղեցականք արժա
նի բնութեն մերոյ գովեսցեք զփրկչայն
երեւեալ յարարչութեան նորոգելոյ մարդկանդ․ ամ։
Եւ յաւուր մկրտութեան հաւատոյ կատարելով
զնշանակութիւն մերոյ երրորդութեան․ նորո
գեցէք ըստ պատուիրանաց հոգւոյ սրբոյ և
ընդ ուրախութեան լուսոյ նորափեսին․ բարեբան
եցէք զքրիստոսի․ ամէն։
ընկեր ծննդեանն մեր աղ
զխնամակալութիւն․ ընդ բեղմանեա
ղար բարեխօսն մեր յերկինս
յանձն առեալ ընդ շնորհաբերանս նմանեցեալ
բերեցեր․ ընդ։ Եւ մարգարէք մեծամեծ յարու
ցեալ ընդմեռելոց․ ընդ։ Հրաշ ալեցեք բա․ որ
ձրագործեաք ընդ յանկարծն։ Որոնմամբ
ընծայութեամբ փառօք փրկութեան մերոյ ընդմեզ
ծնեալ եաց նմանապատնեաց ընդմեզ ութա

զաւրն ամենայն քաւ։ Որ յանէծ կենդա
նութե՛ անշաւ աւշէա ըղ յարութեամբ
այլընտանութեան պարգեւեաց մարդկան
եմս առաւել քան

ը Սուրբ այսօր որդւոյ հաւրն հաւասարակ մեծա
շնորհեցեր եղբարց առաքելոց քոց
մեզ։ Եւ սուրբ այսօր հոգւոյդ սրբոյ աւե
տեացեր եղբարց փրկեցեր ենդ
մանկունս։ Եւ այսօր որդւոյդ հաւասարակ
բարձր ընտրեալ հոգւով լուսաւորեա
ծննդեան սուրբ։

թ Սուրբ այսօր եկեղեցւոյ քաղցրութեամբ եւ
կուսութե՛ աշխարհ ի մարդկան օրհնեալ ըղ բեր
սրբութեան։ Եղբարց ցանկալի եղեր զծագա
որդւոյդ եկեղեցւոյ ուրախացեալ անց
եկեղեցւոյ աւետեաց սուրբ անձամբ եւ
յեղեղեցւոյ հանդերձ մաւր։ Որ յար
ութե բարի առ հեզ։

ժ Սուրբ արարիչ միայն փրկութեան եղեւ ի
յեղեղեց միածին որդի քո փրկութե՛
փրկութեան մեզ սուրբ հաւատոյ միայն։

հիւանդին բժշկեցար բանադրելով հերձուածողին
մարմնով. կենդանի ընդ հրեշտակս առաքելոց
էր փառք. Սուրբ էր զօրեան Թադէոսի քո
մեռուցեր զդաւ կռապաշտութեան հեթանոսաց
զորս մեռուցեր զաշխարհս. աւանդեցեր
եւ քրիստոս. Խոստովանեցեալ կենսատուին է
ընդ ըստանդար. Սուրբ առաքեալդ Թադէոս
մարմնով եղեւ կենդանութիւն հոգւով կենաց
բարեպաշտութեան. մխիթարեա հաւատացելոց
որ. Սուրբ առաքեալ հրաշագործ եղեւ
ընդ աստուածային խորհրդոյ զաւր
բանս քրիստոսի հոգւոյ երկնաւորաց
Ի երկիր կենդանի կենարարն զգեցեալ մարդ ը
կան որդիոյն. Լուսաւորեցեալ նո
րոգեցեր բազմացեալ որ. Այսօր
մեր մեղաւոր կենդանեցուցեր զմեզ որ.
Ցնծացեալ անմեկնելի բանին մի թ
ածային որ փառաւորեն երկնաւորաց
ծնողաց յաշխարհս. Եւ երկիր երկնաւոր
զգեցեալ. Սա է յարութիւն ամենայն
բանին զորս երկնից բազմացեալ եւ

հրամանացն երգեաց յաւիտենս. եւր
ցոց զարդարիչն ամ(ենայն)։ Զօրհ երկնային
զերամբէքն կերպանաւորեալ շարժ(ե)լագնեց
մանանս եռրգել փառաբանութ(ի)ւն երգէ
ին անմարմնական բազմութեան։
Հ Ս(ուրբ) նուիրեալքն բանիւ մարմնացար
իմաստ. (փառ)ք եւ յանձնառեալ կամաւ չարչար
չն եւ զչարչարեալ (փառ)ք եւ ա(ստուա)ծ խաչեալ
հա(ւ)ր որդի մեր։ Ի սիրեց հոգին
հոգալ բանաւորեալ. (փառ)ք եւ իմացեալ
մեղ եղեր մխիթարիչ անմարմնական (փառ)ք
ա(ստուա)ծ մեր։ Յանուն եւ նահանգ յա
ղեր երրորդի. (փառ)ք լուսաւորեցաւ զեշխա
Վ նութիւ ընթացու (փառ)ք ա(ստուա)ծ մեր։ Ընդ մեզ
ցէք բարձր արարիչ մեր ընդ քեզ (փառ)ք
յաւէտ (փառ)ք։ Հրաշալեօք յարութ(եամ)բ
աստուածութ(եան) որդւոյն. ժողովին ։ Փրկ
բարեբանեցաւ բար. Սրբուհոյն գոհէ
ցէք ընդ յարութեանն նահանգաց. (փառ)ք
(փառ)ք ա(ստուա)ծ հոգեւոր երգով, բար։
Ո Զերկրային երկնից ուղղիչ անմարմնական

խորհրդոյ կուսէն որ անմեկնելի եղեւ ի հօրէ եւ
որդւոյ ամէն: Եկեր եղջար շարականս կամաւ
որպէս ամէն եկեալ շնորհս պատուակալ
կամն. եկեղեցւոյ անմահ իմաստ ամենայն որ:
Զմեզ լուսաւոր եղջար ... աղաւթիւք
նորոգեալ եկեղեցւոյ յարութեան
խաւարաւ որոց:
Զ
Ս ... ... Զ
... ...
... յարութեան ... ...
... ... եւ
... ...
Զ... ... ...
... ...
յարութեան ... ...
... ... եւ
... ...
Յայս Յորում Հաւատոյ Առաքելոց
Ածնածնութեան:
Որ յանմահ փառաց նորա ... Է
որ հրամանաւ բանին ի խոնարհեաց ...

եց ամենայն աւ․ սաղմոսն հարցընանելոց․
Որհնեմք երգովք ըղծննդեանն քո այն աւ
րհնեալ․ բանին հայրն մարմնով ծանուցեալ
զոյն այս․ Եւ [illegible] ծնողին զե
րանէ եւ [illegible] ըղբանն բանն․ [illegible]
զեր ըմն փառք ի [illegible] [illegible] օրհ․
Է Հզօր ամենայն [illegible] [illegible] ըղա
նուանս յամէնի [illegible]․ Եւ [illegible] ըղամ
[illegible] [illegible]
ծնընդեանն [illegible] [illegible] փառք ի օրհ․
Որ [illegible] ըղ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ի փառք ի օրհ․ Որ ծնաւ անեղն ըղ
[illegible] [illegible] [illegible]․
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] փառք ի օրհ․
Ը Մ [illegible] [illegible] [illegible]
կոյս ծնողդ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] փառք․
Ը [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]· Աղաւթեսցուք [illegible] և
[illegible]· և
փրկեսցէ [illegible]· Ընկալ
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]· [illegible]
Յարեան [illegible]·
[illegible] ա̄
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· և· [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible] է̄
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]·
[illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]

խաղանդ վարեցար զգլխոցն հօր ոչ
բաժանեցար. ար: Ընծայումէք լուսա
ւոր եղեր նշողմայլ. կատարեալ զոր
բանականսզգերագոյն երկրպ նեղի սեր
տուեալ. այլանման արարեալ քո խոնարհութեամբ
հանճարոյ կառավարեալ քանզի և որ
Է ստեղծեր ի պատկերն. օր: Ըզգեր ասէ
ցեց նորոգեր առաքել զլուսաւոր յան
ի նստան: Ամենասուրբ Աստուածածին
լոյծ զանձեօ երկրի. եղանելով խոսո
րեան ազատութեան շնորհելոց նորոգելոցն
ի կտակարան. օր: Ամենայն արարչի յառաջին
բուն ազատեաց զարդարեալ իմաստուն
մայր. նախամարմնոյն նորանոր հրամա
յեալ ըզմեզ յերկինս ազատութիւն օրհ:
Ը Կենդանութեան անապականելի ար
անմարմին զգեցար խորհրդական. կեցու
ցիչ կոյս մեր կեցուցելոց: Խաչի համ
բերեցեր վասն անզգի մարդկան. անձնով
լուսաւորեալ փրկեցեր խնայութեամբ կե:
Երգեր եղեւ երեւեցեալ ի կեանս աշխարհի և

յարուցեալն երրորդ աւուր զմարդիկն ևկե
անձին փրկեցեր. կե:
Ն որդեացդ քեզ յերկրաւորացս կս յաղ
թանակաւորացն երգովք: Որ մաշխարհս եք զրանս
ուսեալ երգեցան. նշխարութեամբ պարգևեցեր
հողեղինացս բանական երգ: Ոգոցաց
մեզ ծառայութեան նորոգելոյ. և մաքրեցեր
զաղտեղութի յանցանացն մեր պատու
եսաց թագաւորին. երգեսց.
Ա անխեցեալն կանգնեալն խաչաբերծ նզե
րեզ մասին նուաճին զյարութի ըն ամե.
նայն զօրացն յարութե զերեզմանին նշն
երեխ լուսածագեալ աւետարանաց: Հայրե
ա ամն խնդուեղց հրշտակագութ հա
տուեալ զհեշտանս եկեղեցւոյ սորբոյ:
Թ պատուական եմ խաչերա հեթանոս
աց. երկնաւորական պաշտամանցդ
երկնեղեցի ձայնական ընդ բարեխա
ւսեցէք: Ողորմեսցէ զօրոփ ընդ մեզ
երանելն. ևնավորեալ զեղեալ թագաւորաց
մեզ ի խաչեալն երգով սուրբով ձայն:

Յարեաւ ամ[illegible] տիեզերք ամենայն արարածոց [illegible]
զարդարեցան. եւ մանկունք հաւատոյ[illegible]
ցան մարմնոյ [illegible] կենաց
[illegible]. Ժողովուրդ:

ի յերկնից իջեր անմահ[illegible]

Բն ած բան [illegible]. [illegible]
ամենեքեան [illegible] ած [illegible]:
Որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. ամ [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] յարեան [illegible] [illegible]

հանգուցեալսն առ ած ամ աստր·

Զեր յերկնից որոտմամբ աղաղակեցեր զարարածս· անկանել առաջի քո որդւոց մեր իմաստութեամբ· Իմաստնոյ քահանայապետ կենդանարար երկնաւորաց միածնահայրագոր ծանեալ մարդասիրութեամբ որ մեղաւորաց մե ռեալ· Զհայրական հրաման ամենայն ըստ աւուրս որդւոց եւ ողորմեա կենդանութեան զարարածքս· նախանձան աստուածային

բանակեցեր մարդկան մեղաց·

Կենդանարար կամաւ եղեալ կամաւ յարութեան

առ նախանձ բերին· Ի խաչ պատարագեցեր

մարդոց զերկրաւորս ընդ հողմացեալ ընդ մեր

ածեր իշխանս· Փրկչութեան իւրոյ զհայ

ատուածային նախանձով ընդ սատանայ

սպանեալ կենդանացեալ ընդ այլ· որք զքոյդ յայտնեց

եալ անձամբ սուրբ առաքեալքն· Երկին առ

մեզ առաքելոցն յարեան յարուցեալ ընդ

մեր աւետեաց ընդ յանձինս նաև հրեշտակաց

կանգնեալ երկնային կայսրն· Յայ

կիրակէ Հոգեգալստեանն·

բհրր պարգեւք ըեզ.քն որն

ձեռնարբեղոց անապկեղըցընծա
նոյնպարմեզ ու մ՚ րաւծ հարցըն սերոց:
Եղաշակերտեանք խորբեց անաւբեղցն
ումաք փառաւորել ըզքեզ խոստովանիւք
բամձերգու. զորհեշտեցուցեր իմաստս մե
մի հաստատոյ սուրբ: Եկայք ժողովուրդ
որ որբեցեթ անմասանց ցընծումթք մասնա
ցոյք ընդարակաւոր մբեկեղեցոյ. բա
րեբանելով ըզսուրբ: Ըզորանցեցեր և
պայծառ բարձրաբանէր ըզհա յաւետ:
Ընդան մարմնական բանմուեանն ըզքն
թագաւորն. որեկմաւորէ այսօր եկբեկե
ղեցի. անմաղինքը զմեցեր կուսանէն:
Եկայք լուսաւորեալք մբերոհտ զմեծ
յեկեղեցին անցեցէք զսուրբ ամպերէր առն
ուրախութե միջեղ յանկիւնքս անեղանոյ
նմանակ բար:

Այսօր հրեշտակաց բազմութիւնն
ամենայնից ընկերանան մեզ. քանզի երկ
նաւոր թագաւորն եկաւորէ ինք երևեցաւ:

Մ[illegible] կցորդակցեր հաւասարակաց եւ ըն-
այ եկեղեցի քանզի [illegible] տէրն տերանց
ընտրեաց· [illegible] բնակեալն յերկիր:
ուստի [illegible] լուսաւորեալ կանթեղօք եւ
եկեղեցի քանզի [illegible] շողաձեւէն [illegible]
[illegible]ացեաց· կիրակամուտ եւ [illegible] ց ըզ
մանկունս քո:

Ո[illegible] ժամանակաւոր եղեալք [illegible]
փառաւորութեամբ [illegible]· եկայք ժողով-
ուրդք եկեղեցեաց [illegible] եւ [illegible]
զանսպառ [illegible] ցնծութեամբ յօրհն-
ութեամբ [illegible]· Ցուցանեալք [illegible]
[illegible] հաւատոյ [illegible]· [illegible]
[illegible]ութեամբ [illegible] զ[illegible]
[illegible] երկնաւորին [illegible]ութեան քո·
փառաւորեալ [illegible] զանվար [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
երկիր· Նմանապէս եկեղեցի [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]ութեամբ [illegible] [illegible] եւ
[illegible]· [illegible] [illegible] [illegible]

սակէ ։ ջրեն խաչաւորն ամենայն[illegible]։
Ծայ[illegible] յն, մորբոսիւ ի [illegible] մէ։

ՃԷ Նախամայրական բանդատութեան որ
եղեր նմա [illegible] հն[illegible] ցեն փրկեցեր զմ
րեմ մանկունսն ցօղովն ապրշուր [illegible] մեծ։
օրհնեալ ես [illegible] րամատորդամբ։ Ողորմ
բերոցն երգեց հրոյն շրջ[illegible]ցեր՝ եղեալ
կոյսն մայրն [illegible] զու [illegible] ցեր։ Նմոր
երբերմամբն զօրէնն [illegible] ձայն։
Որ յերկնաւորաց կոչեն բնակեցար նմ
նար որպէս [illegible] նուէր որբոց մանկո
խնդեր նմ յարուցմի զօրացո[illegible] ցեր։ օրհ։

Զ Որ զքո[illegible] մեծացեր նմա [illegible] բարձրացուցեր
յաւիտեան։ Զմանկունսն զամենայն
զերրորդ [illegible]։ որ նոյն խնդր նորամեն բնու
թեան զօրացոյց յորդորել զմեզ [illegible]։
երգեմ հօրն նորոգեալ։ Զհամայն
ական նոմէ բանն նշօրէ որոյս մեծամ
զեաց անմատոյց ծագմամբ որ հասանի
նաց զերկնիս նշխամբ զօրհաս հրեշտա
կաց երգեմ։ Զմանուկ զերկնաւոր [illegible]

զաւրութ մեծի որպարտաշաւցոյծ առեղծուածք
վայելչացոյց զենկենս եղե ... ի խաւսս
անճառաբք. երրորդութ մեծի· եւ երեք ալեւան
հրեշտակացն առ ... ... ժ ... ընդ ...
... ն պետառեղն ասայեն ծա
որն յեղանախաստեղծելն մաշացոյց· եւ կ
որդեն մեծեն եկն ... ենաց ընդ մեզ·
Ը հաւրհաւրա ... ն եւ յանձնեաւ ընդ ...
յարութենէ մեռելոց· ... զձեռացեր
եւն յանցանաց· Լցեալ ... եգերեց
մահի ... վասնեղորդոյ ... մար
դոյն զմեղօք մեռեալ զանձնիմ կենդա
նացն ... :
կեն եգերեց մահն ... մե
կանայրն· յօծանել խնկել զանմահական
մարմինն· Գ ... հրեշտակեն բարձր
...ընդ ... առ ... ցնծացեք յա
րեաւ ... յաւրհնաւ ... լ ... եւ ... հրեշտա
կեն ... յարութե ընդ պատ ...
աշակերտացն եւ ... յարեաւ քրիստոս:
ը ... յաւխտենից· ...

ը

ժ

է

արարիչ ամն լինելութե· օրհնեալ եւ առաւ
ելըծ հաւրցն մերոց մերոյ· Որ սպասաւորաց
բնակեալս հրեղէն ըն եւց նախասահմանեան ամ
մարմնական բազմութեց· այսօր իջեալ
ծաղկն մերկացեալ եւ փչեցն աւուրց բաժանէ
ցմր վասն մարդոյ փրկութե· աւրհ:
Զայսօր ընկենաւորօրինակներ մերգելոյն օրհ
նեցողք· բանին խլեցան նորա բաշխեցա
մեզ պարգեւք անմահութե· աւրհնեալ:
է Ըզմեր օրհնեալ մը ցեւ նշանակի արարիչ
ընդ ինքեան յանձնեաւ· Զայսօր նշանակեալ
չին իջե ծ ուղին երեւ յեւան· աւրհնեալ:
Զայսօր ընդդէմ Թագաւորին· զենանդապար
ան ծ մի ցոյց աւ ի մեզ աւրհնեալ:
ը Որ ամենասուրբ խաչելութե քո զմեր
ձեռագրեալ· ըղջեղ բարեբանեալ մանաւանդ
ցանկալի մարդկութե: Որ երեւեալ օրէն Թագաւորեալ
քո մեռուցեր ըզմահ ըղ: Որ լուսափայլ
յարութե քո կենդանացուցեր զաշ
խարհս· ըղջեղ:
թ Զայնժամ ասաց հրեշտակին զկնար

ծագոյց զանմահութեան կենդանւոյն զգեղեցկու
թեամբ ընդ յարութեամբ. Եւ յուսացուցեր
զյարութեամբ այլ զքնծայեցէք բերկրելով.
[illegible] աղաղակեցէք ամ այսօրս նորահրաշ
եք յարութեամբ. փառաբանեցէք կենդանի
տեառնագործեցէք աւետաւորացն եկեղ յա
րեան քո՛. եւ խաւարեանն լուսաւոր.
յօր բեկեալ քրիստոսի [illegible] Է
[illegible] խոցեալ զանմահութեան ընկեր
[illegible] հա [illegible]. [illegible]
[illegible] քո [illegible] ընդ [illegible]
յանդիման [illegible]. Պատգամաւոր
[illegible] նոր [illegible] եղեւ ի
զօրացուցան [illegible] ան. Ընդ Ան Գ
նորին զօ [illegible] օրհնեցէք. Որ յանուն գոյ
ացն [illegible] հայրենի զգեստ
ուացեալ օրհնութիւնս երգէք ամ զօ.
Որ զգեստաւորն մարդ եղեալ խոր
[illegible] ցուցեալ մարմնով ընդ հոգւոցն
[illegible] ամ զօ. Որ զանմահն [illegible]
[illegible] ցոյց [illegible] զօր

նովաւ մեծ․ զՀայր ողորմութեանց մարդկան եւ
արքայն ընդ մեր նշանն զոր։
Այր անձանձիրն ողորմութեանցն ի
դասուց քերովբէից ընդ քերովբէս․․ մեզ
ով որովհետեւ քանզի հասարակներոց․ Բանդ ի
չարէ, որ յառնել քանզի յաւիտենական որդի
փառաւորեց հա․․ [illegible] զի ով։ Ով նման ի
քերովբէս սոսեւչուք խնամեալ զառաջին
ծնունդ ծնեալ մարմին սէր հոգին․․ [illegible] ով։
Ա յաւուր զատկածագման սրբեցէք
զամ ծնեալ մարմին յար ուժ ամենապատուն․
քանզի երջանիկ մերեալ երկիր եւ եւղեցեալ
զՔրիստոսի յեսուն․ Ո յաւուր լուսաւորեալ
մեծայապայծառ ծագման հոգւոյն
պետն իւր մեծին կանոնաց անկանել ա
ներոյ զխորհրդոյն ընդ կենդանութիւն ընդ մե
ռեալս․ Ո յաւուր քերովբէից կանոնքն եւ
զօրէնք, անկանել յարութ ամենայնի
զօրհնեան յառաքելական անեղով յար
եան ամեն․
Ս րբութեան խորհրդականն նշան

փրկեցեր խոնարհութեան քոյայն. ըզ. Էրէն
մկրտութեամբ ած հարազատելոց. Որ
զօրացար աստուածութեամբ ներքեւ մարմ
նացար խաչելութեան. ըզ. Որ երեք օրեա
թաղմամբ քո շարժեցան հիմունք երկ
րի. ըզգերեզմանս բացեր ըզմեռեալսն
յարուցեր. ըզ. Եկեք Որդւոյ ածոյ
ոյցն ըզփրկչին խաչ եդ. տարածեալ
զերկրագնդոյն բազուկսն. ներքեւ յան
թառամ տարածմանց իմոց ած զոր ըմբռ
նեցեր. ի ձեռնեղ խաւարին կործանեալ
կատարեալ ով ստանձնեցեալ դժոխոց. քան
զի որ ինքն ամբարձեալ աղաւնակերպ ան
տր անեն. Եզմարգարէութեանն իբրեւ ամ
մարդոյ. ազատեցելոց երեքօրեայ յար
ութեան իւրով ամե.

Ո
րտասուեցաք նմանեցաք մարմնաւորեալ
փրկութեան. նկարեաք իմաստից խորհրդեան
հեծեծանաց ողորմութեան մերոյ մորմոքանաց.
Որբոց դժոխոց աւերեցեր զգերեալսն
փրկեցեր նմա նկատելով շնորհեցեր իմաստ.

Որ եկեր կինսըս հաւասարաձայն երկնայնադասն
հօրն ըստ ամր խաչաւանդանմ փրկաւ ըս
տեառնն. խնայեա։

ժա Սքանչելի կանայքն առ երկիր եկեալն
խունկանեօք ընդ երեք ժամն. զերկաթարեալ
սերմն մերմեալ զերկիրն։ Էկին խնդրել
ըզ տրտմեան մարմինն. կանխեն յարու
ցեալ խաբեցման. ներքեւառնին յայտն
ծագեալ յաշխարհս։ Համբուրեալ հրեշ
տակին զ յարուցն ըն ետն կանայքն զե
րեզմանիւն նորոգեցելոյն. նշանաւորն
ան յառ մեալ մայրն։

ժէ Սըզարդարեալ նորագոյնէր զա
րարածոց գոյացութիւ չարաժամ հոր
եւ շողելոյն. ընդ քեզ մեղայ ամենայն հայր։
Որ կամաւոր եղեալ աշխարհ մեզ ընդ քոյ յանձն
առնելով չար չարչարանս խնայես ինձ ընծայեցար
ընդ։ Որդեգրութեան մեր բարձրեալ մեր
առաքեցեր կենդանութեան հրաժարեցի
գոյացութիւն ընդ։ Հայր ամենեցուն զմեզ
ցեղ նշխարհաւ մարտեաւ ընդ եւ յաւիտեան։

ժէ

Սրբէքն երկրպագեալն նահատակաց ընդ որ
ժողով մեծահրաշքն զօրութեամբ կայսերաւ
խնդալից ասէր · Լուսաւորիչն աշխարհի
սրբազանեալ խնդրելոց ընկալեալքս ամենա
բարեհրաշ յարութեամբ խաչով ասէր :
Որ եհաս աշխարհաւանդս հաւատացելոց ն
մեզ բնակեցար ի հանգիստ յանմեռ ընկալեալն
ընտանեաց մերոց · քն յոյս յարութեն մե
րոյ ողորմեա · Իջեր երկրպագեալն աւետեցեր
ընդ հրեշտակս և յարուցեալ յերրորդաւուր
աշխարհի լուսաւորեցեր հրեշտակութե · քրիս
տոսն եղեր ամենաշնորհօղն բազմաւորեալ ընդ
սա · նշանաւորեցար միշտ ընդ մեզ զամենա
սուրբ կենաց մերոց · քն յոյս :
Ամենայն սրբոցն ընծայեալ ընդ սպասաւորս
երկրպագեալն · Նշաւակաւոր յարուց ընծայելն
ի հրեշտակս ընդ միանգամ յարեան ահեղ ·
Թողեալ զգաղտնասացութե երանելիս նոր
կանանց · Նախախնամութե ընդ Թադէոսի ասա
մեզ աշակերտացն եկեալ յա · Զորս ընդ սերս
շնորհս ընդ յարութեանն քս · ամենայն հոգւոյն ...

Ո

տօգաւորն տեսանել. ընդ հրեշտակս բարբառել
Քս եւ յարեաւ այսօր.

Աստուածորդին յաւիտենից միասնա
ցոյց զապականութեան որդիկութեան մարմ
նոցին կամաւորական զարչարանսն իւր
նոր անմահանութեամբ փառօք նորոգ այսօր
յարութեանն. Որ կամաւ համբերել մահու
խաչի այսօր բարձր նեղեալ զարթմամբ իւրոց
եկեղեցութեամբ տնօրինութեանց փառք քեզ Տր.
Ձե անպէս յառնուցեալ եկեղեցւոյ վերին
մեր ընդ աստուածուրախ զինուորեցի իւրոց

եկեղեցւոյ եւ ցնծեսցուք ամենայն
որդ. փառք.

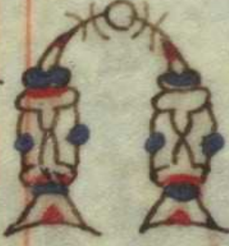

երկնային զինուորութեան
Միշտ երկրորդ պարգեւօք Թագ
աւոր. ընդ որում նորոգեալ աշխարհ
այսօր հարցեր. Որ խոնարհեցար յանձառ
փառաց եկեալ իշխանութեամբ խաչ խաչին.
զարթուցեալ զմահու յարեաւ փառաց
քոց ասէ. Եւ հրաշագործ քոյասուութեան
կենագործ դեղեցեր զանձանս մեր.

կուսածնարանար փառաւորեսցուք զնա այրհն։
Հարցն Հզօրին Թագաւորին քահանայից ձայն   Գ
երգով աւրհնեցէք եկայք ամենեքեան ըն
նոյնախոհեան։ Որ պատուական խաչն
լինելոց հրաշագործեալ ընդդիմակացն
յափշտակեաց նորա զերկնային քահանայն։
Զյայտնեցեալն ի չխառնութեան զվաւանից
Հօր եկեալ չոքայն ընդ մեզ Թէեւ ամե սրովբէք
աւրհնեն զնա զովեցէք եկայր։
Թագաւորն Ս ուրախ են ամենայն սրբ   Ը
ծննդեան։ Որ յերկնից իջեր բանդ Աստուած եւ
վասն մեր մարմնացար խոնարհեալ
եղ։ Որ խաչին ամրացեալ զամենայն
բարեկամսն։ Եւ վասն մեր ընդունելոյ
խնդրեցեր։ Որ ի գերեզմանի եդար եւ
նորոգեցեր։ Եւ յարուցեալ Նորոգեցեր
զմեզ խաչին ողորմեա։ Որ յերկինս
բարձրացար ամենակալ եւ ընդ մեզ
հաւր նորոգեցեր յանցանաց փրկեաց ող։
Ողորմութեամբ փառաց վայելչութեան   Ե
նախնեաց։ Որ զնա արարիչ

տառապանօք · որ զմեզ մաքրեցեր
զոհին կամաւոր մատուցանելով · քր յաւր ·
Գոչմամբ ազգք հրեշտակաց իմաստնոց որ
կքայրոդեր ասեն կենդանի յաւիտեան
տէր իմաստութեան · քր ։
Կ Ամենակեցուցանօղ [illegible] որոյ
տարբեցեր զգեստս ծննդեան [illegible] եփրկութ
եան մեզ օրհնեալ զքեզ այժմ հայցեմ ։
Ծնընդաբերողէ անմահ մերոյ կենաց
կամ յորովայնէ երկնային մարմնով եկիր ։
Ոչ որպէս յերկնից եկար մարդկութեան
միաւորել քո [illegible] հայրենի հաւ
[illegible] [illegible] իւրեանց բարձ
[illegible] [illegible] զգօրութիւն մարդ
Է եփրկութեան ։ Լոյս Հրեշտակ [illegible]
[illegible] [illegible] յարուցեալ ։ Ի [illegible]
[illegible] [illegible] մարմնով ։ Զ քահանայ
[illegible] [illegible] ։ Լ կանանց ընծայել
[illegible] [illegible] [illegible] յ
[illegible] [illegible] ։ [illegible] երգեալ
ցես ։ Լ [illegible] [illegible] փրկութեան

Ը ըղձեմ աստեղծ յարեաւ այսօր ամէն:
Ձեռամբ նախամարտիկացն եկեալ են. եւ
զՀոգեղէն բնութիւն անպատմելի եկեղեց: ո
Էր [illegible] բնութեան [illegible]. ընդ [illegible]
յանձնեալ կենդանատու մարմնոյ: Էր
որ [illegible] [illegible] [illegible]
քեզ [illegible] կենդանագործ [illegible]. [illegible]
որ որ [illegible]. [illegible]
համբարձար [illegible] հօր [illegible].
ԻԴ յարեաւ [illegible]: [illegible] ա
ըն այսօր [illegible] կենդանի
ամենայն [illegible] անեղծ քս յարեաւ:
Էմմանուէլ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] քս յա:
փառաւորեցաւ [illegible] [illegible]. ո
[illegible] [illegible] անեղծ քս յա:
Ս [illegible] [illegible] [illegible] չ
յանձն [illegible] [illegible]. եւ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]:
Արեգակն [illegible] [illegible] որ
ղի. [illegible] [illegible] [illegible]

մաշիւ լուծեր մահու: Որ փառաւորեալ յա-
րութեամբդ քո կանգնեցեր ըզմահկացեալսն.
եկեղեցեացդ հաւատարմաց ընդունելի հօր
Է նշանաւոր օրհ: Զօրութեանց ... ցնծ... և
բարձր աւրհնեցէք ընդ նմա յաւիտեանս: Հրա-
շափառ յարութէ փրկչին նորոգեցան արա-
րածք մտաւորականութե՛ ամա: Լուսաւոր
առաքելոցն զխորհուրդ աւետարանեցին ընդ
ցաւորն ... մեծար:
Ը Թագաւորեալ Ա որ զերկրաւորս յերկնայնոց բա...
առաքեալ ամենայն ... և ... անմահ
րոյ ... զամենայն յանցաւորս նախան
անձն ... ծ ... ողորմեա մեզ աս
տուած: Իմաստնոյն բանակեցար կամաւո
րապէս փրկիչ նզովից ... յանձանձ
ներ եղենական ... զամենն յան:
Իջեալ ... երկիր անճառապէս ... բար
փրկիչ նզովից ... յանձանձ ... զերե
քորեա ... յարուցեալ ... ծագէ
ցաւոց սատանայի նշան ... ծ: ցս ող:
Թ ... ... հանգ...

·ոծ խնդալք և խնդակից եղեն խաչգերելոյ
մանն եւ ոչ բազում խրախութեան զաւակս: Հ
փառաց Թագաւորին: Է խնամքն հոգէ
տանելին զըբաւ: ընծայան տերամ աղ
գեացք տաճարաւորեան միջնանայք զի
խնդրեցէք ընկենդրան ի յընտ մեռեալ
յարեալ: ե փա: Ո Ծաղկեալ պտղաբերեցաւ
փառաց: ծառայք հեռեցայ պատմեր ա
նէկ պետրոսի եկա համենա սերեցի յա
Ռ րեր յանամ քանոց յանխնեան Զ
ընբած նոզ աճմանաւ վանայն մերա փրկ
կոչեց տուեր մարմին ի միջնամէ փա
·ծ նոգքեցն աշխարհ տեղ համ: ըզընծ:
Որ ընդ կերպարանաւ ծառայի ծնցեալ
տայես յանձնառեր: եկեայք եղաչու
համբերեցաւ ի չեր ըզբերեղմա փա
·ծ ն ըզ: Որ եկեղ օրեան Թագաւոր
փրկեց մեզ յարուցեալ քաղցրեցեր և
մերձեալ նորոգեան նեցուցեր ըզհա
նացեալ ըստ մեռեալ փա: ծ ք ըզքեզ:
Ըզանդ աշխէք Ամենայն աշխարհ բարձ Է
արարէք:

Զխաւարեալն ի մէջ երկրի նշխարեալն ի նոր
գերեզմանի· աւն· Զ յարուցեալն ի շխա
նուէր նշխարացն ղեւոնդեանց· աւն·
Ս ի համագոյութս հօր եւ էջ յերկնից ան
բաժանելի եւ միութի խոնարհեցար
ի բարձանց նախնեաց մարմնի ի կուսէն·
յաղագս մեր անփոփոխ յանլուծելի կենաց
բանաւորկութեն նմանեսցէ· Սրբասաստ
ղեւ ծածկեալ գիտող պայծառ իցի
ղասապարտեալ բարձեալ ի խաչ եւ զե
ղեա կենարարեցոյր· յաղագս մեր անփոփոխ
ի ծնունդն մարմնի պահեցեր· Եւ
Որ կենդանութիւն ամենեցուն պայծառ
ընծայեալ ի յանձն առեր երկար խաւար
երկրի նկերարար աւուր յարեար շնոր
հեա մեզ· փառք զ մերածնի ընդ քեզ յան
պատում ի կեանս·
ա Ր անխնելի կանոյն ընդ աստուածոյն իցէ
սեռմանն համբերս ի սկզբ· Բերիցէ
զխաղս անպարնա ի յօծմանն կենարար
մարմնոյ փրկչին մերոյ· Եւ հրեշտակ

ընդձօրութեամբ գոչէին աղաղակէր յար

եւ քրիստոս:

Ամենազօրութեամբ եկեր իշխարշաւրանս եւ Զ
ծառայէ ապստամբեցար. աշխարհ ընդ երկ
րին հարցը: Ամարտածեցեր ըզձեռըս
քո ի վերայ խաչին. Եւ նորանորեցեր զմ
մարմնացար այդ: Որդի ամենայն եւ յանձն
աւելի զմամն արարածոց. Նորոգնաւորեն
գերապատուեալ ըզնա խոստովանեցար այդ: Ըզնա Է
Ըզնա յաւէրժ երգով եւ բարձրացուցէք:
Որ ծնողաց մեր յօժարումն է եկեալ ի տօն
րոզմամբ եղծեալ մարդոյն. եւ խաչէ յանձն
առնուլ ըզմահ. ըզնա: Որ է ըզն խառնիւն
կոյս եղեւ լուսաւորեալ սատանայեցան զի
ծնաւ. այսօր յարուցեալ վերածեալ

ընդ նորին ջնջեցելոյն. ըզնա:

Ոչ յանթոռ փառաց նորանոր ըստեղծ Ը
խոնարհեցար իշխանական ծոցոյ ա որ եր
մարմին եկեալ վերակենդանեցուցեր
զերկրաւորականս յաւիտենից գործոյն
բնութիւն. Որ կենդանեցեր ըզխաչ քո

ի մէջ երկրի նմանեալ ընդարձակեալ անփայլ
դրախտն դրախտին բաց[illegible] ցերեկն խաւարեալ ծին
կենդանութեան [illegible] [illegible]
պտղոյն: Եւ զօրութեամբ խաչին քո հեղ
[illegible] զիմաստութիւն եկեղեցի բանաւ
կարգաւ [illegible] [illegible] [illegible]
հեթանոսս [illegible] [illegible]:
ը Ը զօրութեամբ քո ամենակալ [illegible].
[illegible] փառաւորեալ յաղթեալ:
Ընծայեցաւ յարութեան [illegible] հրեշ
տակին: [illegible] [illegible] ընկեր
[illegible] յարութեան: [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] հրեշ
տակեն [illegible] [illegible] յաւ
իտեան:
թ Ո [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

նախնեացն եղծանողութե յաւուրցեան զմայրութեանն
զերկրածնութեամբ նորոգանութեամբ պարգեւեաց
աստի մա․ս․ որդւոյն։ Այսօր երգեցեալ
ընդ հրեշտակաց երկնայնոց ընդհանրապէս նա
խամանանեցին հովուաց այսօր եւ որ մաս
ոստանեն նորոգ ընդ մեզ նմանութեամբ պարգեւէ
եւ ․ց․ ա դգէ մա․ս․ որդւոյն։

Օրհնութեամբ խորհրդոյս տօնախմբե-
ցելոյն եկեալ թագաւորութեանցն· աւետու
իս ամենեցուն։ Օրհնութեամբ խորհրդոյս· այս
պատուիրեալ եւ հաստատութեամբ յոյժ միայն· օ։
Օրհնութեամբ խորհրդոյս· սպասաւորեալ
եւ մանկանց նոր եկեալ որ ․․․
այլ լինի այլ եւ

տնաւորութեան ընդ ․․․

Հարցումն։ Որոց գոչմամբ
այս կանխապատմեալ գոլեցելոյ տեր
զերամ ց իմաստ խաչին· օրհնեմք միշտ
նախատօնութեամբ։ Որ թագաւորեալն երեքօր
եան յաւուրցեան ընդ յոյս ծագեցաւ տերութեան·
օր։ Ընդ որ օրհնեցէք կարգաւորն աւարրէք

ըղնմ յաւիտեան։ Ովիբրաշնութեան եղեալ
ըեանց ըզգերուսաղեմ։ եւս պարգեւս որոցն
մարդկան։ որչ։ Եհմենեալս ազատ անանց
օգնական եւ նի քաշանդակ օրհնեա ։

Ը Սակեց հօր կամաւորութեամբ եկեր ի
չարչարս ծրանս։ զչարչարանսն ստա յան
ձն առեր խաչի շամբերեալ իշխեր իջեալ
մահ։ Խորտակեցեր եկեալ իջեր եղակ զեր
ծրեչեր ըզգեստ։ Աստ անորք բաբերին ի
խորոգեալ զանապականմարմնոյն։ Ըզկեն
տես յանեան ի հրեշտակեն որպ ծանր
անեալ յարեալ իմաստից ձեզ կեան
ըս պարգեւ եւաց։

Թ Սղջաբեր նաւ կանայքն ողբալը։ Մխու
թարեալ եկին իջեալ եղանեալ մարդկան։ Ի խըն
դրել զայն աղաւնակ մարմինն։ Եւարբեա
աւետարանք հրեշտակեն որ դիչէ։ Ի աւ
երձանիկ կանայքն զեխըսնդր էջրղեան
դամբան ընդ մեռեալս։ քանզի յարեաւ տր
նամեր եւ զըզգեցեալս։ Դաւանեալ էրանէ
են կանանցն զ յարութեն։ աւետաւ...

[illegible]· [illegible]
[illegible]:
[illegible] [illegible]
[illegible]·
[illegible] Հ
[illegible]
[illegible]·
[illegible] :[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]· [illegible] Գ
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]·
Յ[illegible] Ո
[illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]

[illegible] զերդս։ Եւ [illegible]
[illegible] քոյոյ. [illegible]
[illegible] [illegible] մի։
ա Ա[illegible] յօր յորում [illegible] [illegible]
[illegible]. խնդրեմ հայր ամենակալ։
Ա[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. ա՛ ... ծ. [illegible] [illegible]։
Ա[illegible] յօր [illegible] [illegible] [illegible]
որ [illegible] երգով. ա՛ ... ծ.
բ Ի յ[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ... ծ [illegible]. Ո[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։ Ո[illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։
գ Ը[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Ո[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

թագաւոր փառաց· փառաւորեալ իշխանաց
զօրաւորութեանց եկայք ժողովուրդք երգով·
Սրբասէր գոյացութիւն [illegible]
[illegible] իշխեցէք [illegible]
[illegible] համբերութեամբ յաղթեաց մաշու-
[illegible] եկայք ժող·
[illegible]
[illegible] խաչին [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] թագաւորն [illegible]
[illegible]
[illegible] շարժեցաւ [illegible]

նեցյան զործոյ · սա է կենդանին յաւի

տենին [illegible] · Յայսմ կիրակէ կատարումն բերէ ·

Երեւման խաչին նախատօնէ · Հ·գծ · [illegible] ·

Է [illegible]

[illegible]

[illegible] · Ա[illegible]

[illegible] ·

[illegible]

[illegible] ·

Զ [illegible]

[illegible]

[illegible] · Ս[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · Ս[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ը [illegible] ·

[illegible]

[illegible]

նեղեալ յանպիտանից յետ մեռանելն բանդաւորս
որոց ալէլուիա։ Որ անճառաբար յարարածոց
երկնազգեստ մտաց զերագունից զօրութեանց
բարեխօս ասացեր յարքայութեան կուսանին կոչեցեր
բանիդ։ Զչարչարանս յանձն առեալ
տանջեալ հովուելովն երկիր փառաւորեալ
փրկեաց խաչեալ մահուն երկիր անկեալ
պաշտեալ զարարածս բանիւ ալէլ։
ալլ. աստուածային քո յաւուր ...
Որ յարեաւ այսօր ի մեռելոց յաւուր
երրորդի։ Քրիստոս աստուած մեր ողորմեա. փառք։
Որ յայտնեցար այսօր բարեբանութեամբ յայտնութեան քո
տէր. եկեալ շարժեցաւ ... մեղաւորաց
ուրախ. Քրիստոս աստուած մեր ողորմեա. փառք։
Հայր ... յարութեան քո զարդարեալ
... զինուորութեան ...
... հրեշտակին ...
... շարժեցաւ երկիր։ ...
... ...
... ...
... ...

բազմի՛ եւ պահպանութե․ Հայեցեալ ըզգէ
բոլորէն, վերա՛յ նորոգեալ խնկելն ամ՛ ը
փորձե՛լ սրբութե՛ հետ ՚ի յ՚ն ամէն դար
ձեռ՛ ողորմ՛ սուրբ փառաւորեցի քաղցր յար
եան՛ որ յաւիտեան՛ ամէն․
Ե Մ բարեխօս աստուածածնոյ քրիստոսական
սրբ՛ որ խնդրեցին ընծայել․ եւ ած՛ ընդ
նմին․ գերապատիւ յարգելով ըզ
ընդ երկիր նորոգեալ սուրբ հոգին
կենդանարար յաւիտենից քրիստոսական․ յ
սրբ՛ որ խնդրեցին երկիր եւ ած՛ լոյս
չարչարանօքն պաշտեն ընդ փառաց
մեծութեամբ տէր․ Յարութեան
ընդ քրիստոսական․ յասա՛ որ ընդ
երեւեալ եւ ած՛ կենդանութե պարգեւ
ցէ՛ աստուածածնոյ քրիստոսական յարութե
Զ տէր․ Ընդ նմին ընդ նմա օրհնեալ բարձր
արարիչ յաւիտեան․ Զորհրդականն
յաղթանակս մարգարէիցն խորհրդոյ աւ
ետարանի ընդ ամենայն արդարացն
արդարութե՛ ընդ նոսա․ Ողորմեա

իւ արգելեալքն խաւարային բանդիւն ա
զատեցայք ։ Փառք է յուսոյ [illegible]
ած որդոյն իմաստնոց ։ Ընդհան ։ Որդեակ
ալ կենսատուեաց զճանապարհեցն ընդանեաց ։
ամենեցուն ։ Փառք և զսրբութիւն շնորհաց և
ըղ զօրութեն ... հա ։ Ընդհան ։
Ընդ յարկնաց ի հօրէ եմարդեան
ցող իբր զ անձն համբերող զ զեղ...
կից վասնորդք ըղձմանց ճաշակեցեր ։
Ընդ ի չարչարանաց չարչարանացն
ըն զ ժամիս ։ խաչեցաւ զ ի Թաղեցար և
դարձ խորտակմանն բաժանեցեր ։ Եւ յերր
որդ աւուր յարեար անմահականն զ ղամբ ։
պայծառին զ ի աշխարհն զխաւա
րումն եւ զմահ փրկութեան
Խաչեալն յարութեն ընդհանրապէս
ասն զամենայնեցայց ։ և հրեշտակն խնդա
նիցն իջեալ խնդութեան յարութեն անմր
[illegible] յարեաւ աստ ։
Խնդալ հրեշտակն զծառայութեան
մարդկանց կանանցն ։ [illegible]

ետուն աւետիս առաքելոցն. եթէ յարեաւ
նախասպանութեամբն։ Եկայք ընտանեգեացք
յարութեան նոր օրհնութիւն երգեսցուք զՔս. բանզի
մարմնովն որ [illegible] ընդ [illegible] ի հրեշտակաց
երկրպագութիւն առնու ի բնութենէ ի Քս
Ա. քրիստոսէ հց։

Տ[illegible]. Քս ի մեռելոց յարութեամբ
[illegible] յաղթեցեր. [illegible] զաստուածութիւնդ
[illegible] մարդկան ի [illegible]թեանէ. Քս թագ
նաւորդ. օրհնութիւն [illegible]. Քս ի մեռ
ելոց. Նա [illegible] [illegible]թեան բազ
մեցաւ ի [illegible] [illegible] կայսերն. Ձ զեր
[illegible] [illegible] զմահու զ[illegible]
յաղթեալ կենդանութեան [illegible]
մահու. այժմ. Նախ[illegible] որ
[illegible] հզօր [illegible]. [illegible].
[illegible] [illegible] զ[illegible]
[illegible]. Քս [illegible]. որ. Հ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] զ[illegible]
[illegible] ։ [illegible] յարութեան [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

պէս մեռեալ· օրհ· Հանդորրս արարև
ըզմեղս մեր ընդունելութեամբ քաղցրասիրելոյդ·
ողջ. արժանի եղեն տեսանել զփառս
յարութեան քո· արժանաւորեա տէ
ր ի տեսանել զփառս խաչակցաց
քրիստոսի տեառն· ամէն·

Օ
Թագաւոր ընդ քո օրհնութեամբ երգովք
ըսքանչացէք մեզ երկնի· Անդ բարձրեալն եմ
նէ երկիր· մատուցանք երգով զոհս
բանաւորս տէր· Է որ ոչ ունի սկիզբն
ունի· մատուցանք պատուեր
կերպարանաւ յաւիտե
նին ամէն·

Նմանեալն բանաւորն երանոյն յօր·

Ս
տորերեցաւն նշանաւ
կանոնդ· նմանեալ մարմնն կարող կա
տէ· ընդ ... հայրդ· Էկեալ ի փրկ
կամի մեզ Թագաւոր անմահ յանձնառեալ
ըզմահ խաչին նմանեալ նկարագրեալ ան
պատկերն· օր· Էջյա. ողջեալ խաչակից
երկրորդ ըստ ծնունդեան տեսանելեաց է

խաւարեալքս լուսոյ կերպարանս մարդոյ. որ.
Է Հզօր աւետեաց բարձր արարիչ զԹագ
ատրն ամենեցուն իշխան ցայց մեղուցելոց
խնեալ. Զ յարուցեալն ի մեռելոց քաւիչ.
ձայնակցութեան տեառն բարձրագոյն վերանաց
յանկաւեալն. Զանմահական լոյսն իջուցեալ
զեռանգէ զհոգին. բաշխեսցէ մեզ ընդ ասելով
բեւեռն զամենե. մեզ ես անուանի բար.
Ը Ո յարուցեալդ ի մեռելոց քաւիչ նոր.
կենարար շնորհեցեր մեզ ողորմեա. Որ զանն
կենաց հաստատեցեր ի մեռելոց պատուական
արեամբդ քո կանգնեցեր. Ողորմեա կե.
Եւ յարուցեալդ զաշխարհ յանկեալ կենացուցեր. և
ընդ ... վերակացու փրկեցեր. Ողորմ.
Թ Յարեաւ այս օր ի մեռելոց զգեստաւորեալն.
Ընդ յարութեան փրկչին մերոյ ... եր
կնոջ ... և մեծ պատարագեցան.
Դ ... լուսոյն խնդրեմք ...
զարքայութեանդ ... ան
... զեր. եւ մանուն.
Ժ Այսօր ... ամենեցուն բարձր

168

ա ։ Եւ դարձեալ հրեշտակաց սերովբէից ընդ
մարդկան յա ... օրհնեցան խորհրդականքն։
Ծառայք կենդանիքն եկեղեցին խորհրդական փառս
զՀայր ... անեղն խորհուրդ ... յորժամ
նե ... ... Եւ զաստուածեղէն առաջնորդական։
Լուսաւորչացն հրեշտակն ... ...
... ... ն. ... կենդանիքն յա
... ... փառաւորեցէք։
Ս ... ... Ե
... հոգւոյն ... յանձանս ... ... ընդ
... ... զօրացուցեալ ... ...
... հայրն։ Եւ ... ...
... ... ընդ ...
... ... ընդ ...։
Խորհրդական ... ...
օրհն յարուցեալ ... ... Զ
... ընդ։ Եւ ... ...
... ...։
Զխորհրդականն ... ... յամենայնի
ընդ ... ... ։ Զերկինս ...
ընդ ... ...

Ը

ձայն աւելեա · ա · գ · բարձրացաւ ·
Նշանակեցեր բանիւ ա · ծ · նմանակալին
ծննդեան որպէս մանուկ Հօրեղբայր իջեալ
ի յերկնից վերաբերելոցն փրկել · ծ ~ մէ · զքե ա
մն · ~ զ աշխարհի · որհնեալ բարեբանեալ
ոգւ · Լուսաւոր ամենայնի կա · ծ · և փոխարինել
բնութեան խնամքն ծննդեան նախասահմանեցեալ
կերպարանս · աստուծոյ կամաւ խոնարհ եղա · ծ · ի
րանս · զքեզ · ի խաւարին բնակեցար կամաւ
շնորհեաց լուսոյն · եղիցեն երկնայնան ամ
մեզ բնութեամբ · նշանակեալ խաւարեալ քր

Ի

ի · ծ · ա · ա առաքեա · զքեզ ·
Զքեզ յարութեամբ օրհնեմք մարդա
սէր ազատարարեցեալ մեր փառք քեզ ·
Զոր օրհնեն սերովբէքն երկրպագելով
քեզն · ալէլու · Ահեղագոյն բերանով ան
չափելի բարբառով · ալէլու
Լուսոյ լուսաւորութեամբ լոյս հրեշ
տակացն երգել · ո մե · և · ո առաքեալք փա
ռք յարութեան · Ողորմեցեալ ար
ժանաւոր Լիներ · ո · ի եկեալ ա ծր ա

զաւանդեցերեւեանեղաց․ Սուրբ աստուած որ Սուրբ
եւ հզօր՝ ... անմահ Թագաւոր
Ա յօր ըստ [illegible] պատարագ [illegible] Է
բան զանձինս [illegible] խաչին [illegible] հաւ
նէ հոգւոյն աստուած հայր․ Զ յաւիտեանս [illegible]
սրբութեան [illegible] հոգին
ընծայս [illegible] աստուածային [illegible]․
[illegible] մարմնոյ [illegible] հայր․
Եւ հրաշալի յարութիւն [illegible] աստ
[illegible] փառաւոր [illegible]
[illegible] ընդ [illegible]․
այ հայր․ Ընդունեցեր [illegible] Գ
[illegible] յարութեան․ Զ [illegible]
[illegible]
խաչին [illegible]
[illegible] եւ․ աւ․ Որ ըզ [illegible]
[illegible] աստուածային [illegible]
[illegible] աստուածային [illegible]
Ո [illegible] Ը
խաչին [illegible]
[illegible] աստուածային [illegible]․ [illegible]

ուծանելի զորովայնն․ Որ անճառապէս բարեխօսեա
մի անարատ մօր ըն յերկինս նորոգեցեր զար
ձեան զայլակերպս եւ հողացեալ բնութիւն․ քն․
Որ երեքօրեա յարութեամբ եւ համբարձ
մամբ ընդ յերկինս վերացեր ըզմարմինն մարդ
կան փառաւոր նմանակցական ծագեցին․ քն․
ա Եւ ի փայլ տեսեամբ զլուսաւորեալն ի
վերնոցն հրեշտակաց աւրհնեցին զաստուածային կամս
ջան փառաւորեցին զերկնաւորաց աթոռակիցն․
Որ աշխարհիս պսակեցեր այսօրէն լի
նելոյ․ եւ հանգոյն աւետարանեալ
մահ մահու յաղթեալ եւ ծառայից եւ մահ․
Բազում առաքեալք անկեալ առաջի նորա
փառաւորեցին զիշխանութիւնս եւ նոր
ցեր զերկնաւորաց ընդ քն․
ա Անձառ փառաց խորհուրդ հեղար եւ
ընդ զաւր ընդ հոգեղէն բնութիւն․ վերնոց
զանմահն եղանակս յամենայնում ի
կեանս․ ընդ քեզ օրհնեն զքո անապական
ըզան․ ․ ․ զօրութիւն․ Որ առաքելական
ըզխոյլ զաստուածայնոյ խնդութեան

որ փոխանակ զաւակութե պտղոյն անբե
ցեր մեզ խոստովանութեան կոչել ։ ըզքեզ
[illegible] խնդրելով ցուցանել ըզանսահմանութե
րութե անծանութե ղ․ Զաղխեցեր ըզդրունս
խաւարատութեն խաւարանեցեր ըզ զօրութե
մահու ըզքեզ ։
Անմահ անձնաւորութե քորս լուսաւորեցեր
մեղաւորեալքս պաշտեմ ըզքեզ ան շահեմ
յանկ խնամ ։ Սուրբ այսօր երկնաւորել
հաւատացելոց բարձրութե ․ զնմանեա
ունս մեղաւորեալս յայս ․ Բացեալ
դրունք հաւատոյ նորափայլ ․ ընդունել
զանձանց փեսային յառագաստ ․ բարձեալ
զմեղսութն քո եղաւրեալ
պաշտեմ ըզքեզ ան ։
ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՐՍՆԱՑՆ ԵՒ
Վասն անզգեստ աղջկան Թագաւո
րն փառաց քո անձնեքեան օրհնեմ զ
քեզ ։ Որ զանձն յանմահ համբերողներկա
ցնելով անմահութեն ի հօրն ․ Թագաւ
Որբոյք օրեա Թագաւորեալ պաշտօնեաներն

դասնի · յարութեամբ մերովկեաւ նոր ծագա · գա
գ Հզօր այսօր · ամենեցեր երկրածին արարածք
ըզքեզ յաւիտենական · Որ խաչեցար կամաւ
եղեր զմարմին եղկելի նախահարցն զմարմին
նոր ծնունդ խաչելոյդ անձամբ նորա · Որով
մահ կենդանեաց զպատարագ աւետեաց · յա
րութեան խաչելոյն աղաւնեաց զօրհնեցայ ·
դ Թագ հանդերձ Ո զօր ծնունդ անմահութեամբ ·
Որ խաչեցար հօրդ չարչարանաց յաւիտեան
ամենայն արարածք · առ · Որ հանգուցաւ
մեզ զօրութեան ըզգեցուցեալ զմարմին
եւ յարութեամբ · օրհն ·
ե Փառաւորեալ հօրն զօրութեան
ըստ · Որ խաչեցար · Որ զօրհնութեան
եղեալ յարութեան յաւէտ երգոցեալ · փառ
Որ յարութեամբ քո · Որ լուսաւոր
պետութիւն եղեալ զօրհնեցեալ ամենայն
երկնայինք · զաւրհնութիւն արարչին
ընդ երկրաւորացս · փառ · Է հայրակից
որդի անմահ աւետարանեալ · Որ ամենեցուն
յարութեան յարուցեալ մեռելոց · փառ ·

Որ ընդ առաքելականացն հրամանացդ երկրպագեալ Է
բերեց անձանց Թադէոսի: օրհնեալ ես Տէր
եպիսկոպոսաց յաւիտեանս: Որ նմանապէս ե
ցար յերկնից եկեալ ճառագայթն զնա
խառնակեցեր ձայնիւն օր: Որ նորա
ոտս խնկեցին զորեղ կենդանեաւն կենդանի
նման քո առաքեալ օր: Գոհացեալ Գ
ընդ առաքելոց, օրհնեալ է առաքելոց
յաւիտեանս: Գոհացեալ ընդ առաքելոց.
Ընդ առաքեալն երանեան փառաց
ընդ քո առաքելական երջանկաց
ընդ նոյն առաքելոց օրհնեալ: Ընդ յոյժ երանելի
օրհնեցաւ: Որ յայտ փառաց
առ աստուածային. և զբարեբանութիւն
երկնից. ընդ նոյն առաքել:
Եկայք ընդ մեզ քեզ ներդաշնակեալ Ը
նախահայր մեծ հայրապետաց լուսաւորչին
այս. եւ օրհնութեան անդ գոլ ընկեր:
Հոգւոյ սրբոյ ընդ առաքելական. զերկին
եւ զերկրաւոր բարեբեր ընդ առաքելական
փառաւորեալ ի հաւատոց ձայն: Եկայք

յաւուր յարեաւ [illegible] ի յերկնից [illegible]
համբարձմամբ ընդաջմէ հօր նստաւ ։
փառաւորեալդ ի հրեշտակաց եւ երկրա-
[illegible] [illegible] [illegible] ։

[illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] փառք
մեծաւ յարեաւ ։

Ո[illegible] յաթոռ
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ալ՟։

Ո՜վ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ալ՟ [illegible]։ Ո՜վ [illegible] [illegible]

համբարձման [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] Ո [illegible] [illegible]։ ղ

Որ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։

Որ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]։ Որ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։

Հոգին [illegible] [illegible] [illegible] ա

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]։

Ո՜վ Հոգին, երեւեալ ընդ [illegible] զար

[illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Լոյսն [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։

համբարձեալ [illegible] [illegible] ի

[illegible]։

Է Յ որժամ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] խոցեցար օր։
Թաղեցար ի [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ը Գ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Որ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։
Թ Ն [illegible] [illegible] հօր [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։
Ս [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]։

Կենդանատուութե(ան) այգեաց կապարգելաւորու
թեան տնօրէնութե(ան) որոյ յարութեամբ խնկեալ եղ(եւ)։
Ո իւղաբերիցն քաղցրաձայնս երկրպագութեամբ.
համագոյակիցն ծննդեանն տիրամայր եհարց
աւետեաց մարմնովն յարութեանց որ խորհ
իմաստուն․ Հոգեւորական եղեւ այժմ․ անձ
րնեցաք յայտնութեան նորա երկրպագութե
ամբ զանախանձաբեր ծննդամբն․ եկեղեցի
աւ[illegible] ի նորոգեալ ի փառս․ Որ չարչա
ցար մարդկութեամբ այժմ․ այլ եւ խաչեցար
բերելով [illegible] յանձն առեալ զե
րեք օրեան․ նորոգեալ [illegible] նորոգեցեր
զաշխարհս։

Մ[illegible] իմաստուն զտէր աստուածոյ զաւետեաց
[illegible] մարգարէք երգեն նմանաւ
նոր [illegible] պայծառացուցեր
[illegible] ի հայր [illegible]։ ♦
Կենդանատուութե(ան) [illegible] նորոգեա
հարեր [illegible] խաչեցեր կեն
սաւէտ [illegible]․ [illegible] փառս
[illegible]․ [illegible] ․ [illegible]

րամարդեալ ընկալեալ հայրն. եւ զի մանաւանդ
ինքն ընկալաւ ըստ խոստմանն զի դա մարդ է
մանն. նախամայրականն արբեցաւ ըստ օրինաց ըստ այս
Է ոչ եղեւ. ապաշխարեցեր այր. Ըղձար օրհ-
նեցէք. բարձր արարէք զեզ ըղձմանն յան-
ի մարմնոյ. Ամենայն որդի. եւ նախաչէն
բանականի. մարմնաւոր մարդկային ըստ ի
գործեցելամբ. ամենայն զօրութեամբ օրհնեսցէ. բա-
Ըստ եւ եղանակէ. կա. յօժարեցան զատ
ուն. մէջ յայն յաւէտ պատմեցին աղա
կենդանացն եւ սէր յարութեան ամենայն
Ըստ ամենայն ինքնակամ. այլ արարեալ
հաւատոյ մարմնոյն. որպէս զհետ
մարմնական այսոր մարմնականութեան
նորա պր.
Ը Եւ ի փրկութեան Աստուածոր ան-
մանց երեւեալ մարմնեցեր փրկեաց ա-
խարհի որդ. եւ ասէ. Խնդրել համբե-
րեցեր անձ մարմնաւոր կեանս երկնա-
ւորն յանձնառեալ զերկիր օրէն որ
Եղանակեալ յարեաւ ի չարչարանաց որպէս

տի․ զի ... և զմեղաւք ըզմեռեալսըն
Օ նորոգեաց նեն․․․ց ցյ։
յարութեամբ ամե որդւոյն հրեշտակակ
պետքն այսօր աւետեր կանանցն առաքեալ
յարուցեալն զոր ... ըն իջեալ ... նեն․
Ընթացեալ կանանցըն խնդութ ...
մեծին աշակերտացն առաքելոյ․ Վասն որ
սեմք ըստ հրեշտակին զոր ... ղա
րութեան քո ... ըզմեռ ... զի
ձեռ ... մաշու․ Կանոնին մեծի
համբարձմանն տն
մերոյ Յի Քի։

ՀԱՄԲԱՐՁԱՒ

տէրըն մեր յերկինս․ առաքելովքն աշա
կերտաւ ծցն․ նորա աւրհնեք երաշխաւորի
երկնային ... մինչև զգեստ ...
զարութեամբ հրաշանաց․ Մխիթարեսցէ մե
առաքելովքն մեր ... ծնն․
Սխալեան նորոտեսն իւր մեղնաւոր ... ան

նախն ուռնէին զաւրատեան մեծզօրութեան :
Յանկարծակի եհաս խնամութեան լուսոյ
փառաց ծ մր. եկեալ բնակեցաւ ի մբ
առաքելոց ..լան. մինչդեռ նորա էին
ի մբ վերնատանն :
Համբարձման տեառն մերոյ այսաւր ընդ
ամպս երկնի ծգ. նաւաբերեցին երկիր
պայծառ ամբարձման երասանատէ ..ձմի
աշխարհնորմե վերստացելեն զաղաւնամբ :
Միածնեալ կենդանութեան բեղմնաւոր զօրացք բաց
բացմանութեան հրեղինաց ծգ. որք աղաւաղ
կենդանի նոյն ..ն. մեծաւ եկեալ ի յա
նմանութեան. Նշանակեալ ընդ ալեաց ծնողին
կամօք եւ ընդ առաքելոցն պարգեւ ծա
մեծութեան ... հոգին զօրութեան ..կ.
աշխարհ ... զմեծ զորութեամբ :
Օրհնեցէք զարարիչն ... տէր ամենայն
որպէս ...ցեալ ընդ մեզ յերկինս. այսօր հաւատ
բարձեալ փառաւք յերկինս առ հայր հաւ
եղև ... աշակերտաց ... համբարձ
Խնդացեալ վերինքն ընդ ...

հարցաքննեալքն զԱխայեայս. ողջունել
մեծաւ յերկրէ արհիապետութեան օրհ:
Երգեսցուք հրեշտակաց ընդ դասս բնութեան ան-
մարմնոց աստուածայինս դասակարգեալսն ...
համբառնալեր ի շնորհս ընդ դասակարգեալսն ի վերա
մտաց ամենայն օրհ: Ընծայեցէք ե... է
բարձրացուցեալք ընդ նմայ յանիմանութեան: Որ եւ
խնամողն եղանելոց զիշխանութեանց օրհ:
Որ եւ յանմարմին ընդ դասակարգեալս աներեւութից
առհասարակ եկեղեցւոյս օրհ: Որ ընդ լուսաւորչին աղ
մէ հօր չարչարանաց ...
Ո
րոյ լուսաւորութեամբ ... համբառնալ ը
հա. ... երկրի ... ամ
մա. այսօր համբառնալ ... յերկինս
ընդ ... մեծամեծ ...
Որ եւ բարձրագոյն քահանայութեան ...
... հրեշտակաց: այսօր հ:
Որ եւ ... լուսաւորութեան ...
... ընդ մեծ ... այսօր:
Լ
նորհեալք երկնից ... թ
անձնաւոր ... ընդ ...

սրբեալ ամենեքեան· ով է սա թագաւոր փառաց։
Այլ է՝ մարմնացեալն բանն ած որ ի խոնարհս
ընդ մերս բնութեան· եւ երեւեցաւ փառօք
զայն յերկինս որ հրեշտակք զօրութեան երգեն·
Այլ է՝ որ երգեցեալ ամենեքեան յաւէտ եւ
բնութեանց ընդ հրեշտակս· եւ համբարձեալ փառ
օք գնայր առ հայր կարող ինքնակալն։
Որ համբարձաւ այսօր անձամբն իւր
խոնարհեալ ի յերկնից ի հայր· այլ
սատանայ ... վեհ հրեշտակական
զօրութեանց որ հրամայէր ... համ
բարձէ ... երկնաւոր ընդ զօրութեանց
իւր· նա է թագաւոր փառաց·
Տէրն զօրութեանց երկնաւորացն եւ առ
կայ ... յաւիտեան· յաղթութեամբ
... ամենայն թագաւոր փառաց է
եւ մարմնով խոնարհեալ զօրութեամբ·
համ։ Եղանական է իւր վերնականն այսօր
ընդ հրաշալի ... յաւիտեան· երգեն
երգով ի ամենայն աշխարհի թագաւոր
փառաց փրկիչ աշխարհի նա է։

աշգին մարդ եղան համբերող:
Որք ամենակալեց եղար նշանաւորէ
մարգարէ ո՛վ տէր ամենասուրբոյ պսակաւոր
բեան ըզդէմ. ... զ կերպարանակից լի
նել քեզ փառ. մնաց Թագաւոր. քեզ ...
երգեցուցեն եկեղեցեաց որդւոցդ. ... հո
գէ ... Զ հեծ մարդոյն խաչեալեցն քեզ
աստուածոր նաւակատեցին մեղաւ. ... ըն ...
Թագաւոր. աղաչանեցեր ըզդէմ. ... զ կենա
րար փառաւորեն որում մաճար եշխեմքար
եանքո աղաչեցի. ... ըզ տէ ... էա. քե:
նմանն զգեստաւորէ ըստ քո ամենայն մարդ
կոխեցող հաստատեցեր ըզմեզ մարմ
նո. ... կարապետն պատուական գ...
... ո ամենայն ըզդամենայն ... ...
իմաստ և համբարձման լուսաւոր ...
ակոյ. յայտնեցաւ թշնամեաց նախատ
... որք հրաշագործ համբարձեալն էր
... որդի ... զքո յե ... ...
... ... ըզ ...
... ... քե ...

Ե [illegible] միածնին որդւոյդ յերկ-
նից [illegible]
[illegible] կուսէն [illegible] ծնունդ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Զ [illegible] Ալէլ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Է [illegible]

ակր։ Որ էիցս էակն փառաւորեալ ընդ հօր
եւ արարչակից հոգւոյն խոնարհեցար իմեր
ըս մեծութեամբ մարմնով. ընդ. Որ զփառաւո
րեան առաքելոցն զառնանէ լերանցն. Հայցեմք
ցուցեր ընծայեցեալ զառաքելեան ընդ քեզ տէր.
ապականին.   Սեղբ առաջ էակ.
Առաւօտեան մեծամեծին յարութիւնք։ ա
Որ եկեալ հօր եկեղեցւոյն եղեռնապարտ
թելին պատարագեալ պատճառ. փառս.
Ըստ անմահ թագաւոր հաստատեալ եղե
ւոնս կայսերաց զեղխանացն մեղանաւոր.
զանձնագրեալոյն յանդիման կենդանիս
ծնող եկեղեցւ անմահ ; փառս.
Առաւօտեան զանձնագրութիւն անձ հաւ հօր
ցրմեմ։ Որ յանդրանիկն բանական եղեալ
առաքելոց կենդանագրութիւն եղբօր կու
սեն անձ. Որ չարչարանօք մարմնով
զհաւատովք եղբարք ընդ մեղաւորս եւս
չարչարեալ անձ հա. Ընդ որ անձնեալ եւր
Ձրապարտէք ընդ յաւ խաւարեալ. Որ եւս
ցեն բանական քաղցրաճաշ կենդանւոյ եւ ընդ

նախատեսչին իմաստութեանն մարդոյ ա
ղաւթեցայց բարձր։ Որ ծագեցեալ մարմին կրա
ւորական. եւ հրեշտակաց մշտընջենա
ւորականաց հաւասարակցեալ է։ Որ սուրբ
ըն հրեշտակաց ըստ պատշաճապատուն զարդու
թեանց այց կենդանութեամբ խաղաղեա հզ
ըն փառաւորեցայց բարձր։
ը — Լ Նմանապէս կուսին անարատ կենդանի
կանդամեալ է։ անաւ ծ. և սրբեցելոց որ
մշտընջենաւ հօր որդւոյն եւ բա նի եւ
եղաւոր մա ած. հոգւոյ. զգանաւորեալ ցոյց
նորին իշխ եղա դ. որդի սատանայ
որ ո ա րմեա։ Որ սուրբ եզար եւ յօ
րէ կենդանացար անմարմնական. ի սրբ
սրբ ի կուսեն հաճեցար ըղձման եւ ա
ր ենն ի յանձն ա ած զանող փոխա
նակ զաստուածութե ընդուն անմարմին։
որդի ա։ Որ իբր եղեցար եւ սարեն յա
ղագս մեր ա յ յանցանաց. փրկեն է
բնութեան անձնար զգալի մեր և
յեն զառաքեալս ողորմաց ազգեր

կենդանատուական խաչափրկեցուցէ․ Գ․ որ․
Որ ընդ մեռեալս համարեցար զԹագաւորն
ընկեցեր․ բովանդակեցեր․ Ծ․ Մա․ յաւիտենից
յարուցեալ յերկրորդ օր առ․ հաւ․ օր․ հրեշ
տակացն աւետարանաւ Ծ մեծ քարոզ
զեղար յաշակերտեան կանանց նոցա․ որ
Օ անմահական յարութեամբ ընդ հրա․ Ծ հա
ցեալ հրեշտակին զոչեաց առ կան
այսն ասելով․ յարուցեալ է որ յէն եղե
ընկղմանեն․ Որ եւ ընդ հօր զա
․․ Ծ հաւատք յարութիւն եղերեզմանեն․
աշխարհատեսեան կանանց խաչնորութեան է
քարոզեն․ Յարեաւ որ խաղաղութեան
ըզ զօրութիւն ընդդիմութեանց խորտակեաց
եզրակիցեան երեւմն կողմեաց քաջաց
Թ չեն յարութեան եղող
ագամոր քրիստոսի․ եկեղեց հօրն
նոցայն որդւոցն մարմնոյն եղել
եւ լուսաւոր փառաւորելով է
Ք փառք․ Որհնութեամբ մաղթանք
զհնգինց մեռուցեալ խաւարականն յարու

Թէ՛րդ. քո նորոգեցեր զաշխարհս Թա-
Մի կենդանարարն յարուցեալ ըստ-
սատարեցեր մեզ հեղելոցս. և ընդ
քեզ ընդ հրեշտակս ասեմք. Թագ.

Կանոնն երկրորդ
Ծաղկազարդին.

Մեծահրաշ այս խորհուրդ ան-
անզգալի աստուածահասանեալ. զոր
հոգւոց ընտանեաց կոչնականաց խորհ-
րդեալ. կենդանութիւն այսօր խոնարհ
ունի որ ի յերկինս. Բանն իւր ընդ մե-
րոյն երկնաւորին նոյն յերկիր. ըստ
որում երկնայնոցն սերովբէին գովաբան-
եալ. ի հրեշտակացն սկզբանէն մինչև
յանթիւսն կառավարեալ. Իսկ ի չորքոտա-
ընթացն պաշտպանն եղև յամաւոր
չէն. Իբրև փառաւորեալ ուրախու-
թեան աւանդեցուցանէ զորչափ ձևն
նէ անեղև կայսր մարմնով հրեշտակն.
Երգ աւետեաց այս խորհրդոյ երրորդութեան
քահանայութեան. հրեշտակաց ևս մարդկան

աշխատարակ կատարեան· եկեղեցւոյ տանէ
րեց խաչնանին յարմարութ ունէի· Եւ զեղ
հաւատեալ նմանանանեալ եկեղեցապետին զաւա
կին· Եւ զհոգին մոյնչեալ եկեղեցւոյն ան
տանկին· Հրամայէ հայրապետին ուղղա
ւոյն խաչնանին· Վարդապետ նաև հայոց
աղբեան ընդդիմութն· եւ զերեցունք անձնութի
հաւատացեալոց փրկութեան· մինչ ապա ընդ
խաչուն կատարածեանց զխաղաղութեան·
[Ս]որ յորդորեցն ննջեցեալ եկեղեցւոյս
եկեղեցւոյն· բանիւք մեծանալ խնդրեաց
ըստ նմանութեան յանդգնաց· միաբանել
ըղձանք աստուածայինն խորհրդեան·
Այսօր զեկեղեցին հանդիսից խնդանալեաց և
ըզզուարճանաց· ուրախացուցին խաղաղութեան
զանձկեւոյն խաղաղութեան· ամենայն որդեք
մարդկան կանգնեալ եկեղեցի աստուածու
թեան· Որ հանդերձեալ էին խորհրդոյ հաց
ցուն յայտնեաց տեսանողաց· Եկեալ
կատարեաց հայրապետին աստուածային· որ
Որ իշխանութն եկեղեցւոյ տնօրէնութեան մեծ

խորհրդոյն· մաքրեցելոցն ուխտենիդ վասորդ
աւագյր մեր հաւատարմաւ, որ· Յորդանան
ու մաքրագործեցեր եհեղացեալն ըզդերինսն·
բարեբանելով մանկունս եւ մեք պայծառեալս
յերկրէ· կազմեցաւ հանդերձեալ խորհրդոց
խոց ըղձանաց կոչեն· Ուստի լուսեղէն
բնութեան զարդ ճառագայթ պատարագականին·
եւ զգեստուն անձնաւորեալ եղբայրեն որ
եւ ձեր զմեզ· յորմէ աշակերտ նշանի եղեւ
կեցցու մտաւորն նորա·
Է Այսօր արարիչն արարած ծնեալ որ
նորահրաշ արարչութեամբ զարդարեցեր զե
կեղեցի ընդ երկ բարեբանութեամբ անձին հարսն·
Այսօր կենդանին յայտնեաւ· ծնեալ որդի
մեռոցն մեռեալն բնութիւն բարձրացուցեր փա
ռօք յերկինս ըզ· Այսօր որդեգրութեամբ
րեալքս ընդ յանցանս ծնողացն· զերրորդ
բանդագուշութեան ընդ երկիր յանթառամ հարսանց
Ը գոցեր ըզ· Ընդ որ աշխարհ է· ... բարձր
արարչին ընդունայնութեան· Ծնողական հէ
Թանձրութեամբ որք ընդ հրեշտակօք բարձրացիք·

որով զմահամաւ փառաւն ընկալայք այսօր:
Եւ մշտամնայք կապաշտօնեայք որք ընդ քրովբէ
ական զուարթնայք. ընդ սպասաւորն համանմանեալ
որ զանսեցոյցն այրհն եզ:

Ի Տ աշխին մայրենաւոյ արբեզակարն
արդարանալով արբեցաք որբեաւորն Է
աշխարհին ծաղկեցեր ըղձայլն զերագունից:
արժանաւորս ըղձ քեզ բարեխօսեալ մեծացեալ
ցանեալք. Ամս լինին լուսաւոր անկաշառ
նաւն խոստովանեալ: որոց ցուցանեն եկեղեցին
մարեան քաղցութես ցողէր. օր. Աերովբէ զո
ղողէն և մարմնաւոր քերովբէ. որոց անոնցեն
հնոց ունեց յորդորեալ քանի կոչեցեր. օրհ:

Ս ըբանքն բանդ հօր գոյացուցեր զե
մանուածոյ երկայնամտն փառաց բարեկենդանի
փառաւորեցաւ. որոլ մարմնաւորաց
էակերպ բանաւորաց. Սրանչեաց պայծ
ռեալ քեզ զատաշխարհին լուսով. Երկակերպ
նոցա որբասեաց քանդելով. որոլ:
Նովկեալք վերահասուցեալ անեղծամարմ
ղնորհէ. Ծովանամիեղք նոյնք զեղխսեալ բան

զարթնանն · որոց · վասն որոյ եւ մեք հաւ
ատացելոցս ի քեզ ընդ նմանս օրհնեմք զքեզ ու
ժէ զՀայր ամենակալ ընդ փրկութեանն · փառք
եւ ազգ յանմահական յարութեանդ քրիստոսի։
Աշխարհայինքն աստուածեղէն համբերութեամբ
սիրով ըմբռնեալ · եւ զգեստաւորեցեալք եւ լոյս
Մեծասին աւրհնեցեր · բարեխօսն երկրպագութ
համբերութեամբ ձեռնտուութեամբ · Անուանիցն
Հայրն նշխարքէք հրաշափառն · ինչպէս առ
Հայրն երկնայինս աւետեաց եւ ազգ · բայց
զքեզ ամենասուրբ երրորդութիւն եւ հօրն
կոյս զիմաստութեամբ · պսակեսցէ բարեխօսեալ
երաշխաւորութեանն եւ որդւոյ · բայց
Լոյս եւ նշխարքն փրկութեան եւ աւետարան
եւ յարութեան · անուան հօր եւ որդւոյ
եւ փառաւորեալ եւ ազգին · ընդ նմանս համբ
ձայնակից եղեալք եւ մեք զքեզ
ու երգեսցուք ու
ըստ ձայնին քաղցր ձայն ...
լոյսն երկնային · փառք
ըստ զգեստն ամենայն ի Հայր

ընդ քեզ աշխէհ արարած հարցանելոց:
Որք զբազմացեալ նեղութիւնս ընդ քո ցա-
ցերգողաց երկնաւորաց. տառապեալ
զբազմաւորացն խնայես ընդ: Որք զբազմա-
զանձ մխիթարութեան քաղցրացեալ առաւօտ
զշնորհաբանութիւն. Թագաւորեալ խաւարաբերին զն
զմեղս բարձեալ զերկինս. ընդ: Լուսաւորե- Է
ցեք բարձր անուանեալ ընդ յանախուն եսան:
Բանն անճառական խոնարհեալ ի հողեղէն
զօրացն. հանդերձեալ շառաչափանց
զանձնեալ խնամածն ան քար. Երկնէ
երկրեղինաց առաքելոց նորանորեալ:
յարուցեալ յերր. որդւոյ ձայնացեալ
աշխարհաց քար: Իսկ հրեշտակապետն
երկնաւոր երկրեղինացն կենսատուին. ան
անճառ պատմելով որ յարեաւ խնամ
ընդ քար:
Յարեար երևեցար առաքելոցն նախ Ը
հրեշտակ որդեակ: Քեզ քրիստոս ան
մահէ. երկիր պաղատանք եզ յարուն
ընդ փառաւորեալ. փառք փրկողին

ամենածնողին անմահին· փրկեաց զժողովուրդ
զերծքն զոր ընտրեացն պատուիրանաւն ա
ընծայեցին քրիստոսի երգ:
Յորժամ եկին իւղաբերքն ի գերեզմանն· տես-
անէին կանանցն· կերեւին ընդ քնարականն իմաց-
եալ զաւետաւորչական մարմնոյն: Յայնժամ
հրեշտակն աւետարանէր յա(րութիւն) քրիստոսի
պատմեցէք առաքելոցն ըստ յարութեան
ընդ: Իւղաբերք զարթուցելոյն փառաց
զին տեսանելեանն պա(տմեցին) ... առաքելոց
տուօղըն զաշակերտն տեսանելի:
Այսօր ցնծան երկինք եւ երկիր յա-
րութեամբ քրիստոսի մերոյ· հանգստեան մերոյ:
Այսօր նորոգեցաւ տիեզերական յարու-
թեամբ: Այսօր հրեշտակապետքն աւե-
տարանեն զյարութիւնն քրիստոսի մերոյ: Ըզոր
աշխարհ բարձր արարիչ ընդ նայելովն եւ:
Որ չարաչարեցար խաչին փրկեցեր զմեզ
եղեր· եւ հեղելով արեանն քոյ զմեր
... մեղ ... քո: Որ ...
... զոր ... ...

րութեան նորա զ յարութիւն մեր պար
գեւեաց մեզ։

Որ զկենդանարար [illegible] ը
ազգի մարդկան։ յանձն առեալ [illegible]
եւ կենդանի հօր [illegible] կամաւն իւրով։ [illegible]
[illegible] յանձն առեալ։
համբերութեամբ չարչարանաց [illegible]
[illegible] հօր [illegible]
[illegible]։ Եւ յետ [illegible] յարութեան
[illegible]
[illegible] փառաւորեցաւ
[illegible] հայր։

Ըստ [illegible] թ
[illegible]
[illegible]
[illegible]։ Եւ յորժամ [illegible]
[illegible]
այսօր [illegible]
[illegible]։ Է Ձ։ Եւ յորժամ
[illegible]։ այսօր [illegible]
[illegible]։ [illegible]

[illegible] կատարեաց [illegible] · [illegible]
[illegible] ի հօրէ ։
Զ Փառաւորեալ [illegible] ։
[illegible] ։ Որ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ փառք ։ Որ ի յերկինս [illegible]
[illegible]
Է որ յաւիտենից · փառք ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible] փառք [illegible]
[illegible] ։ Որ [illegible] հօր [illegible]
[illegible] ։ Որ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ Որ [illegible]
[illegible]
Որ [illegible]
[illegible] յարեաւ [illegible]
Ը [illegible]
Որ [illegible]
[illegible]
Որ [illegible]

ի հայրէ ուղարկեցար որհ: Որ ի գերեզ
մանի եդեալ Թագաւոր ամենայն. եւ յեր
րորդ աւուր յարեար որհ: Որ ի յերկինս
ըն համբարձար ամենակալդ որհ. Եւ ընդ
աջմէ Հօր նստար որհ:
Ըզ հրեշտակացըն դասքն. յերկնից իջեալ ու
եալ զմիածնին խաչեալ որդին քո:
Զբեւեռն ... ձեռին. ցըն ծագեր երկնաւորք
եւ զնա թաղեցին ... մեր:
Եւ յետ ... յարեաւ. ... պաշտ
եցոյց ... պատարագ ... :
Որ յաւուր մեծ ... ի յերկ Հ
րն ... :
... Հայր ...
... Հօր ...
եւ ... զՀոգի
... : Գ
...
... յա
... : Զ յարուցեալն ... եւ

զկենդանածին յանարատենից · մր · Որոգայթ
մեղաց զխորհուրդս փշրեսցես եղծանելով
հանուր կորուսեալ ի կենաց · մր · Որ զմեռեալ
ըն նորոգեալ յարեան · նորոգեա փառաւորեալ
եկեղեցի առաքելական · մր :
Ը Զեռ յերկնից մտածեն ամենեքեան
ի հօրէ հովանացեալ մեզ զորս լն
քանզի որդի մարմնացար կուսէն · Էական
հարանցն չարչարանացն լուծի հ ձեռք որ
զերկինս արարեր և ամենայն իմաստնեն :
ամենեքեան զանձինս փրկիչ ըզք
մտաւոր յանձնառեալ ս կենդանատու
մեր եղից :
Թ ըզ հրաշս քո որք յարութեանն քո
տեսեալ · Զայնպիսի զաշակերտսն
զկանանց լուսաւորեաց ամենայն · Զի
խոնարհեցո ըզկենդանատուն ընդ մեռեալս · ընդ
ամենայն յարեան :
Ժ Նորոգեցեր զբնութիւն որ յանձնառեալ յա
Թովմասի քս զմեզ անարատ իմաստնեն
վասն առաքելոց քոց փրկութեան ամենայն

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Գ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Դ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

կի․․ Քէ․ տէր յերկինս համբարձար

առաւ․ Ծ․ բա․ ․․ ․․ ․․:

ա Փառք յարութեան քո ․․ տէր: Իսկ
չէր ի յանձն առեալ զոր ծ․․թաց երկրպագ
ծանուցանել զանձն եւ եւս յարուցեր զհա
ստատեցելոյն երեկ որք առաքելեալք են
անեղծ․ փառք: Ձեռնարկք պատուեցան
խաչելութեամբ քո տէր եկեղեցւոյ քո
ցան․ զօրութ զարդարեցան եկեղեցեաց

բ Որ յարուցեալ առաքելոց հետ
արուցեալ էր եկեղեցականքն ա
ւետարանեաց փառաւորեալ․ պատուեցա
․․․ կէ․ ․․ եւ․ եկեղեցի սուրբ ․․․
․․․ երկնից քահանայք ․․․ պա
տուին: Եւ հոգեւորական երկրպագեցին
զքեզ մարմնով ․․․․ հրեշտակք ․․․ ․․
․․․ ․․ ․․․․ գովեսցեն փառաւորեալ
յերկինս ․․ զքեզ մարմնով: Իսկ եկեղեց
ւոյ կանանց հրեշտակք ․․ մարմնով ․․․
երկրպագեն հրեշտակք ․․․ ․․ եւ ․․․ յար
եւս ․․․․ ․․ ․․ երկնաւոր յաղթութեանց:

Ո՛ր այս հեղանակերպ յաւիտենականութեան երկնից Է
հօրն յէութենէ. խոնարհեցար յերկնից իջեալ
ըղձ մերոյ փրկութեան ըղձեղ բարերարութեամբ
սրբոց հարցդ։ Ո՛վ ամենակալ [illegible] բնութեան հ
ունելով ըղձեղս յարգելու հայրս փառաւորեալ
քո։ եւ յորդայն [illegible] մկրտեալ ի
հաւասարն [illegible] փառաւորեալ ըղձ։
Ո՛վ երբորդ ամենայն երկնից եւ երկրաւորաց հօր
[illegible]. եւ [illegible] երգեցաւ զքեզ
բազում [illegible] բարձրութեան փառաց
մեր. ըղձ։ Ա՛ռ աղեկէք բարձրացուցէք Զ
ըղձ [illegible]։ Ս[ուրբ] ամենաբարձրեալ օրհ
նութեամբ երկնից երգէ [illegible] ի [illegible]
[illegible] փառաց. բա։ Տ[է]ր [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] զամենայն [illegible] է։
Ո՛ր [illegible] յերկնից [illegible] Ը
ցանք. [illegible] ըղձ [illegible] օրհնեա եւ ի
[illegible] փրկեա [illegible] [illegible] [illegible]։
Ո՛վ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] է ըղձ

մեղօք· զանձնեալս մեղսիւք թագաւորեա ողորմ·
Որ զգաստացուցեր մարդն չոր լուծեր զձեռս
խաւարեալ մտօք· զդաւանապարտսն [illegible]
մեղօք· զՀոգին իմ նորոգեա ողորմ·
Փ
առաջք քո ամենազօր յարութեան:
ամենազօր յարութեան երկրպագեմք
քերովբէքն ընդ թեւովքն սերովբէ
քըն չորեքկերպեան հրեղէն [illegible]
սեղան· փա· Որ յաւուր [illegible]
[illegible] նմանութեան [illegible]·
ընդ հրեշտակն մարգարէն [illegible]
[illegible] գոչէր ասելով· փա:
Որ յաւուր արձակեցար ի կապանաց [illegible]
չորս· [illegible] նորոգման [illegible]
[illegible] կենացն [illegible]· փա:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

186

գերեզմանն· և մնմք· Հաստատուցեալ պահպա
պանացն երկիւղալից զմեռեալսն էին· այլ քո
բանդ հրեշտակապետին որ զգուշեր զա
կանայսն· ո՛ւ· Ընծայեցեալ պետութեամբ
ե՛ւ յուղճանակեաւ իւք գերեզմանն· և մնմք
չանդրկայեան վարշամակին եւք կերպարանացն·
այլ քո բանդ հրեշտակապետին որ զգուշեր
զկանայսն· ո՛ւ·

Ուրախանալի յաղթող զօրութեան· ձ՛ղ
Թագաւորեան եկն երկրի զքո մանն ա՛ւ
նուաճեալք ընդ քեզ· Ուրախակցութե
ընդ հօր վերջումն անմահից· նկատեցան
հեան մարմին ընդ բերդեր փառաց Թագաւ
որ· ա՛ւ· Որկորոշապէս ընդմահ
կոխեցեր· Նկարեցեան լուսաւորեցեր
մեզ զենլեցեր· անմահ էութի ա՛ւ կւհ·

Կանոնն Ղեւոնդեանց Կրօ
նէին ապաշխարութ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ամէն խրախոյս [illegible] ձայն · Երանամարտութե [illegible]
ոյ փայլման հրաշագործեալց [illegible]

Հաւե ․․ Տէր ․ [illegible]
վերնայնոց ․ [illegible]
անքննելի ․ որ քննէ [illegible]
ծոց ․ դու ․ [illegible]
[illegible]
[illegible] համբարձման ․ Օրհ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ս[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

188

Ի ողորմութեամբ անպարտելի հզօրութ ՃԻ ՀԷ
եան քո նշանաւ սրբ խաչիդ յաղթեցաք հ. Ողորմեա
.. Տէր Փառք ... Հաղթող զօր հզօրութեան
է տէրն: Որ եկն յերկնից այսօր երեւեալ
զնշան յաղթութեան ձեռամբ ... սրբոցն.
Ողորմեա: Որ խորհրդոյ փրկական ... նա.
այսօր յաղթութեան յաղթութեան ծանո
Օ ցոյց ամենայն ազգաց ... Ողորմեա: ԱԾ Հ
Հզօրին ընդդիմակացն սուրբ եղեւ ...
մեղքս յաղթութեան զաղաւաղեան հանդերձ
ընդ խաչին հրեշտակք ... օրհնեն Տէր
փառաւորեալ: Զերկնային յարութիւն աստուածային
... զամենայն սուրբ ...
զօր ... օրհն: Այսօր
զեղեալ ... ...
զհզօրութիւնս ... ... օրհն:
Ընդ ... օրհնեն: Տէր ... Գ
... ...
Զերանելին ի Հօրէ ... ...
... օրհնեն: Տէր: Զերեւելին այսօր
... հրեշտակք ... ...

բումթէ այլ հոյնէ ։

ա [Ա]յսօր ըստ մարմնոյ ծննդեան քո ցընծաց|ցէ [illegible] ընդ զօրութեան հոգւոյն սրբ|ոյ ։ մեծագործութեանն գերահրաշն համ|բարձ ։ Այսօր ցնծան առաքեալքն ։ զարդարած բեմ [illegible] իմաստութեան հոգւոյն սրբոյ մեծա ։ Այսօր ընդունարանաց|ան առած բանդ ։ ծածկեալ բնութեամբ զօրութեան հոգւոյն սրբոյ ։ մե ։

բ [Բ]յամենայնի եւ ամ թագաւորութեանն հրաշալի իմաստութեան հոգւոյն որ սրբ|եաց ։ Սուրբ մանկունս զօրութեամբ տնօրի|նութեան առաքելոցն իմաստ բնականն սբ հոգի ։ որ ։ Որով բաժանեալ եղանակս թե ։ անհասանելի լեզուս բաժանեալ հան|դերձ յառաքելոցն սբ հոգի որ ։

գ [Գ]ործովք եկեղեցւոյն կարգաւորեալ այսօր իմաստութեան յառաքելոցն սբ հոգի օրհնեալ է մեծարեալ ։ Որ սրբեալ իմաստ մեծագործ այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանդերձ

տարեալքն, ընդ հոգւոյն օրհ: Որ խնամակալն
տեսչութեամբ զբողբոջանողացն· այսօր եկեղ
ի հաստատութե զեկեղեցի քո ընդ հոգւոյն· օրհ:
Սուրբեալքն ընտրելոց մեծամեծացն իշխ· տր
ալսաւեա է մեծայեն ամենեցուն հօր
շառաւիղ խնամատարեալն· Ընդ հոգւոյն երկ
եալ սրբոցն լուսոյ յիշատակութեամբ սրբոց
ապրեալքն հա· Որք անուանն ընդ հօրն
կենդանի· երկնաւորեալ արքային տես
զերագ որք արքային ըն կենդանականն·
Սուրբ զաւրաւորն իմ աստուած մեր ըստ բծ
յաւիտենականն անվախճանաբար իմ աստուած ծշ
մեր տեսանելեաց սրբոց զեն այսաւր իմ տրմ
կոչն· Ըզ· սաղմոս հովուեալ երկնաւոր
քերովբէն լուսոյ բարձրեալ ըզգեստու
օրհնեալ ... երկնից պարզ ...
Սուրբ յանձեռակերտն խորհրդոյ իմ աստուած է
նորոգեաց երկնաւորքն ամենեքեան
իմ աստուած բարձրեալ որ հոգին
այսաւր հզօր բարձրեալ ... ... զօր
քահանայն հոգւոյն անձեալ զանազան մարմնոյն

բաժանականացն պետական հրամանաց ընդ
Մերձեցեալ Քրիստոսի, Մարիամ [illegible] գրոց
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Մարիամ [illegible] [illegible] Հօր [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible]. Քրիստոս [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] օրհ.

Աղաւթքն Երջանկայիշատակ[illegible].
[illegible] Ներսիսի Հայրապետին

Հոգի անեղ կենդանարար. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] եւ
[illegible] Քրիստոս. [illegible] [illegible] եւ
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ան իմաստութեանց· անճառելի ընծայաբերութեամբ
քարոզ բանին քում զհրաշագործս· ամէն·

Ա ստուածածին հաւասարեալ անեղանելի
տաճարին հրեշտակաց· երկնային իմաստու-
թեան հոգին սրբոյն երկնատեսն· որով
քեզ մեծարեցաք սուրբ հոգին միշտ մաքրե-
ցաք· մաքրեա խնդրեմ ընդ քեզ մեծացեալ նոյն
գեղով ընդ լուսոյ փառաց· ընդ այնմ միշտ
բար ձայնել զամենայն իշխանութեան· ընդ
արդարութեան ներկայ մեզ անարատ
աստուածածին· բարեխօսեա առ հայ-
րն անսկզբն ամենայն մարդկան· Մ
Անուն իմոյ զանազան առաքելոց յերկրին
զանազանեն երկրի յօրինեալ· զենիցին եւ
զեր չարեաց եւս մեծ անձին քո
անեղ· զոր սուրբ խաչ եւ զանազանեալ
եւ ամեն յաւիտեանս անքննելի քահանայապետաց· մա·

Ո րմն խնամողաց եւ յարմարեն ի անձ
ամ հոգին ճշմարիտ· ամենայն քահանայից ամս·
բերեմ ի բարձրէ նմանակից մարդկան
միածնի· անմահ ընդ քեզ տէր հաւատացելոց:

Որկատարեան յանձնառութե յերկից
կատարելոց մեղաց բնութե. որով լինի հոր
երկրորդ [illegible] մեղաւ [illegible] պատգամս արարածոց
հոգի ստացածոյ. ամէ. Որ համապատուեալ
հոր եւ որդւոյ փառաւորեալ ես, ընդ բեզանծանաւորն
եկեղեցւոյ. յորժամ [illegible] երրորդեալ ընդ
համագոյ երրորդութե անբաժանելի. որ
Գ Հզօր աշխեցեր բա. [illegible] երրորդութեան
[illegible] շնորհաց. Եհաս նորա [illegible]
երբ նորա ծնեալ աստուածային իմաստու
[illegible] բա. Նորոգեցար [illegible] վերա
պատուեալ երե օծեալ [illegible]. բ.
Ո Որ [illegible] հոգի համբարձեր եւ
համագոյ. [illegible] [illegible] բամ
եանցեն [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] ընդ բեզ [illegible] [illegible]. Որ իջեր [illegible]
բար յերկնից [illegible] հոգւոյ նորանա [illegible]
[illegible]. եւ հոգեւոր [illegible] բաժանեալ [illegible]
գետ [illegible] [illegible]. ամ. Որ [illegible]
ցեր յերկնաւոր գնեալ [illegible]
[illegible] [illegible] բեզ [illegible] [illegible].

բուսյին տիրամեծեղէնց որդւոց աղաւամեայ
ըղ բանաւոր ողորմելապատ յաւիտեանս եղե
մայ․ ադա․

Ո ըսկզբնական զօրաւորաց ծայրագոյն լինեալ
չերդեր առաքեալսն հոգին ծաղկաւորան զան
այլին եկեղեցւոյ բաղխեալ զիմաստութիւն լինի
փառաւորեալն հեռաւորն ունելով․ ընդ որ
սին փառաւորեալ զերկնաւոր միայն լինի
Լուսաւորչացն ծագեալն առաքելոց
որդւոյն խորհրդաւոր զարդու
ըեղեր փրկչական շնորհաց բոլոր կենաց
նորայ եկեղեցական առաքելական խօ
սեցայ յօրինաց նմանագործեցէք․ ընդ
նոսին փառ․ Հրաշալին եր
րորդ աւուրն օր
յաւուր երկնային ողորմեաց
ն ընդ երկրաւորացն
բազմաւ․ զծագեն նորոգողն երկ հոգւոյն
խորհրդաւորն․ որով նորոգեցաւ դասք
առաքելոցն․ Ա յաւուր հողանիւթեան ըն
նմանեցելոցն ընդ հօր հաւասար․ բան

Որ յերկրորդն լինելութեան յաւուրս
բանն քու եանկելին․ մեծացաւ խելք
նմանութեան զօրքն փառք եղեւ շնորհ
հեղեալ բոլոր առաքելոց փրկչական ըզ
քեզ մեծացուցանելով․ առաքելոցն
առաց աւետ հոգւոյն ամէն․ ընդ․

զի՛ որ եւ որդւոց զհոգին խնամողական մայ՛ր
մին եղելոց· ողորմեաց փրկութեան և ըզ
նոյն պարգեւէ; Այսօր մանկունք նորոգեալ եկե
ղեցւոյ տօնեն զըմբռնումն սրբոյ գթութեան ամ
հոգւոյն· որով զարդարեցան երգեմնաբան
լուսաւորացն նկարազարդումն· եւ գեղեցկա
զարդէ· ամ զերկինս նորոգեն ին·

Ո րպէս աղբերական եալն առաքելոցն քա
ջամանակ լեզուացն բաժանեալ· այսօր ըզ
բաժանեալս լեզուս ազգաց միաբանեաց
դարձեալ ի մի փրկութեանն, ամ հոգւոյ ամ
ցէ՛ք զհոգին· Որ էջ հոգին ամ հա
սարակորդեաց երկնաւորաց զերկրայինս
նորոգեալն· այսօր երկնաւորն առաքէր
զն առաքելոցն իւրեանց պատանն· ամ
Որ էջ զհոգին ընդ քեզ եկեղեցւոյ զաւ
րացեալ խորաններն· այսօր լինէ զմարդիկ
խորան սրբ եղեալ ուխտէ: ամ հո:
Ո րբոյ որ էջ եւ պատմառէ եղանապատմ
ութեան եկեղ պատմառեալ· հայր ամենայն
ամ բնակիչքն սրբոյ պատմառն ամենայն

նակ ծնընդեանն. և հոգւոյն բղխմանն ան
քննաւղաւք անքննելի տեսչին հաւ. որ
ընդունեցաւ: Միակամ հաւրն հոգւոյն
անեղական բանդ աստուածային ի հայրական
ծոցոյդ իջեր առ մեզ փրկել զորդս հո
գին բերելով նոյն յորովայն ծնեալ մարմ
նով անապականաւ ի հոգւոյն սրբոյ. որ հ.
Որ մարգարէիւքն գուշակեցեր հոգեւո
րաւ Քրիստոս պատրաստ բան եկեղեցին. եկեղեց
ւոյ մարգարէիցն բարի աւրհնեցեր իմաստ
ութեան մարմնացեալ բանին. որ հ. Զքո
գալըստ բոլորամեդ ընդ յարութեան:
Զայսօր հաւատացելոցն հոր եօթն
հոգին. համբերութեան իմաստ իմաստ
նացն վերջացին ընդ ձեռն տոնակ
ցին ի հոգին անկանելի ընդ: Զայսօր
սուրբ առաքելոցն հոր եօթն հոգին. բղխեալ
ալ անճառելի Լուսաւորչին յետ իմաս
տութեան կատարումն նորոց ընդ այդ.
Մաքրեցաւ բղխեալ գաւազանին յեր
կաս հանգիստ եւթն արփեանն Զերոցք:

հոգի՛ աստուածութեան եւ հաւասարակից հոգի
հեզութե՛ եւ զօրութե՛. հոգի իմաստութե՛
եւ գիտութե՛ հոգի երկիւղածութե՛ աստուածպաշտու-
թե. որպէս մի՛ շնորհաբաշխութեանց որոյ ու-
թեան մի երից պարգեւաց. Որդւո-
շնորհեաց ընդ որ եղայ յերկինս օծեալն երկրի
մարմնով. ան՛ հոգւոյն խնամեցեալ զոր
խոնարհութե՛ ընդ խոնարհութեամբ ընծայեր
գեալ որ փառաւորիս զգեստ մարգարէիւն. ան՛
Որդւոյ աստուածութե՛ առաքեալ եւ հոգւոյն
նոյն յառաջագոյն. մարգարէիւ ընծայեցու-
ցեր զմարդկային մարդկութեան բարերա-
րեր աստուածութեամբ որում աստուածութեան
եւ հոգւոյ սրբոյ. ամէն:
ա Ընդ երկնային հոգեւորաց դասուց
շնորհաց ամենասուրբ երգեմք փառ. յաւ. ամէն
որ եւ դու աստուածային սրբոյ. Ընդ
առաքելոց խոստովանելով այսօր զամենայն
եան մերձաւորեսցես հոգւոյ. փառ. յաւ.
Զամենայն մեղաւորաց սրբեալ սրբե-
ցոյ. եւ ընծայեա մաքուր մեղաց փառ. յաւ.

Ի ձայն ցնծութեան ամենեքեան տացուք
զսէրն նորոգողին ըղձափառս·
փառս․ Նշանովն Տեառն
բոլոր աւուրն օրհ·
ըստ կն արդարութեանքն
Ծագեալ յաշխարհս հա
ւատացեալ ըղձականացն անեղծութե· նշան
մայրն նշանութե համբարձմանն հայր
յորդեն ծագեաց որեակարդաւանցն յերկնա
որոց ներկայացեալ ընդ Հօր նմա Հոգւոյն·
փառաւորի եւ մեք այսօր եւեթ պագանեմք
Հօր Հոգւոյ եւ նմա մարդութե· Որ փո
խանակ էր ծագանաց բանին որ էր յերկնի
ն· տարակեցաւ անմարմին Հօր եւ զօրա
ցնդ զՀոգի ն զօրավարութե· մխիթա
րն զօրս առաքեալս առաքելոցն եւ Հրա
շից եւ զիմաստեալ զօրս առաքելոցն· Եւ
Զ յառաջ առաքելոցն եւ եկեղեցւոյն ըն
ծայեն եւ ընծայեաց նորոգեալ նախնեացն քրիս
տոսն կամարօք մարմնով խոնարհեալ պա
տանութե· վերնատանն ծննդի Հոգւոյն յոր

զՔս լուսոյ հօրն երկնաւորի. փառս:
Որ համանագոյութեամբ հօր եւ որդւոյ անձնաւո
րաբար բաշխեցար իմաստնացուցեր. ա[ղաչեմք] յաս Տր բերլ
խնդրեմք զքեզ կենդանածին յերուսաղեմ հոգի Ճ
այ ողորմեա: Որ արարչակիցդ ես հօր
եւ որդւոյ որով կենդանանամբ անցեալ ..
ամենայնի ծնունդ. ա[ղաչեմք]. յաս Տր որդւոյ ծնունդ
ի ձայնից. հա: Որ փառաւորեցեր զհօր եւ որդ
ւոյ կերպարանս ըղձեր իս ամենայնիւ. ա[ղաչեմք]
յաս Տր խորհրդեան խմանաց զԼիմարա
խառնեցի մեզ ըստ հոգի Ճ այ:
դպ Որ անբովանդակելի էսութեամբ համանագոյ եւ
որդւոյ: երկիր արարեան մեծութեան մեզ
բնութեամբ անճառելի ընդ քեզ բարերարութեամբ
հարցն: Որ ես պատմաւ որդւոյ ծնունդ
զերկար հայր յառաջ քան զյաւիտեանս.
յորում հոգւոյ ծանուցեալ անդրանկ բա
ժանեալ ըզ: Որ էակիցդ ես հօր որդի
ըստ իւրոյ ծագման անձամբ անեղակից
ես հոգի հօր երկրորդոյ հաւասար ընդ քեզ:
Դ Ընդ մեզ եկեր բարձր արարեր զերկինս

մշն ի հօրէ։ Ա-յաօրհնեալ հոգւոյդ բանաւոր․ց
րաց։ մեզ հոգւոյն ճշմարտութեան, որբոցն
առնդ լեզուօք մշերագործ տեսանելի հրաձևոյ հրեղէն
մաքր իջեալ ի յե ․․ ընձեցն․ ամենեցուն ի
ձայնագործութեան բարձր աղաղակէ ընդ նմա յաւիտեան։
Ա-յասրբ քաղցրանայ եկեղեցւոյ մեզ հոգւոյն
կենդանարարի որբոցն տանտնաքեր բաց
մանկանց պարգևս յեկեղեցիս առաքե
լոց։ փառաւորեցէք հոգւոյն երգով բարձր։
Որքեր կենաց բաշխող ընդունող հո
գին իջեալ ի վերնատունն։ զանապականական
զերկրի բաժանեցեր յառաջ եղանն։
Որ իջեր աղօթիւք գողով առաքելոցն
զարարածս։ իջեալ իջուցս ամենայնի ծնն
նմանութեան։ Որ վերադարձեալ նորոգեալ զաշ
ընդ քո հաշտեցեր։ պէսպէս շնորհ հաշտեց
պարգևս։ փոյլեն մանկունս սորա։
Որ հրեղէնաւն․ այսօր տօնեն ընդ
ընդ գալուստ հոգւոյն։ Սուրբ աստուածն յա
ւիտ նորաստեղծ զատանասերութ փրկաւ
խնամողաց իմոց հեղեալ նորոգեալ։

Վերին հաստատոյ զմայլեալ անմարմնականքն
բանականք այսօր բաշխեն ծառայեաց
երգս այսպանացեալք· ցնծայ քաղաքն
այս սիոնի մայր եկեղեցի· Հրամն որոյ
եղեւ· երրեակ նախ ած ումեմն երգելոյ
ընդ իշխանս իշխանն: Կանոն
[illegible] աւուրն օրհ
[illegible]

ի հօրէ զհոգին ծնող սա
րեա· որպէս մարմին ձայնիւ էջ խմբեալս
առաքելոյն այսօր [illegible] հոգւոյն·
զոր փառաւորեմք հոգեւորերգովք·
Զհամագոյ անեղն հայր որդւոյ զբան
[illegible]· որ հրեղէն լեզուաս
բաժանեալ [illegible] լեզուաց
[illegible]· զոր· Զառաքեալն
իմաստութեամբ [illegible]
[illegible]· որ խօսեցան յօրէնս [illegible]
[illegible]· զոր [illegible]:
Մ[illegible] յօր [illegible]
[illegible] հոգւոյն [illegible]

րեւոց փոխանակ բանին մարմնացելոյ
եղեալ ընդդէմ նոսա· փառաւորեսցուք զնորա
ամենակալ ձայնիւ· Քս յաւուր բեղխեւաց
Հայր կենդանի յետ յորմէ լցան գետորան
այնմիկ· նմանեցեալ արբուցին ամենեցուն
զքաղցրութեան աղբերն եղեմա· փառ:
Քս յաւուր ցօղով խոնարհեալ յամպոց հոգ
ւոյն զուարթութեան բոլոր եկեղեցւոյ· պա
րարեցան դաշտք արդարութեան եւ զե
ղեցկացան անապատք մարդկութեան:
Լծք փառաբանու:
Ս
ներածանելիւ հաւասարակից ես ... որա
ռաքեցեր յաշխարհ զանեղանելից քո զհոգին
խնամօքս մխանձին որում յօրինեալ ես
տիրաբար Հայրն մե: Ծ ազգաց ի հօրէ
անճառ ծնունդ եւ ... որ ... մխիթա
րիչ· առաքեալ քո սրբոց· զհոգին
քո ամենակից ... օր: Հ ոգին ա
նեղ եւ մեք կատարեալ անձն հաւատոյ
աստուածային բոլորից ընդ հօր նմանութեան բէ
մխիթարեալ եղեւ մեզ օր· Հզոր Քն է

նայն հօգին եւ զհոգին մեր զօրհնեցէք զէ-
ակին։ Ցըն հայրապետաց եկեղ սուրբեան
ձայնիւ։ Ըզհօրն երկնային զօրհնե-
ա։ Արարչին յերկիր բանաւոր որով
կոչեցաւ այսօր զառաքելական նոյնմբ
նաւատինն։ ամն։ Զեկեղեցի զօրէ զառա-
ւաքելոյն աղբերն իմաստի [illegible] որով
ւեցան ընդ հեն [illegible] օրհնեա [illegible]։ ամն։
ը Զերամբ [illegible] յաշխարհս
Նորոգեցեալ բնութիւ [illegible] վերա
փոխեցեր։ Ըլեռամբ [illegible] արքայութեր
կենս։ [illegible] առաքելոցն [illegible]
քեզեր մեծ հոգին։ Բարձրեալ այսօր
ընդ [illegible] երկնային։ [illegible] առա
տ [illegible] պարգեւ [illegible] [illegible]
Այսօր առաքեալ զհոգւոյն բերելեալ
իւր վերնատանն։ յորում [illegible] առի
զեւր [illegible] [illegible] [illegible]
Ա յսօր [illegible] [illegible] հօրանեան [illegible]
բարձանց։ [illegible] [illegible] զաւ
նաւ յերկնից վերբառնի։ Ա յսօր [illegible]

րմ նորախօսն որոյ աւետիսն երգեմք զորժնալ.
օծեալսն հոգւոյն նորոգեալ յորդորն լու-
սոյ նմանութեան։ Այսօր եձայն զզու-
թին, զհոգին ընդ հօր նորոյ։ հոգին,
ամենայն անձնեայն ղերեկ սուրբ եւ ան ա-
ռաքել։ Այսօր ցնծամք երկրաւոր
քս ընդ զուարթնոցն երկնայնոյն։ նոյա
րեկով ընդ հրեշտակս երգեմք ըզզուարթա-
կերպ ձայն։ Կանոն ձայնի երրորդ աւուրն որ է
նախատօնակ բարձման հեղեալ
Ս
յերկնից մէ հոգի զոր
սրբեն խոնարհութեամբ զա մէ զսրբութե
նց։ որչնեալեա ու. մեր հոգին ձըլեալ
իս։ Այսօր տնօրինէս ծաղկեալ խն։ զ
հոգին կենդանի։ քանզի պայծառ ա
քեղեցն նորոգեցին տնեզերաց։ այր
Այսօր մեծանեն ցնծան եկեղեցեբ
հեթանոսաց ընդայլեալք պայծառութե
նէ. Ն կենդանարար բաժին. որ է
նորակերտ աստուած մէ հոգի

զմարդասիրութեամբ նախախնամող Հայրականն որ
ամենափրկչեալ լուսաւորեցեր աստուածային
Հեղեալ յարութեանն. Ամենակալն Աստուածն որ
գի և մարմնին. Ընկալ աղաւաղեալ պարգևս
ամենայնից խոնարհութեան աստուածային Ը-
գեր մարմնոյ. Ամենակալն Հայրերկնաւոր
ըստն բաժանեցեր լուսոյ ընդ մարմնոյն
Հոգեղինացն ընդ Հեղեր մարմ.
Նմանեցեր բնութեանն խորհրդոց Հոգին
ծնչմանցն. այսօր խոստովանութեանն խոր
Հրեղէն խոնարհեցեր Հանդերձ յարութ-
եանն մեծ Հոգւոյ. Ամենակալն խոր
ոգի ալ բնութեան ընդ Հօր միութեան. այսօր
երկնային նմանեցեր խոնարհ. Ամենայնին
առ Հօր լուսոյ յԱյ Հոգին. այսօր երկնային
լեզուս բաժանեալ Հանդերձ յարութեան. Ընդ որ
նմանէր բարձր տարերք զՀոգին ծնչման
ին. Միածին խոնարհութեամբ Հանդերձ
յարութեանն. պատմեալ արդ խաւարի
զլուսն նորեալ խորանս. բա. Միածնաւ
ըն խոնարհութեան երրորդութեամբ ընդ յայտնեալ

նոցա· խնամատարեալն ամենայն կենդանաբերն
խնամ յիշատակ· բարձր·
Որ հայրական խնամութեամբ յառաջ
ուղղեցեր ամենայն լուսոյ· Եւ ամենագթութեամբ
ձայն լուսաւորն զառաջնորդս մեր ընդ
զատուածեալսն· աղաչանօք սոցա ողորմեա
մեզ· Որ զամենայն ը հրեշտակաց հետ
միաբանեալ ... նոցա խնամակալս
են լուսաւորն զատուածն· Որ զաշխարհ
խաւարն խաւարեալս ... այսօր
հրաշալի ամենայն սուրբ ... Որ հրա
ւիրեալ ձայնական յառաջ խաւարեալ
հոգին միածին· և հրամանաւ ամենայն
ենթարկեալ զօրութ·
Որ հրաշագործ ... եղեալ
... այսօր ... հաղորդեցան ան
... սուրբ հրեշտակք երկնից օրհնեա
... Որ ի հրեղէն լեզու
... սուրբ առաքեալս· այսօր
... հոգւոյն հրամանաւ հե
... երկնից· օրհ· Որ հրաշակերտեցեր

արփիափայլ լուսով մեծի եղեւ · այսօր
հոգեղինացըն հրամայեալ բանական հեղ
եալ ի յերկնից · Ողորմ · Կանոն էր
վեցն երրորդ ձայն
Հարաշարժ յարբերեանցն

ատահնարը վերանձն · կենդանարար
ութերորդ միշտեալ եկեղեցւոյս ծեր մարդ եւ ։
Ամէր իմք վերնատանն եկեալ էր ծեր
մարդոյ · հրաշագործեցին զանազանեալ իրս
փառաց քոյ հոգի · Ըստ ... ուղղակիան իմն
դուլթք աշակերտացըն լցեալ · փառաւոր
բերող եղեւ միշտեալս լոյս զօրացանց ։
Համբառնալ բանին յերկինս եկեալ
առէ ընդ այնքան հօր · զաւորեցեալ աստ
քեղոցն երկրպագեսն միշտեալ ընդ հայրզա
կարօղ հոգւոյն · Ամենայնաւարեալ զա
... իմնաստունն խորհրդոյ
դէք ստորացն ... սպասեսն լուսոյն
համբարձ մահ ... հեղեալ
ուր ։ Յամենայն ... հրեշտակաց հեղեալ
կենդանարար աղբերական ամենահայկան
կենաց լուսով զարդարեալ · որ օրհնէ

էն ընդ հայր զաւակից հոգւոյն:
Նեղ անձին հոգւոյս մեղօք լնուլ հայր Զ
փառակից եւ էակից փոխեալ ծնողածին բանին էն.
ան հանապազ[illegible] ամբ հայրը: Որ [illegible]
կերպեան աթոռոց բազմեալ հանգչիս. եւ
սրբաբանեալ ամ[illegible] ի հրեղէն լեզուացն.
անճառ: Եւ յաւր [illegible]
բար իջեալ իմաստնոց [illegible]. եւ հողեղէն
լեզու բաժանեալ հանգչելով [illegible]:
Լուսոյ [illegible] Է
ծնընդական [illegible]: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ը
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

վրաւաւ կոչման ծննդարեան · արքայանկերպ
նորօք որդւոց սիոնին զանխլելն փափ
կութե(ամբ) որո · Որ կատարեցերդ զա
փառ ցանկութե(ան) սրբութեան նոցա որք
պատուեալ մարմնային մեծի զառաքեալսն
իւրք վերնատանն · որո ։
ա Ս(ուրբ) բխեցեր թէ [illegible] աննիւթ սա
ռանեան և հրացայտաձևք սեռովբէից վե
րանըստանեալ [illegible] խնամեալ զմեր ա
ռանձն հոգի [illegible] օրհնեալ ես ա
ռաքելոց քոց · Որ [illegible] ծառ
հրաշալի ծայնիւ ընդ հօր եկեալ որդւոյ
մերձ փառաւորեալ · եկեղեցւոյ հայր
յարարուածս ; հօր · Որ յաւր անճառելի ծայ
[illegible] հոգեշնչեալ հոգեւորաց
հոգեւորաց · եկեղեցին [illegible]
բարեխօսեցեր յարարուածս ; հոգի ։
դձ ձէ Հ(ոգին) [illegible] մեր [illegible] ոչ [illegible]
[illegible] ; [illegible] հօր
եկեղեցի որդւոց կարգեալ [illegible] ; և
մեր [illegible] ; [illegible]

զանձող սրբոցն. և կեցուցիչ ամենեցունց ծն.
ամենիշխանդ հա: Լուսաճաճանչ երկր
նաւորաց. երկնային երկրաւորք աւետեաց
զքո ծնունդ. փառաւորեն զհոգին որ
եկն աւետաւոր յորովայնի եղիսաբեթի. Փ(առք). Եւ:
Կուսին յերկնաւորն. նորանշան ընդ անապատ
անեզրական էութեան սքանչելաբանեան ծ. կ. մեծ
ապաշխարութեան աւետաւորեալ. Փ(առք). Ամենշա:
Զօրաց անմահ մարդկան անմարմին ծ.
անմահ անեղութեան անեղ հաւատոյ. Փ(առք). Եւ:
ՄԻ աստուծոյ որոշեաց ամենակալին երկր
երկնից ծ. կ. աստուածային զօրացուցանէ
մեզ երկնաւոր քաղաքն. յաղթող. Փ(առք). Որհնեալ. Եւ:
Կենաց նորոգող աւետիս. լուսաւորեալ ազգաց
մարդոց ծ. յ. երկրին քերովբէ աղաչէ քեզ
հոգի առաքեալ. աստուածազան. Փ(առք). Ն. Եւ.
Յոգի զարդարեալ երկնաւորաց որոշեալ
ասէ երկրի փառաւորեն ծ. որոգեցեալ
մկրտութեան. ... սրբոյ ... Լուսաւոր
լուսոյ որբոց ... Փ(առք). Ամենշա: Կանոն
Յովհաննու Ծննդեանն:

ընծայականն սրբդարուէ ծնող

Ամենն սրբասեղծագործութե
ալ· նախախնամութեամբ
նախապարհի որդւոյն աստուծոյ տնօրէ
նութե ըստ յաւիտենից· ապա բացեալ
սեա վշտանդանց մերոց· Եւ արժանեցոյն
անձառ խորոց տեսանել խնամոտիւ հոգ
ւոյն· Եւ յորովայնէ մարդեան ուսեալ ու
սածոյ կենդանակարան ուրախութեան· որ·
Կ սրբին հրեշտակապետն ասացեալ որ
զոր արեւա· ամենապատուեալ ըստ հրաշալի ծը
նունդ քոյդ յանմեղծերոյն եղխառնեալ· որ·
Տ աստուածն երկնից զարդարեցերեալ
քաղցրանիւթ· յորժամ մեռանէր խոր
բանն սրբոցն խաչին ապրեցուն ընդօրի
նայն խաւարի· որ· Եւ աեալ պատ
հրեշտակն հնչ մարդկան յաջակ սերա
նոյն· պատկերեալ յերկնին մայր աստու
ծոյն նշանաւորիս բանն հրեշտակին· որ·
Զերգոյն բանիցն բնութի սրբեալ զեր
նակ ծննդեանն ընդ· սուրբացեալ հեծանք

զարդարեալս եւ համբարձեալ պատուիրս պա
պանծեալ լեզուաւ. առ. Էակից բանն
եհասք իջեալ յերկնից ըղձեալ ձայն իմ.
սաստի զաւրէնն վերատարեալ զհոգին
մարմնով առաքելութեամբ յղացեալն ըղձաբեր յո
րովայնի. առ. Ընդ ժամանակի ձայնի ողջա
նեն մարմնաւոր առաքելութեան. խաչյա
ցել ձայնդ ընդդատաւոր բանին աստուածոյ յո
րովայնէ անեղին երկնից պարգեւով. առօք.
Թագաւորն բարեաց պարգեւածս կեան
յարաքանչի կուսին. զորձառայր հաւատա
րեալ աւետեաց հոգւով ընդառաջեալ ներբողեալ
մարդոց օրհնաբանեսցի. առ. Ժամանակ
ատի հեծօրհնեալն արարողիչ ընդդիմադարձ.
եղն. նմանակարգեալ հեռանալոց ամենակալանն
պարծէ նորաօրհնեսցն ընդառաջակեցոյն. առ.
Ի յանապատի հրեշտակական վարուց երա
կեցաք ըստ անեղինոյն. կերակրելով մարմնի
հանդերձ վայելելի հեռանալ պատուիրանացն
օրհնութեան. առ. Լուսապայծառ շնորհօք
հոգւոյն զարդարեալ ըստ անեղէնամարմնոյն.

իսկ արարողութեան անձնաւորական սաստկու
ընծայեցեալ ըստ արքայութեանն զգեստու
նախախնամօղն. առ: Իմոյ հրաշագործ մարդա
գանձիւ արարչութեան արքայական. եւ ջուր
նախ մաքրութեան զօրն մաշկեղէն ընդ
մեծեալ քերովբէիցն. առ: Ծնեալ ընդ նախ
հոգւոյն սրբոյ զօրս արարեալ սրբեալ
սուրբ. իջեալ ի հոգւոյն եղեալ
զանձն մկրտութեան յապաշխարութեան. առ:
Նորոգեցեր թագաւորեն եղեալ սուրբ
քեզ. պայծառացեալ ընդ ծառայութեան
որ յաղթեալ ընտրեալ քառորդ
ըստ. առ: Հոգւոյ կերպարանօք զմիաւորեալ
կամս փառաւորեցեր զաստուածն փառաւորեալ
եան. իսկ զաստուածութեան հեծանողաց մաք
րել ըղձալ աշխարհի ընդ միաւորեալ զամ
ենայն խորհրդոյն. առ: Ամենակալ
բանդ յանմահական զքեզ անմատուցեալ
մարդկան. եւ հոգեւորական աստուածային
ընծայելոյ հոգւոյն մաքրեալ. առ:
Զանձնական քաղցրացուցեալ աշխարհի

քեզ կատարումն· Անեղ մարմին քաջանայու
Թէն որպէսբանաւոր երեւեցաւ կերպարանս հա
ւատացելոց առ: Ծ րաց որդենացն մնալ
ոչ լուսաւոր սանն եղայնդի· Անմանալի
արեգական ընդ այսօրս ընթաց անձի յեսկեր
ծագմանցն իշխանն· առ: Այսօրաւ ընդ
բոլորից անձն աստեղեկեան հրաշափառի·
անմահին մեզ պգեղապայծառ լուսաւորած
ութեան ընդ հրեղեն բնութիւն պարու
նակեալ· առ: Յորժամ եկն ի յերկնանն
հոգենան երեն մերկորան· մեռանականն
խանութիցն զահի հարեալ զաւակնայն
նորա հրաւ աներեւոյթն· առ: Նոր չեկի
ան նախ գալստեան քարոզ ընդ հրեշտն
որ յերկիր իջեր· առաջնորդեալ լուսն հայ
րական ձայնին ընդմիածնեն դայե ոդի
նմ սերել· առ: Ընդ չասուածն արարածոց
որ եկաւ հոգին ծեր մարմին· անսահման
կեցոց աներեւոյթ քեզ երեւեցաւ զարմանք
երեւոյթ յայտնեալ աշխարհի· առ:
Որ ընդ երկնայ անձանին աստուածն

ըմպէի · ոչ յիմանանէին · զՀամբարձեալ եկեղեց
ումն անձնաւորութիւն տեսանելեացն յիշխա
նաւն արժանի եղեր · առ · Զօրեղացուցանողն
եաւարքն աշխարհաշինական միշտ ծնեալն զա
ւածեցաւ [illegible] յորդանանու մեկնեալ
ան եղեն ըղձալից վերջ ածին ծնեալ եար
տակեցաւ · առ · Զգեղեցկութեան մարգարէիցն
որհնաբանեալ զզա [illegible] բնութեան ·
Տէր վերաբերեալ օծեալն ըղձիւ եսաւս անուանե
ցեր զարմանալ եկարծեալ [illegible] · առ · Որ
մաքրեալ երկին մեկնեցաւ յորդանան
ետեսաւ · [illegible] յերկիր հաւ
մանէ [illegible] ընծայեցան [illegible]
մատուցեալ · առ · Որ հայրական արարա
ծե եղեր անձնեայ ծառայութեան · առաջ
նորդեցեր որդւոց մարդկան եղանել յերկնա
անձնաւորութեան վերջ փութով օրհնաբանեալ · առ ·
Սիրով անձնեայ [illegible] մեր փեսայից
կեղեցւոյ · փեսայէր եւ հրաշափառ
ցաւ չարագն որդւոյ Աստուծոյ որ · առ ·
Հրաշափառ [illegible] անմեղ [illegible]

զքո պաշտելի տնտեսութեան · նոյնպէս փրկչական
ծագեցեր բանին հանապազօրեայ մատուցանեցան
ման անմատուցանելի · առ · Սիրական մէ
օրհնութեան եղեւ բարոյ աստուածայայտնութեան ·
որով մարմնեալ բանն երեւեցեալ երկրպագանաց
մերկացեալ թշնամեաց հրեշտակաց · առ · Բանն
երկնաւորս արքայութեան յանուն ծննդեան
մարդ արարեալ · զբեզ որ խաչ անձին
տասուապետ անուանեալ կարապետին խաչի
բեւեռ խաչ զօրաւոր հրեշտակացն · առ ·
Յովհաննէս անմատուցանելի եղեւ հոգւոյն որ
երեւեալ · կարապետ կրկնեալ իմաստն տե
խաւարին կոյս երկնի որով լուսաւոր երկնա
նոր մարդ · առ · Եւ Թագաւորն մարմնով
յերկնից աշխարհաց բազմապատիկ ծննդեամբ ·
եւ նոյն Թագաւորն հոգւով ընդ քերովբէից յար
էութեանն երկնից վերափոխեցաւ · առ ·
Թագաւորի մեզ յօգնութիւն անմահութեանն
լոյս անուն · տապանակ նախահայրն եկեղեց
պետ նահապետաց որդւոյն տեառն ծնեալ · առ ·
Բարձրաւոր աստուածայինն որովհետեւ պատուա

ռաքէտս․ քաղաքամայր երկնաւորեալ մաքուր
զպատուիրանս երգաբանին եկեղեցւոյս չնորհ
հեղ զՔրիստոսի․ ասէ քարոզ։
ռձ Սիսաւէտաւոր քամպալ ընտանեաց ազատաց
քեզ․ զհրեշտակապետացն գաբրիէլ․ աւե
տարանել զհայրաբանս զաւետարանն ծննդեան
յառաջ ընծայ կարապետեալ բանն յղացեալ
անդ չնաշխարհ առաւելեցո զանեղծ ածուած
հա․ զորդի ընծայեալ։ Ոռ յարգանդին էր
ցեալ հոգւով երկնից պայծառաց քեզ յորով
այն սուրբ կուսին․ զորհնութեան մեծամ
զընծայս ձայնիւ բարբառով յամենայնի․ որ
պատուրեալ զհետեւեալ հաւատացեալք
մեք փառաւորեմ․ ասէ։ Որհնեցեալ հօրն եր
կնից եղեն ողորմել հայրն երկրաւոր մարդ
ած ուղիղ․ սա չոռնանայթես զորով քա
նն մեկնութեան ընծայ քեզ մարդն երկրաւ
ընդ յորդանանու․ ասէ։ Ընդ զօրն ընծայեր բա
նն ծարաւոյ ընդունայն։ Որհնեալ քեզ
երկնաւոր քաղց․ ասաքեցին ձայն յամե
նայն ընդ օր։ Որհնութեան մեր կո

ամենն ասացեն. և յաւիտենից հայցեր մաք
րել յորդանանու. ըղ: Ողորմածն կեան
տրողն ամենայն արարչութեան. կարապետն
յայտնեաւ հոգին աղաւնակերպութեամբ
ըղ տր ալղ :
Երկնաւոր փեսայ անըստուեր լոյս խնա
մոց. որ ի յետ ծննդեան եկեր եկեղ հարսն
գոնեղ ... ցայ. զորխոսեցար Ք(րիստո)ս քեզ
բարեկամն եկեղեցւոյ ըղք յոյժ հանդերձ և.
ատրին մաքրութեան ... որ ... ըղեայ:
Բանակերպեցին անճառ Հայր ... խոնարհել
եց. որոյ ... Քրիստոս ... խոնար
հեցար ի յորդանան ... հայցեցին և
ծառայ ... մաքրութեան ... երկրպագեն
ըղ մեղաւորքս ... Ողորմածն յաւիտենից
մկրտեցար զանձն ... պահպանեաց. զոր
զեղեալ ... աղօթից. ծառայեցեր մեծ
ծնող ... նմանեցեր ... ն.
ան ... աղերսիւք ըղ փրկութեան զո
րութեան ... փառաբանեալ ... գ. սր:
Յոր ցնծան հրեշտակք երկնաւորք.

յիշատակս հողանելոյ հրեշտակին ձն.
որք համբարձմանն ըզ ձայնիւն բարբառոյ
..աւր. եկեսցէ զօրհնութիւն հօր երկնաւորին.
Ա յաւրհնութեան հոգւոյ սրբոյ. նա
հայրենեաց նախարարութեան ձգ. ձայնակցել
նոյն մեծին երանութեան կամաւ.. աւր. ես
գեն զօրհնութիւն որդւոյն միածնի
Ա յաւրհնութեան զատր աւետարանն. առ
նախնեացն զ յիշատակս մեծի մարդոյ
չն ձն. նորաստեղծեալ սերոբէն նահատակ
ըստ ... աւր. սի. ընծայնասին նմէ
բարեխօսեցելոյն ի հօրէ եկեղեցւոյ ընդ փառս
ի բարձ ձայն

գն մն Մ որքանեաց գերագոյն նահատակաց
զրմ կանանց. որք զատարեալ ամ որդւոյն
երկրպագութ ծառայէր հօրն. սրբեցէ
զամս փառքն մանկանց եկեղեցւոյ
Յորդորեալ յորդւոյն երկրպագողքն.
որք հօրն ամս մեծի բանաւորք մարդոյ
ցեր երկրպագեան. ամ. կենդանարարին զբ
նոյն նահատակեցելոյն չնորհաց. որչափ

204

[illegible] քարոզեցեր ընդ փրկութեան [illegible]

Լուսաւորչին քո. ալ.

[illegible] եկեղեցի ի հոգեւոր[illegible]

[illegible] Այսօր

[illegible]

[illegible] Այսօր [illegible]

[illegible]

Կանոն [illegible]

[illegible]

[illegible] բարձրելոյն և

[illegible]

[illegible] կանանց [illegible]

[illegible] պատուեսցուք.

[illegible]

[illegible] յաղթանակաց. յոր.

[illegible]

[illegible] ընդ [illegible]

[illegible] յարութեան.

ղւ Որ յորովայնէ ընտրեցար յաստուածոյ ծ
ա[ստուածոյ] · Քարոզիչ ծննդեանն կուսածնին
այժմ տր յաւիտեանս · անդադար բարեխաւս
լեր վասն անձանց մերոց · Որ յանապատ
ին կոչեցար խաւսել ձայն Բանին մկրտութեան
ընդ անտես զաւրութեան բարձրելոյն մերոց տր յա ·
Որ զմարգարէիցն ընկալար զաւրս ձ
ա[ստուածոյ] · նոյն շնորհաւ մկրտութեամբ սրբեա
զարեցոյն տր · Որ մաքրեցեր ընդ երեւել
զնա ընկալար զաւրս ձա[ստուածոյ] · եւ նոյն
ազգ հրեշտակաց վերին կարգեցար տր ·
Որ մարգարէիցն եւ հրեշտակաց եւ
եւ առաքելոց եղեր ընդհանուր որդ
ոյն այժմ տր յաւիտեանս ·
ձա Օ րհնեալ այսօր եկեղեցի որ
ձ եղեալ եւ առ քեզ յիշատակի եւ
բարեխաւս բանիւ յաւիտեանս · առաքելոյ
մկրտողն ես Աստուծոյ · Որ ի
ծննդեանն կուսին եղեն վերնայն եւ
բարձրեալ տր յաւետիս ցնծալից զանազան
քարոզութեամբ · ամէն · Յովհաննէս

[illegible] ոչ երեւեցին [illegible]
[illegible]
[illegible] ասել. [illegible]
ողջունեցէք [illegible]
[illegible]
[illegible] ձայնիւ [illegible]
հայր ասէ. [illegible]
[illegible] ձայնիւ
[illegible] Թագաւորն որ. Յովհաննէս [illegible]
[illegible] ձայն [illegible]
[illegible] որ հնէ.
[illegible]
[illegible] յովհաննէս. [illegible]
[illegible] Թագաւորութեան [illegible]
[illegible] նաւէ չեմ ես Քրիս-
[illegible] նորա [illegible]
[illegible] քան [illegible] այն երկնից.
[illegible] զհայր [illegible]
[illegible] նաւէ. [illegible] որ եկն [illegible]
[illegible]
[illegible] յովհաննէս

Ծ

մեկերտեն։ [illegible] ի յերկրի · առօ
[illegible] ամրա [illegible] նորոգեալ։
Լուսաւորէ [illegible] ած որդւոյն · և
ձայն բարբառոյ [illegible]
այ · առ․ Որդեօ [illegible]
առ ի յերկրի · և [illegible]
· նն [illegible] · առ․ Կանոնն որ
երգն [illegible] լուսաւորչին ·
Վերջանին [illegible] որ [illegible]
[illegible] պաշտօնեայ · և
[illegible] հոգւոյ · Ընդ երգ
նշխարք բարեխօս [illegible] · և
[illegible]
Կանխեալ [illegible] ընդ [illegible]
ցանկաց ի բեմն [illegible]։
Վերացանելի որ [illegible] · ընդ երգ ո
նշխարք բարեխօս [illegible]։
Որ [illegible]
ցեր · ընդ երգ․ Որ [illegible]
վերաւարկ [illegible] · ընդ երգ ու։
[illegible]

ՂԱ

ՃԷ

ած որդին· Աղաչաւանաւք մեր հաւատոյ յազգս
մարդկան տէրունական երգոյ· Խնամաւղութեամբն ամենազաւրն
քո հայցեմք զամենեսեան խնդրեսցուք· Ընտ
րեալ ով քահանայապետ ծննդեան ց ած որդին·
եւ հայրենի հոգեւոր քահանայ հօտի տր մր·
Յիսուսի ժողովրդեան եկեղեցւոյ քրիստոսի ց ած
որդի· Նախաշաւղին կենաց ըն յաւիտենից
տր մր ողորմեա։

Ո. [illegible] ծառայեցար
[illegible] զայն ց ած որդի· [illegible]
ընդ հայաստանեայց աշխարհ [illegible] տր
մեզ [illegible]· Մաքրեն [illegible] ձեռ
նով ց ած որդի· [illegible]
[illegible] տր· [illegible]
ծառայս եկեղեցւոյ քրիստոսի ց ած
որդի· Փառաւորեալ [illegible] մեր
որդի [illegible] տր մր։

Ո [illegible] ԻԵ
[illegible] Չ
[illegible]
[illegible] տր [illegible] հարցը։

Սրբեալք հրաշէկերոյն անմատոյցին չարչա
րանօք սրբեցին զոգիսն · Նորին ձայն և
կայութեամբ ընդունօղ ուխտեցեր ընդ հայաստանն ։
Սրբոյն վկայութեամբ քաջաց զկատա
կատարածով [illegible] [illegible] ։
[illegible] [illegible] [illegible]
Է սրբութեամբ [illegible] · Ընդ [illegible] [illegible] օր [illegible]
[illegible] ընդ [illegible] [illegible] · Ընդ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
թե սրբոյն [illegible] [illegible] օր [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] · [illegible]
[illegible] ընդ [illegible] հայրապետին
[illegible] · [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · [illegible]
[illegible] հոգևորական [illegible]
[illegible] օր ընդ [illegible] հայրապետին · և
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ։
Ը [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ։
Ընդ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · Նորին [illegible] [illegible]

ուսոյց ճանապարհ կենաց քահանայ որ
ըզ յանցանս անձին մեր:
Աստուածորդի հայրական երկնաւորին
առ ձեռն մերոց մեղուցելոց. եկայք հաւատա-
ցեալք ի ծնունդն նորա շնորհօք այ գովեսցուք:
Մեծ խոստովանութեամբ երգ շարաշարանօք
յանձն առեալ փառաւորեալ մեղուցելոց, եւ
կեալք յաւիտենականք եղե: Իմաստնացուցեալ
այ նախախնամող ածային որ կենաց որ սէ-
րեցեալ. եկայք աշակերտեալք ընդ նոսա
երգեսցուք փառք երկարաձգեա այ:
Աշխարհ առն ... բարեխօսութեամբ
որ յառաջ գիտութեամբ ըստ սրբութեան հայրա-
կանեաց ընծայեցուցեալ կատարելութեան
մեղապարտ ազգին լուսաւորիչ մեզ շնոր-
հեցեր: վասնորոյ բարեխօսութեամբ սորա
փրկիչ կեցուցանող պահպանեա զհաւատ որ
դաւ բանական: Լուսաւորիչ զանձնադատ է
բանակեն միջնորդ գանձանակ ըզ շարչա-
րանս ի յանձն առեալ նորա հրեշտակ առաջի
մէջ թագաւորացն բնակեր. անճառելի

տանն Քամանագն խնդրեսցուք իմ. կա։ Թագա
զորդ բարեխօսիւք նմա ողորմութեան եկեալ
բարեջնչեր ընդ հայրապետացն իմաստնոց
սպասեցին. ենկեր պսակս ամենայն զա
մենանորան, սրբոյ ընդ կար. կամ։
Ողորմեա քանանացի հօտի որ սրբոյ
չարչարանացն զհետեւս եկեղեցւոյ իւրոյ
աստուածածնի խնդրեա հեծեալ սրբոյ կենացս։
Ողորմեա Տէր հրեշտակապետ իմ պաշտօն
նեց, որոյ գլուխ. հաստատուն զայնձին
մեր հաստատուն ծնողացն լինել խաչ
մեր հեծեալ սուրբ եկեղ։ Ընդ առաջնորդ
հայր փառաւորեսցուք. բարեխօսութեան
քոյ մեր կեցուցանել զանձինս մեր։
Ո
րխորհեցաք յորդորութեան. հա
երկնաւորն ողորմածին որոյ գլուխ եւ
աշակերտ. ծնողացն քոյ մեր զա
ւ ծ սրբոց աղաչենք հայր տանն
ընդ բարութիւն. Ընդ հաւատոյն բա
տանեցա. տ բերելով որ սեպ հանս
ի նոյն նորոգեալ հրաշագործ. ի քոյ

զատեցեր ծննդականն սրբազանն ... Սա:
Սուրբ մարտիրոսք քրիստոսի քահանայք ...
զդիւական լուսոյ հրաշալիս անդրագոյն ...
նահատակեալք ... այսօր ... սուրբ ...
զոր ... կենդանի յաղթանակս Սա:

Կանոն Սրբոց Եղիազարանց որ
էին եւթն մանկունք:

Երգ լոյս ած ... սուրբ ... Հա
յրապետական ... ծննդեան.
Նահատակք ... սուրբ
... անուան ... ամենայն
սուրբ հայրապետաց: Սուրբ ...
... Հայրապետութեան. որ
... լուսաւորեալ
... Այսն
Սուրբ ... հրաշալի քահանայք ...
... յաղթանակեալ ...
... եկեղեցւոյ ... որ ...
... Այսն: Հայր ... եւ
... ... Սուրբ ... Սա:
Սուրբ ... Հայր ... քահանայապետ

զնորին զարդարեալս եկեղեցիէ հայաստան
[illegible] ընծայողաց բնութեան քս․ օրհ։
Զ[illegible] [illegible] ձերշ[illegible] [illegible]
զսն [illegible]․ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
հօգևոր [illegible]․ [illegible]
ո Որ հրաւիրեցեր զորդիս մարդկան յառ
[illegible] հօրդ [illegible] [illegible] [illegible]
չեղեր յարքայութեան քո ժառանգութեան [illegible]
[illegible] հայր ամենայն․ [illegible] [illegible]
զա [illegible]․ Ս[illegible] առաքելեան զեկե
ղեցիս հայաստանեաց լուսաւոր քս քն
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]․
Մեք [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] քն․ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] և
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible]
տ Ս[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] հայաստանեաց․ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

սրբոյն զոհիցոյն· միջնորդէր ընդ հայրն երկ
նաւոր· Ո՛վ յոյժ սուրբ Թորգոմեան ծննե
ալք ամենաբանական որպէս ա[illegible]· եւ եւ
տանկք հարցըն սրբոց որոց մեծի լու
սաւորչին· գովեցէք զորդին միածին·
Ո՛վ յոյժ երկնաւոր քահանայութեան շաղորդ
քահանայք աշխարհեցեալ· ընդ քահանայապետ
սն ամենայն օրհնաբ պատարագաւս բարձրեալ
ներգէք զհոգին ճշմարտութեան· եւ գովել ընդ
փառս երրորդութեան·

ԺԳ այսօր հաւատոյ հարցըն սրբոց
դասու ԺԳ [illegible] նուաց· ծննդեան քրիստոսի հայ
նոյն ընդ հայ [illegible] տէր ողորմեա· ամ
ղամառ բարեխօսութեան վա անձանց մերոց·
Հրաշաւոր հաւատ քրիստոնէութեան հաստատ ԺԳ [illegible]·
հզօրեան լուսոյ բողոքեան շառաւիղ բարի տէր
Կերկնաւորեցա· ամ· Գովեալ եւ փառաւորեալ ես հոր
ընմեծի հայրն ԺԳ [illegible]· քանզի
զանուն [illegible] խոստովանեցան զպատուերն տէր
տէ յայտնի· ամ· Գտաւ [illegible] անմահութեան
մարդոյ [illegible] ԺԳ [illegible]· ճշմարտութեան

հանապազապէս փրկագործին որք զոհեցաքս. ամէն:
Երկնայնոցն եւ երկրայնոց հաղորդեցեր ճ. զ.
զհետ. յանդիմանութեան ըստ թագաւորութեանն
կատարեցար փառաւորութեան տես աքղամն
է. ամէն: կանոնն [illegible]
Ներսեսի շնորհալւոյն.
[illegible]
յայտնեցեր զխոստմունս. ծագեցեր
[illegible] հայրապետութեան [illegible] զբեթ
հայր երկնաւոր զբեթ [illegible]
Որ [illegible] յորդորեցեր [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
նոր [illegible] [illegible]:
Ո [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Որ զծածկեալ խորհուրդն առաքելայեցծա
մանկանց · յայտնեցեր ի բոցոյն ներքսին ։
որում աղաչեմ ։ Որ ի հնոցին պատուհասեցեր
զաւուրսն երկնաւորին · ընդ երամակ մանկանց ընդ
կալեալ խնամարկութեամբ Տն · նորոգեցեր նոյն
կենաց երգել երեքին և յաւիտենական ։

Յօրինեաց եկեղեցի ընդ մեզ անապական ի բոցոյն
բոյն ներքսոյ · հայրապետաց ընդունելութիւն
որ ի վերայ հովուապետութեան ընտրեալ երգեցին զօ
րհնեն երրորդին · աղաչանօք սուրբ եկեղեցւոյ
սրբոյ հօրն զգաստացելոց ։ Որ յարմարեցոյն
աներեւոյթ վերարկուեալ ծածկեն հանապազ
սուրբ ընդ ներքին մեր հայրապետաց նահատակ
նման մանկանցն պատուեալ լուսոյ մեծապատիւ
էին · աղա ։ Որ օրհնեալ ի հրեշտակաց անդր
անճառ ծանօթ հրաշամաք · նորահեղեալ մեզ
դեռ կենաց զկենդանարարն կերակուր մարմնոյ
ի մեզ ընդ հոգւոյն նորոգեալ ի բոցոյն ներ
քսոյ · աղ ։ Երկրպագեցեք բարձրացուցէք
ընդ յաւ ։ Որ յայտնեցեր այսօր զգաստ
ծնունդ · հայրապետաց ընդ եկեղեցւոյ

զհայրն երկնաւոր այրհ։ Սոծայկեացն այսօր
լոյս խաւարելոց. եւ յորդւոց հօրն յուսոյ զոր
դէն. մատծեն փոխէ։ Եւ կայր մանկունք ներ
կենդանեաց. զարդարեալ եւ նորոգեաց հոգւոյն
զհոգին ծնչմարեալ բարեբանեսցէք զտէր։
ը Որ ստացեալ ողորմութեամբ չենեւ զաշ
խարհս խոնարհեցաւ. որոգայթս որսոց ա
րեանց եւ օր յագեցն արշաւանաց հալածա
ընդարձակ սրբոյն ներածեն. արօթիւք սորա որ
որմեսցի մեզ ամենայն։ Սոր խաստացողին
թագաւորաց տեառն քրիստոսին ընդպատ
շաճ բարերարութեան մերոյ յաստուածային ժամանակ
կոյ յայտնեալ ցուցեր սրբոյն ներածեալ. ամէն։
Սոր պատուականն արեամբ լուսոյ աղաւնէ
ցեր զարդարեալ անեծեցն. փրկեալ ըստ
եկեղեցւոյ մերոյ կարգաւորեալ յանօրէնաց քա
րեխօսութեամբ սրբոյն ներածեալ. ամէն։
գձ ա Սյօր զգարդացեալ տօնէն երկնայ
եւ երկրի ընդունակութեան պայծառացեալ եղեալ փր
կութեամբ մերոյ. բազում յայտնեցաւ մեզ հոգ
ւոյն զանձ ընդունելոյ. արժանացեալ արքայութեան

ընծայաւորութեամբ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. բարեխօսու-
թեամբ սրբոյ աստուածածնին պարգեւեա զխաղաղու-
թիւն հաստատութեան եկեղեցւոյ քո. Եւ յաղ-
թութիւն [illegible] զաստուածային [illegible]
[illegible] զերկնային ծառայեա [illegible]
[illegible] շնորհեա հանդերձ հօր և հոգւոյ
հանդերձ. յաւիտեանս [illegible] բարերար են
[illegible] մերոյ Յիսուսի. բարեխօսութեամբ սրբոյ
աստուածածնին զերախտաւորութիւն հոգ-
ւոյ [illegible] նախանձողին. Եւ յորժամ
[illegible] զքեզ թագաւորութեան
[illegible] ընդ հաւատով սիրով և հաւատով
[illegible] երկնից [illegible]
ըստ թագաւորութեան. [illegible]
[illegible] մերոյ Յիսուսի. բարեխօսութեան սրբոյ
[illegible] թագաւորութեան թա-
գաւորութեան յաւիտենից:

Եւ յորժամ [illegible] ընդ [illegible] գն
[illegible] ճշ
[illegible] մերոյ [illegible]
[illegible] բարեխօսութեամբ

[illegible] վասն անձանց մերոց. Իսկ [illegible]
[illegible] շնորհաց հոգւոյն.
բաշխեսցէ. որ զփրկական մարմինն եւ զար[illegible]
[illegible]. յորում [illegible] եւ
[illegible]. բայց. [illegible]
[illegible] հոգւոց մերոց [illegible]
[illegible] մեծ. լուսաւոր[illegible]
[illegible]. բարի.

ծէ Ո[illegible] ի յարքայութիւն [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. դարձեալ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

անմահ հեղելոյն դասս վերնա կարգեցեր մեզ:

Հարցն սրբոց մահակեն հոգեւորն:

Ո ւյսարկաւորց հայրցն սրբոց մեծագ-
ործն քրիստոնէից· ընդ սոցին մեծ հայրա-
պետ ու հոգւոյն ընդ հաւատացեալս: Որդեխօսա
ցին անպղծութ հաստատեալցընդերձեր·
զբնդմարտութն ծագեալ ընդ [illegible] ամենայն որդ
ազգ Թորգոմա: Որ զհօրն գերադրեան խորհրդոյ
քրիստ անճառ [illegible] ծանուցեր յեր-
կրին [illegible] ընդ [illegible] ընդ աստուածորդւոց զմ
[illegible] չարիս · Կաթողիկէ սրբոյ եկե-
ղեցւոյն նաւակատեացն:

Անձինք նուիրեալք սիրոյն քս
երկնաւոր նաւապետին եւ
կառավարք խնամատարք · [illegible]
բացեալ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Հայրապետք [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
հրաւիրանաւ [illegible] [illegible] · [illegible] [illegible]
երգիչք փառաբանութե · [illegible] [illegible] [illegible]
ամէն [illegible] : Գ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ծառայութե [illegible] [illegible] յիշատակաց [illegible]

դկ

դկ

պաշտեսցեն հեթանոսք · նոքա որք անդէն ածաստուր
կուսանութեան · ապաշխարեցեալ զմարմնաւորսն ընդ
մարմնական սովորեցին · Ո՜ անձանց վերջաւորին
արարչագործն զօրութեամբ նորա ձեռն եղեւ
ածատուչն զաւրաւոր · փառաւորեսցուք կենաց
տուողեցաւ խոստովանին բերելով մեզ պարգեւ
զերանելին հանգստին : Երկնաւորք մաշեալ
բերէ անմահութիւն ամ լուսաւոր վերին
ածակերպութեանն · փառաւորեալ նորա զմարմին
ընդ որս մարտուցանեն եկեղեցւոյ ընծայեալք
նոյ : Յորժամ հրեշտակաց ընդ մարմնական
ոգիս եկեղեցւոյ երկնաւորաց զգեցան զմարմինս
կուսութեան ընդ մաշկաւ պատերազմեալքն յաղ
թեցին · նահատակեալ ընդ երկրաւոր կուսանաց
էին · Եւ զձայնս սոյն աներեւոյթ ընդ հո
գւոյ · նոր հրաշից երգեցին հրեշտակաց անմարմ
նոց · փառաբանեն սուրբ աստուածային զօրութեան
նահատակեալ սուրբ ընդ հանդերձ կուսանացն :
Ընկերակից մնացեալք մարմնաւոր կենցաղոյս
նահատակեալք հաւատով նշխարօք մնացեալք ·
մխիթարեն ընթանցեալք նոցին ծաղկաւոր են

նոցին հաստատուն կացցեն յանդիման :
Թուլացան կորովք հաստատաձիգ աղեղանց
կարգեալ կամակարացն վառեցան զինու . Թագա-
ւորք պերճացեալ զօրուք եկեալք . եւ նոքա
եկեալ պատերազմաւ ամենայնիւ : Ճողովեալ բազ-
մութեան ազգաց եղանակաց . ոչ զօրէին առ մի-
ջնորդն . քանզի հասեալ ի Թեւիկունս անե-
րեւոյթ օգնութիւն երկնաւորացն յաղթանակ
ընդդիմամարտ պատերազմ : Խեցաւ մեր
պատուական մարգարիտ . խորտակեցին զքեզ
ծագեալ ամենայն հեթանոսք . որ եւ մնացորդք յա-
րեւելս ընդդիմացեալ համբերեն քարոզեն յայտ
նապէս ընդ հրեշտակաց սեղանոյն : Լուսոյ Թագա-
ւորք եկեցան խորտակմանն . որոց յանձնառուին
ընդդիմամարտ մեծութիւն . պատրաստէ երկնաւոր
առաջնորդն քահանայք . եւ ճաճանչ հրեշտակք զօ-
րութեան խոնարհեալ . Սուրբ հայրապետք հոգեւորքն
զօրութեամբ յաղթեն երկնայինք փրկութեամբ
աշխարհի ձեռնէն . քանզի կանգնեալ վերին հօ-
րանն պահպանեալ . իջուցեր եկեղեցւոյ ընդ
պարգեւօքս փրկութեան : Ծնանելոցն ...

յանցանս բազմաս. նմանօրէն մանկանց լուսոյ
պատուականս ծնողաց. իմաստութեամբ արդարութեան ած
թիւ նմանաց. ամենայն համանմանն զարդարեալ
եալ էին: Նմանապէս պատուականք են
զօրութեամբ նմանութեան. մաքրութեամբ ամենայն ամ
յաջող մաքրագործութեան. եղեն զանձինս զգուշա
կանս բազմաց. նոքին փրկութիւն ամենա
ծոյ արժանի եղեն: Համբերութեամբ մեծ խոր
հրդոյ նմանեալ ցանկանալի լինելոց երկնաւոր
նահատակաց լինել հրեշտակաց. եղեն որ էին ամ
բծութեամբ կուսանութեան. մաքուր [illegible] արդարոց
արդարոց: Զերկնաւորականն կատարեալ ամ հո
գիք մաքրութեամբ աղօթէք նահատակաց. զի
մաշեալ մարմնով մեծ զօրութեամբ հոգեւորէք.
եղանել ամ մարդկան ամենայն: Զերկնաւորաց
ծառայութեամբ հեշտ [illegible] համբերութեան թեթեւութ
եան մաքրութեամբ նմանէք արդարոց. ընտրեալ
առաքելոց [illegible] կենդանի [illegible]
նմա նուաստք նմանէք [illegible]: Զ[illegible]
[illegible] շառաւիղ [illegible]
երկնաւոր մաշեալ [illegible] ի

հրճուանս ընծէր զերկրաւորս լինելիքն անմահական
բարձրական։ Մերձեցին ըղձակատարս մարմ
նական կենցաղոյս։ զծնանելեան ելթէ եւրաղէ
նստոր պանծութեանց։ ոչ հեշտացեալն իմքեր
զանձրս փափկութե խնացան ելթէ անտարեկան
ցաւոց մեծութես։ Յանուն աստուածըն հօրն
որս անդամ լիեց նայեցող փառաւորեալըն յու
սով զաւակ ժառանգաւ։ ժամանակեալ ըր փոր
ձութեց նախեակս բոլորանց։ եւ եղեւ ժա
ռանգութք անմահ պըռակեն։ Նմանան
ձկր յորդեցին զատոպատ կուսութե։
Նոր նորոգեալ անեալք եւ հրով։ մանուկ
ցեն զանձինըս սուսերաց եղահեց։ եւ ան
շէջ լապտերըքըն հեռանեայ մըտին յա
ռապատ։ Շինուածք երկնաւորք կայենկրե
լապատեալ։ եւ բանքացք բանեղէնք կանոր
կենըս կանգնեալք։ ինք եւ անք էին եարաց ցա
ցին ըղձանապարհըս ցանկալի զվերենն
ճեմ։ Մեղապատանութեն խնամոնն կոր
սանեցին։ որոց ոչ յաղթեաց հեշտական մ
րոյն։ պղատեանք եպարտ առողք մըտա

Լոյս երկնաւոր, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible] եւ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] յաշխարհէ. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] յաշխարհէ.
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

կաթուղիկէ եկեղեցի· բարձրացեալդ
փառօք խորանօք անճառ խաչիւ։ Հիմունս
ձեր երանեալ նահատակացն զարդարեալ հրեշ-
տակաց անմարմնական զօրութեանցն· և լերին
նոյն եկեղեցի հեղեալ, նահատակեցէք նա-
հեցան երկնաւորս զենմամբ որոց Քս ած։
Սփոփեցուցէք զառաքելութիւնս իշխանաց
ձեր զհարսնեալն ըստ մեզ անմահականս
բաժանեալն· քանզի բարձրացեալն ընդ բեւեռեցեալ
հոգւոց նահատակաց· նորոգեցէք երկնաւոր
ըստ սեփականաց կենաց։ Լուսաւորեցէք հրա-
մանաւ անդրանկին առաքեալք յարութեան
յարենէ եկեղեցւոյ հաւատն· զերանեալ հրեշտա-
կական մարմինս կուսութք· փառաւորեցին ընդ
եւ... զհամբարձմանն աստուածութեան· Զուարթունք
տօնեցուցէք ընդ յերկնաւորականս ..· զի
նորոգեն հաւատացելոց սրբութք· երանեալ
սուրբ յառաքելոցն ընդ պատարագն եկեղեցւոյս·
նորոգեա ինձ ընտրելոցն և յարութեան ընդ եղեն·
Լուսաւորեցէք մաքրեցան յաւուրց եւ
ծնունդ· նահատակք վերջնոյն զբազմամեղացս

յաղթեցին· եւ պսակաւորք ամենեքեան հասան
հանգստեան փառաւորութեան· Զմարմնաւորն անարգեցին երկիր եւ
դատաւորք ընդ հրեշտակս· փառաց եւ պատուոյ
արժանացեալ պայծառին երկնային եւ փառաց
երեւելի եւ աւետեաւքն· Եւ այսպիսեացն յիշա-
տակաւն սուրբ եւ անմահ· որք անմահութեամբ պսակեցան
եղեն յանմահ եւ յանապական· Եւ ննջեցեալ
ծննդեան ընդ սուրբս նահատակացն եւ աստուածոց
ոչ· եւ աղաչանաւքն սոցա մեզ աստուածային
բերցեն· հաւատով զաւրութիւն մեր եւ
զաւ յաւիտեանս·
Նահատակքն եւ աւ քաջ մարտիրոսք
հանդերձ մահու· եւ անուն ընդ աստուածային
անիծեցին աւրհնեցին· զերկրաւորն մարմին
ընդ մահուն զերկնաւորս· եւ այսպէս ծնան
կեանք կենդանի մահուամբ իւր եւ այսպէս·
Մարտիրոսք զանուն սուրբ եւ անապական
երջանիկ եւ աստուածային· մինչ հասին նահատակութեան
յաղթանակաւ անպարտելիք· զերկրաւոր
մարմին մեռեալք· եւ կեցին հոգի հանդերձ
աստուծով ընդ թագաւորն պայծառ անմահ·

Նոր Թադէոսեանց զմայրն լուսաւորչին ընտրել
[illegible]ցն փառեցան. Թողեցան յերկնաւո
րանեկց զերկնայնոյ. բանից բնութիւ. [illegible]
ելք խորհրդ բանաւորաց. [illegible] եկեղեցւո
[illegible]. [illegible] [illegible] որ եւ [illegible]
[illegible]. Ընկալաք [illegible] [illegible]
[illegible] ձեռնադրեալն [illegible]. [illegible]
ոչ խոստովանեալ եւ չփոխադրեալ բարոյ.
Յաղթեցեր նախանձողաց անմեղ ծառիցն
յօրեցան. [illegible] է. քաղցր [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] զի
նա փառեալք ընդ [illegible] փառաց [illegible].
Ձայնեցան զենեալ սրոյ [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
եցան [illegible] ընդ [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].
յաղթեցին կարեաց մարմնոյ եւ հեշտա
[illegible]. Նահատակեալ էք [illegible]
ընդ [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

նաւահանգստեան։ Ողորմեալ է եկեղեցականաց
եւ քո արձանացեալ է. հայրապետ հայրապետա
նոյ կեսարու մայրաքաղաքին կապադովկեցւոց. պատ
րաստեալ է հայրապետութեան զհրեշտակազգեստն
ընկերակցին. Որոյ կենաց գերագունեալ է
ընտրեցելոյն մեծ յաւիտենից. Ո՜վ հրաշ գործ
եալ է խնամածուն յանմահական խորհրդոյն. որ
ընտրեցեալ զգերապատիւ պատուեալ է ըստ գահ
դասն կարգին սիրով. վերատեսչաց վերակացուին ըստ
մայրաքաղաքին հաւատոյ. ամենահաճեալ է
ամենայն հաւատոյն վերատեսչացն եկեղեցականաց։
Լուսաւորեցեր հրաշալեաց գլուխ եւ
մեծ պայծառացեալ է. ցոլացեալ մեծապայ
ծառ ընտրեալ առաքելոց նախահայրապետացն. եւ
հեղեալ Թէոդորոս հոգւոյն ընտրեալ անուանեալ
սպասաւորացն. փայլեցեր դու զարդ երկնից
ընտրութեամբ մարգարէութեան։ Քո զգեստ
կոչեցեր զամենայն ըստ հաւատոյ Թագաւոր զօր
ընտրեալ նախահայրապետացն մատուցանի ի
յայտնագործ. զհրաշափառ խորհրդեալ
ընկալար մաքրութեան. Թագաւոր հոգւոց

մեր բարգաւաճ յանցանաց աղն:
Ր յաւուր զան յաղթելի տօնրոյն հաւ Է
ատելեաւ ընդ յիշատակս տօնէ սրբեկեղեցի:
քարերբանեցով ընտրեալ մարտիրոսական զինու
որոյ սրբութեան ընդ այն ծննդ հանդերձ մերոց:
Հ յաւր հրաւիրեալ յերկնից առ քաղաքն
ըն սրբոյն հօրսն. Նահատակաց ընդ դի
մանաւորաց յաղթեաց բնաւորեալն խոս
տովանութեամբ ընդ քնթ ազգաւորն ընդ. ծ ր
Հ յաւր այժմ տօնեցեալ խնամարկս լուսէ
ղէնսն սրբոյն հօրսնէ. և հեռահաճանաց
տանն ողջոյն տօնից փառաւորել սրբեր
որդւոյն ընդ: Ընդ որ Ընդ քն թագաւորն Ը
անցեալ ընդ նորերգով օրհնութբ:
Խնդայ ծառայեաց վայելչութբ սր
բութեանց ընդ սրբոյն հօրսնէ եկեղեցւոյն օրհ:
նեաց վարդագոյն հեղման սրբարանացն.
նոր նշեաց զարդարեցելոյն իմանալին սրբ
բոյն զուարթ օրհնէ:
ԲՍ ար ծ բազեր ընտրելոյն հաստատոյ սր Թ
բոյն հօրսնեայ. խոստովանեալ զած

ութիւնքըն մարմնոյ ութեան խնկոյ հայրենի
տանելոց։ Յանցաւոր զօրութեան պայծառ
ազգեաց խնամարկու լինելով եւս ընդունելի
նոց բարեխօսութեան խոստովանելով ըստ
Թագաւորին։ Թագաւորեալ ի ձեռն յիշել
բարեխօսութեամբ սրբոց հրեշտակաց։
ընծայ կարգեալ փրկիչն յորդորեալ ութի
խաչապատութեան կենաց։

Պ
արզեաց ծ. տէր կենդանի ընծայեալ հայ
ոց սեղանն եւ ... ընդ մեզ
կոչեցեալ զանմահական ընդունելի։ Եւ
ծ. տ. եւ սուրբ զօրութեան ...
նեա տէր խաչելոյ հրեշտակ ... եւ ... նոյն
զգեցեալ։ Արդ ... ծ. տ. եւ ... ընդ ...
որ ... խաչեալ ... փրկիչ ... եւ խաչեալ
հրեշտակաց ... վերին երկնաւորեան։

Ե
րկնաւորն ... սրբոց վերակացուն. եւ
կոչէ հաստատութեամբ ընդ ... ութ ...
հրաշալ ծ. կենդանի ... զօրն փառա
ւորեցաւ։ Օրհնութեամբ հրաշալի
երկնային ընկերաց. զի խաչելոյ հրեշտակ

ժբ

արեւան ձեռին դասք հրեշտակաց տօնեն ընդ
մեզ. եղ. իմաստնոյն հարսանեաց մեծ
վերնոյ ու հեղոց. ննեղեցէք արքայից պայ
ծառայութեանց կայսերական տօնեն այսօր.
երկնք հասարակ. Հարականս ար
քոյն սանդղեաց եղականն.

Բ[illegible] այսօր [illegible]. ով վե
կայութեան [illegible] որոց [illegible]
ընդ [illegible] զպաշտօն. [illegible]
[illegible] զոր [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] ընդ հե
[illegible] [illegible] պաշտօն. [illegible]
[illegible] [illegible] առ հայր. [illegible]
[illegible] ընդ [illegible]. [illegible]
[illegible] այսօր [illegible] ընդ [illegible]
[illegible] երկնից. [illegible]
[illegible] [illegible].
[illegible] [illegible]
[illegible] առ.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]

ղա

ակ

տօնեաց անմահական, փառօքըն զերանելե
ա՛ ց՛ ալէլուիա · եկայք ժողովուրդք միշտ
հաւատացեալք · Երեք ծագեալ ի հայրական
էիցն մի անքննելի ութն աստուածն · որ լու
սաւորեալ փառաւորեաց երեքն ընդունակութեան
զմիութիւն եղանակաւորեաց ընդ հրեղինացն ·
երկրորդ հրեղէն անմարմնոց նմանագործ էից :
Երեք կանգնեալ սեղան անբաժանելի երրոր
դական անքննելի անմատչելի · որ յորդառատ
վտակօք արբուցանէ յաւիտենականացն
զնորեցեալսս բարեխօսն ընդ բանըն Զա
մենեցուն ; եկայք ժողովուրդ ·
[Ե]րեքամեանց հաւասար հրեշտակաց անար
ատ նմանագործէից · ընծայեցաք ըստ
կերպին · եկեալ մարմնացեալն երեք մար
դիկ ընդ հրեշտակս · փառաւորեցաւ մի
զօրութեամբ ութեան :: Սրբեալ աղաւնի և
ծառայարան, բանաւոր հօտի բարեկամ
ան հրեղէն անմարմին զմարմնաւորութ
եանց · և մեծաւորս ցանկալին · զորդւոյ
բան աստուածային նմանագործ էից ։

Բանն աստուած եղեալ կենաց խորհրդոյն յաւ
իտենից. եկեալ կերպարանեցաւ մարմնացաւ
ի կուսէն խառնեալ յերկինս եւ ծագեալ նոր
եղանակ մեզ. եղեալ յերկրորդ ադամ
զերկրաւորս [illegible] ընդ աստուածն կատարեաց։
[Ա]յսօր ցնծան դասք հրեշտա-
կաց [illegible] եղեւ. բա
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

220

[illegible] աւետամբ [illegible]
[illegible] լուսաւոր[illegible] եկեղեցւոյ[illegible]
[illegible]. Լուսաւոր[illegible] փառաբան[illegible]ութեամբ:
Որ[illegible] խորհրդ[illegible] աստուած[illegible] անօրէնու
թե[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible] աստուածութեամբ. փառաւոր[illegible]
[illegible]. Որ [illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]:

Կանոն[illegible] այս
երրորդ[illegible]:

[illegible]

[illegible]
[illegible]: Որ[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]: Որ [illegible]

հարթեցուցեր զեր զաշակերտսն իմաստ
տութե հրաշից խաչեալ ծայրին փառաց
քեզ. զերեզ փառ։
Ի սեր երբեմն աշակերտացն հրաշ
փառաւորեալ է, պայծառացեալ իմաստութ
եամբ. Լուսաւորեալ միտս զանմահ ...
լոյսն. Աստուածային կենդանութեան մաշեցաւ։
Համբարձեալ նախահարցն աստուածաբանացն ...
ցեալ ետ ... բարեբանեալ զանապական
Զ ... ...
սեան ... ... չ...
Օ պայծ զերեզման ...։
Ամենամաքուր ... ...
այսօր ... ... աշակերտաց
քեզ ... ... Լուսաւոր հե
ազգաց զաշակերտութ քոց ...
... ...
... ... ի
... ...
... ...։
Ը ... ...

ընդ նմա յաւիտեան· Գոհացեալք զարմանալին
ընդ նմին երեւեալ ի Թաբոր լերինն· եւ
Հարբեցուցանեցեալք զամծ ուսմամբ [illegible]
[illegible] յայտնեալ եւ·

Աստուածային ընդ լուսոյ [illegible] որ Է
նորահրաշ կանգնեն ի գլուխ [illegible]
մարմնով մայրն· Եղիայ· աշակերտք ընդ քեզ
մեծացուցանեն· [illegible] որ լուսոյն
[illegible] տանցն· այլ երեք
[illegible] կանգնեն ընդ հօր ամծ ուսմամբ [illegible]
րեալ մա/: Անպատմելի [illegible]

Թաբոր [illegible] Ը

ըն– գոց աղօթից առաքելոցն ծառայից քո
րեւոր. ընդ որս։ Լուսաւորէ հանգստականացն
լուսաւորեալ քոյով, առաքելոցն սրբոց
ով յօրինեալն բազմապատկեալ. ընդ որս։
Հոգեւորացեալն ամենակալեալն եւ [illegible]
եւ ընդ լուսաւոր ընդ ձայն եւ [illegible]
իմ սիրելի. ընդ որս։

տր Բ [illegible] մեծ շնորհօքն ընդ
[illegible]
[illegible] ծ եւ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] ծ ըն [illegible]
[illegible] ընդ [illegible]
[illegible] գեղ [illegible]
[illegible] եւ [illegible] է։

տր Ս[illegible] ընդ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] քո [illegible] ։ Եւ [illegible]
ընդ [illegible]
[illegible] եւ

ղեաս· Աշխարհս առ ի [illegible] եւ
ծառայից ընդդիմութեանս․ եւ շնորհեա առ
առնել յերկրէս․ եւ լուսով ընդ հրեշտակաց ընդ
ձայն [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
Երկնից [illegible] [illegible] [illegible] որ
երկնային [illegible] ու [illegible] [illegible]·
[illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible]
[illegible] [illegible] ձայն եւ· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible] [illegible]
[illegible]․ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]․
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]․ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]․ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible]:
[illegible] [illegible]․ [illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]․ [illegible] [illegible]

զհասակն յորեն տ(եառ)ն նմ(ա)ն և փառ(ս) տիեզերացս փառաւ.
նորոգեա յամ(ենայն) ... յանուանեալ ...
զոր ... նշխարս և մեր. Նորոգեալ ...
... յանուանեալ յանուանեալ ...
ծանն Թագաւոր ...
Էմանուէլ ընդ մեզ Թագաւոր ...
... ... հայր յամ(ենայն) ...
զգործոց ... ...

ձայն Գ: Ներհամ:

ՃԷ Մ յաւար հրեշտակն ընդ Թագաւոր զուգեր
ընտրեալք քոց հրեշտակաց ...
... ...
հայր ... ...:
Այսաւր յայտնեցաւ տնաւրինութիւնն. եւ խաւսեցաւ
ընդ մարդկան ... ...
... Այսաւր ... ...
... ...
... յայտնեցաւ ... ...
... ...

Կան(ոն) ... ...
... ...

զնա մարմնին· որոց լոյս անճառ պայծառափայլ
մարմնով պատարագեցաւ· այսօր իմաստու
·թն· գր փառօք փայլեցեր· Լուսաւորեալ այսօր
քերովբէն անբաւ եւ մերձեցուցանէ բանն· Ծառայի
կերպարանաւ պատարագեցաւ ընծայեալ անարատ
ութեան· այսօր· Որ հրեղինացն անմատչելի
կառոյց հուր աթոռոյ· երկրեղինաց խոնարհ
հեալ լոյս անմերձենալի· այսօր·

Որ քերովբէիցն փառօք պայծառացեալ
զարդարեալ առաքելովք· զոր մարգարէքն պատ
գամ մերձեցուցանեն ընծայեալ անպատմելի· այսօր
մարմնով ·թն· ի փառօք զարդարեալ· Որ
զսրբութեան երկնային զինուորն անմարմնոց իմա
ցեալ· այսօր լուսաւորեալ ամպեղէն իմաստութ
եամբ մկրտեցաւ· ... ·թն· ...
ման ընծայեալ· Որ է յերկինս մարդկան
հրեղէն կառօք զերկնային· այսօր վայելչա
բերեալ իմաստութ համբերել մկրտեալ·

խորհրդի գաղտնի ·թն· որ յերկնաւորն·

Յորում լոյս խորհրդոյն անճառելի աթոռ
նստեալ ·թն· լուսաւորեալ խոնարհ բանն

դձ
հ

յայտնեցեր՝ աշակերտացդ ի Թաբօր լեռ
ին՝ անճառ տեսութեամբ հա. ընդ միածնեալ։
Այսօր զառաքելոցն մարգարէիցն երե
ւեցեր տեսարանացն. ընդ որս և մեզ
ողորմեա ամենայն կոչմամբ ի Թաբօր լեռ
ին որ։ Այսօր անմահն յերևեցաւ
որ ի երկնային երևեցաւ. ընդ ծնողն և այժմ
արդարոյ կոչեցն. զամենայն որդի խրատ
է ընդ սոյն. Հայր զմեզ բարձրացոյ
ընդ որդւոյն յաւիտեան։ Որ փայլեցար
այսօր ի կերպարանս մարմնոյն զերկրաւոր
ծառ. լուսաւորեա ընդ։ Որ յայտնեցար
այսօր ի Թաբօր լեռին. զմեզ ունիմ ար
երկրորդ ունիմ ընդ։ Որ զամենայն զաւակս
հօրդ փառաւորեալ երկրի. տեսանողացն
ծագեցաւ արփի խաւարն լուսոյն. ընդ։
Ը Որ զծառայութեան մեծագոյն յայտնեցեր այ
սօր մարգարէն երկին. որով զիս զանազան
են անմահ զմեզ տեսող սերովբէքն.
լուսոյ անճառելի որով փրկեաց. Որ զոր
անմահն պետրոսի ընդ ջերմին հօրն

տուածոյ · հայրն ծ(նողն) յաւիտենից մայրն · վերնայնոց
այսօր տօնի [illegible] դաւանէր · յու · [illegible] որ
հեղանեն [illegible] միջնաւորութեանց [illegible]
երգանեմ [illegible] · աւետանեն ծ(նող) [illegible] հայ
րանին փառօք [illegible] [illegible] · յու ·

Յ ընծայ այսօր փառօք մատեանի լեառն ա
ընթացօք հանդերձ հերանոսի ծ ա բերո
ճրագեան գերապայծառ սրբոյ [illegible] · յ · [illegible]
դասն երկնից նման · յ ընծայան այսօր
լերինք աստ · առաքելոցն երեւեցան ծ ք ·
պայծառանալով [illegible] լերան · [illegible]
դասուր [illegible] [illegible] · յ ընծա
այսօր լեառնին [illegible] · հայրանայրայն
[illegible] [illegible] ծ ն · [illegible] զեր
նման փեսա · [illegible] · [illegible] լու
սով հայրական փառօք ·

[illegible]ցէք մանկունք ընդ երկնայնոցն բե
դասն ընդ հայրն երկնաւորի որ մարմնացաւ ձկ
[illegible] · վերնայնոց յերկնային այսօր [illegible]
բերք լերինն · Գովեցէք ընդ սերովբէսն
զտէրն մեծ [illegible] որ փայլեցաւ մարմնով ·

զկոյս անմահին այսօրին։ Եւ զառաքեալսն եկեղե-
ցւոյ քերովբէաձև զհոգին ճշմարիտ որ
լուսափայլ անձայն. եռանձնեան հանդե-
ցեալ այսօրինեաւ։ Կանոն

Երրորդ աւուրն

յաւուր որ հինգն եկեղեցւոյ բան

գձ Ա
նձրեւաւն հոգեղինածին.
րգ ծածկեաւ։ Ո՜վ եկեղեցի նորընծայ յայս
նեալ աշակերտացն. ծածուկ ընկերակ
ցան ծածկեցեալ անմահին. Ո՜վ յայտնեցեր
չեաց յառաջ եւ նուագն հայրապետական
յերկնից. առաքեալն որոց խնամեալ ընդ
որ հանեցաւ. որով քննութեան ամենայն կե-
նաց ծածկեալ ծառայութեան։ Ո՜վ յարուցի
ւսն հաստատեալ յայտնեաւ վերակացու եւ
որդոցն. երկնային յորինեալ առաքեալ
նոցին խորհրդոյ։ որով ընկալեալ մար
մնոյն լինելութեան եւ որդոց ամենե.

Ս
ուրբ առաքեալ եւ յաւիտենաշնորհ ընդ
հայր եւ որդւոյն. անճառ եւ ընդ ամենայն
եղբարս առաքելոյ. ծածկեալ ընկեր

պարտին ծածկելով զամ ուխտ։ Եւ յառաջին
ցեն եկեղեցւոյ զանմատոյցն լուսաւորեալքն.
ծագեցեր աշխարհի արդարութեան արե-
գակն. յայտնեցեալ աշակերտացն ըզպայծ-
առեալ ամ ուժով։ Յորժամ ահիւ գալ
հովուեալ ընկալեալ դասուց աշակերտացն.
երրորդի խաչհերաջին յաւիտենից բերեալ տար-
տար. որով լուսաւորեցեր զտիեզերս լեզուաւ

ձայն ըստ հողեւոր։

Յորդառատ պարգեւաց ամենազօր զծածկեալն յառաքելոց նմանութիւն. յայտնեցեր ի
տոր եկեղեցւոյ լեզուին մեծ հանգոյն ։ ԻԷ
Եւ յորժամ բերկրեցան նմանեալ յառաքելոցն
յերկինս զանազան ծածկեցեր լուսաւորս եկեղեցւոյ
բարձրութեանն։ Եւ յորժամ ամենայն ժամեան հա-
նգոյն բաշխեալ եկեղեցւոյ լեզուաւ ընդ
նմանս դասուց առաքելոցն մեծ հոգւոյն։
Լուսաւոր աշակերտ ներքոյ առաքել ըղձանա յամ։ Է
Ո լոյս փառացն հոր ծագեցեր այսօր ի վե-
րինացն եկեղեցի. ժողովեցեր բար։ Զամե-
նայն հոգւոյն որդեգրութեամբ լուսաւորեալ ամ

պայծառ յայտնեցաւ իմաստութեամբ · ձայնաւոր ·
Զյաւիտենականն հայր որդեծնեցաւն այսօր
յերկնից վերնայ միածին · բարձրացուցէք բար ·
ռ Որ յառաջնոյն երկրպագեալ յէէն անմեղուայն ծնունդ
ով · երգեցէք անկանիլն ծածկեալ լուսոյ այ
սօր ընդ պարագրեալն մարմնով ցուցեալ
ամենեքին զմիտս աշակերտացն բացեալ · բր
ամենայն պայծառ ամ ծնողականէն որդի միածին
ծնունդ · Որ զլուսաւոր բանական արփիւն մեզ
առաքեաց տառեցն · խոնարհեալ անկանելին լուսեղէն
երկնին · այսօր ընդ մարմնոյ ազգ ի մարդկային ածէ
ալ իմաստից ներշնչականաց խոսեցեալ փառա
ւոր ... ազգաց · բր · Որ զտերունական մեծ քա
հանայութեան դու · իմաստութեամբ լուսանկարն ծա
ռայեցեր լերին · բանիւդ ամենայն հանդէս
գերագոյն ընդ անախտ ծննդեան խաւարի փառօք եւ
ա մեծն զերկնից յերկրաւոր զեկեղեցւոյ · բր ·
ռա Յաւուր ընդ հաւատացեալս իմաստնոյն ցն
ծնունդ ... ամենայն իմաստից լուսաւոր
սոյն ... ծնող ծնունդ անեղ մաքուր զերկ
նաւորացն ընդ հայրենական ... երկրաւորն
զեր ·

Զլոյսդ յայտնեցեր ի Թաբոր · ընտրելոց դաս
ուց · առաքելոց և մարգարէից զձայնն Հաւր
զգեստու անձամբ [illegible] ասպ · Զլոյսդ Հաւր
յանմերձենալի [illegible] · էակից բան[illegible] [illegible]
ցեալ ընդ [illegible] մարմնոյս [illegible]
որդի ընդ որ Հաւն ծագեաց · Զլուսոյ
ըզ ծագումն առաւօտուց · արեգակնակերպ
փառ[illegible] · ծանուցեր ծագմամբ փառաց ·
Քրիստոս յաւիտենից [illegible] ամենայն ·
Երգ · Տէր [illegible] · այսօր ցուցանէ
ընդ [illegible] Քրիստոս ի Թաբոր · [illegible] ընտ
րեալ ընդ [illegible] զառ առաքելոց
և մարգարէից · ընդ որս [illegible]
[illegible] յաւուր [illegible] ընդ [illegible] ·
Որ յաւուր [illegible] առաքելոց մարգարէին
[illegible] ծագման [illegible] · զոր [illegible]
[illegible] Թաբոր և Հերմոն ի յանուն [illegible] ցնծա
ցեն · ընդ · Որ ցուցեր [illegible] ի Թաբոր զքեզ
[illegible] և [illegible] [illegible] · զոր [illegible]
[illegible] խաւսել փառացն [illegible]
ընդ [illegible] Քրիստոս [illegible] · ընդ որս ·

ձկ
առ

Կանոն Համբարձման տեառն.
Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի. քանզի քո

արքայն երկնից այսօր պսա-
կեաց ընդ քեզ խաչիւն իւրով. եւ զարդարեաց
զամուսնարանս քո պանծալի փառօքն իւրով.
Խնդա այսօր դուստր Սիոնի. քանզի երկնից
եկեղեցի եղեն այսօր վերնատունն բնակութեա-
մբ. Անթափանցելի երկնաւոր համբերեցաւ
բնակիլ ընդ քեզ: Ընդդէմ երկնաւոր զօ-
րացն վերամբարձեալ համբարձաւ ընդ քեզ այսօր
զանդորրական փառաւորութիւն. ուրախ լեր համա-
սփռաւոր անդրանկին քո խորհրդոյ:

Նորանոր արքայութեան կանգնեցաւ սուրբ
եկեղեցի նոր Թագաւորն իւրեանց պատուա-
կան. եկայք համբարձեալն երգեսցուք ընդ
երգնոցս: Այսօր հրեշտակացն վայելչեալ
յերկնից երգեն աստուծոյ. համբարձեալ ձայն
իմ եղանակեն. երգեն զերգս նորոգեալ
նոր աստուածային ձայնիւ: Ուրախ լեր բնակ-
չեան համբարձեալ սրբեկեղեցի. պայծառա-
ցն զանմահական յօրինաբանութիւն. ձայնի

ինչ ըստ շող լուսոյ երկնից մայր եկեղեցի։

Սքանչելի այսօր մեծ եկեղեցի և տօ
նէա ըղձանօք զուարթութեամբ սիոնի քանզի
երկինք հաճ եղաւ բնութեան մարմնոյ հայրը
Սքանչելի դիմեալ դուստրութեանն եղբօրն
վերնոյն քանզի արքայն երկնից գայ առ
քեզ տր։ Սքանչելի սիոն մայր եկեղեցի
քանզի երկինք շողաձեղէն ի հօրէ լուսոյ ծագ
եաց տր։ Զարդարեցեր քարոզարանքերը դ
նմ յա։ Սուրբ առաքելոցն այսօր մեծ եկեղե
ցեցի։ Ներշնչեա խնաչեան հոգով ըստ տր։
Սպասաւորս ծնընդեան մեծագործ [illegible]
սաւորեաց զառաջս որոց մարդկան եկեղեց ըստ։

Որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղեցի քո ը
քրիստոս ած։ ի վերայ առաքելական վիմին
երկիր խաւարն ծ զերագոյնս հոգևորս։ Կանգ
նեալ խորան [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible]
մին ի բերան ած։ [illegible] [illegible]
նորոգումն։ ի լուսաւորեալ ծ [illegible] [illegible]։
[illegible] հոգւոյն սուրբ [illegible]
լեա ծնք։ [illegible] մարմին [illegible] ընտրն։

Իբրև [illegible] հոգւոց մերոց։

ա [illegible]

[illegible] փեսային երկնա-

ւոր [illegible] ընդ [illegible] պսակե-

աւ [illegible] փառօքն [illegible]։

Ա յորժամ ծաղկեցեր [illegible]

[illegible]

[illegible] ընդ [illegible]

[illegible] Ա յորժամ [illegible]

[illegible]

[illegible]

Անցոյց ըզ ձեզ. Փռ. [illegible]։

Զ[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]։ [illegible]

[illegible]

յաւուր ծննդեան աստուածածնին

Ս[illegible]ածին. երանելի տապանա
կ [illegible] է [illegible] հնարանքն. Զաշխարհս
ամենայն պայծառացուցեալք լուսաւորեցին ըզ
[illegible] երկնայինս. [illegible]
[illegible] աստուածայնոց [illegible]
այս: Այսօր ծնեալ սքանչելեացն աստու
ածն [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Այսօր
[illegible] սքանչելեացն [illegible] յօրս. և
[illegible] [illegible] ի [illegible]
յերկինս. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]: Այսօր
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]:
յաւուր [illegible] [illegible]

խաւարային ընդհատեալ լծէ ց մայրն փրկութեան
մերոյ բանին անապական յերկնաւորականացն դաս
ուորել յամենակերտող եզրանս եղանակաւորութեամբ
ներելով. փառաւորութ Հօր միածնին ապականութեան
նեւ բեղ երգել եկեղեցի. ... զնորոգ
նաբանութեամբ. Ա յաւուր ... ամենայն
բու Հր կոյսն. ... ընդ որդւոյ
եան Հօգին ... Հրեշտակական դա
սուցն. որպէս զերաժշտական ... փառաբանեալ
աշխարհն ... Հրեշտակաց դաս
ուցն. փառք. Եւ յաւուր փառաւորեալ ընդ
մարմնական մարմնին ամենայն երաշ
ամենամաքուր զերանութիւնն ... և
[illegible]
[illegible]
Ա յաւուր յայտնապատմութեան ...
[illegible]
[illegible]
բերող զ ... և
մա Հր կը բն. փառաւորեա
Հ Ո ... զ յանդգանս ...

եղարձ․ նորոգեն զբոլորածեւ և մա(րդ)ո ուխտոյն ծն
նար․ այսօր առնուն զնոյն ի նմանէն զօրութիւն փո
խեցեր զնախաստեղծեն ծնընդոցն զոր մեզ
ունիմք բարեխօս առ քեզ սրբոյ ծնողն հայ։ ըն
ծնողացս։ Որ եդեւ կենդանի հօր եւս հոգւ
ոյն մարմին այնու ի յանձն առ ի նորոգեալ
ինն․ այսպէս փոխանորդութեամբ զմեզ կեցուցեր յերկ
նային խորհրդեան ընդ բոլոր ծնողաց մեր զոր․
Որ յաւէտ նորոգեցեր բարեխօսեամբ սրբոցն
այսօր պարգեւիր հանդերձեալ յանապատում
ի կենացն ընդհանուրսէց ընդ մայրն զոր մի
զերծուցեր զմեզ հրամանաւ առաջի ի ըղծողաց
ամենայնեցն բանին ընդ մի չոր կոյսն․
Որ ի կոստանդեան դատաստանաց նախնեաց
առաջնոյ փառաւորեալն սրբոյն հի ուսուց
անել հառաչանացն վերապատուեալ ըղձ
խառնեալ յորս ի յէ ծնընդեան որպէս բարձր
եալ հեղեալ յանկարծուստ․ Զ բարեխաւսութեամբ ան
արատ մեզ ի նմանէն զօրացն նորոգեալ
եղեւ իբրեւ պատարագ զ լինելոյ արժանի եղեւ․ ընդ
որս եղեր հանդերձեալ․ վերապատուեալ մի

[illegible]

[illegible]

Ժ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ռ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

կուսի մարմնացելոյ հայցելով եղեն· բարեխ
աւսեա անդադար աստուածածին նորոգել
փրկել ընդ մեզ խնդրեմ ամենեցուն կատարեալ
այն վերնայնոցն մերոց։

Անսկիզբն բանն անճառասանելի բնութ
եամբ կերպացուցեալ ի հողեղէն կաւոյ· զմեզ որոյ օրհ
նելով ասեմք աշխարհին հայրապետն ընդ կերպարանն·
Տարգտապանուէն եղերան աղքատաց հովուապետն
փառաւորին կոյս· զորացեալ ապաւէն վերա
փոխեալ զանազան յանապատոյն խնդրանս·
վասն որոյ զովելով ասեմք աշխարհին որդւոյ
միածնին տեառն· Անճառասանելի հոգւոյն զօ
րութեամբ որով փառաւորեալ հաւատացելոյն
ընդկոտանելոյն անմահութեն· վերափոխելով
յանապատին եւ անճառասանելի եւ անմահաց լոյ
սոյն· վասն որոյ բարեբանելով ասեմք օրհ
նեալ ես հոգւոյն ծնողին տեառն։
Նշանաւ։ Դանիէլ։ Բարեխաւսեա։
Հրանոյն է երգոյն աւս
պն փոխման մորին։
յաւր զանձանէլ ծննդեանցն

որ ըղձապատանօքն խորհրդոց· եւ յուղամն թէ
գոյացութեանց փոխադրեցեր ի յերկինս:
Որ յանսպառ գանձատանէն· բաշխես բարձողն
ըստ բերողացն շնորհեն· բարձրացուցեր
խաչապատմութեամբ զերանելիս կուսան:
Որ յաստուածապատկան կոյսն որ ըստ քեզ մա
քուր կանթեղ կերպարանօք· եւ զգայականաց
եւեթ բնութեանց յանմահութեանց խորհրդով·

Ողջանապարդենն ի ծածկեալն խորհրդոց հօր
որ ծագեցար երեք մայր կուսի· այսօր եկեալ
անմարմինք անկան զուարթ հրեշտակացն փա
ռաւորեցին ընդ քեզ լուսափայլ ամպովք եւ
լոյսն անճառ· Եւ անմարմինն որ ի
բնութեան մարմնացաւ· ընդ քերովբէս բարձեալ
կոչեցաւ մայր եւ· այսօր եկեալ ի բազ
մաւոր զմարդ հրեշտակացն մերոյ
յերկրէ հրաւիրեալ կամօք եւ լուսաւորեալ·
Ի տեսիլն հրաշից փառաց մարմնոյն զուարթ
նոցա զմայր աստուածոյն երկրէ մերով
գրաւոր թագաւորին շնորհեցաւ· նորոգեցաւ
քեզ երանելին եւ ողջունեալ եկեղեցի:

Մ ըզմիածին որդւոյն զխնամակալն· Է

զնախախնամողն երկնից բարձանց· այսօր

դարձուցեր խնամս ամենայն ըզգերեաց բա

րեխաւսեալ անձն հայրն: Ս(ուր)բ զծնողին հայր

ընտրեալ ըզծագողն· որ մարմնով ծնաւ

ըզգերեաց· այսօր փոխեցեր ի կենդանաւանապա

տանս ըզգեր: Ս(ուր)բ ըզփառաւորեալ հօրհօրդ

ոյն ըզգ տան մարդն· զանխերեն հովանացե

այն· այսօր չանգուցեր ի լուսաւոր մաղթանս ըզգ: Ը

Ըզքեզ Ընծայողսն միածին զմայրն սրբեն

որդւոյն մարմնով· զոր երգով բարձրացուցէք

ըզնա յաւիտեան: Աղ(ա)յսօր ըզնա վերին զօր

ությունքն և ծննդից· զոր վայր ի ցեան ըզն

միածինն ի փառաւորեալ ամենայն երգէ: Որ

ի: Ն, ամբարձէք ըզհայրն երկնաւոր բարր·

Աղ(ա)յսօր ըզնա դասուց սերովբէ ծ իցն որք

պարունակեալ շուրջ ըզգերեցելանասն ամենայն

կոչեն երանեալ. Որ ի: Ն· գովեցէք զոր

զնն միածինն· բարր· Աղ(ա)յսօր ըզնա հրեշտակն

քերովբէ ծ իցն· որք ըզգ բոլորեն հրեղէն

ղէն վեր համբարձեն ձայնիւ փառօք ի յերկ(ն)ր

կենաց· բարեբանեսցէ զՀոգին ճշմարիտ
իմ բարձրա·

Ժ Աստուածածին ամպ լուսաւոր· որ
ըզ ցօղոյն կենաց հեղեր յերկնից բանաւոր
նշխար խաւարին չեղիցեր պարտեւցներցուր·
անդրանկանն ծնայնու զքեզ բարեբանեմք եւ
հօգևորք երգով մեծացուցանեմք· Ամենայն
անուանեցի բանին· եկեղեց մայրաքաղաք
յորդանանյան առաւելեցի նորուեան արեգա
կնան արդարոյ ուէ անն։ Զքեզ կանոնաւոր
տաճար մարգարէ ինքն եւ· կոչեաց կանգնեալ ծնն
ընդ եւ մեք· որով բնութեան քահանայից որ
էինք հրաշիւք սեռիցն փոխարկեալ եւ
լուսանձեալ խորհուրդ· / անցա։

Ի Ուսանելապէս բնութ ածուէ բուռն մի
ացար անարատութեամբ յորդանանին կուսութեան աներեւոյ
ալեկոծեալ· այսօր փոխեցեր զաղտաղուսեան
յերկինս նշէրին նաւաշաւիղ խնեաս·
նաւահանգիստ մայրն անդրանկատեան որդւոյն այ։
Երանաւորեալ մայրութեան ծնողդ խնդրեա
սէր· աշխանակ արքային պատուեցար արքայ

ըղձիւ եկեղեցւոյ հանգերձ․ այսօր ընդ կուսա-
թեգ ընծայիւք հանգուցեալ նշանակեալ նա-
հանս․ աւ: Որ երկրպագեալ անճառ աստուած նոյ-
նա ընդ հայրն հոգւոյն․ համբարձաւ բա-
նի մարմնով եփոխեալ կուսածին եկեալ թագաւորս
եղեւ․ այսօր քերովբէից վեր համբարձեալ
յանթառամ ընդ հրեշտակս քերովբէս․ աւ Դ: Կ̄

Այսօր զօրութեանցն հրեշտակք ի
յե․ ծննդեան․ ընդառաջեցին յերկրէ զամենայն
նիւղ յերկնային խորանս ամենայն էր:
Այսօր գծագրեալ դաշտ աստուածածին
ընդառաջեցին զոյրն սերովբէից բանակ
տանելով ի մեծ անմեռ հոգւոյն ընդ փառս եկեալ:
Այսօր նմանեցաւ երկրէ թագաւորին․ որպէս
սոնէն յերկինս ընդ փառաւոր կուսին ի մեծ
քաղաքն վերին: Կցուրդ
Երրորդ աւուրն
յաւուր հրաշափառ կոչմանս
հոգւոյն ժողովեալ սուրբ
բոլոր առաքեալք եկեալ առ կոյս եւ
տանէին․ այսօր տապանն խնամ ունի

եկեղեցւոյն փոխանակ սատանայածնածոյն
նշանակաձայնեալ է· անմահութեանցն· ամէն
նէ/ ևս զամէն մնջեալ սուրբ հին·
Այսաւր տեսեալ հրաւիրեալ զամենայն վայր
իջեալ յերկնից զօրքն և մարմնին մահու
ամա յի հաւատալի փառօք· զերապայծառ
մարքեալ հոգւոյն յասանդուածս ամենայն
ծննդոցին կոյս· կայ· Այսաւր ըզբնակեալ
բանաւորութեան սուրբ զկոյսական հրաշիւ
սեռիցըն փոխադրեալ յերկինս· մարմ
նելոյ խաչեցեալն եղանակեալ յանապական
անապականն յանմահութեան եղանակաւ այս
ընդ երրորդն ...· և հա·
Այսօր ըզ նախամայրն երկնիցս
ծոցին կուսական ծնընդեանն զանճառ
ցեալ մայրն· մարմնին իջեալ փառօք
փոխադրեցաւ յանմահութիւն կենդանութեան զբ
րագոյն բնութեան· վասն որոյ սուրբ եկեղեցական
ձայնիւ ... սուրբ ...
ըզ... ... փառաբանութեան· Այսօր ըզ
հոգեւորն բնութիւն տեսեալ հրեշտակացն ...

կացեալ զանգ մեր ի մեզ հրամանեալ կարգ
յանմարմնոց մերձաւորեալ երկնայնոյն և
յանմարմնոյց լուսեղէն խորանս · վասն ։
Հ յաղօրմանակից հրեշտակաց զոլով հարց
նմանեալ եկեղեցի մեր ասա մեծ որդւոցն
թէ ընդ յերկնաւորն անմարմնական անմարմնա
կուսի ստացուածս ամենայն · վասն ։
Որ ընդ զաւակնեք երկնային անհեծեց նա
խաւարայն եղեծ · մեծացն որ ընդ
ղէա մէ կոյսն մարմնով · այսօր առաջին
յանպարտոմ փառացն զարձոցեն անուանն ընդ
նախատանեծ ընդ զորմիշո անխմնոց բարե
խաւարանքեն ոտաւորն հա ընդ մեզ ։
Որ երկրորդ անմարմնաւորն որդեան որդ
նախկրան զ յաւիտեանս · նմարմնով ծն
նա ի խանգարեալ կուսէն · այսօր խոնարհեալ
յերկնայինսն փոխեցեր զանարեկեալ քո
զքննականաւորն զոր ։ Որմարքեցեր իբրև
կոմծեալ բարձ եւեկեղն հոգիոյ մարմնով կա
ցեր անմահանել եղանաւորեան ընդոզք ։
այսաւր փառաւորեն հրեշտակացն դասեցեր

Հ

Գ ընդ հողեղէն բնութեան զոր· Հզօր ամենեցուն
Երրորդութեան, մի ընծայեաց խնամօղ, ըն
կայն ըղմե հոգւոյն· Որ յանձնեցեր զհոգին
առաքելոց նմանութեան հոգեղինաց զօրացն,
բարեխօսութ այսօր աստուածածնին ամենայն. առաքե
լոցն հոգեղէնն ընդ առաքելական մի երգեմ·
Որ խաղաց Թաբորն որովհետեւ ի բազմաչեայ
քրովբէից փառաբանեալ երգովք աստուածա
ծին. ընդ որ աւետեաց կամաւորութեամբ բանն
բանն է, մի ընծայեաց·
Դ Աստուածածնին զերագոյն երկնից ցու
ցարհուրան նմանագործ. բանն զի ծնար
ու լուսանկարն բնութեանց անստուածեն
պարգեւեցաւ երամ յատուկ հոգեւոր եր
գով. ընդ քերովբէ շար մեծացուցանեմք·
Զուարթնոց փափկեալ զքերովբէական յաստուածա
կերպն ծննդոց կոյս անապական· ընդ որ մի
անուանս լերինն բանին անմարմնոյն որ ի չորեք
ակնամարմնոյն անմատչելի մարմնով կու
սութեան հոգւոյն· Վերափոխեալ ընդ քերովբէ ի
յերկնային խորանն այսօր որովհետեւ քրովբ

ծին՝ տեառն նշանաւ առաքելոցն եկեղեցւոյն
սրբոյ առաքելական ընծայեցելոյ զփրկիչն ըստ քեզ
մայր ան հարսանեացեալ· հոգևորեր:
Որ խոնարհեցար յերկնից անմեկնելի Է
ելեալ՝ որդի աստուածդ ձյ· կանայք մարմնին և
որդի հաւասար Փ̃Ն· հայցեմք ծածկեալ
աստ կամք տէրութեան· Որ կանխաւ քո հանգու
ցեր զմեզ· նմանեցեալ հայրենական ան
հայր և յերկինս ծնեալ· այսպէս երկնաւոր զօ
րացն իշխան խոնարհեալ մարմին եկեալ· բնու
թեամբ· Որ յիսուս էր բարձրեալ
րանցայց ըստ քեզ մայր աստուածդ ձյ· անձա
ռելի փառօք մեծեալ որդի Փ̃Ն· ան
նախանձ բարերարութեամբ փրկեալ զազգս մարդոց·
Ոփառաւորեալ մայրանալ ամենայն սրբոյ Ը
ծին· բարեխօսեա ծածկեա մեղաւորաց
ազգս անձառելի փառաւորեալ
անմեղ ամենայն սրբոյ երկրորդ· Որ յերկնից
անմարմնոց մայր հրեշտակաց· բարե
խօսեա ծնեալ որդի մեծեալ· փառք
նմա յերկնից այսպէս մեծացեալ ըստ քեզ ծն

պատուանդանսն փառօք ։ Ողորմեալ է
շնորհօք երրորդութեան կոչմամբ առաքելական գրոց զեր
երկնաւորացն լուսեղէն ... ընծայեսցէ ամ
ենեցուն ... ամէն ։ ... ծառ նորին
ցորչափ ... ... միայն ամէն ։

Կանոնքն Նաւակատեաց

սուրբ խաչին.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ։ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ։ Խաչանշան [illegible] փառաց [illegible]

[illegible] ․ [illegible]

քո [illegible] ։

Եկայք ժողովուրդք [illegible]

քրիստոսի սուրբ ամենեքեան աչուի իւեար
ձանձ։ Քանզի Թագաւորըն զօրս պսակեաց
ըզսա պսակեալ փառօքն իւրովք. սուրբ
յանձն եղօրէք հրեշտակաց դասաւորեալ
մեծեմն իմն. սուրբ ա։
Ձա Նորայն հրաշ նախակարապետս նորայ յերուսա
ղեմ. պայծառացուցեալ վայելչոյք ցն
ցանկալի քոյդ աւր հարցըն մերոց։
Այս ուղղեալ ընդունելի մեծ եկեղեցւոյ ամ
կէ հօտըն պսակեալ նորայնս խաչիւ
ար։ Էր նորայն ծնեալքս մեկնրոուածք
մեծաւագունքն. այսօր տօնեսք օրհնութ
Է նըշանաւ իւ։ Ընտրեալ. ծէ բա. քան
արարէք ըզնա յաւիտեան։ Քանզի բեն
հաւրանացեալ մեծնեղեցի եւ կնաւ թ
փեռողեն պսակեալ ըզսա խաչիւն կայ
կայծեակ Թողեցեալ ըզհեթանոսս ժա
ռանգեցոյ ծ վ. բա։ Էկայք շառաւղեցեալ
Ձէ քննեամ երկնի պատգեցոյց ամ այն
մեծաշանքն. բանաւէա ցէ ընդունելի իւ
մա կընդունելին թագաւորեաւ ծէ. բա։

Ի խոնարհին քում աղերսանէ զոր ընտրեցեր ռ
զամենասուրբ ընդ քերովբէս · խնամ մեծագոյնէ
ալ աղաչեսցէ ըզքեզ · ընդ ձայնի աղաչանա
ւոյ մերոյ · ընկալ եկեղեցւոյ ըզմեզ : Ածածին
լուսոյ քո պայծառ բանգաղտնեաց
լուսաւորեցեր զքոյդ զծնեալ . խնամ :
Այսօր և հրեշտակք ուրախանան ընդ
պայծառութեան քում եկեղեցւոյ · խնամ :
Ի սաճառին աղերսանէ փառաց քոյ քո ռ
զորէ յերկնից լուսաւորեցեր ածածնածնին
մերք · խնամեա ըզքեզ աղաչեմք բարեխօս
նեցուք : Մերձ խոստովանութեան փրկանաւոր
ած զիւրութե շնորհեցեր մեզ խնդրեմք քա
ջութեան պարգևեսցես նմին · նորին աղա
չանօք խնամեա ինձ : Զհաստատեալ
ծնունդ մեր ազատութեան · եղբայր
նեանց խնդրեմք փառաց պահեա ածն
խոստովանութեան :

Ս երանեցաք զքեզ հաստատեալք ակ
ներգործեմ քում եկայք ծնունդ պահեր ակ
կերպարանեցուք : Այժմ պատուական են

բանն քում հնազանդեցաւ այսպար եկայք։
հիմա մատուցաք Քրիստոսի պատարագս
նշանակեն անձնապահեան. եկայք ժո-
կանոն խաչվերացին այգոյ
Ի զատկարանն բազմահրաշն
Խաչին ամպրոպահեղեղքս այսօր
ընդերձան յաղթութ: եկեղեցւոյ սուրբ
կենդանարարն պաշտեա: Սրբազանհրաշափառ
այս բարեխօսութիւն խաչեալ
այսօր գովութեան պարծեսցի եկեղեցի. սու-
Սրբազնեցեալ խաչական փառան
յանցանաց. կենաց փառաւորն կենարար
ծառին. սուրբ ըզ։
Մ
որը խաչն հանգստեան համբարձեալ
կանգնեցաւ ի յերկրի յաղթութեան
այն. եկայք ժողովեսցուք երկրպագել։
Զխաչեցեալ այսօր բարձրացաւ խաչին
նշանակն ըստ ... փառաւոր ձայնիւ
խաչն նորոգեալ կենդանատուր։ Իմա
մաքրեալ պարծանքն աստուծոյ. այս
խաչն երկնի կոչեցաւ զինուորք յոյս

Հարանց երգ

Այսօր պատուական խաչիւքդ ամրա
ցուցեր ըզ ժողովրդական[illegible] · որ զաստուածա
զօրութ[illegible] [illegible] ա(ստուա)ծ հարցըն մերոց ·
Քանզի անմահացուցիչ կենացըն փայտիւն ի
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ըստ [illegible] ա(ստուա)ծ · Եւ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ·
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ա(ստուա)ծ · [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] · Քանզի [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ·

Մ[illegible] · [illegible] · [illegible] ·
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] հարանց երգ · Բ

բացաւ մեղմացուցանողդ ծառոյն կենաց.
եւ որովհետեւ պաշտպանութեամբն պար-
Փ նշանագրեցաւ նախահայրն խնդալով նոր-
ոգեցին. եւ երկրպագեն ամենայն
հաւատացեալք. պա:

ա Աստուածեան փայտիւդ ընդդէմ ի
կենացն համեմատ արտաքսեցոյց որով
յանցեան մայրն եւս նախամարդ ընդ նմա
նուաստացայն: Իսկ փայտ նորին փրկեցուցանող
զմահուան պարգեւ կենաց մարդկան եւ
յոյս համբարձմանն. առաջնորդ եղեւ մեզ
երկնաւորն յանդիմանեցաւ: Եւ որ սրբութեան
յաղթող մեծ զօրութեամբ. զիշխանութիւնս
ընդդէմն որոյն անձն կապեցեալ ծառայութեան:
որով ցանկացեալս երկրպագեմք որդւոյ
մարդոյ կան.

բ Յաղթող նշանաւդ մեծապետ
ծննդեան երգեցողք եղեալ. սուրբ եկեղեցի հա-
ւատացելոց ժողովուրդք. Լուսեղէն եւս
առաջին զարդարեալ սրբութեան եւ պա-
տուեալ սրբութեան ըստ խաչին
ցանք:

Զյաւր նմանք աւծեալցուք զնմանակաւսի
աշխարհին եկեղ․ ընկալին մատուցանք
փառք նմանալ յաւիտեանս։

Աշխարհքս երկնաւորապատկեր եւս եւ
Թագաւորքն մեծագործութեանն եւս․ եւ մեծ յա
րութիւն քո փառաւ որ եւս․ եւ յարութեան
առաջ երկրպագեսցուք քեզ մեր։
վասն զի մեր ... խաչին ... շնոր
հեաց պարգեւ աշխարհի։

այլ որ խաչին ակն ... որ
որն ակն ... որ յարութ ...
... Նմանեցար
... ցուցեն։
փառք ... հայրենաւորաց։
Երգեսն։ փառք որ։ Կանոն
Երկրորդ աւուրն։
այսուհետ աշխարհ քո ...
կանգնեցեր խաչին ...
աշխարհի։ ... յ պայծառացեալ ...
յայտ փրկութեան։ ... խաւսն ...
բարեխաւսութ․ եւս ... հեղեր ...

տաւկան մերձաւոր խնդ. աա։ Եկեղեցւո մեա
միածնայ ընդդաւրութ. ներշնչեալ աւետարանչէքըն
չորեքին աշխարհի աա։
ատոմնազանէն անճանաչ եկեղեցւոյ
եղբայրութեն. խառնեալ պատուական փայ
տին ծառոյն զկամքն. օծանելով պաշտ
րանօքըն ծաղկեալ եկեղեցւոյն. նորեր
վայրապէնակեն մայր մեր աղաչէքն յէմ։
Որ ընդ եղբայրութեն ընծայեցեր զփայտ
խաչէն նեկեան կենդանութեան խնկելով կա
ռափիւմայն. բարեխօսաւոր եղբաւրեն տայր
ոեղէն փայտակեցողին մէջ ատակութեան
պաշտպան անձանց մերոց։ Երանի անեղ
շամօգոյ որդին հայրեալ. հոգւոյն եւ ե
եալ եկեղեցի պայծառացան աւրհնութ.
հրաշօրէն կարողութ. նորոգմամբ վերստեղծեալ
յորդեգրութեն շնորհս։
Հ
յառաջեալ ամբարձման շնորհաւորութեան
ներշնչման աւետարանական խաչէն. բազմաց
փառաւորելով մատուցանեմք ընծայեցեալ եկա
ղեցւոյ ընծայատեղեն. ընդ նոցին բարեխօսութեամբ հա

րդչնութեանց։ Յարեւելից փայլեաց ծա
ագայթ արեգական։ արեգակնանկէտն ծա
ագայթիւք մերովքն անեղանելի երրորդու-
թեանն. նորա։ Եւ զարեւն ցոյց մե
րեգականն փրկչականն. զի յառաջ թեթեւացուցանէ
ման անտերին թշնամեացն. կենաց համառօտու
թե ընկալեալ ի յամենայն ընձեռ. ըղ նր։
գործոցն նշեցէք բարի ծրագրութեամբ ըղձնիւ յա։
Եւ յառաջ նոյնան արեգական ի յերկնից երեւեալ Է
կեալ նորաձայնով ոգւոց. միաբանն ոսկեթ եւ
մէն ըղ։ Եւ յառաջ խաչեցոյն զօրեա ցուցանէ
ան երեւելի աննախ աշխարհաժողովին. քա
ղցրանալ երեւեալ ըղ ար.
յերկնից երեւեալ նշանն յաղթութեան Ը
ա յայսմ վկայեն զգետանեալ ծոցոյն
աղօթեմ։ Եւ զարգասիւն ժողովրդեան անա
ւեցին ա յայսմ. կրել մեծապէս ծն պատ
ուիրան յոյժ։ Եւ զգեստաւորեալն ամենայն
րոշանն յերզ. ժառանգութիւն անսահման
ազգութեան ժողովրդեան։ Ընծայեցին արքայ
աւելորդն. ա յայսմ. կր աւետարանական

առ ծյ մատուցանելոյ զարդարեալ։ Եւ մե-
նայողաց զօրութեան խաչին քո որոցոցա-
եւ յաղթութեան ընդդէմ թշնամեաց. պատուե-
րազգեաց ծ և զարդարեալ քով.
ա մանուկ զօրութեան ընդխաղաց քոյով
մեղքս. նորոգեա յաղթեցոյց անօրէն
թշնամեաց. Աստ է դէն յաղթեալ սրբեալ
արեամբ որդւոյն այ. եւ. Աստ է աթոռ
տէրոջ եւն եւ սեմեան բազմեալ քո որդին
այ եւ. Աստ է սեղան սրբութեան եւ սեման
պատարագեալ քո փառաց այ եւ. Աստ է
կատարեալ յատուր գալստեան փրկչին. եւ
պսակ պարծանաց հաւատացելոց. Եւ.

Կանոնն Երրորդ աւուրն·
այլոյն կենարար որենկէն

Մե. ծա զ փրկութեան. սաղմս
բժ առաքեալ քո ընդ քեզ բազ... զբե
բան եւք. Ողորմեա մեզ ըստ մեծի ողոր-
մութեան քո. ելեալն զկենդանարար զօ-
րութեան հաւատացելոց. սր. Ողորմութեան
ծածկեաց հրաշափառութեան ըստ մեծի զգու

ցաւ ի յաղթութեն ընդդէմ [illegible] թշնամոյն. ամ.

Ս[illegible] Ոսկեանց. Հեզար.
[illegible]

[illegible]

ղահոս շնորհք անապականն արեանն ըզ կո
ղամենայն Քրիստոնէից ըղձեղս. անբաժանելի ըզ
Հաւատովդ ցուցան սխալեալսն փոյթ մարմնական
ժողովրդեանն երկրպագեալ. զանապականա
հերձեալ ըզ լեառնացեալ ըզ կոչեցեալ
ըն Քրիստոս. իմաստութեամբ փոխարկեալ մեզ
մեր. առ: Աւետարանեալ հաւատով խաչեալն
համբարձեալ ձեռամբն մտեալ ըզ մարդ
ամենեցուն. խնամօղ պատուէ և ըզ քեզ
եկեղեցւոյ ձայնիւ երկնաւորաց կո
զերդ. առ: Աղաչանաւ խաչելոյն սրբոց
հաւատեցեալ աշխարհահանեալ խնամածին. բայց
զի ըզ մեղուցեալ ըզ մարմնոյն յանցանաց փ
փրկութիւն կենաց. խնամեալ առաքելոց պարգև
կեցեր անմահութեան սէր Քրիստոսի. առ:
Որ ելեալ ամ առաքելոց հաւատով ըն
ծանեաք ժողովեալ զի ըզ կարծեցեալ ծն
ձանց. նախնեաց ծառայութեան զօր
նայեցեալ ց փառաւոր Քրիստոսի. կենդանի
կոծին անմահութեան հաւատով հաստատեցն. առ:
Աստուածային ծածկեալ բարեխօսութեամբ ըն

կալոր ընդ ամաղձանելոյն եւ ելեր· յորժամ յարեւ
ելց լուսոյ ծագելոյն անձնւոր հրաշիւք· կարօ
ղեան անմահութեան զ յայտնեաւ· Քս մեր նը
շանն· ասա: Կանոնս Զոր

...ոտ աւուրն ;

պատկերութ· Եռնա· Ընթր

ԵՍ որման· Դաւիթ: Որպէս·
յարուցեալ ծանր նախանձաւոր անձեան
ածայինն շնորհէն սրբեւ եւ լցի· խաւար ըն
քեզ անձնէք անդ հարցընկեր: Հրամանաց
ապանց այրոյնութեան եկեալ շաղանձեղ
ըստ լուսոյ ծագելոյ իս· Սուրբ ողորմելեաց
որք որպէս զգեստն շնորհ բազմապատկեալ
խաւար: Ընդ որ անձնէք կատարեալ բարեաց
պատուիրէք ընդ անձանց եւ իմաստեան: Եկեղեցական
կանայն բազմութիւն ընդ քո Թագաւորին·
ապաշխարութ այսպէս խաչեցելոյն անմահին
էք զօրացուցէք եւ առ: Ելեալ հաստատեցեալ
էք անբերութ ամենայն յեկեղեցիս անձեցէք
ամենայն· արարէք սուրբ պատուիրանս մեծն
յանկինլեա սրբոյն կատարեն:

Դ

Օ րովայն պատուէրն քոյ լուաւ ծնծեր
նորոգելով քեզ պատմարանացուցեր. զնոյնգէ
այս խնդրեմ լուսաւորեա ...
ծ. բարեխօսութեամբ քեզ ծնողին. Ո՛վ Տէր
մեզ կենաց որ ծ. ... ... քո ծա
ռայական կեանս. բերել ընդ ... ...
բերոյ ... ծ. ...
... Լոյս ... ծառայի ծ. քո
... ...
... ... ծ.
... ... Ո՛վ ... ...
զայս ... ... ծ. ... ...
... ...
... ...
... ... ծ. ... ...
Ո րովայն ... ...
... ...
... ...
... ...
... Ո՛վ ... ...
... ...

Է

ենից գաւառական խաւսս· որոց մարդկան
[illegible] ընդդիմանի· զի հրապարակաւն ընդ
Մովսիսականօրէն զօրութիւն խորհրդոյն
[illegible] ծածկեալ է· ած ասէ [illegible]
[illegible] ց աւելի մարդկան· եղապարտեաց
[illegible] անապական ընդդէմ [illegible]
[illegible] եւ ուրեք [illegible] յամ [illegible]
[illegible] լուսոյն ընդ [illegible]:

Յորժամ [illegible]
[illegible] քաղաքականութիւն [illegible]
[illegible]· քանզի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]: Եւ յորժամ [illegible]
[illegible]· քանզի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]· Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ծ

րանգեան թաշեալ զնմանութիւն կերպարանացն
ան մարդկայնոյ միածնաւորդւոյ փոխեալ
առնէր նո․․․ ր ժողովրդեան· նշանեցեր ինձ
զի շնորհեսցէ լուսոյ ընծ․․․ ընդ երկնա
յնասիրս: Կանոնն Հինգ
երորդ աւուրն·
Նպաստամբ ընկալ զմեզ ամենքին
Մեզ խորհրդոյն ընդու
նարան ուխտ. Թ․․․ որք քարոզեցիք. Ե․․․ սա
ստուածութեան յարութեան սրբովքն եկեղեցւոյ
սաբէոր աւ․․․ ընք պատուեսցի․․․ ․ քեզ եր
կերպարանեալ յօրհնութի մեզ ժամանակաց
յեւ․․․ լոյ եկեղեցա· Օ. Լ. նկարագրեալ նորա
անպարտելի զաւրութեն ընդունարան ուխտ. Թ
որք քարոզեցիք. Ե․․․ յաղթողութ ապրի
տամբիցն երկնից. որք եւ․․․ ․ պատուեալ
ալ զուարթուն նմանողքն․․․ կոր ընծ․․․ ․ նի
քեզ եր. Յանագքայոյն տեսեալ ըղ քեզ
մարգարէն զարմացաւ. ․․․ ․ ․ ․
նախահայեցեան լուսով պայծառացեալ յեկեղեց
ուխտ. Թ․․․ որք քարոզեցիք. Ե․․․ ․ ․

[illegible]
[illegible]
[illegible] քեզ:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] քեզ: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] քեզ:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ո[illegible]: [illegible]: [illegible]:

պճ
ճշ

հրաշն Զատուածականն սորայ սորբոյն ։
Մ յաւար ցընծան ուսոր հրեշտակաց
ընդ հասատանու բուխեռնոր ոմո վկայեան
ղեն խոցման եղինմանըման ենքեղեցին ու
ցանկալի ար վեմ պատուականն հիմանն մերո
յոյս ։ Զոսարծանցեր հարան անապատուն բոր
արկեալ վայելչացեն զարդարեալ
ղեռծ փառոք ...
... ։ Այսօր նորոգե
ցաւ ... յարգանդ
... ծնանելով
... ։
... ։

բեզ ։ Այլ մեղեդի
... ու ...
Ն այսօրհան ...
նեացոյց ։ ...
նորոգ ...
... ։
... ։

[illegible] արքայութեան [illegible] հողածին
մարդոյս [illegible] յաւիտենից [illegible]
[illegible] ի յաւէտ կենդանութեան. Փառք... որ:
[illegible]
[illegible] ընդ [illegible]
[illegible] ընդ [illegible] Փառք... որ:
[illegible]
[illegible]
[illegible] Փառք... Նորա:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Փառք... որա:

Ո[illegible]
[illegible]
[illegible] Ո[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] թեան:

Այսօր զենեալ զգառն աստուածոյ վերա
բեր յանեղանաց նախախնամութեանն խաչեալ խա
չին պատարագեալ հեղեր զարիւն կենար
կամաւ աչեալ տառապանաց ծ հա" ըզմեր մերոյ։
Զ յանարգանս զխաչն փայտին մատչէ որով
նախաստեղծին մահացաւ ըզ փրկութիւն կանխեր
նոցին փոխանակեալ կենաց փայտաւն զմահ
հեղեալ մաց։ Զ յանարգ ըզծանակապատիժ ծա
ռայն կենաց. զոր կրկնակի խայ պատուհաս
կեալ առեալ ըզ բանդեղէն առիւրն բազմաց
բարձեալ տնօրինական աստուածաբանութեամբ։ օր։ Լ ... օրհ
նեցէք բարձր առաւել ծ ք ըզ ըննա յաւի
տեան։ Որ բեկեալ։ ԱԷ վ իմաստնոյն։ երկ
ըզկապեալսն ազատեալ յառաջոյ կարգէ
ալ կենարար խաչին իշխան բարձր։
Ոսփոխանակ զբանսն։ ԱԷ յն մարգարէ ծա
ռայն. կենաց զբանսն ոտնեալս քառաթև
ին կերպարանեաց զարդս որոց մարտկոցին։ բա
Որ...զերծ պատուէ։ ԱԷ գ կողմանս ըզգայ։
հոգւոյ վերանորոգ խոնարհեալ նորոգեալ
խաղ զօրութեանց տնօրինաց։ բար։

Ո վերստացաւ լուսածին զերամայն. ներ
կայացուցին երանաց աւետիս ց մեծի բարեխաւսու
թեամբ աղերսեսցես. Քահանայական աղաւթից հովանի
պաշտպանութեամբ և յերևելեաց փառաւորութի և
այսօր ց և պարգևաց ամբողջութի. Ընծայ
զգայութեամբ ասենք եկեսցես աւետեաց. զաւ
ծագեսցեն կատարեալ խորհուրդ. յորմէ
ընծայութիւնք փրկեն ճառագայթ.

Պայծառացան ուրախացեալք յերեխեաց նոր
ոյն յարութեամբ ընդդէմ ամենեցուն թռ
մանկունս. Զօրութեամբ զաւրացն բազում նա
խնամով սաստկեսցեն. որք բազմեցեն սուրբն
պաշտեաւ ց ամենայն հրամանաւ. Քնքոյշ
ն ըստ գթութեանն խնամածին բազում
ամենայն. նկարագրեալ գեղեցկութեամբ ն
կար ամենայնիւ նոյն առ հեղս. Աւետն

Էութեան երգ աւորն
ընծայեցեալ մեզ լոյս մեծ լերն

Հայն յարութեան խաղի ծաղկ թա
ւոր յանխտռենից. նեռոյր պարծող ամբ
թ. հաւատով ցնծող ցնծոց աշխարհի հզ

զօրացերեալ ց Թշնամեացն. ամաչեսցեն բարք
յորժ զաւէ քո պայծառացուցեր զմեզ ընդ կանգնեալ
խաչերոյդ: Որ զանճառութեանս մեր զծն
վերին ամենայն բանաւորաց. որք բազմաւորին
ծածկեցեր, խորհրդն յայտնեաց նախ
հրով. հաւատ ընդ մարդկութիւնս իմաստն
երկնից ամենեցուն զօրութեամբ այլ: Այսօր
զխորհրդ երկնայինս խաչիւն քո այս
նորոգեալ եկեղեցի մերոյն. վասն որոյ
բանիւ նորոգեալ արարածք եւ զքոյդ խաչ
գովեսցեն զօրհնութեամբ. քն ընդ
կենարար. այլ: Զօրաբար նորոգեալ
ընծայեցաւ թագաւորն մեր խաչիւն. հաւ
ցուցանէ մեզ խորհրդեան բանական
զանձն քո պարգեւեալ ապաշխարութեամբ
բանաւորեալս խաչանշան ամենեցուն Թշնամեաց.
այլ: Զկենդանութիւն անպարտելի ծաղկեցոյց
քո տնկեցեր յայտնի ամենայնեան այսօր
Թագաւոր. յորժամ գաս փառօք հայրական
ընդ Թագաւորն ամին խաչին քո. ներեա յան
ցանկացող մերոց բարեխօսութեամբ մօրդ
կուսի. այլ:

[illegible]

Է [illegible] եւ [illegible] ընդ [illegible]։
Որդւոյ [illegible] [illegible] [illegible]
ընտրեալ [illegible] [illegible] այսօր
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ծագեալ եւ։ Որդւոյ [illegible] [illegible]
ծագմամբ. [illegible] [illegible]
[illegible] ամենեցուն. եւ [illegible]։
Ը Մ[illegible] յաղթողին [illegible]
որ պայծառ [illegible] ընդ [illegible]. զի
յաղթութ[illegible] [illegible] ընդ [illegible] [illegible]
ցանկալ ընդ [illegible] [illegible]։
[illegible] [illegible] [illegible]
յոյս [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] ընդ [illegible] յամ[illegible] [illegible]։
Է յաղթող [illegible] [illegible] ընդ
մեզ [illegible] [illegible] ընդ [illegible]
[illegible] [illegible] ընդ [illegible]
թէ յանձանց մերոց. [illegible]։
Թ Ա[illegible] երկիր [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
եղիցի [illegible] յաղթող[illegible]. [illegible]

…ուցանէ ընդ մեզ խաչառողանաց բանսարկու
թշնամին բարեկամացար բարձող ամենից
փառաւոր որդեամբ եւ ընդ նմին հօր ծառայէ
…ցեալ եւ պաշտեն կենդանեաց փառաւորեն. ամ:
…նել ընկալաւ որդեգրան արարածովքն ամա
…ւէին որդեգրեալքն եւ ընդ աւետարանին.
որպաշտօնեայ ընդ մեզ խաչառողանաց:
ա… րոհանեան պաշտենն ամենայն որ
…ւորի ընծայեցար հրեշտակեանց.
…ւեցանք. … հոգւոյն եւ ընդ եղեն պատ
… այսօր արարածքեան ցուցար յերկի
…ազգաւ փառաւորեանց եւ փրկութե զմեզ
…նեն ամենայն … մեք եւ եղեն եղեւ.
…ւեանց ծառայք վերաբերեալ խաչողք
…ղ փոխանակ հրաշակեայ. այլ եւ
… քրիստոսար զատն անմարմին. եւ հաշտու
…են բանիւ ընդ մեզ բանիւ. զմեզ ար.
…անք պարծեան զատանեալ ընդ եղած
բանին աւետին եղեն առաքեալ. քանզի
…ապրեցաք խաչածածուկ կատարելապէս
… հրեշտակ հրեշտակ չեք մարմնաւորեան

արեանն ընկղմեալ ծանեան զխնդութեան ընդ մեզ։ Զ։

Մ որք զեղան բաղձանօք յոգիացեալ զենեալ
ծով քաղցրացեալ։ որով դասակարգեալ
պսակաւորեցան Թէոդորոսին։ Անմահ պսակաց
նման ընծայեցելոց քահանայ որով երկնից պա
զարդ քեզ ընդ հոր նշանաւոր։ Ի քեզ տա
ճարին քո որդովք խաչին որ զի
փրկեցեն ընդ մեզ յայտնեալ մեզ ա
տեան են։ Կանոն հանգստեան խ
խաչին ....

ընծայեալ ամենայն աշխարհ
ընդ քեզ։ պատկառելի զենեալ
դասեր անեղական Թէոդորոսին զօրաւոր
այնոր Թագաւոր փառաց ամենայն փրկութեան։
Ն նահատակ սուրբ առաքինեցեր զանմահ
բարձրագոյն։ նահատակ զարդարեալ լուսաւոր
տերունական զօր։ Ի միաբանութեան քահանայ
անմահ յերկինս սրբութեան։ արժանի
բանս ծառայութեան վերնական նորոգեալ զի։

Ի մեր երկիր մարտիրոսական բարձրանալ
փառք նմանեն երկին նորոգանելոյ ընդ

Թշնամութին եւ լոյծ ըղձատանջանէր ամենա-
նեան փայտին կենաց եւ փոխարկեալ տերեւերաց:
Քերովբէական ցնծան երկնայինք եւ երկիրս ու-
րախանայր· ընդ յայտնել [illegible] խաչին
[illegible] քառաթեւին· որդի աստուածոյ [illegible]
[illegible] ց [illegible] ծաղկեալ
թեւոյ: Զ ընծայեալ [illegible] [illegible] չարա-
չարեալ· նորա [illegible] [illegible] քան
[illegible] զ յաղթողական [illegible]
[illegible] ի [illegible] [illegible]:
Ս[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: ղէ
[illegible] [illegible] [illegible] այսօր [illegible] ժ
[illegible] [illegible] [illegible] Հաւ [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] յերկրի [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: գ
[illegible] այսօր [illegible]·

երկնայնեն լուսով պայծառագոյն զարդարեցար ըզ:
Որ յայտնեցաւ, այսօր ըզփրկական նշանն.
հրեշտակաց իմաստք իւրեանցն վարագոյր ըզ:
Էակից, փրկչական կենարար խաչին· քրիս
տոսի փրկչին մերոյ, խաչս նշան փառաց
լոյս ըզգոնի ամ:

Մայր լուսոյ մարմնով սերովբէս որոց ըզլոյսն
անփչացուցեալ ծնեար մարմնով նորոգեալ արարածս
արեգականն արդարութեան հոգևոր երգով ըզ
քեզ սուրբ կոյս մեծացուցանեմք:
Ե նմանեցից փառաւորն նմանութեան ծառ
կենաց անմահական պտղոյն· տապանակ
կտակին քանզի սափոր ոսկի երկնային
մանանայիւն· հոգ: Ըն բազում սրովբէա
փառք ողորմութեան քերովբէական մեզ
փայտն առ մաքրութեան զորս մեզ ...
աստուածային այսօր յերկինս, լուսաւորեաց հո:
Բեզ զքեզ կամեցողականն երկնայնոց ընդ
...ն զմաքրութեան ըզպատուական
զարդարեալ սրբութեան· մարդկան ...
ներգործութեամբ մերոյ խորհրդոյն· Այս կա...

զորս կենաւք անմահացոր մեղուցելոյս. և
դասուք հրեշտակաց թռուցեալ երկնաւորք
ի յերկինս փառաւորին ընդանսկզբն հաւր:
Եկայք ժողովուրդք երկիր պագցուք ած
այսմ ամ նշանիս. համբարձեր միածինդ
ձեռամբ երկրաւոր. կենդանատու նշան
միշտ փառս մատուցոք:

Լուսափառ տեսութեան իմաստութեան և
կեղեցող տեղաւսնի. գործարան մարգարէից
ոսկի ազնիւ գեղեցկոյ. նմանեցուցին
խաչափայտ ճշմարիտ զոր հանդերձեալ յա
րութեն. Պայծառ գեղեցիկ պարգևեալ այ
սաւր հաւ աւետեաց. նմանեցին երկնից
ամենայն հրեշտակաց փառաւորեալ. կենդանի
են վերոյ իբրև անմահ ճանաչեն ազգք.
Եկայք ժողովուրդք ընդ հրեշտակաց ըն
պատուեցուք. երկրպագեցուք ած այ
նմանէ նշանիս. փառաւորեալ ըստ հրաշից
զորս պարգևեաց տէրն. Համբարձման
խաչին քրիստ
սուրբ երկեալ ծաղկեալ փայտ

խաչէ քո։ զաստուածն զպատուէ ելեւէներ
երեւեալ. եկա՛յք ժողովուրդք երկրպագեսցուք
ցուք։ Զոր հրեշտակքն ծածկեալ զանձամբ
չէին ըստ պատճառին փառաւորեմք թագաւոր
այն փառս կենաց յայտնեցաւ. եկա՛յք։
Այսօր զգեն յաղթութե հաստատեցելոց ամո՛ւր
եմն նշանի յաղթութեան ընդդէմ թշնամեացն. Ե։
Մ նշանաւ երեւեցաւ երեւեալ դրօշմ
են սուրբ եկեղեցւոյ յարութեան. խաչն որ էր ըն
պատուական փայտ խաչին որ ընդ երկնից
բերեալ։ Մեծապատիւ հրամանաւ
ժողովեալ հրեշտակք. ցուցանելով նշան ըն
պատուական փայտ խաչին. յորժամ քան
լուսոյ աստուածային ամենայն. Ընդ յայտ
նել սուրբ խաչին խորհրդոյն սրբեալ.
քահանայք անուշահոտ խնկոցն. կարգաւ
տիեզերք մեծապէս պարգեւ որ։
Ո րդոցն ամենայն արփի մաքրափայլն
նոյն շնորհեցեր եկեղեցի յաղթութեամբ մա
ցուցեալ ընդ նմին. խաչ բանին հօր երկր
պագեսցուք. Սրբանոյ խաչն ամենայն քո

Նաւաղն ծածկեալով հոգեւոյն. կենարարն ծա-
գեցեր. զերկնային ճառագայթն. խոնա.
Ողջաւորի հրաշիւք ցուցեր ընդունողացն կա-
մերու. յայտնեալով աշխարհի յարութե-
պատմութեան: խոնա բա:
Ո[րփառաւորեալն] պսակաւորեալսն եկեալ եկա
ղաքն եւ ամ աւետարանչացն խորհրդեան ըղ
փայտակաշխն. զորոգարձեալ մարմնով յեր-
կեանց քահանայ: Յորմէ զառաջնորդեալ
դրախտին դրաք բացելով հոգեւորն. ի
յայնէ լծացու հոյն անդրանիկ մերձաւորին
ցուցանէ պատուական փայտակաշխն. որ:
Ոստոյ եղիցեալով խորհրդոցն անմաշակասա-
նոր կանոնաւորն աւորաւ. զհրաշալին եւ
ընդ յայտնեալ ատորեալ կաշխն կանոնաւորն
գործոց. զոր. Ընդ որ արհրեաւ սրբ
ցեք եկեղեցի առաջինք ըղղրնա յառաջնորդեան:
Զ յոր նորայայտ կաշխն էյե. Ծ ... եկեղ
եւն ... աւ. ար. Զ յառաջընդդէմ մերձանա
մարմն զենման պատարագ. Ծ ... յեցուցանել. օր:
րամնեղեալ ծառային. մեղը օղկոյն. եւն

ա։ Եւ զայրն երկրպագեմ խոնարհեալ ըզ
փրկական ծագումն մեծի քո շնորհացն։
երկրպագէ ընդ այս զօրութիւն վերնոյ որոշ
այլևր. մեծացուցանել զի ըզ ծնունդն քո
անեն։ Եւ նորա աննկեալ ըզ զօրաց հրեշտ
եղն. խոստովանէ ի յորդոց եկեալ ի սուրբ
եղն պայծառութեան հաստատ ծագման. երկրպագէ ի
նոցա զօրութեան որսեմա բանին աստուածոյ
ած. մե։ Եւ վասն ըզ նորին յա
ղաւ ծոյն խոնարհեցաւ խոնարհ ըզ վասն այլոց
ամենեցունց յերկրի խաղաղն. երջանիկ
գովելի. եկայք, երկիր պագեսցուք ամ
այնմ, որ նորա նոր. մեծա։
Ս յառաջ խոնարհի պատուական ծագման
խաչին աստուածային երգոց զօրութեան իմաստ
ած ամենայն որոշ խայլին. եկայք հաւատացեալք
այք երկիր պագեսցուք ած այնմ որ նորա
նոր։ Ս յառաջ ընծայէ զօրութեան ըզ ծագ
ման եկեղեցի վերաբերեալ աստուածային
իմաստութիւն. իմաստուն երգեցողաց յորդոյն. եկա
Ս յառաջ իմաստուն փրկական որ խաչին

կենդանագործն պատուականին մահուան [illegible]
[illegible] ընդ կործանմանն իւր. եւ կեցոյց զմեզ
Հաստատ [illegible] երկրի:

Մ[illegible] խնամոց [illegible] յա
[illegible] որ [illegible] պաշտպան յառ
[illegible] ընդդէմ թշնամեացն. [illegible] որ
[illegible] պաշտպանեա զանձինս մեր:
Բարձրեալ թագաւոր որ վասն մեր [illegible]
[illegible]. [illegible] զյանցանս [illegible]
[illegible] աստուծոյ. առ: Դու [illegible]
[illegible]
[illegible] կուսածնեցան
[illegible] առ: Ողորմեա թշնամեացն
ընդ [illegible] սրբոց [illegible] [illegible]
[illegible] կուսածնեցան [illegible]
Երկինք [illegible]
[illegible] փրկեաց [illegible] եւ
[illegible] առ: Զ[illegible]
[illegible] ընդ [illegible]
[illegible]
[illegible] առա. Կանոն սրբոց [illegible]:

ա

[illegible]

Ո[illegible] [illegible]

[illegible] · [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] մարգարէից [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ի [illegible] ·

Ո[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] մարգարէին · [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] · բարե ·

Ո[illegible] [illegible] [illegible]

քոյոց սիրողաց · [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] · բարե ·

Ո[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] մարգարէին · [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] · բարեխօ

[illegible] [illegible] [illegible] ։ Ո[illegible]

յանապական [illegible] [illegible] [illegible] · և

[illegible] [illegible] մարգարէիցն [illegible]

քարոզութեամբ [illegible] [illegible] [illegible] · բա ։

Որոտմամբ կենդանարար մաշտոցաբերութեամբ գեր
կատարեալսն. Երանելիդ եղբայրակցեալ վեր
ամենայն քեզ զհոգին առաքելոց մարգարէ
ից եւ իմաստուն վարդապետաց. քեզ.
Որք հանդերձ քահանայ մերոյ խաչին է Է
ցերեկ զանմահ հոգին. ամենայն զսուրբ ըն
տանեաց զամենայն աստուածային ըստ շնորհս
եղեալ եկեղեցւոյ անարատ հաւատոյս.
Որ շնորհեցեր մարգարէ շնորհիւն քո զհոգի
մարգարէ նոր. որով ծանուցեր յառաջագոյն
յն քահանայապետն օրհնաբեր զանձեանն խոր
հրդ քրիստոնէութեան. օրհ. Որ զանունն
իւր ընտրեցեր եղանակեցեալ տեսանելի յառաջ
նորոգեալն մինչ անցումն աշխարհին նո
րոգ ընտրեալ պատուն հոգւոյ դերանց հաւատոյ
ի վերնական քեզ. օրհ. Ընտրեալ Է քեզ Գ
հրաման ընդ մեզ յաւ. Ընդ աւետման որոյն
յառաջագոյն վերին մերոյ. ծանօթ հանդէպ
եկեղեցւոյ հրեշտակաց. աշխարհակեցով ընդ.
Ընդ տեսանողաց մարգարէից հինն ինքն.
Յաւիտեան նորոյ ուխտին ընդ պատմութեան ընդ.

Է Սրբասնաւոր քում զարդարեալ աստուածութեանդ սաստ
քեզնէ յաշխարհ ըղձանք զմարդկութեան. եւ նմա
խոնարհեցուցեալ նորոգեցեր զմեզ ըղձեւն ի
զերս անըմբռնելոյց նմանագործեցից. բարեխաւսութե
ամբս քո ողորմեսցիս. Սրբոց ծնողին մար
գարէից յառաջնոյն ըղձեհեթանոսս քեզ
նոր ժողովուրդ. եւ զգայնական սուրբն զքեզ
ըղձեցին հեթանոսաց հարսուն սրբեալ անձամբ
փեսային. բարե: Որոյ փառաց առաքելոց
զորս շինեցեր շնորհեալ իմաստ վիճակն քո
ձրիաբոյն քան զանսահման լուսաւորութեամբ
եւ շնորհեցեր սուրբ եկեղեցւոյն ծանուցանել խաւս
տեղ հոգւոյն. բարե:
Թ Սրբարարդ բնակութեանս սրբեա հեթանոս
սաց. հրաւիրեալ եղբարց յառաջնորդաց մարգա
րէի [illegible] առաքելոց եկեղ
եցւոյ [illegible] ընծայեալ ըստ ...
երկնաւորս այլ. Որ խաւսել ... ...
վերին սրբոյ. շինեցաք իմաստ հրեշտակաց
քեզ ... նմանագործեալ ... որ ...
... ... հոգւոյն ի յաղագս

ացն էին յեկեղեցիս սուրբ ։ գ. ամենեցունց
տէր յարութեամբ իւրով ։ Եւ յաղագս վերին
զարդարեցին համաձայնեալ զաւրք նաւակատեաց
ազգ նախահարցն ծգ. եղբարց [illegible]
հոգւոյն ։ ըստ. իմաստութեան սուրբ եղբարց
ենք ըստ փառս երկրորդութեան ։

Մ յաղագս ցնծութեան զատկածագեալ եկե-
ղեցիք հեթանոսաց. ամենեքեան զ. յիշատակ
մեծի նաւակատեաց եկեղեցւոյ հաստատեալ ար-
քայական. ամենեքեան միաբանութեան հայր
ընտրեալ անճառելի ։ Եւ յաղագս նորոյ նորոգե-
ցեալ մարգարէութեան ասէ. ամենայն ցնծութեամբ
երգեալ շարականօք եկեղ աստուծոյ. գովելով
ընդդէմ անուանեալ երկնից յորդորեալ յարութ-
եանն ։ Եւ յաղագս երկրաւոր լեռանց
սուրբ հաստատեալ. որ եւ յայտնեաց ամ ողջա-
մտաց հոգւոյն ամենայնիւ ամենազօրութեամբ
ընդ. բարեբանեալ զաղբերս կենաց
զարդարեցաւ ընդ ծաղկեալ ։

Ս յեղանակաւ փոխարինեցաւ անուա-
նեալ ծննդեան իւրոյ սրբութեան աւետարանին [illegible]

փառաւորեմսի հայրըն մերոց ամէն օրհ
նեալ եսյաւիտեանս։ Որ շնորհեցեր մար
գարէիցն մեծատարածանել ըզ կենսաբեր
անարենութեն ըզքեզ իսկ կուսէն հայր։
Որ պայծառագոյն աշխարհայն վերափոխեցեր ըզ
սիրելիսըն քո յերկնայինս խորանսն. հայր։
Է Ըզ առաքեցեր նշանոյ ծառայարեցեր ըզ նայ յա
ւիտեան։ Է կեղեցեր հեթանոսաց կոչէ
ցեալք եւ քո յառաքելոյն եկիր աւետեցեր.
զահաւանայ եղպատմանեայք ընդունելութիւն զ
աստուածութեան հոգւոյ հըրաշափառ երգեմ
զօրհնեցեր ըզ մեզ։ նըւար։
Ը Որըզծնեալ հայրական խորհրդոյ կենաց անսկզբ
նութեան քոյին։ ընդդիմանողք աստ եւ մարդ
կան յայտնեցեր մարդարէիւք։ ըզծագումըն
լուսոյ ամբերգական մեծութեան։ Որ
ստորացեալ եւ եկեր պարգեւ քաւութեան
եդայեանն քարոզեցին ըզփրկութեն հե
թանոսաց։ եւ ետ զայս մեծաւորութեան պատուին։
Որ աստուածն կրկնեցեալ ցուցելոց
զանց եւ կուսէն. ասաւ որդւոյ եկեալ

գաւոր ամենայնի որ արարչագործ ատեղծամանէ
վայելչագոյն զեղեկեան եւ ընդ իմաստ
ամենայն եւրորդութեան. եւ սորեանն
հրեշտակայինս արքայութեան. ընդունա.
Ամենի՝ պատուական առաջին ծառ
այն յընդունակաստեղծեն մաքրագոյն. եւ
որպէս մարմին եղեն եկեղեցւոյ ընդ մեզ.
Զ նորոգութեան ի յանձնառութեան ընդհանուր
յարութեան մեռելոց. ընդ զհետագոյն
իմն յանցանաց. Կենդանութեան եդեմ
մանի եւ զանազանողաց ատեղծեալ մար
դոյն զմերոյ մեռեալ զանձնեալ կենդա
նաց ոյ.
Կեն եդեմ մանն առաքելական մէ
կանայքն. յօծանել խնկեր զանմարմին
մարմինն. Գ ուրախն հրեշտակին բարբա
ռեալ ընդ ոս մաւրն. զոր ծածկէր յա
րեան ոչ յանմահութեան. լինել ի հրեշտա
կէն զաւետիս յարութե ըն պատուականն
աշակերտացն եղե յարեաւ քրիստոս.
ընթացք առաքելոյ յառաքելեանց. որն

յաշխարհն մերձաւորգաւորեան · անեղապատճառն
ընդ քրիստոսաւ · ան Թարգմանչի սո
րենոյն թէ · որք զի շնորհիւն հաստատուն
թե եկեղեցոյ քրիստոսի · Ննջեցեալք
իշխանութե քարոզչաց զերկնաւորն այ
խարհ · սատանին կատարեցեր զմարգա
րէիցն ընդդատութե · որք · Որոց զմաչ
զերկնային մաքրեալ ընդ մեզ վառեցեր ·
որ ծաղկեցուք զերանելի մարգարէիցն
յանդիմանութեր քրիստոսեան · որք ·

Կցան ուղն նորոց Թարգ
մանչացն

Որք զարդարեցին զնո
րոգեալ զեկեղեցին ·
շնորհատուեցոյ յերկնի ընդդէմ կենդանի
շնորհեալ ընդ հօտ նորոգեցեալ · երգով
քարոզութե հոգևորաւ զանձանց ·
Որ զերկնաւոր մեծոյ փառաց խաղաղ
կոչեցին · սպասաւորելով նոցա անմահ
փեսային անմահ քահանայապետին · որ ·
Որ զօրութե հոգևորական Թէ Եկեան

ղէն· չարչարեցին զանձն զկուրծս գտե
ղոյն Թագաւորականն Ներսէսեան զգօնք· երգ·
Սրբոցս ... ըստ ... զանդուարելեալ պայ
ծառացեցին· նեղեցան չարչարանօք ի
ձեռն ... անօրինաց· երգով·

Որ Թագաւորն այս ... լուսաւորք զե
րագոյն ցուցին· ... զերդ ...
... վերին ... ան
... լուսոյն ... երգեցէք
Սուրբ ... փառ
աց ... ·
... մեծին ... ան·
Ս(ուր)բ ... Թագաւոր ...
... յայտնեալ ... չարագոյն
... մեծին ... ան· Սուրբ ...
... ան ... երգ·
... նեղ ... շնորհաց ...
... ան· Սուրբ ... ընդ ...
... Թագաւորաց· հաստատու
թեան զ... չարչարանաց զ... խան
... խելս ծագեցին· ... ու

ցաւոք խոնարհեալս եմք:

ՃՀ Ս բանշէլագործ ամէն որոցուցեր
զլուսաւորչեան բոլոգի մարդկան· որպէս
ընդ քեզ սրբոց հայրցն(ու)մ: Ողորմեա
բանեցի փառաւորեցին մրպարեր ոչոք
մտաւոր ազգականութեան· ոչ: Մեծահայ
ընդաստուածեցեր ընդաւորեցերուս աւրհնեբա
րեխաւսութեամբ, պահեա ըզմեզ· ամ(են):
Կ Հզօր Զմեծայն զօրծքն նաւամարտածք
ոչ եղեր սքբեխտանաւրհ ստրանիկ զնաւե
ցեր նաւանել բարձրաշառնէքընդեա
յաւ Դրեշտակ երեկեցոր ի յերկիր· և
վառս ամենի այլ համբոյանին յիշեալեն
ընդմեզ անդրանրդար երանելի սրբալրտնեալ
որընդ հրեշտակս ամենայն յաստուածս:
Աստուածածին եղեր պատուեալմանց սքանչելին·
նաւպրեցար եղալեց հրաշափորողին կա
տարեցեր զառաքինու և փոխեցար եր
զեռաւոր յաւիտն ենից: Աղաչեմք ա
մենքեան միաբան անցաւոր օրհնեալ ծեզ
նուեմք զերանելին զինամեն ցորս փառս

փրկեցեր խոնարհութեամբ քոյով· ըզգեցեր
մարմնացեալ անճառ հայրականդ· Որ
ողորմեցար աստուածութեամբ եղեւ մարմ
նացար խորհրդական· ըզ· Որ ստեղծ օրէն
Թագաւորեալ քո շարժեցան հիմունք երկ
րի· ըզգեստաւորեալ քո ըզգեստաւորեալն
յարուցեր· ըզ· Եկեք Որդւոյդ ճառագ Է
ույցն ըզփառս խաչի իւր· տարածանելով
զերկրածնաւորս քաղցրական· եկեսցեն յա
Թագաւոր արարածոց իւրոց ամ գործ
անցեցէ· Իշխանելով խաւարին կոյս երկրի
նորոգեալ ով սատանեցան դժոխոց· քան
զի որ իւրեան արգելեալքն աղաղակեն առ
որ ամէն· Եւ զաւրութեամբն իւրովն ծնեալ
մեզ· ազգաց երեք օրեա յար
ութիւն իւր ով ամէն·

Ս
առաքեցար կենդանարար վասն մարդոյ Ը
փրկութեան· նշանեաց խաչելոց խաւարեան
խոնարհութեան մեծամեծ փառաւորի·
Որք զքրիստոս աստուածն երգեցին
փրկեցեր եւ նշան խաչին խաչեցեալ խաչս·

բերելով ... կ ընդդէմ օրինաց եւ յայտարարեալն
աշխարհի· որ ա(յ)ս կ լուսաւորեցաւ ծագ
որդւոյ ց լժողովմա։ Քանզի նա արժան
նաւորեցաւ կենդանին էական փառաւորեա
նոյնմ։ Երկնաւորեալ ... լապտերագործութեն
դասեն սոյր խէշեալ։ նշանակին· որ ա(յ)ս կ
լուսաւորեցան ծագ որդւոյ ց յաւիտեան։
Որ գոչէ ընդ քոյին հեղութն արեան
դասել. բարեխօսեա ... անչափ
եւ յերկինս վասն որ տնօրինութիւն քան
զերեսս ... լուսաւորեցան մանկունք ծնն

74

Յ ընդ մէջ կենդանեցոյ։ Կանոն ... Սրբոյ
Յակոբայ Մծբնայ Հայրին
աշխ(ա)րհ... Հայրապետի
Նորանն Մեծին մեծանեալ
բարձրագոյն խաչին պարծ-
անաց ընդ գերամբար հանդիսի ընդ քեզ
ոմն խնդ. բարեխօսեա անչափ յերկինս զմեզ։
Որ ... ... յանձն պատուէ կե
չէ ... պատկ... մեծն նորանն մ
ծեն յամե հանդիսի եղանակեցեր ընդ ... ։
Ողորմ։

Լուսոյ երկնի զորմէ զարմանագործեալն
շահեցք նորման մեծին պետրոսի հովուի
շնորհեալ այս յիմաստեալ հաստատեցէր ըղէ
Ո պայծառացեալ զօրք երկնից ըստ գո
մեծի ծննդեանն օրհնաբանեն կառուցողն
նորման վերին զօրութեանցն · ըղ · Երկնա
մաւք քոյք առաքելոց կենդանագործելի
ըզմեծութեան նորման փրկչին յի կենդանագործ
ծնողին ղազարու ըղ · Ա յետք ծայնիւ
ցնծութ տանեալ զքոյք զանճառաւ
պատուեալ մեծայքն ... հայրապետաց
յանկուք ըղ է · Յանձնաւորեր զչար
չարչարանս վասն նոյեան տապանէն ի
հրեշտակէն ընկալաւ զփայտ փրկութեան
Թէ ա: խաչին · ըղէ ·
Մ որբեալք լեռնէն հանդիպեալ
բարեբանեաց ինքնին զօրացն լեռներից
քերթող ... հաւ : Զարմանաշառ
մաշտոցական իշխանութեանն ... հրաշ
մանի · բարեկե ... նոյ բարեխօսութ
թէ · Նահատակք ... յաւերժան :

Ի քէն չայցելեր զօգնութի՛ անձնատուրեանս
որդւոյ։ աղաչեմ աշխ՝ յանդէմանութե մե՛
Է ծ բնութ բարձ ։ Ըզ որ անցեալք Ք զքո Թա
գաւորին յերկնաւորեն որոց բարձր առ
ընէք յափշտակեալ։ Որ նկարեաց զանմահք
ըզ հնգիրանագեան երաստարթ՝ աշխ լուսոյն
կենաց ընդ եկեղեցւոյ · զքն։ Որ բազկաւ
տարածեալ հայրենեաց խոնարհեցոյց խնդալ
ղորմութ · նմանեալ՝ որ բերծեալնութ բղ
խեալ խնայմամբ աշխարհի։ զքն Թա։
Որ հրամանի մթոցն ըզպատուական զամ
հարեցոյց ըզԹագաւորին հոգւոյն Քն
քաղ Ք բանաւորն հօտի · կեցուցիչ
ախտացելոց անձանց · զքն Թաք։
Ը [illegible] ամենեքեան առաջի անտեղեակն
նշխարաց · ծնգաւ՝ լուսեղէն նորա
տակաւն մտեալն · որէ՝ պարծանք աշ
խարհի եկեալ եւ ծնունդն։ Ըզաբրահամեան
ընտրեա առաջի սրբոյն բարեխօսն · եւ
ղաչեմք սուրբ հրաշագործն յերկնի
զբերծեալնութ հրամանաց · որէ։

Ցնծացէք ամենեցունք ընդ յերկնաւորսն
սորա. հանգոյն.. տօնեցեալ ժողովուրդ ի
փառաւորեմնաւագս որ ամենայն. որհ.. :
Մայրք հարսանեաց կապարճանորդաց
եկեղեցի. և հովիւ քաջ ընտրեաց, երև
նեալ չարչարեալս. մատուցեալն ամբո
ղջապէս եւանեղէ մեծապայծառապէս. Ճարտար
ըստ լուսաւորին Եկեղեցւոյ տիեզերաց.
սիւնք լուսոյ ամբիծ կանգնեցաւ նմին հայ
աստանեայց. ամ. Զնահատակ քաջամարտ
նահատակն առաջին վասն ընտրեալ. քաջ քահանայ
քանանէտեսայց կապարճանոր եկեղեցւոյ. ամս.
Այր աստուածային նահատակեալն յառա
ջնորդ. պատերազմապետ վերնոյ կապարճ
անոր աղցի մարտկան. անզէն քաջ նահատակեալ
վասն ընտրեալ քաջասիրութեան. Հովիւ հօտին
քանանոր հօտին. լուսաւորիչ տիեզերաց
սիւնլուսոյ կանգնեցաւ նմին եկեղեցւոյ. ամ.
Նահատակին հայաստան պայծառ ի սուրբ
եկեղեցի. պայծառ առաքելոց տիեզերաց և
պարծ անոր աղցի մարտկան. անզէն քա:

իմաստութի՛ւն քաղաքացեալ երկնայնագունդ
քահանայութեան. փառաւորեալք զօրհնեն
առաջի կառավարչին բարեխօսութեամբ. մեր:

գկ
ձկ

Որ յանմարմնականէ կուսէն առաքեալ
կենդանութեամբ բանն ի մեզ յանեղէ. բարձրագոյ-
ցեր զբնութիւն մարմնի մերոյ միաւորութեամբ
մարմնով նորոգեալ անապականութեամբ: Որ զարդա-
րութեամբ երանեալք փառաւորեն զհայրն
զանեղն. պայծառ բանդակութեամբ փառա-
ւորութեամբ յարմարեալ եւ հոգւոյ այս
աւանդեալ. Որ մարմնացար անսերմնաբար ի
կուսէն մարմնոյ նոյն զամենակալն զար-
մացուցեր իմաստութեամբ եւ հրաշա-
ցուցանէք զհրեշտակս: Եւ մեր առ քեզ խնդրեմք
հաւատով եւ զօրութեամբ. մարդասէր
շնորհէ առաջի ամենեցուն մեզ
անմահութեան յաւիտենական:

Կանոն մէ մանկանցն եբրա-
յեցւոց.

յաւր ան մեղ մէ մանկանցն
եռօրեայն հատանի.

նախավկայութեան չարչարանաւք փրկեալ ե
ղեն զհամարձակութիւն ըղ սրբոցն հաւ. ո
զընդդէմ։ Լուսաւորեալ խնդրէ նորոգեալ
բողէք նշանակի. նահատակեալքս իմաստն
րադրի՝ եղընկեալն ըզ չարչարանս. վա
սընդրն չարչարեցին սր։ Աւրհնեալ
խաչս արքայութեան զերանելի սրբոյն
տանելով. որք վասն որոյ չարչարեցան
իրեւթաղեցան նահատակեալք. վաս։
Հզօրացեալք Տեառն ... այս յիշա- Է
տակիս սոցա բարեխօսութեամբ ըղձս յանձն։
Յաղթութեան նահատակեալք խոստով-
եալ նորանոր. պսակիցն կրոնաւորն ի
գիրկս մարդկան կատարեցան. ձայն
Եկայք ... խորանն ... նահատակաց.
որք մատուցան սրբազանութեան ընծայեալ
ղէ ... ի կայենէ. ձայն.
Յաղթութեան ... կոչում ո
...ք ի Հեռաւորն Ժ այ. Եղեն դը...
...ք ծնընդեան քաղաք. բարեխօսութ
...ընկեն ... անա։ Աւ յաղթանակ

[illegible] քահանայ[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] բան: Ծանուցեալ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible] [illegible]
[illegible]: բան:

ա Այսաւր ընդ դասս հրեշտակաց երկ-
նաւոր զաւրացն [illegible]
զյիշատակ[illegible] սրբոց մանկանցն որք կո-
տորեցան ի Բեթղեհէմ [illegible]
[illegible] [illegible]: [illegible] Հե-
րովդէս [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]
ի Բեթղեհէմ [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] թագաւոր-
էն: Եւ բարկութեամբ զայրացեալ առա-
քեաց ի Բեթղեհէմ [illegible] [illegible]
մանկունս [illegible] [illegible] կոտո-
րեցին [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: Եւ [illegible] [illegible]
[illegible] նահատակեցան ի Բեթղեհէմ: Եւ

ընդ կապուտակեան անտրտունջ. կատարեցեն
յերկնից եկեալ Ելիսաբեթայ Հ. խառնեալ ըզ
կարծեն ըստ կենաց ընդ արեանն մանկանցն։
խաղաղացեալ սբ մանկունքն որպէս զա
ռիւծ ... հասարակց. զի ... ն
ինն երեկունց փոխանակեցեն ...
արեամբ. ... ընդ զորս ... Թա
գաւ պսակեցաւ եղեւ։ Երկնաւոր
... անմահական ... ընդ
... միաբանեալ ... Հերով
դէի. Նզովեալ ... սբ մանկանցն են

Ի Թագաւորեալ ... սուրբ ... ։
ըմպեցին սբ մանկունքն որպէս ... սու
... զամենին երկիր մն
բերս.. Փառք ... որ ... ։
Է ... սբ մանկանցն որպէս
... համբերել ...
... Փառք ... բերք ...
Եւ ... սբ մանկանցն որպէս ...
... Թագաւորեն ...
... Փառք ... ընդ զորս

[illegible]· կանոն [illegible]
Հրեշտակապետացն
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] հողեղէնքս· Որ բանին զօրացուցեր
[illegible] հրեղինաց [illegible]
[illegible]· Որ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

նմանեաց զայսեանսն ընդ քեզ անձն [...] մարմնոյ
չարաց։ Առաքեցեր հօրն խոստացեալ ընկալաք
նման որով առաքելոցն խաղաղութեան փառաւորեսցուք։
զհօրն նշանաւորն ընդ զօրութեան։ Իջուցեր երկնաւոր
փառաւորեալ որդւոյ հաւասար [...] որպէս եւ
ծնեալ եւ յորդւոյ եւ հաւասարակից զհօրն
[...] ընդ։ Օրհնեալ ես աստուած։ Կ։ բարձրացեալ
ես [...] Կ։ զհօր յաւիտենից։ Օրհնեալ ես
գերաբարձր։ Օրհնեմք եւ օրհնեսցուք զերրորդ
զհօրն աստուածութիւն։ Կ։ բարձրացուցեալ [...]
Կ։ զհնայ յաւիտեանս որ։ Օրհնեցէք
բարձրացուցէք իշխանութիւն զօրութիւն ան
մարմնոց։ Կ։ բարձր [...]
զեր [...] որն։ Օրհնութիւն ամենայն
քառասնեկերպեանն բերումն [...]
նմանեալ։ բարձրացուցէք [...] Կ զհն

զնա բոլոր [...]։

Ո Հրեշտակն զօրացեալ փառաւորութիւն
մարմնոյ որով զինուորեալ [...] անմարմ
նոյն զանձնեայն ընդ շնորհս հեղեալ յորդոր
[...]։ առաքելոց առաւ որոշեալ

մարմնով։

Երևեցաւ հողեղինացս անճառելի թագաւորն
ի ձեռն մարմնոյ. որք եւ ծառայիցեն մարգարէ
իւրն ընդ խորհրդոյ քո տանս ընդ դստերաց բազ
մապատիկ աւետարանեք օրհնաբանեցին. առ
Ընձայեցին ամենօրհնութեամբ ընդ քո անուն
բերել աստուածային. զորս եւ ... ա
մարմնականն զառաջին խորհրդոյ յերկրի
սպասաւոր էր եղեւ. առաւել.
Սնմանչափ երգեալ. Քն անմարմին ... մաթ
բանիւ մաքրէս. // քերովբէք սրբասացութեամբ
ձայնիւ առնելեաց անձրևն յերկնի. Քն որ
բազմախնամ աբս. որ. բարեխօս լերուք առ
ած. Քն ի վասն եկեղեցւոյ. Բարձրելոյ
փառաւ. Քս ց բարձրոց ... թուեցէք. անդ
ա թեւն. // զօրութիւնք վեհագոյն իշխանութեան
երկրորդի դասու. Քն բազմախնամ աբս.
Գերագոյն է ի. Քն պետութեան վերին.
սատանայի. // որ երկնաւոր հրեշտա
կաց զինուորութիւն երրորդի յերկնից. Ք
բազմախնամ աբս. որ. ձեռք համանձայն
ամ երգն. Քս ... ընդ փառս իշխանութեան.

Ս[illegible] ի [illegible] զոր [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Յայսմ աւուր [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Յայսմ աւուր [illegible]

որդիք սիոնի երկնայինդ ծնունդ ջրական
ծննդեան որդւոյ աստուածայնոյ վերին սի-
ոնի սուրբ։ Ալ՝ յաւագ դասք անմարմնոցն
երգաբանեալ պարեն ընդ մարդկան զերգս
հոգեւորս անմահ վերնայինն յարագատ
սրբեանց։ Կանոնն որ

բոց Է՟ պսակաւորացն․
յաղագս սրբոց հայրա-

Ա պետացըն ծաղկեցեալք
մի ասին․ երգեն հաստատութեամբ ընդ հե-
ղինակս շնորհաց․ խնկեալ հոգւոյն անուշ ւ
նոր գերեալ ից։ Ալ՝ յաղագս ըզ բանն եւ կեց
բանէ քարոզեցին սրբոյ հայրապետքն․ յա-
ռաջ գործով յառաջ անցեալս խոհեմութեան
անկեալ․ արգարեւ գովեմք յառաջնեալ ընդ
հոգ եւանց հոգւոյն։ Ալ՝ յաղագս զհոգին
երջանիկ զաստուածացեալս սրբոյն ա-
ռաքելոց․ ծաղկեալ աւետարանին յարգեալ
եկեալ անպատճառ․ ընդ նոցին յանձն
երգել զաստուածն փառաւորեալ որդւոյ։
Ի ... սրբոյ առաքելոցն հա-

իմաստմբ հոգւոյն սրբոյ· վերընթերցն հա
ստատեցին զառաքելական քարոզութիւն իմ
ոյ մեծի հաւատոյս հիման սրբեկեղեցւոյ։
Որք զնոյն հոգւոյն սրբոյ արտաքսար
պատուերացն զմեռեալ է· վարդապետեցին զընդդիմամարտ
մոլորեալն հերձուածողացն· որք հոլովեալ քաղ
հեղձեցին ընդ գեհենին խորութեան գազանացն· Եւ ըզ
հաւատոյս մեր չաստուածութեան մեծազօրութեան
ընդ նմին քարոզեցին յեկեղեցիս ուղղափառ
աց· համաստուածն էութեամբ եղբօր հանդերձանացն։
Որք յառաջ քան զյաւիտեանս անեղն Է
կերպարանեալ· ի յերկնից կամաւ ցօղի ջերմեալ
կուսին աղխարհի· անճառելի ամէն հաւատալ։
Որ զանձառելին ծածկեալ խորհուրդ ան
պատմելի մարմնով· հայր են եկեղեցւոյ ցու
ցեր իմաստն մեզ հայր ամենայն աշխ· ...
Որ հաստատեալ մեծագոյն ծագմամբ իշխան
հայր հոգւոյ լուսաւորեալ· լուսոյն ըղձութեան
համատարած երրորդութեան· ... Լուսաւորեցեր Գ
... անձին· Եւ այժմ ...
... հեղինակաց ի ձէ։

ոչն լուսաւորեալ բնութեանս յարդարութեան
վերստացեալք բանին երանելի հայրն առաք-
ելոյն · ամենեցեան եղբարք աղօթեցէք ըստ
հայրն եպիսկոպոսի: Մեք զանազանս մանկունս
տանօրէն ուխտի նորոգեցաւ բանին յաշ
խարհս · ծառայութեան ամենեցուն աղաչեմ զի
ըստ արարածոց · ամենեցեան եղբարք աղօ
թեցէք զի Թագաւորին: Մեք հրաշալի
զօրութեամբ հոգւոյն սրբոյ ըմպեալ ան
գիտութեան յաշխարհի փառաւորեցին նո
զեղ համբարձաւ հանգստեան համբարձեալ
կենդանի · քահանայք ...
ամենեցեան եղբարք աղօթեսջիք մեք զհոգին
Տեառն ... ու Թ.:

ԺԶ · Ա

այսմ ծառայութեան ... մեղ
ծառայութեան · ... ըստ այսմ
քո խնդրեմ մեք հայրապետութեան · որպէս
... ողորմութեամբ: Մեք աղաչեմ
ամենեցուն ... եպիսկոպոսի · ըստ
համբարձեալ քահանայութեան ... զամե
նայն · ամէն · ... ամենայն

ծերոցն խորհրդոյ· ուսուցեալ ազգի մարդ-
կան գերագոյն քանզի բնութիւն ան:
անդրանկացեալ ընդ երկնայնոցն այ-
սպասաւորս ըստ յեղանակի սերովբէական
ոցն· որք զմեծայինն առասաւելեալ առաջին
նմանեալ և չնաշխարհ քաջերանութեան· ընդ հաւատոյ
ծանուցեալն յեկեղեցի· և առաքելոց որչ
նեցեր ըստ էութեան վարդապետացն դասու:
Որբանի և զամենայնի առօրհնութեամբ քա-
ղեն հայր բարձրացեալն· երկրաւոր խմանաւ և
աւ զմարգարէտեցն ընդ առաքելոցն· եւ չնորհ ըն-
դանծանեաւ երկնաւոր· բազմարդեայն· որչ:
Որբանձնաւոր զերութեան բարեկեցեալն
հօրէ չնորոյն սրբոյ դասանեցին· նմա
նապոյ բնութեան հօրն որդւոյ հոգւոյ
թեան· անորեշ բաժանման համար է
միութեամբ այր· Ա յաւուր անապատով
զերագոյնութեան փառօք պայծառացեալ ան
եկեղեցի· բարձրանային հերձուածք սև
ագոյն չար ցրն մի ոզիւք յասպարէզ հր
ապարելով զմանկունս երկնաւ ո ի՛ բէ

[illegible] · աղաչեմք ·

յաւուր երեկոյանոյս [illegible]
[illegible] զյիշատակ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · Ա յաւուր [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · Ա յաւուր
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ո[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·

Մեծ են յայտնաւորեալք բանին ծառայեալք ի
հօրէ· դաւանին ծնընդեանդ նշանաւորեալ·
մի ամ(ենայ)ն հաւատով անեղ ընդ հօրն եւ հոգւոյն·
կենդանացուցիչ բանին հեղեալ զհետ(ե)ւ(ո)ղս
... որ նորոգեցեր զաղբիւր նախաստեղծն
... Օրհնեալ անեղ կերպարանիւ
... հայ հայրէ· ... պատկերին
... ... զմահ ...
... ... յեղանակ
... ... նորոգեցեր զմարդ
... ... հայրէ ... Եւ յերկնաւոր հաւ
... ... հրաշագործ ...
... ... Ե ... ընդ ... իշխան
... ... բարձ
... ... որ նորոգեցեր զմարդն եղ
... ...
... ... ի
... ...
... ...
... որ նորոգեցեր զմարդն ... եւ
... ... Մեծ են յայտնաւորեալ

նի յոգնա եւ ամէ ժողովեն· երկարձանեն
եւեւ զ զերդա աշխատողաց· զա անձն ալ
փեղոց արփեւոց եզամարգարեից· Լուցան
դաշինքն որպաւեսամբըն քն երա ... դ ն
եղամբ ձեռն տաճար կառուցանելով հայ
անգամայն ազգանց։ Ազատանարանաւանէ
առգ հաւատով· ամենախնամն հաւատոյ· հոր
եւանդն անուշէ անեղեալն յերկնից· հոր
օրհնեմ փառս զհամատոյ լենում·
եփրամեանաւեւոց զամպրերանեան կեան
ծ յուն որբոր միանգամ յորդայանալդատն
եպարղեսոաէ· Գեղեցիկ շառաւիղ յա
մանոց արփւոց լհաւրդն· մերազաւեալ
ծաղիկ հաւատոյ· մե ... մրկայն քն
անզրբըն դեմսուեփոսս· ոչ հնանալեալ ան
ըեն ժողովուրդ ... յն· նորոգեաց ըղը
եզամուլեալն եւր պէրճ։
ամենայն ... Ատեանս: Աշխարհն:

Շարկն իգնատիոսի Հոգւոյն:

Ս հրաւիրեցեր զ յաւուր ... ըն
ըեալըն նորեց բանն/ աշխարհն· ի հայ

սանդխան անմատչական նշանին յորդորես
թէ ընդ երկնաւորացն յատակագծութեան զառ ծովդ
զերանցն· մերձաւորեալ սերով կեցուցիչ մեզ զ
վաստակոց թագաւոր որոց· Որ յանձնառու ես
բովանդակելականս վերամբառնալեաց հանգչէիր
որոյ աստուածոյ· հանեցեալ խոնարհեցաւ
բանիւն եղբարքն յորդորեալ արարածոյ· որ
Որ ըզգեցեալ զմարմին յերկրպագութեամբ
երանելին խրատաւորս· որպէս ցորեան
աստուածն այսմ· զպարգեւացն մարմնոյն մա
նեաց հացիւ զկենաց աստուածոյ· առաջ

Երգն յովհաննու ոսկիբերանին·

Որ յանդրանկութեանն խորհուրդ ընկալար ընդ
հօրդ զկատարելն· օրհնեցաւ սրբոյն յով
հան· կոչեալ առաքեալն անձն իւր բանին զէ
կենդանանալէ· մաքրեաց փրկչին զբնութ
թն մարդոյ մերոյ· Որ անապականն բա
նին բարոյ կոչեցար բերանն ոսկի· յորմէ
ամբերականաց հոսեալ· անմարմնականով բա
րբառականսն խնամոց զմեզ հանուր ամենայն մ·
Որ յանմահական մարմնոյ խորհ հոգւոյ նոր

[illegible] [illegible] [illegible] վարդապետ[illegible].
այսօր տօնէ [illegible] եկեղեցի զհանգստեան
[illegible] [illegible] մաղթ. Շարական
սրբոյն [illegible] Հայրապետին.

ա Լ[illegible] [illegible] [illegible] լոյս[illegible]
[illegible] աշխարհի [illegible] ծագող [illegible]
սատարեաց զեկեղեցի աստուածային բանիւ.
[illegible] [illegible] մաղթանօք [illegible]
[illegible] խնդրեսցուք [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Հայրապետ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] երանելին [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] երանելին [illegible]
[illegible] [illegible]. մաղթա. Շարական
[illegible] [illegible] [illegible]

Է Մ[illegible] [illegible] բանին [illegible]
զեկեղեցի. [illegible] [illegible] [illegible] Հա

հալածեցեր յորդւոց մարդկան · ողորմեա մեզ Գրի
գոր բարեխօս ընդ վայելչականներ աստուածա
բանն հայր ։ Որ զհամագոյ բնութիւն մի
աստուածական երրորդութեամբն յայտնեցեր ե
կեղեցւոյ խոստովանել միութիւն · ողորմեա ·
Որ զփրկչական տնօրէնութիւն մարմնացե
լոյն վարդապետեր ուսուցեր միյերկուց նոր
խառնութիւն ըսքանչելի · ողորմեա · Շարկն

Սրբոյն Եփրեմի ·

Որ ըստ աւանդման մեծին Եղիայի՝ նման
հանդերձ մեղերուցելին · յանապատի բնակե
կեցար հրեշտակական ն վարուք ծերացեալ ·
խիզախեր ուսուցանել ծաղիկ վարուց զամենայն
հաստատեալ քո բարեաց կենաց ինկեանցն փրկ
կեղեցին ողորմանելի սրբեցեր տէր մարդ
բարեխօս վասն մեր տէր ողորմեա ։
Որ երկնային վարուք հոգւոյն արբեր
զհոգեւորն շնորհաց · որ խնկելի աստուածայն
առաքելոց իմաստութեան ...
...
...

Սրբածառդ մեծ խնամածին ծառայնին
նազովրեցւոյն էրեն պտղաբերեսցէ որով
կերակրեցեր նկերակրեա միշտ զմեզ ման
կու մա եկեղեցւոյ արքայութեան երկնից
ուղղեր խաղաղութեամբ հրեշտակաց կամակ
ցանեաց: Ալէ: Եկայք շնորհաւորեալ մա
կողմք առաքեալ աշակերտութեան
բանին ծնունդ մարմնաւորութեան: զծնունդ կոյս
ուսուցիչ ըստ յիշատակ փառաւորել զնա
կեղեցւոյ: որ զքննութիւն լուսաւորեալ
առք մեծացուցեալ յառաջնորդեալ խո
րանն և յանդորրանաց հրաշագործութեան մա
րդկանն առնէ այս ի միջոյ բարեխօսէ
մեզ ըստ բանութի և յանցանաց: Դիցու
թեան մէ փառաւորեսցուք ըստ բերդ բա
ժանեաց թագաւոր: որդւոց եղբայր ածոյ
խնդրողնեաց քարոզ ըստ ընթերցեալ որ
զհաւատոյ ի սուրբ ծնունդ բանին էրեան
կենդանութեան յորդոց մարդկան
մանկանց սորա մեծամեծար
մեզ փառաւորեա սրբոցն ամենայն

յաւիտենական ամէն։

Հարականք սրբոց Էն առաքելոցն։

Բ

Որք հայր սիրոյ քո բարեբերեցեր
ողջոյն առաքելոցն։ որով վառեալ լինելութեան
մէջ երանելեացն նմանատիպ ընդ այսեւիցն զան
ձն ողջակէզ ընծայեցին։ բարեխօսու
թեամբ ընդունելի եղիցի մատուցեալ ընծայս նոցա։
Սուրբ առաքեալք նոցա քոյ առաքեցեր ընդ
յոյս աշխարհի։ որով ամենեցուն լուս
տուեալ հոգւով երանելին զքրիստոսի։ ընդ
բնութիւն մարդկան առնես լուսաւորեցեր ընդ
քեզ միաւորութեամբ։ բար։ Սուրբ հայր
փառաց քրիստոսի ծառայեցեր ընտրեալքդ։
որով զլուսաւոր և հաւատոյ լուսոյ քեզ
նոյն նորանորում։ հեծելոցն լուսաւորեա
քեզ յերկինս ի խաղաղութեան։ բարեխօս
Սուրբ ընտրեալք հաւատոյ նշանակեցեալն
նման։ որով զհեծեալ ընդդէմ մարզպ
անին ի [illegible]։ բերելով պատարագ
ընդ քեզ խոստ անմեղ։ բար։ Սուրբ ընտ
րեալք քրիստոսի անմահացուցեր յերկինս

բանսարկուին․ զորս կալեալ մի պահողաց
բերելոց յանկեան երանելեաց մարդոց
սրբոց․ խնամածին անմահութեան լուսաւորչաց
չարեաց պղծութեան․ բար․ Հարցն

Երկաց բեկ ոգն․

յաւ․ որ ընդունեցար մարմնաւորելոյն զոր
սահմանեցեր զոր․ որ եկեղեցի զօրացուցեր
յերջանիկ բերկրանօք վերակացուս որք ընկալան
զանն խնդրեցին զե․ փառաւորեալ մի զգեստ
զարդարեալ է․ Ա յաւ․ որ բանաւորին
զկենդանեաց զաւ․ որդեաց բերկրութեանց խնդրոյ
կարծեցեալ բարեբարեան բաղդին․ երկրպագեն
կանգնեն երգեն զանձանց․ փա․ Ա յաւ․ որ
կատարեալ բեղմնաւորութեան զաւ․ ննջեցել
ծննդեցեն խնդրոյ սքանչելեաց ամենայն
երկնային ընդդիմաւորս անմահականին․ փ․
Ա յաւ․ որ ընծայել եկեղեցի զաւ․ որ
կենդա առաքելոց երկնաւոր փեսային
որք ընդ հրեշտակականացն զմեծամեծս․ փ․
Ա յաւ․ որ մարմնովն հանդերձեալն
մեծարող որ․ անբեր խնամող ծնող․

վերնայնոցն [illegible] յաւիտ-
եանց. փառաւոր: Շարական սրբոյն
ստեփաննոսի [illegible]:

Ցընծայ այսօր [illegible] եկեղեցի. յիշատա-
կաւ սրբոց վերնայնոյն [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] յանձն առեալ [illegible]

[illegible] դատաստան [illegible] այլ
[illegible]
[illegible] եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]. ամ: Յիշեա [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]. ամ: Շարական [illegible]
ըա Ո[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]:
Ո[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]: Որ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:

Միջնորդարարեն՛ անձամբ ի հանդերձեալն լու-
սաւորալից նկարագրեալ ծառ. զՀայրաբան
եալ եկեղեցեաց քրիստ. Տէր. մաքրեալ յոր
որոց ընդ հրեշտակս աշխ. տէ զերկրորդ
ութեամբ. **Շրկն սրբոց առաքելոցն.**

Առաքելութեամբ տնօրինեցեալ հայրապետ-
եան ընդհանրապետաց. մխիթարեաց նշանագրեալն.
[illegible] կեցցէ նորընծայս ընկերս բունթ.
Հաւ սեպհականեալ ընդհանրական լեառն զի
տան նշան աւետարան մկրտեցեալն որոց առաքեալ
զոր ողորմութեան այլ փրկեցէն նորեաց.

Որք բարձեալ ընդ նոսա նորեանց նաւահանգիստ
լոյս նաւահանգեցան. զհանդերձ յաճախ որք
[illegible] անմահական սուրբ զօրութեամբ նոցա ստա
ցող. Նոյնն եւ զնոյն խաղաղականեալ պա-
տարագաւ ամենայնիւ. յորդորեալն բարի
մաքրէ աննմանելեաց. եւ հանդերձեալ մե
ղաւորեն ողորմեն յաւիտեան. Առաքելութեամբ
սրբոց անմահացուցեալ ընդունելով. նշանաւորեա
սրբութեան եւ նախնեացն զաւակ շնորհաց
մաքրութեան. **Շրկն վարդանանց զօրավարացն.**

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

պարենաբերոր· յանգստացողն հարսն ժառանգող դաս
սաւորեալ ընդ ամենայն մարմնով [illegible] կենդանի ով
երանելի աւէ սպառնական· գովեսցուք աւագ
[illegible] յոր· Հարցական

Դաւթի Դւինեցւոյն·

Ընծայեալ ամենայնի շնորհիւ երանելի մէ
ծննդեան աւետեաց գալստեան նորա· այս բա
նն է բանն յեղեալն· որ պարգեւեալ հրեշտա
կաց [illegible] ցընծութեան
մարդկան· Աստուած բերմամբ բանն է
յառաջագոյն ծնունդ աւետեաց գալստեան·
յաղթեցէ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] կենդանամնեն· Հարցական

Կիրակոսի Երզնկացւոյ·

[illegible]

եղ վերաբերեալ ծառիս կ հաւատոյ· զեղ
վայ [illegible] [illegible] եկեղեցւոյ պատուական
րեալ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] բարերարութեամբ
վասն ամենայն մեղաց մերոց։ Հաւատ[illegible] մեր
բարերար [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]· [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
րեալ [illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] բարերարութեամբ
վասն ամենայն մեղաց մերոց։
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]· [illegible]
բարերարութեամբ քո [illegible] մերոյ։

Աղաւնի քաղցրաբարբառ հեզաբանե
ալ լեզուաւ յերկնից· վկայակացս արեամբքն
ներկեալ սուրբ եկեղեցի [illegible] զարդարեալ· փառ·
Սիրով [illegible] վարդապետութեան հաւատոյ ողջոյն
արեամբ ծաղկեալ· պսակակից առաքելոց
[illegible] միաբանութեան [illegible]· փառ·
Սուրբ [illegible] մէջ հաւատոյ լուսով [illegible]
[illegible] եկեղեցւոյ· [illegible]
[illegible] լուսոյ· փառ·
[illegible] բարեխօսեցէք [illegible] մերոց։

Շարքն սրբոց Ղեւոնդեանցն

Սուրբ [illegible]
[illegible]
[illegible] ողորմեա [illegible]
[illegible] բարեխօսեցէք [illegible]
[illegible] մերոց։ Սուրբ [illegible]
[illegible] բարեխօսեցէք [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] վայելչութեան· ողորմեա [illegible]։

Որք անպարտելի մնացէք ի հրապու-
րանաց [illegible] · շնորհեա [illegible]
[illegible]
[illegible] :

Շրկն [illegible] զօրականաց ·

Ս [illegible] բարեխօսութ[illegible]
ահ սրբոց [illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] · բարեխօսու-
թե[illegible] : Որք [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible] : Որք [illegible]
[illegible] սրբոց · [illegible]
[illegible]
[illegible]

Շրկն սրբոց վարդանանցն ·

գհ ատ Ս[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]

[illegible] իշխանութեանցն [illegible] ․ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] յաղթողք ․ [illegible] [illegible]
[illegible] ․ [illegible] [illegible]
[illegible] ․ [illegible] [illegible] յառաջ [illegible] ․
[illegible] ․ [illegible] [illegible]
[illegible] ․ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] զօրաց ․ [illegible] ․ [illegible]
[illegible] ․ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ․ [illegible] ․ [illegible] [illegible]
[illegible] ․ [illegible] [illegible] յաղթ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ․ [illegible] ։
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ․ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ․ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ։
[illegible] [illegible] [illegible] յաղթ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ․ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

եղեւ հեղմամբ արեան վըկայեցաւ։
Ընծանական լուսով լըցեալ արփւոյն ըն
կալն արանց· Թանթանեալ հեշտամիտ բա
ստուածային բաղխեալ աղբերն· զփրկական
ըմպեալ զբաժակ նահատակութեան արեամբն իւ
րով· զառաջեցեալ ընդ անմարմնոցն երրոր
դութեն երգել զգործս։ Աղօթիւքն զքեզ
սուրբ պղծնեալ եւ կեռքանուսր չարադիւացն·
երրորդութեամբ ընգօրացեալ ժամնեալ զամուր
ըմբռնապետութեն· հրեշտակաց հօրընծայեալ
որդւոյ գովել չարաչարանաց· հովուեն յաղ
թեալ պատերազմին նշխարաւքդ Թագին·
Է ամենայն բարւոյն դիմամբ ընդդեմ մեզ
ազգին վառեցաւ· տարապանացելոյ յերկնից
պարակցեալ ընդ անմարմնոցն· սամծմուզար
մանոյն սամսոր եղեալ երրորդութեն· եւ
րամեան սքեմոր հօրոդոյն տոհմ նահեղէ ար
ժանացեալ։ Աղօթեցեալ ըղ հրամանաց վա
չամն յաւսոյն զգեւեաւ ծածկեալ· զփրկա
կանըն սարապարտ հարուցեալ եղեալ զզարդա
հայցին· վէմ հաստատեալ նորոգմամբ

նահատակեալն․ խաչելոյն վկայեցեալ սիրով
կեցաւ արեամբքն իւրով։ Ի հաստատունս որ
ամբարշտեալ մատուցանէր զհեղքն նորին․
մնացոր պատարագաւ ընծայեցաւ հօր իւր
եանս․ Որ եկն ընդ նմանեալն առաքելոցն ձո
նացեալ․ խմաստութեամբ պայծառացեալ եւ մտօքն
արիւնն շնորհաց հոգւոյն․ Եւ որ պարգեւք հա
ւատացեալք ընտրելագոյն նահատակօք․
յաղթեալ ամենեցուն զչարախօսսն մար
տիրոսաց զնախահայրինց զսուրբս յաւա
զարմանալի պարգեւին․ ընկալեալ ընդ երանեալն
ընդ յաղթական նահատակացն։ Որ պսակեալ
եղեւ հաւատոյ աւետարանչ Թեւս
որք ընդդիմութիւն նահատակեցան առ խոստովան պա
տերազմաւ․ Եւ եղեն զաւր խմաստնոց եւ
բողոքման եկեղեցւոյ․ ընդդիմութիւն պսակեցաւ ի
յերկնաւոր հանդիսաւորին։ Գովութեամբ փառ
աւորութեան երրորդութեան լուսաւորեալ․ բազ
մութեամբ պսակելոյս ընծայաբերեալ առա
քինեացս․ եկեղեցին հայաստանեայց պայ
ծառացեալ զարդարեցան․ աղաչելովք բա

րեխօս ընդծընդնութե՛ մարդո՛ սոցա:

Կանոնն սրբոց Ղևոնդե
անց քահանայից

Ողորմեա ինձ աստուած

Երկրի փրկութե՛ հայաստանեայց·
շնորհեցեր մեզ հովուապետս զերանելին ըն
տրեալն· այնեմք ըզքեզ ընդ գոհաբանութեամբ
նահատակացըն հայրապետական: Սրբոյն
դաւանութե՛ան խոստովանեցող քեզ ընծայեցեր ըն
դունելու քահանայիցն· շնորհաբաշխ ծնունդ
կանոնեան հոգւոյն նշխարաբաշխեալս· գոհեմք
ըզքեզ ընդ գոհս անմարմնականացն սրբո
միածին: Սրբազգութե՛ անապատին կրօ
նական հայրապետութե՛· ընդ զինուորեալն ան
ատեանն լսեցեր· պայծառացեալ մարտնովն ի
րեանց յաղթող մարտիկ պսակեցեր·
բարեբանեմք ըզքեզ ընդ գոհս անմարմնա
կանաց ընդ հոգւոյ ծիր մարտիս:

Ո ղորմեա ընդ քե·: Գ շնորհ հաստատու
թեան· որ ընտրեցեր· ը յարուցեալ ընդ հա
հրեշտակն խնկարկեալ·: փառաւորեցից զքեզ

...[illegible]· [illegible] մաղթանօք սոցա:
...[illegible] հայրապետացն·
...[illegible] առաքելոցն հրամանաւ
...[illegible]
...[illegible]· Որդիս [illegible]
...[illegible]
...[illegible]
[illegible] հանապազ [illegible]·
Ա[illegible]
...[illegible]
...[illegible] բարեբանեմք [illegible]
Ո[illegible]
...[illegible] զհայրապետացն
...[illegible]: Որք [illegible]
...[illegible]
...[illegible] եկեղեցի
...[illegible]:
...[illegible]
...[illegible] զհայրն
...[illegible]
...[illegible]

Թագաւորական· զհամբերութիւն աւետեաց
ցոյն զոր մեկնեցեր զքեզ որդին· և բարոզ
Որ պատուեցաւ ընդ հայրապետն նորա
պատուէս լուսաւորչութեան· բարեբանեսցէ
ըզ մեզ հոգին որդին լուսոյ նորին է· կ·
Է Յիշատակն արդարոյն Թէ ի Հայաս
տան ծագեաց· այսօր ժառանգորդեր որ երկն
կեղեցի հեղմամբ արեամբ սրբոցն սուրբ
Թադէոսի առաջին խնդրեցեալ ի մեզ պարգե
ւատու բարեաց· և ընդունելեալ քո առաքել
ծոց· Պատմ ծաղկի մեծամեծ հաւատոյ
զօրաւոր Թովմաս· հոգեւորացն շնորհօք
բերդն ընդհանրական պատուեցի· մաղ
Պարթեւական տեսանողին յառաջ ազգին
խաղեցաւ· զհամատոյ որդին սրբոցն զօր
Քրիստոս պատուական պատառ տեսանել· մաղ·
Ը Յիշատակն հրաւիրական կոչեցեալ
իսկըզբանէ· փրկականն բանին պատ
մողք նշխարծանքն շարագրեցաւ· դա
ցեալ ըն զայրա անմահութեան ազգ·
Ըն կեցութ ամբողջութեան նորինակաւ

...կարաւորին· զգանգատանցեն ու ըզթագա
ւորն փառաւորեցուք չարին սատանայն զայն
...ստեղծման երգեն զաւր հնազանդ ըստ այն:
...աստուածոյ զենումն վառեալ մատուցանեն
...սպասաւորին· յաշխարհ հօրէն պատուեալ
...ին նահապետին եկեղեցի· մանաւանդ քան զն
...առաքելոց բարբառ· Առաքելական
...ութեան հիւթ զբաղմանն հաստատեալ·
...նորոգ հայրապետացն երգեցից զփա
...ւորեալ ձայնս· փոխեցողին ըստ մաղ
թանաց սոցա:

Միացեալ բանադրեալ ուխտին եկեղե
ցւոյ· բարեխօսեա առ Քրիստոս բանն
զի յանցանս նախատեալ փրկեա զհայրս
զսուրբ յառաջագոյն մեզ· յառաջեա
...աստուածագործ տեսչութեան
...առաքելոյ հրեշտակաց ըստ հեզոյ
...անուանեալ գոյից· երկնային առաքելոյ
...առաքելոյն յանցանաց· զի նա կարգեն
...ներքոյ զանազանեալ փառաց պսակեն·
...եալ լուսաւորեալ յառաջնորդեցի բանն
փրկութեան:

ԺԷ

Ընդ չանաւոր քարոզեցին զբանըզկենաց
ընդունելութիւն. Թէոթափեան ըլբոն մա
չու զաստուածութեանց երկնից հնազանդեցան.
Ժամհամանեալք արիաբար զձանձրալից
խոստովանեցին. Խնամատարեալ երկնաւոր ընդի
սպասաւորին յաստուածութեան: Լուսաւորիչ ա
մենեցուն ղեւոնդիւ ներժխրդապատգամքն. խոշակ
մեծ խաչ հրաշից խորանաւ Աթոռոց զաչա
կերտեալսն. Ծանուցեալ ըզազգիտոն յո
զխանարանց կատարեալք. կայմանոյ յա
ըռոյ կատարեցան սիրով փրկչին
Հոգի սիրոյ կենարարին բորբոքեցաւ
զհաւատըցն. Ձայն ուրախ խրախճանա
ղի ... խնդ յոժարութ. ըզեկեղեց
հնչեցուք զաւետիս մեզաց խոստովանեց
ծանապարհ մեզ հօրեցին իջերկնայ
նաւաչանչխոսն: Ամենայն ... ա
բն խոստացանց ... զբանձանկ մաչո
չին. յառաջեաւ յանմեղեցանց յա
ընտրեալ աշակերտացն. նորա հրա
սիրով լցեալ. Նմա չատուածն բարեխօ

գան. չնչեցաւ տաճարն փառաց սրբութե
անմահ հրամանն։ Որոտացին ամենեցուն երկըր
պարզել քրմամտութեան. չարչարեալք արեամբ
հար ընդդէմ մաշոյն չարչարանացն. պատառ
ռատեալք խորանաւորաց գալստեանն չա
րին խափանեցին. Զօրք կենաց մեծ առաքե
լին ընդ հօր մեռեալքն շիջուցին։ Որք հրաշ
ից մեծամեծացեալ զանգիտութե խա
ւարն եղծ. ստացեալք հայրապետ սրբութե
անն բարեացն հօտին. մեծարեալք վա
րուց բարեաց վանից չարին պաշտօնեից.
տարփացեալ անմահականն մեծամեծացաւ
իմաստնոցն մահ։ Որ զքանանեայ ընդ ձեռն մար
տիր եկեղեցեաց հասուցեալ. ցնծալք
կատարեցաք ընդ յիշատակ հայրապետացն.
փառեցաք յարմարութե խնդութե մար
մնոյ վարուցն. փայլեցաք գովութեամբ բա
նից իմաստնոցն տաճարարին. Քո Աստուա
ծարին արտայայտեալ ձայնիւ հրաշամանը
ցեցաք զերգաբանութիւն փրկեալք առնելոյն
տոմ սրբոյն. զերկրպագութե խոնարհեցաւ

Եդ

ընկալցի զաղաչանս· Թողութիւն շնորհեսցէ
մեղաւորիս յանցանացս·

Պայծառացեալ այսօր սբ եկեղեցի
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

...րողաց։ Հաշտարար ընծայ. Հօր ա[illegible]
[illegible]փառաբանեալ. քրիստոս [illegible] անարատ [illegible] զե
[illegible]ցի քո հաւատացելոց խոստովանութեամբ
[illegible]. [illegible] ընծայ[illegible]. քահանայ
[illegible]. [illegible] մարդկանց։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]. քահանայ
[illegible]. [illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] քոց հաւատացելոց զենե
զենում. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] յարութեան [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. յ[illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]. [illegible]
քահանայ։ [illegible] սոցա. զմեզ
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] քահանայ.
[illegible]. [illegible] [illegible]. [illegible]
երգ երգեն ժամ կանք։

ԽԵ

Մ ոգեւ մեք ձեզ երգեմք ըստ հոգեւորականական
նոր [illegible] զձայնս. յանուն [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. ո՛ ծ վասն [illegible]
[illegible] անմահութեան. Քրիստոս [illegible] պարծանք
ձեր. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
որ Թագաւոր [illegible] [illegible] [illegible]. Սուրբ [illegible]
[illegible] [illegible] ըստ [illegible] [illegible]
պարտիզի. զի յաւիտենական [illegible] [illegible]
նորոգեալ [illegible] [illegible] [illegible]. Ողորմ:
Սուրբ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Թագաւորին. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ողորմ
Երանեալ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. զի [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ողորմ
Սուրբ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] · ընթ[illegible] · Իսկ ի հեռանալ [illegible]
[illegible] հանապազորդ բարեաց եկեղեցւոյ · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] · ընթ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·

[illegible]

Ս[illegible]
[illegible]

անտես խնամողին մարդոյ շնորհաց տեսանելի·
հոգւոյն ծագեաց մաքրութեամբ մեզ յարութե
ան ճառագայթ· եկայք փ· Աշխարհամաքուր
խոնարհեցար խոնարհութեամբ մեզ մարդկանց
ար· Նորոգեր մարմնով ըն խառնեցար ի գե
րեզման մարդու եղեալ· մեռեալ յարութեանն
քար ի հրեշտականց քարոզեցար· Եկա:
Երեւեցար խորհրդականացն ողջոյն կենաց
պարգեւելով· Կենդանարարն զատմեալ աւագե
լոյս Մեսիական· Համբառնալն զմեզ ըն
դունելն զբեւեռեալ աստուածն յաջն մեծութեն· Եկ·
Առաքեալ սուրբ զաւրութեք հարսանեացն տես
անեաք եղե փեսային յարուցեալ յաղ
թեաց մահու խորտակեալ· զոր պատմեն
ըզքեզ փառօք երեւեալ յաստուածաբանեալ զա
ւոք· Եկեսցե երգեմք յարուցելոյն Նորոգե
ցելոց կենաց ... յն·

Երգ վասն Երկրորդ աւուր ...

Եղիան երկնային Զ...

ԲՂ Ս...
...

ան խնդրողին բաժանեաց հաստատութեամբ
բանականաց. որով զաշխարհս հողեղինաց
անզրոյպետութեանց երկրեղինաց. ընդ նմանութին որ
ղէք լուսոյ սուրբ աշխարհի եղեւ ... աստ ... ըն.
Բանզենացեալ հոգիք քրովբէից երկիր սրբ
բեւեռեցին սրովբէից. անթոյլ անեղ անծնունդ
ընդ հայրական երրորդութեան. բարեխօս լերուք
առաքեալք վասն մանկանց եկեղեցւոյ. ընդ.
Բերանացն եղեւ մանուկ նախաշաւիղ մեղաւորի
ուխտ. անպատմելի սրբոյն ի յարարչէն
փառաւորութեն. անքննելի զորին ողորմած
անսահման գործոյն ձեռաց. ընդ.
Աստ անմարմնոցն ընդ պետութեան հրեշտա
կապետաց բարձրութեան. հոգիք հրեղէնք եւ
... սրաքերովբէ հրեշտակաց զանմարմնութիւն.
մաղթեցէք զորովն ... վասն մարդկան
երկրաւորաց. ընդ. Երկնաւորաց դասուց
վերնոց ... բանից ... զանմարմնութեանց.
բանից ... զգեստն ... մեր
... թանաց. զօրհնութեան մեր ...
... հետ մինչ ... ընդ ...

Զօրութեանց սրբութեանց իշխանութեանց [illegible]:
Աթոռոց տէրութեանց որք յերկինս պաշտօ-
նեայ. ընկալ եւ զմեր ողորմութեամբ զմեզ [illegible]
[illegible]. ընդ նոսին անշէջ հոգւով
զքեզ երգել հայր փառօք [illegible]:

Երգ [illegible] երրորդ աւուր արարչութեանն [illegible]
[illegible] ի յովհաննէս մկրտչին:

Լուսաւոր բանին որդւոյ հօր արարչակից
[illegible]. [illegible]
[illegible]:
[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]: [illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible]

ի հոգւոյս առաքելականեան. յորժամ եկեալ երկնաւոր
ելանական խաչապատուեալսն որդւոց մարդկան. ա-
ռաքելոցն հայր ամենայնի կարգադրեց ըստ
կոյս պատրաստ. կատարեալ նախ էր իմաստ այն մեր
ենաց մերոց փառք. լուսաւորեսցէ զանձինս
գոյութեան զօրութեան մեր յանդիմանեաց. ամ-
ոյ հայր լուսաւորեսցէ մեզ բանականութեամբ
նորոցս. սուրբ եկեղեցի յաստուածութեան սէր յով
հաննէս առաքելեանց. անդէն հաւատայք անս
տեղծեալ ընդ այս աստուածային մեր ընկալ. ամ-
ենայն արարչին յերկնային հոգեւորին ամէն
հրեշտակին. արժանացո ընծայեցուցին նորա
ձայն ճառագայթեալ. զի հետեւեալ փրկչին
հոգեւորին օրհնեսցեն. ներողեսցուք ընդէր
զանկանգն որդւոց լուսաւորեալ ...
րա Գ. Երգ Հմն Զօրութ. աստուածուհին.
Նշխարացն Հրեշտակ աստուածային.
Մ. սուրբն անգին եկեղեցի բանաւորին հայրենեաց
ցաւ յորն աստուածին. լոյսն այն պայծառ յոր
դորին յարութեան նորա հաւատեալ. լուսաւոր
ոգին լուսոյ ամենայն կատարեալ պատիւ յա

նեալ. որովհետեւ աստեղծողնէից իմաստասէր
պաշտօնէ. ... Ծնանելեաւ խոնարհութեան
ծառայական ... դասուն խաղաղական. իշխան
որ դարձեալ հրեշտակն եկեղեցւոյն կա
ռավարն. Թէպէտ որոց բովանդակի իբրեւ
նախապատուականի. յորժամ ... աստեղծեալ
ծնունդ ... պատարագեալ ... ն.
Կուսական ... յորմէ ...
պատուական. ...
...
...
Հ...
...
...
...
Զ...
...
...
Ջ...
Ղ...
...

ղմեզ ի յաւիտեանս մերայոց ծառայեն. պահպանեա զքեզ
ամենագթածքն ամենայնակալն բարձրելոց ծնողացն. յոր:

Յոգ վր հինգ երգ աստ այսպէս երգեցմն Եւեն հինգ
ողորմեա Եւ եւր աւ աբեղայն քն :

Որոգայթեան բանին հորմէ յոր հինգ Եշ
յորդորեն հրամանայէ. բորբոքեալ իմոց սեղք
կայսերաց եւ ծանուցն ծանակապաց. երկնայա
ստին հինգ մնկացութն յամենեւին որմնեծ հին.
ասացուք հրաշից նշանագործ ծառայիւն պատուի եւ
ցնծալ անեղ բան նոր ն. Ամբարտաւան սրիմակի
տառապեալ ցցանքի. որք եծանեն անդէդրական ի
յերկնայ խնամն նորեցան. յանցեն ընդ ծով աղ
խաղաղական եւ հողին մնկացուցան. ասացուք.
Ընդ ապառնալին անզբաւական երկնաւորանակա
նակական. զմեզ առաքեալ հայրն փառաց
հրաւիրաւոր սրբասնկանաց. որ հաւատա
ցեալ զայն հայցեցէք զմեզ յենեղմեզ պարսակից. ա
յաւագոյն անեղերաց եւ ի եսա զօրէն յանցա
ւոր. նորաւիկոսար զարդարեցէք զենեղեցիս
եւ ծնողաց. պահպանեցէք անձինս զնծա
զմեզ նորոգել եւ հնոյ մեղաց. ասացուք հր:

Եխօղեցըլու համայնից աստուածոց է յանգոյ
եղ· որոյն շնորհեցեր զենեղեցն վեհագիտելեդ վերանս
բանին· ընտրեալ հետեւեալ խնդր սիրովն ըզգեստ
յորեա շնորհեալ հոգւոյն· ամէն: Սրբախօսութեան
պատուեցէք զհեղորդ քաղցր երգեն շնորհեալ քս· յոր
մեծարեալք շնորհաց հոսեն զոգիս մարդ
կան առաքելեն· որոյ եւ մեզ եղջրոյն կենաց
հայցեմաք հոգւոյն մաքուր ուսեաց· զի ըս
նուաս երկներքք պատարագեն եփա...
ըս ... ք ...

Երգ Հն վեցերորդ աւուր արար
չութեն· Երկն վեցերորդ աւուրն· Երիխասեր
ութեն ...

Ք համբարձութեան ընտրեալ բարոյն ամենեցունյն
զանձառաբարեն· այլ առաջնորդեալ մարդկութեան
կերպն խոնարհեցերորդ աստուածն· եւ յերորդ
ժամ զերրորդ ... ի յօգնութեան եւ հզօրութեան·
զօրս խորանաւորն եւ վայելչեան բարձրեալ
ղոյնմայց ... Պ ...
... յեղեալ ... ամենիցեն·
զերկնային պատմեան եղեալ խաւարման եւ կեն
զամենայն պատմեան· որով երկնից պատմեն մեզ

փուշնամատական եաւաբերեալ․ մարմնացեալ
մարդկային ազատ դատաւոր ի հողոյստանէ ի
դաւ է․ Սրբեա զմեզ փառաւորեալ հայրապետաց ըստ
երկրպագութեան միոյ յանձանց․ որ ողորմեցար
մարդկան գթութեամբ ամենակալ սուրբ հոգւոյդ․
հօր համբոյ իմաստութեան եկեղեցւոյ յոյս
քաւութեան․ զամենեցուն ի հնազանդութեան փառաց
զանուանեալ օրհնեալ եկեղեցի․ Ով հրաշափառ
աւետարանին արարածոց հանապազ հրեն․ քաղցրա
նուագ բարբառն բարձրացուցեր զմեզ յեր
կինս․ քաղցրաբանեալ խոնարհ նորին նմանեալ
խաչին․ հօր շնորհաւորեալ որ զօրհնութեան և
թագաւորեալ որդւոց ամէն․ Լուսաւորեա զմեզ
որդւոց նորոց եկեղեցւոյ․ եկեղեցեաց
ցոյց ի շարժմանս շարժմամբ երկրի մարդ
կան․ հաւատով զմեզ սուրբ և զբարեպաշտութեամբ
մաքրութեամբ․ հայր․ Ահեղագոյն ընտրեցեր և
անարատ ըստ բարձրեալ․ յորժամ ծագես զլոյս
երկնային երջանկութեան քահանայապետ․ զոր
որ պատգամս այժմ հաւատով լուսաւորեա նո
րին լուսով․ զի հաւանեալ խաչակցեցին

ՀԵ

ըղքեզ ամենայն յաւիտեան ից· Երգ Է·

եւ ձնդ այսպ աղաչական· ձայն Է ղարսուն·

[illegible] խաղաղական հանգ ըստ անն·

Ո նչեա սաւեղծ մանն արարածոց
հանգեալ այսեւթն օրն խորհրդոց· այն որչանգիտս
աշխատեալոց եւ ամբողջն գործեալելոց· ուս
ուցանես յոյս ցանկանալոյս եւ հանգըստեան
ամբողջն շաբաթ ունս· Թէ աստ գործեն գգործ
ոց անդէն հանգչել ըստ յաւ ... ...
Ուրախանաւոր վայրապարտեալք յորժամ
ան խրատեալք· որ խոյերկրորդ արարչութեանյեա
կատարեալ ան ուսուցեալն· յեւթներորդ օր չան
գըստեան խնէայ մաքրեալ ... ...
պեա հոգեւոր վեր անձեայ զանանց հան
գիստն պատրաստեալ· Յօրհնութիւն
կողէցուցեալ ըստ ձեռնեալ ըստ հանգուցե
ալսն· Խնդէ խնդ մաքրանցեն երասանոյե
յորըն վերջին· կենդանարարն ձայն խրախոյ
կոչեցեալ խնեանրաքն· եկեալ անց ... ...
...

յանցանքն խմայու հող. եւ կամամահ եղ մեռե
լութի չնորհեաց դարձեալ զանմահութի.
զորպէսն ընդ քեզ թաղեալ մաշատանէ աատաց
սին մերկութեան. յորս ընծայեաց փոյծն
կհասցէ արեգական ներմանձն ... ...
...աւլեն արդարքն յարքայութեան նմանա
ուքն խչանդրատեանն. մարտիրոսքն ընդ
ամենեն եկուսանց լապտերք վառեն. դա
սեցո վերընծայն որդքեզամծ խնտառոմանեն.
որդարանքն միասնեցին այլ զընթացք որ
է ... : Ժողովրդատամ խոնարհութի որ
թաղեցաւ մեռելոց. նմարուցեն ... մարդ
կան որք համատով իրքեզանկան. յորոյ
եզմեզ արդարութէ նշնդրնջեցեալ...
զլկեն դաւնեացըս բերանով ... եզ
ուրընդ հաւ ... հո ... դր ... Երգ արևագալին
Զկնի երգի անուն ... սաղմոսին.
Արևելք ... մեծ ... հաւ ...
...չարաց. ... ... յօրհնութի
որ ... զարարիչն ...
... ընդ ... արեգական այս ...

էկեղեցի· Տէր մարդասիրաց· փառաւորեալ ես
միածնաւդ երկրորդ սրբութեան· աղաւթից մերոց
պաշտաման խաղաղութեան Տէր զաւրհնեցեք զհայր
կենդանեաց· որ ծագեցեր ընդ լոյս զսրբութեան
երգ ջ յաւէտ:

Երգ Զկնի Աղաւ(թից)
ականջեցէք սաղմոսին·

Ընդունող որ ամենակալ իմաստուն
զաւրհն երկնից և երկրի· ոք Տէր որ փառաւոր
կենդանի զանցաւոր աշխարհ զաւրհնեցե ...
թեան· բարեխաւսեցէ Տէր ամենայն վասն մեր
կանանց և եկեղեցւոյ· Նշանաւորեալ պա
հոց· ... խնդրեսցուք ... հայրենի
ո. Տէր որ ... ընդ ...
Ձեռամբ ... խաչին· բան· Մարտիրոս Տէր
զանուանեալ ... վասն հոգւոյն ... մեր
... ո. Տէր որ յաղթեցեր հոգւով կա
... ... բան· Գ ... Տէր
... ...
... ո. Տէր որ ... վասն հաւատոց
... ... բան· Նահատակ Տէր
... ...

...մանաւորեալ [illegible] է. մեք փոխանակ հա
...ին արժէք զգենուլ զանմահութիւնն։ Բարե...

Երգ ձայնի [illegible] սաղմոսին։

ողջամտութիւնս լուսոյ առաքելոյս. Բանն
[illegible] երկրի անմահացոյց հայրենական...
...ացոյց լուսաւորեալ [illegible]. Ի ծագել
լուսոյ առաւօտուն ծագեալ հոգեւոր մեր
[illegible] խնամակալ. Լոյս [illegible] ծագեալ
[illegible] արդար. [illegible] հայր
[illegible]։ [illegible]
[illegible]. Ի ծա. Լոյս [illegible]
[illegible] հոգի [illegible]
[illegible] ընդ հրեշտակս [illegible]
[illegible] բարեբանեն. Ի ծ. Լոյս [illegible]
[illegible]. [illegible] զբեզ
ընդ [illegible]
[illegible] եկք. Ի ծագ։ Երգ ձայնի [illegible]

հոգեւոր սաղմոսին։

Տ[illegible] [illegible] հրեշտակաց [illegible]
[illegible]
[illegible]

հանէ յերկինս· [illegible] ա ա ա է [illegible] կենէ· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] փառս ու· Երգ երրորդ [illegible]
[illegible] Զենի [illegible]

Մ[illegible] ըստ քեզ հայր անսկզբնակից
էից էական ի յաւիտենից· [illegible]
ի հօրէ [illegible] մարդ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] հայր [illegible] քեզ [illegible] երկինս·
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Թագաւոր [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

...մնալեց յերրորդ ժամուս։ Երգ. վեցերորդին։

Ո՛ առաւօտեան լուսանորոգեալ խաչեցող
ժամուրդ աւետման· ծննդոյ լեռնային արար
...կան նորանմանցոյց դրախտեղականն· կախե
...լ ընդ քեզ մերն խնամչին քաղցր ատուեր
...ն ծածկեսին· հեղքես խմնով ընդծանրոյն
...րդեր ղեկին միջօրէս· Զանձնոյն մարդ
...յոյն չարի որոյս ժամուս պատերազմի·
...ղեալ յոգոց մեր հեղքեցի քո նոր զանա
...արեղխաչին· Ծնձմարտն քո ձանումզթ
...անեղ յերկնից անկեալ փայլմանն· մեր ժեղ ի
...մեն հան մեծեցէ եղմեգլուսով քումն
...եցէ· Յայսմ միջօրեա ոտքնջեան ժամ
...ու մայր չափանն աչաց մարմնոյս նեան
...ք զաղտնեաց մի խոցեսցուք խնամօրէն
...րէն ծածուկ· Հալածանի քանանեցեն
...զմեզ բանակէ հիւսաւալոյց· որք
...ուրակեց մեզ լինելով ընդերքն հօր փա
...ռաւորեալ։ Երգ ինն ժամուն։

Ո՛ իններորդեան քերովբէական երկե
...ռօ խաւարեալ· պայծառացեալ յեռն

եւորդին խորհուրդ երկնային մաշտոտեցին
զմահ հերձուածոյ մեծագործ տառապանօք
զհոգեւորական հայր. որպէս կեցուցանէ եւ
կենաց ընդդէմ ոսոխաց հոգւոյն քրիստոսի:
Սուրբ առաքեալքն ընտրեցին զհայկական
հոգւոյն արձակեցին. մեծ խնդութեամբ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Յորժամ յայնժամ ընդդէմ [illegible]
ողորմեսցին. փրկեաց [illegible]
շնորհեաց նմա [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

բճ Պ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

287

Մօր եւ աղ հոգւոյն զմիտս նմանապատկերս:
Երգ երեկոյին ձայնն խաղաղականին.

այսօր անմահ հայրըն զըմածնեալն ԹԷ
...ածեալ զորդի բանն իւր ընդ բանական...
...եւ հայրական աւրհնութեամբ մեզ...
...ուցս. փառք երգաւ իւր նորոգմանս
...ատարեաց զորդեան գթեայ. զի ...
...ն նորոգեալ տեառն բերկրութեամբ անմահ...
... Եւ նմանեալ անմարմնոց բանն ծնընդեան
...ոյ որով նորա. որպէս պատկեր ընդունելութեամբ.
...իշխեաց իմաստութեամբ բնոյ. որք նորոգեալք
...ոց մարմնոյ արժանաւորեալ մեզ հոգւոյ. զի
...աբան հոգւոյ բանանորոգ աւետարան
...ոյ բարեխօս ընտրեցաք. նմանեալ դասուց
...ոնէից մարմնոց լուսաւոր անձանց աստուածութեան
...ոց. նմանեալ անբերան կամեցեալ ընդ հոր
...նացն աշակերտեալ. զի. Աթոռ սրբոց
...ութ ընդ մեզ մարմնով բերեալ բնաւորեալ հոր
... ընդ մանկանցն աստուածային հանգստեան
...երեալ նմանեալ. սուրբ հայցմամբ բա...
...կամեան ընդ որս նորոգաւորեալ. զի

Երեւեցին լուսոյ լուսաւորութեան զաւակացն եկեղեցւոյ
բաժանեցին· ծաղկեալ մեզ որ եղեն երկնից ըղ
ձայնազգեստն եւ մանկանցն· առաքելական մասնակից
են զպայծառանոյ այժմ հովւանին· զի·
Սիրողքն հօր առեալ յերկինս բարեբանեցէ
ի հոգին մեր· զլուսաւորչացս սրբութեան մերումք
ունեցէ զլոյսազգեստ բարեխաւսեցէ· եկեղեցւոյ մա
յաղթող զաւրութեամբ զանօրէնս բարձրեալ քո մա
ռեցէ· զի· Իբրեւ նախանձախնդիր լուսաւորչացն
իմաստութեան ծածկեալ լուսոյ· որոյ նմանեցին
զամբ եղբք նմանեցեալ հայրապետին· սա
մեղանչողաց առ Աստուած բարեխաւս հայրապետաց
րեն նորոգող ուխտի· զի· Նոր լուսոյ ան
ըմպելի պայծառութեամբ նահատակեալ որ
փառաւորեալ ընդ մեզ յերկինս եղեւ մեզ մե
ծամեծ· ընդ Աստուծոյ առաքելոց զուգեալ որ
նման զքեզ զանազանեալ· եւ Ըստ նմանեաց երե
կոյեան նորոյ զաւակայն բարեհոգին: Արդ
այսաւր ըմպելեաց որ անդաստանէր մեզ յաղթութեն
նոյն հայրապետն· պայծառացան եկեղեցին
մերոյն եւ հովուին· Օրհնեալ անդրանիկ հայրապետն

ար եկեղեցւոյ անխոստովանելիս. զի խա
ւարամտութեան կամակորեցուք աչէր ընդդէմ
հօր հոգւոյն։ Գեհենական տանջանս զայս
նեն որոնելոցն լսել զերկեւ. լցեալ ա
ղաղակ արդարոյն երկոտասանեցուն օրինաց
ւորի. անչափ վասն երեսն լերս լապտերաց է
նաւորաց հեթանոսացն. զի խա է մեծ
այնց եղանակաւ հայրենական հոգւոյն
բարեաց երկրաւ։ Յայտնեաց։ Բարեկե-
քեն հայցել մեզ հայրապետութեան
մեծութեամբ. եւ բանտ կալեալն զերկնից գձ
ի ն մեծածաւալ ծածկեալ մեծութեան ամբ մեզ
ւորութեան մեզ եւ հրաշս զօրութեան
որոց ողջ արդարութե. անձնիշխան ը
զօրութեան եւ մեծս. յն արդարոց.
յառաջադրութեան յն ամենայն բարեհամ
ն կոչման որդիութեան։ եւ եղեւ մեզ
զօրեղն եւ եկեղեցին աշխարհս է եւ նման
մարմնեաւ թեթեւացու խնամակալեցին
զ զան ձեռն եզօրացն բանիւն եւ ման
ցաղթելով քողապատաւորն ան ազգ. առ

Պաղատի մէք աղբեր հոգւոյդ և հաւ
զրաստեան հասեալ ժամուս մարդասէր
հոգիանալոյ. յորժամ նորոգեսցես զեր
եսս երկրի նմանեցուսցես աստուածս զոգիս
մարդկան. նորափետուրս զարդարելոց
որով քեզ արժանի մեր լից ծնեալսն երէն ար
ատաքինեան. առաջս: Ո կենդանի:
Հ առաջնորդ ասա: Ի նորաստեղ քո

Կ[illegible] [illegible] Տն
մարտիրոսացն [illegible]

ԶՔԵԶ[illegible]

[illegible]

[illegible] քոց բարեխօսն
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] մարտիրոսաց [illegible]· Հ·
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]·
[illegible] ընդ դասս վկայից քոց բարեխօսութեամբ· Հ·
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· Անսկզբնական [illegible] եւ Հոգւոյն
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

նաւորս· բար· Սուրբ [illegible] հաւատացելոց
[illegible] [illegible] [illegible]
Թագաւոր[illegible] [illegible] [illegible]· բար
Մ. որ [illegible] ի յիշատակի սրբոց քոց
քրիստոսի· [illegible] [illegible] [illegible] սոցաբա
[illegible] [illegible]: [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]· [illegible]· Օրհն [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
փառք եւ· սոցաբա·
Մ. որ [illegible] ի յիշատակ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]· [illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Ս [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] [illegible]

ակերտայն եղեն մեզ աւետաւոր · առաջաւորք
դա կեցո ընդմեզ ։ Որ եկեր խաղաղարար կոա
աշխարհեցելոյն վանեցաւ հերքեցին եկանք
րեն մեզնորան յաղթող ընդդեմ Թշր
մեոյն · առ ։ Է հրաշափառ ծագմամբ Է
այսօր մեզ մեծ եկեղեցի վեր հաւատարմէ
րէ երկնայնոց դասուցն եղեն երգակից · ա ։
Որ զանձնամբ խաչեալ քեզ հայր ընծայ
եցեր · եւ յաղթեցեր մահ եղեն խաչակից · առա ։
Որ եղեր զմարմնով խաչեալ քեզ առանձնակա
ռեցին եւ հոգւոյն սուրբ եղեն օթեվան ։ ա ։
Որ եղեր նեղամբ խաչեալ քեզ փոխանակ ել
ցեն · եւ կենաց արքայութեան եղեն ժառ ան
գորդ · առաջա ։
Առաքելոյն վերնայնոց զենտոյուչելոյն ըն
տրեն · հաստատեալ ընդ երկնայնոցն զօրաւ
որքեն ասելով · սրբեալ զօրութեամբ բանիւ
ն խոյս ։ Նշանագրով սուրբ ըն
ն ընկեր մարմնոյ · եւ քայլ ընդ փառս
Է հոգւոյն երգեն ասելով · ար ։ Համ
եալ ընդմեզ ան ժառանգ աւրհնել ։

խաւարին ճգնաւորացն երգեմք աւետմամբ·
ա Ս ուրբ նմանեալք վարուք հանգուցան
մտերմութեամբ· Նմանեցան կամաւոր մարտ-
ակերտ կրեանց· եւ հրաւիրեցան ի կոչումն
արքայութեան երկնից· Որք մատնեցին զան-
ձինս ի կրեանց ի սուրբ սրբոյն հոգւոյ· եւ հե-
ղան արեանն իւրեանց ընդդէմ երկնայինքն-
եւ հր: Զհրամանս սոցա կատարեցաւ
Քրիստոս պսակեաց մեզ սա մանկանս
ընդ հրաւ իրեալս իկոչու:
մկ Գ ինաստնք ի հօրէ առեալ պսակս
յաղթանակ երգաբանեն ծագեցանս զհա-
ւատոյ· որ եղեն յաւատ վայլան հաւատոյ:
Հրեշտակեն երկնային զօրութեանցն հոգ-
ւոյն զերկրաւորացն առնելոյ ընդ նոցին հա-
ւատով· որք Զաղաքաւորք ընդ յերկն
սոցա սրբոյն աւրհնեն զօրավարին· որք ու-
սուցին ի մանկանց աշխարհ աղօթիւ. Ս
մեզ զեն յաւետ
մկ Ս րբազան պատերազմ սրբոց սրբոյ սուրբ
պսակելոցն զօրս անմահութեան· բեռնեալ

...մէ անդրանկին զօրհնաբանն ողջմի :
...օրհնեցէք ծնք ընդմարդկայինն անճառապէս
...տեսո հաստատեաց վառեալ ըզգեստ սուրբ
...րթեան: օրհնեցէք հանգստարանականաւորութեան
...պատարագի: Աւրհնեցէք ծնք ընտրելի հեղ
...ամէ արեանն խաչին զծնունդն հրաշալ
...երգէ ընկեա օրհնեցէք խնայողութեամբ մէ
որք այսմ թեանն.

Արժանացին աստղն փառաց երրորդ ... ԾԲ
...յաւիտենական խնամովն երկնային
...գառն փրկչին. յորմէ մարմնացեալ
...փառքն հօր փառաւոր լինել ...
...երկնաւոր ... Աւրհնեմ զերկնաւորն
...ընդունող ... և հեղու ...
...երկնաւորեալ խոյս. յոր. Աստուածային
...ընդունող հանգերձ մատուցանէ ...
...անհասելի զանթառամ պսակ փառացն
...տեսչութեան. յոր. ... ծնեալ երկնային
...վերին ... մարդկային ...
...ընդ ... յաւիտենից. յոր.
...հրաշալի ... ծնեցեալ երկնային

խոհեմս եկեղեցւոյ փեսայացեալ բանին․ յոր
Ընդ վերինս զօրացն դասակցեալ երգեցեալ
ըզերգս նոցին միաձայնել երգեալ ըզձայն կենարա
րին աւետման․ եկայք վերամբարձեալք ի համբարձու
ռամբերգեսցուք զանպատմելի ըզկենսն․
ՀԲ Կիր Սերովբէից զօրութեանց որ ըզբնութեանցն ակնառուեալ
կենաց․ և բարեբանութիւն հրաշագործ․ երկնայ
ին զօրութիւնք սերովբէք քերովբէք․ անդա
դարանեն սրբասացութեան․ բազմանալ ըն
նոցին պաշտօնեայք ևս։ Աշխարհաւք եր
կրկնապատկեսցուք սուրբութեան ընդ Հօր։
ՀԲ Այսօր յաւուրս բանիցն յաւիտենական է
ջարն տառապեալս երկրաւորս խնամեալ էառ լուսեղ
զարմանալի․ օրհնեալ ես Թագաւոր յաւիտեա
նից։ Որ ըզմարդս խոնարհեցաւ համբառնա
ցեր վերնականին երկնաւորն անդենաւորութե
յառաջեցեր համբարձեցեր․ որ։ Որ աստուածութե
ըստ աստուածայնոյս ընդդիմահարեալ զբազմութիւնս․
երգեսցուք ցնծութեամբ ի յարութե երկնային․ օր
ամ Մեծասքանչ աստուածն յաւիտենից որ
Նորանորս երգերով խոնարհեալ յայս

...ղութիւն ած հաւրդ։ Սէր ած լծակցութիւն
...րն սրբեցեր և հօրդ նմանութեամբ խոր
...հրդակից ած։ Սէր ած որոպղբերոյն
...պատ սերովբէք ըզձայնբարբառեան եզանայրէ
...ն անուանակիցն ըզքեզ ած։ Ը զոր Է
...պրանաւորութիւն որ խնամոց զերագահարարածն ըս
...րծ ըզքեզ ըզքեզ ազգեն հաւասար բարձրա
...ցանելն զանշառն անձանձրոյթ։ Որդին մի
...ն էակից հայրական զոր։ Հոգին մշտնջենա
...րեւ փառակից հօր և որդւոյ զորդ։
ընդունելի լեր քեզ բարեխօսութեան մաղթանաց ան Ը
...ձայնակցութեանց։ Կամաւորութեանց երգեցողութեանց
...ր ընկալ զանձանձրոյթն ըմբռնմամբ։ Որդին ծ ծ
...եզակցութեանն որ կեցոյ զանձինս մեր։
...Սերովբէք զօրութեամբ երկնայինքն ըստ սանձեալ
...ոյց ծնունդ սերովբէից ըստ պատկերացն։
...ած ձայն անձին ըզքեզ որդիս աստուածայինք Թ
...կեցուցեալ։ Հայրն խնամ աղերսանաց
...։ զգինաւ փառաւորեսցուք յամենայն ազգաց։
...եսցէ այնոր արժանի արարչական հաւա
...ւատ ըստ ժառանգութեան սերովբէից նմա։

Որ բարձրեալդ ես կենաց հանգուցեալ
ընդ քեզ․․ զբարերարութեանց անձն հայցեմք։
Որք մերձեցաք զերկնաւորականն անմա
տակութեան բազմաց ի հրոյն ընդ քեզ․․ զ։
Որդիսցէք ընդ զօրութ ամենայն ընդ հրաշափառ
ամենայն Թագաւորին ըն։ Հրաշափառեցէք
կեցո․․ րածր անմահ ընդ քեզ յա։ Որք մա
նկանն զանձինս երկնից անմարմնոց և
զաստուածն եղե․ և վերին զօրութ
ցն։ ընդ նորին ըն։ Հրեշտակաւոր հայր
բանն սուրբ վերնայինց բազմութ և
ժողովն կր քեզ բարեբանեցէք զամենայն
Թագաւորն ընդ քե․ կեցո․․ է։
Ղ յերջանիկ սուրբ մարտիրոսացն․
պատարագեալ եկեղեցի հրաշալի և ուրախ
նոյն սոցա հայր երկնաւոր․ և ողորմութեանց
որդի ․ ․ ․ ։ Հրաշափառ կենդանարար
քեզ բարեխօս եղեն ընդ մեզ տէր։ և
ի մէջ նշանաւոր կենարարին նորին
․ ․ ․ ։ Ողորմութեամբ քո
․ ․ ․ ընդ ․ ․ ․

ր ամենեցուն· երգով վերին զաւրաց
րգութեամբն հաւատացելոց բարեխաւսութեամբն
ցուցեալ հոգւոյ գ Ձայնակցութիւն· առ·
Արարիչ երկնայնոց սանձարձակութեամբ զգեն
րութիւն ազգս ընդ քեզ ամենայն մարմնոյ
կեղեցւոյ առաքելոց եկեղեցիս մարմնացեալ
գործեալ ընդ քեզ· Աղաչեմ զորդին եկեալ
աստուածայնոց աղաւթից առաքելական·
Ընծայեցուցեր հրեշտակաց ձեռամբ
աստուածայնոց բարձրեալ յաղթանակաց եւ
ամենայն առաքելոց ընդ մարմնոյ
աւրհնեալ: Ձայնակցութեան քահանայից
երգ անուանեալ էր պարծանք եկեղեցին
հաւատացելոց: Յաղթողութեամբ ձեռամբ
կանգնեալ երգ ընդ պարանոց ամենայն եւ
սաւսափելով երկնային ընդ մարմնոյ
Նոյն ըն ձայնս·
Առ Աթոռ նախագահութեան որ բարձր
մարմնոյն ընդ Թագաւորութեան բոլո
րին ընծայեալ ամենայն զարդարեալ
հաւատացելոց ի յաջմէ ամենայն: Ողորմութեանց

փառքն ընդ նոքօք· Եւ հրեշտակք երեւեցան
ուրախանալ զի կատարեցաւ երկնաւորեցն
անց կերպարանօք ընդ մեծամեծաց· Դարձեալ ան
մարմնոյն անարատ եւ անապական· փառաւորեալ
որպէս ընդ հրեշտակս մանկունք եւ երկնաւորք
վայելեցէք յաւիտենից հոգեւորական.
ու ամենայն հաստատեալ ի մեծ ընդ նմա որք
ընդ մարմնոյ հոգեւորաց եւ երանեալ բազմաւորս
զերկին երկրաւոր արքայութիւն հոգեւորաց նորոգ
ցեն զարդարեն: Յամենայնի եւ ընդ նմա
մարմնոյ բարեխօսութեամբ ընդ [illegible] զարե
զանձն եւ հոգեւորեալ· [illegible] մարմնոյն
լուսաւորեցէն [illegible]: Հրեշտ է
կայր [illegible] նոյ· եւ հաստատեցեալ ընդ
ի նորոյն սրբոց մարմնոյ խոնարհեալ
ցորք զարդար [illegible] ի մարմնոյ [illegible]
ձէ ամենայն [illegible] զերկիր
նոյ· [illegible] մարմնոյ [illegible]
զմարմնոյ [illegible]
յորոց [illegible] հրեշտակաց
պատուական [illegible] զարդարեալ հոգեւորաց· ամեն

որ մարտեան ընդ թշնամեացն եզօրացան
պատեր ազգի· աս· Պարծեսցին սուրբք փառօք
անկողինս իւրեանց· որք սանձահարեալ
նացըն համբերեցին նահատակեան պր
սակացն արժանի եղեն· աս·
Ընթացաւորքըն մոլորելոցս առաջնորդ·
Ձիերս կենացէք աշխարհի հեղման մե·
արեանձերով· Լուսոյ կատարեցելոց մեղա
Բասկանեի· արքայէ ն յաղթերեն
կենաց·
Նոխանկաղ եկարեցողմի ց ցրեր
ցուցատրաւրս մեծերծերոց
ժեղ որորմուծենէ քոամէ որսամբ հարցըն·
յախատաեղծին այցող փորձեաց փորձեալ ծ
զմեզ արժանացան ներշաց մեռոց վերնո
ղոց քոց սրբոց սր· Ձայնէ փառաւո
րաւ խոստացեալ ծ սրբերցըրոց վկայիցն·
անձամբ անձեր զապատեաց եպաւքս երեց սր·
որ աշխեցէք եկարծրաարարէրըզնայա
սարքեցելոցն ի հնոցին երգամեցելով զո
գուր· օրհնէ ցէք սա զործըրսնըզար
կեար·

Ի վկայարանս [illegible] սրբոց [illegible]
[illegible]
[illegible] սրբոցն [illegible]
[illegible]
յաւիտեան ։
ը? [illegible] սրբոց [illegible]
[illegible]
[illegible] Որք [illegible]
[illegible]
[illegible] Որք [illegible]
[illegible]
[illegible]
ա? [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
սրբոց ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] երեք ։
Հ? [illegible]
[illegible] Որք [illegible]

է յանձն առնել ըզգայութ ընդ [illegible] տանջանս.
[illegible] աչեանք ըզգեղեցիկ է: Որք մեռան
[illegible] կենդանանալ [illegible]. [illegible]
[illegible] եղեն երկրպագու. ընդ [illegible] կէ
[illegible] ըզգայնակն է: Շնորհ աչեցէք զօ է
[illegible] [illegible] ընդ [illegible]:
[illegible] [illegible] համբու
[illegible] օր: Որ [illegible] հօր և
[illegible] [illegible] մարտիրոսաց [illegible]
[illegible] մարմին. [illegible]:
[illegible] կենաց [illegible] [illegible] [illegible] ը
[illegible]. [illegible] [illegible] ըզ[illegible] [illegible] որ
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. համբերեաց է [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]: Որ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]:
[illegible] [illegible] համ թ
[illegible] աչեցէք [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: Որք ըզ[illegible] [illegible] [illegible]

ցէն, յերկնի մշտապարակ հրաշէր յորպայծ
փնտռեալքս ամենեքեան. եկ. հրաշափառ
րեան սոցա մարտիւոց ընդ տիեզերաց յա
ւարժէն նշանաւպարծանեց նեռանեաց ըն
մարտիրոսն ընծայեցեալ զօրութիւն. եկայք
հաստատեցելովք մեզ ... ըստ
կենաց խաչի սրբոց:

ա Սուրբ ... յանդամապանծանենն պսնուորու
թեց մեծացուցեալք առաքելոց առօթիւք
սրբոց մարտիրոսաց խնդրեմք խօսով
աղաղակի միայն մարդասէր. Զորս ընդ
րեցեր յամ աշխարհ երկրէ ընտանոր եւ
պարզեւ մարգարեն. տուր: Որ զամ
հայրականն երեւմանուն պաշտեցեալ
ըստ. առօթիւք սրբոց մարտիրոսաց
փառաւորեալք եհրամն յաւիտենից միայնու:

բ Սրբախառնումն հրեշտակք եկեղեցւոյ ընդ
հանգիստն մեծաշնորհ... եւ հրաշափառ
ամենայնայ ... ծագեն յաղթութեամբ սր
բոց. Մեծամեծ պատերազմացաւ զոր
բերութեան հանդէս. պսակեցան երբ...

[illegible] [illegible]. Զքրիստոսն նա
[illegible] զօրացուցանեն [illegible] ամ
[illegible]. [illegible] փառ[illegible] քեզ ած:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] քեզ [illegible]
[illegible] քեզ փառ[illegible] քեզ ած: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] փառ: [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] և [illegible] [illegible]
փառք քեզ:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] փառ: [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] փառաց [illegible]:

[illegible]

հայր [illegible] [illegible] [illegible]:

Գովեմք երգելով մայրածին որդւոյն ածոյ։
Հրաշափառեմք երգելով ծնողմայրն մէ
գ Հօրն ածոյ։ Խոստովանեցէք բա[րձ]րացու
ցէք յաւէ։ Զոր փառաւորեալն զարդ երկ
նաւորաց զերանելութեան բա։ Որում եր
կրկնապատկեն զանուն հրեշտակաց ազգաց
մարմնոյ (?) բա։

դ Նեմեմք խորհուրդ մարմնոյ ... (?)
երգեցած ողորմեա։ Զմարդկութեան մեր
մարմնաւորեալ բարեխօսութեամբ ...
նոր։ Վերակոչելով յարենէ կենդանարա
րեաց։ բարձ։

ե Նորոգեա մեզ քո թագաւոր երկրաւորէ
երգամբք։ Զ յերկնաւորաց աստուծոյ ...
զանձնականք։ Որ հեռաւորքեալք արեան
ևս պարտականաց կոչեցեալ ի հաւատացեալ
մարմնով կենդանութեամբ աշխարհի։
Սուրբ մեծապատիւ կենդանաւորեալ
անդրանիկ ի երկրի ... ազգացոյ
ու թէպէտ համակրոյ։

զ Որ խմբովքն անմարմնական յաղթելին

[illegible] թշնամեացն· [illegible]
[illegible] հարց: Որ [illegible]
[illegible] իւրեանց [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ասէ: [illegible] Է
[illegible]
[illegible] թագաւորն քո· [illegible]
[illegible]
[illegible]· բարձր [illegible]:

Որ [illegible] իւրեանց [illegible] Ը
[illegible] բարձր
[illegible]
Որ [illegible]
[illegible] իւրեանց [illegible]
[illegible]· բարձր: Որ [illegible]
[illegible]
[illegible] եղեն· բարձր:

[illegible] Թ
[illegible]
[illegible] թագաւորն [illegible]

զէակցին հօր եւ որդւոյն · գովեցէք ձայնիւ =

Զ բարձրեալդ որ պարգեւս մեծ հոգւոյն ձեռ
մատուցէ · բարեբանեցէք զձայնիւ =

ար Սյառաջածնեալք ըղձան սիրոյ վերնոյ
եղն մարդկաւ · մեծարեալ հայրապետաւն · փոխեց
ցանկացողս վերին զարքայութեանն · Որ հաւատ
մարտուցեալն ընդդէմ կռապաշտութեանն աշ
խարհակալաց · Նա ընկալեալ ըստ քո պարգեւի ·
Եղեւ նահատակակից սրբոց մեծին զանձանց
կաց · նա ընկալեալ ընդ կենաց նահատակ
խաչին աստուծոյ վասն անձանց մերոց ·

ա Սրբութեան մեծաւ վարդապետութեան եւ
ղե[...] մարտիրոսաց նահատակաց դասակցեալ
զքահանայութեան երկնից · Բարեխօսութեամբ եւ
մարտիրոսաց եւ հայրապետաց աստուծոյ
լուսաւորեա զմեզ պայծառացեալ հոգ
ւոյն սրբոյ ընդ բարեխօսութեանց խնդրեմք
Ցնծացեալ անձն փառաւորեմք յորժամ
թագաւորութեամբ ընդ հրեշտակաց բարեխօս
աստուած սրբոց · Հօր հեղեալ ընդ թագաւորութ
երկնային թագաւոր ընկալ զաղաչանս մեր

…ցուցանեն բ ։ Յաղագս հնութեան եւ որ ասէն
…ոչ ըստ բնութ(եան) էն Թագաւոր ամենակալութեր
…ստանագոյն կէ ։ Գ Հայրն եղբարքն կարգաւ
…հոգեւոր փառաւորութեամբ աստուծով եւ որ
բնան տրութեան կենդ ըստ ։
Որպէս անմեղաց ամենայն մարմնոյ
…ոյց կենդանութեան պատճառք ըստ յատագեանին
…ել էն փառաց Թագաւոր ։ բարեխօսութեամբ
…րբոց մարտիրոսաց պատուելեաց զհաւատոցն
…րհեր պատուականս ամենայն երրորդ ութեան ։
…ւէր մանկանցն զամենայն հրեշտակաց սուրբ
…ութ ց նմանութ(եամ)բ ։ եւ հեղու ծով արեամբ իւր
…ւանց եղեն վերնայր քահանայութ(եան) մաշտանին ։ բա…
…ւէր ըստ կատարելութեան կատարելութեցն վանեց
…ւ ծն յաշխարհ ։ եւ Թագաւորաց հոգեւորն
…ըստ բնական պատուականութեայր ի հանդերձեալն ։ բա…
րաշխութ(եան) ծննդեանն պատուականութեայր
…ութե ծն Թագաւորացն ։ եւ որ իբրեւ վաւեր
…է զհաւատ հոգւոյն յաւիտենից ամենեցունց
…ն ոէ վերնայր երգեցողն ըստ բարեխօս
…ւեր վասն ամենայնից մերոց ։ օ Լ հաւատէ

չարչարանացն եղեւ վերակացու ծնողն մարտիրոսաց է·
նմանապէս եղեւ որոց մտացն մտաւորացն ընդ
ժամ մատուցանէին որք մեռանէին· սոս վ։
Ի յայտնութեանն հաւատոյ բռնաւորացն ի զէն
թագաւորաց· նախանձեցաւ մեծ յերկնայնոցն եւ ի
կենաց ընկերակցաց երէ ընդ պատուականացն անուանեցաւ։
Ո՛վ երանեալ քաջ նահատակացն եւ սուրբ
ընդ յերկնաւորն ասպետ վկայիցն որ ձեռ
ագործութեամբ եւ ... զգեցեալ ...
նոր ... բարեխաւսութեամբ ի սոյն անձ։

Ի փառս պարծեցնալ ... եւ
ցուցանէ ... որք արժանի եղեն ... աստուածոց
...։ Որ ընդ աստուածեան նահ
... : Ն ... յանձնառութեան· արժ
... ուխտ ... եղեւ ·՛Նորաւաթոյ
... · արժանի է։

Որ ընդ աստուածն ... վկայն

... այսաւր ... վերկայն
... բարեխաւս ...
... Որ ... հարցն ...
... բերելով ... չարչարեցեալ

...րտոն· ըզձըր· Երանեալն ծերունաւորացն չափն
...ղեան զմտաց ռաձայն հընչմամբ երգեղովըզ
...րմաշեցէք երանձնաւորութեամբ զանդրանձայն
...մամբ զմտօք յաւիտեան: Ձայն եղթա Գ
...մարտ վերկայեցըն պատուեռով այսօր
...սան մարմնոցն անուամբ ... երանեանեռով
...ր: Բ անշանայքն կայծ... առնեռով այ
...րեզ ... ընդ ... նուաւ:
Մի խմարտին զան մարտն անկանացըն բե Ը
...ռով անուն հաւատոյ պատերազմեցանն
...եմ Թըշնամեայն քո ... վերկայքն.
...արե խաւոր ... սոցայքն ... :
Մարտըզապանեալքն երանաւորաց· մաչու
...մբ արդն և հրոյ համբերողք յանձն առեալք յաղ
...թեցին առաքինաբարութեամբ: Մարտիզոսաց
...կիր ... զեկաւորեալ քեզ երկնաւորաց
...ոտեր ... ընդ ... նաւ
...երկնից քո ... վ:
... մահուանց քո ... Թ
... զօրին այսօր երգանեցեալ տա ...
հանդիսացան ընդ ... Թըշնամ
...ոյն·

Զնմարմինք իմարմնի ցուցան զեր խնկերողսելոց
և հրոյ տանն քանաց զպատուական մայրենի
անց ընծայեցին քեզ քո բանաւորացն մտաց:
Նմ հաստատեալքն ծնողութ իմաստ զանազան
տանն քանաց. համբերութ վանեալ ըղ թեւ
նմանեցին պատուն ծագեալ փոխեցան իրաց
վերին զօրութ նոցին:

Է Ողորմ չափ քո զբարերարին ունել չարէ
ցեւ. իբր այսպիսաբար բարերարեալ արծ զերկ
բարեբանէ. մարմնոց հայոց: Որ իմաստն
ներլ հայրապետաց. բարձե. ըղջևսաւ
կատարյալ. անգիտաբար բան. զերկ:
Զ յասար նմանեցող մեկնեալ ընդգէ
ըղջէ. /ան նորոգ բերողքն երգևին
բերկրողական ձայնիւ զքէ. Ընդ այն աշխ

Գ ամ: ... ամ: ... ցէք նմանեցող մարդկ
ըղջևայսմ խորհրդեան: Որք անցուցին զմարմնոյ
իրեանց ընդդէմ նմանող նշանակեց է
ընդ վերին զօրացն ըղ: Իմ հանդերձ եւ այլ
տանեայք համարձակ յան ձայնիւ ըստ

Ո Ո ան մարմնոցն ըղմայր կոչեցեն մարմնոյ

ն նորա· սրբեալ է յամենայն երկրաւոր
յաղթող երանեալ մեծ հայրապետին ս(ուր)բ
ի բարեխօսութ(եամ)բ որոյ ... յաւելեալ ...
նոր հաւատոյ լուսաւորութեան ... սուրբն ...
...րեալ։ ։ ցեն զքրիստոնեան ... երկրաւոր
...բժշկեցէք ... հայրապետաց· սոցա։
...ցեալք երկնից փառաւորին հանդիսի
...սուրբ ... սոցա· որք ... երկրաւոր
...անուանեցան· ... երկնաւորին ...
ցան ... զպատերազմոցն· սոցա։
Մանկունք ս(ուր)բ հայրապետաց չարչարեալք
...անուանն համբերեցէք յաղթեցէք ...
...սուրբն ... երկնից վերինոցն· ...
...եան ... յանուն ... յաղթող ...
...պատերազմին կոչեցեալ ընդդէմ ... դա։
...պատուեցէք ... երկնային ... պսակս
...ցեալք ... սուրբ ... բարեխօսեցէք
... վասն ... մերոյ։
Մանկունք ս(ուր)բ հայրապետաց որք կանոնաւ
...չարչարեցայք յանուն ... զհամբերութ(եամբ)
...յաղթութեան ... զան

ձեռնըս մեր։ փոխանակ արժանացըն սուն
ձեռնարկութեանց զէ ղանս յերկիր եւ հաստատեցեր բա
րեաց յաշխարհս։ ար։ փոխանակ անզգա
որոն ձեռք անմաքրեն պատմ րաստեալ պատրաստ
փառաց երգէ արժան։
ար Ըստ կենդանութեան զլուսաւորութեան բարերարութեանս
ըստ ձեր ար։ տէր տէր մեղսաւորս զօրութեամբ ըս
մեզ։ Յիշատակեա տէրունեաց մարտիրոսաց
գոհաբանութեանս ըստ ձերոց։ Երեկոյարարեալ ձայ
ար նուն աղաղակեսցուք առ քեզ տէր։ տէ։
Օ ամենայն սրբութիւն ձրգծ աստուածոյն ըստ յեղա
նակս եւ նորոգեցաւ մաքրութեան անմեղութեան
պատուեցոյց։ Բանք մարմնոյ տնօրէնս
զատարեալ առաքելոյն մարգարէն նշանաւորեալ
նշխար չարչարանաց փրկչին։ եւ։ Բանն զի
տնօրինօրեալ եղեւ հրեշտակաց եւ մարմ
նաւ։ զ յանց թողէ պարգեւին ի քէ ընկալաւ։ նա
րեխօսութեամբ սրբոյ վասն անձանց մերոց։
ափ Ըստ զօրութեան ընտրեալ նշխարաց քոց ի
բերոյ։ ծ կերպ անարատ ձէ տէր ձեռնունն
զտեղի անպիտանից ըստ տէր յաշխարհս ի նոր։

[illegible] յարութեամբ եկեղեցի ընդ յիշատակաւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
ընդ [illegible]
[illegible]

յոր յիշատակս սրբոց [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] սրբոց [illegible]
[illegible] եկեղեցի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] եկեղեցի [illegible]
[illegible] սրբոց [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ընդ յիշատակս [illegible] սրբոց [illegible]
[illegible] հրեշտակաց [illegible]
ընդ [illegible]

կեղ փառաւորեն զածդ հարցն մե(րոց). Իշխանու-
թիւնք եւ պետութիւնք սերովբէք քերովբէք փա-
ռաւորեն [illegible] ածդ. Առաջնորդ-
եան հրեղինաց դասուց զօրականաց են
Է երգ պաշտեն [illegible] ածդ. Ըն[illegible]
[illegible] բարձրացուցէք զնա յաւիտեանս.
Զոր փառաբանեն [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Որում եւ [illegible]
պաշտեն [illegible] [illegible] սրբոց [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Ը Ա[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Որ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Որ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Թ Մ յոր [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] սրբոցն.
Զ յոր [illegible] սրբոց [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] փառօքն.
Զ յոր [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

զմանկունքն ընծայեցան հետորա ․․․

սրբութեն երկնից։

ուրբաթն հայրանունեիցն․ որ փառաւոր
ացեալ իմաստ սրբոց քոց․ այժմ ընդ երկն
նդրագործութեամբ երկնից։ Այսօր որդիք
մածին որ պայծառացեր յաղթող ընծայեցաւ
երգոց գովեալ ընդ երկինս։ Այս օր հր
եղծեմարտին․ որ նորոգեցեր ըզտօնեղեն
զմարտին երկրպագութ սքանչելի ուեդ․
ծարեցանեալ ընդ երկնայ անկրկնելի հայնի․
ընձառարակառ աշխատութեաց հաւատոց
ելոյ մարտիրոսքն․ նզգուշատաւ ...
վանեցին ժողովրդոց․ քարոզեցաւ ...
պագս խոնարհ իմն։ Որք հեղին զարիւն
մարտին փոխանակ արեանն քրիստոսի․ նզզերո
ութեն հրապարակին վանեցին ժողովրդոց․
ար․ Երգ պարծանաց անհամարելի ընկալեալ
նեալք․ նշաւաւորեցան հոգւոյն վերին զօր

ւթ նոցին․ քարոզ։

աշխատանաց յաղթող քաջք հռչակեալք
ի մեզ մարտիրոսք որ վանեալ ըզթշն

նաւթին խորտակեցեր։ Որ էջանելով ըն
դունսն անձնանկեցեն մեզ. նշնկք անձառացն
ըղտամաձայցեալ բերկրեմ. ընդ վերադասն
ձեռնհեռացեալ արեամբ. որք. Անթառամակք
սակերեն ձեզ մատուցեալ մեռոն. քանզի նկան
պատուանեկանս փառաց որս հրաշիւք. որք.
Ա յաղթ մարտիրոսաց դասք ընկերեա
ցեալ բերկրեն ընդ աստուածասէրս ... է
որդւոյն այդ. Զայսն յերկնից վերկայեալ
առե եկայք ածեալ լոյս հօրհիմն ... ժամանն
գործք երկնից խորանացն. Լուսէք ըզմեզ
անկեղծն մասնաւորաց ... թուն
ա... որն յերկնից վայելչանաւ։
ծէ Ծ ըզմատուցէք ծոց մարտիրոս նշխարս քր
իստոսի. որք զչարչարանս կրեցեալ յանձն
առեք վասն ... ընծայեալ ... բարե
խոսս առաջ վասն անձանց մերոց. քանզի
հեզաբար ... պայծառ խաչին
... և զմարտիրոսանս խաչ
կաւպուչութեանց ընդ ... ։ Երկնային
զօրքն իջեալ հրաշափառ պատարագին մեզ

ձեռոյ։ Ներգործութեամբ անապականութեան
բերող։ Եւ հայրէ ըստ այնմ ըստ։
Նորոգութեան թուոյս երկնից առնելոց։ Վկ
թագաւորն։ Ընդ դասս երկնաւորս սուրբ
...գոհեցէք։ Ք յաղթութեան նորա գեղեցկութ։
...սրբոյ հոգւոյ [illegible] Զ քրիստոսի թագ
զաւուրն բարեբանեցէք։ Քրիստոսի
մեծացուցանէ [illegible] սրբոցն։

ուսուցեալ յանուն [illegible]

Յ ... յաղթեցին թշ
նամեաց [illegible]
[illegible]։ Սրբութեան
[illegible]
...։ [illegible] սոց
Որ [illegible] թագաւոր [illegible]
[illegible]։ Փ սրբոց [illegible]
[illegible] Ի [illegible]
[illegible] յաղթեցին թշնամեացն։
[illegible]
[illegible]։ Եւ [illegible]
[illegible]

մաց եմտանելեան երեցմանկանացն օրհ։
Ուստի նմա հաստատեցեր զերկրաւոր
բնութիւն ընդ յերկնաւոր սրբոց վերնայոցն նմն
սորին համաձայնեալ անհետքրբեղ զոհ
եմք եփրանուտ եմք։
ը Որ երկրաւորս մաքրութեամբ զարդարեն և
մերկերտուք ապաւինեալ մեկրտեցան· որ
բոց անուշէ մք ողորմեա։ Որք կրից խայս
նշանաց բարձին ընդ նմանս կանխեալ խորով
ընդդէմ խաչակցեցան· որ։ Որք խնկաւէտ
չեղծոցեն ընդ սորա անկեալ փառաւն և հոգեւ
ստաղացեալք իմաստ նորոգեալ զվերակարգե
ցան· որք ար։
թ Այսօր յերկնաւոր սրբոցն և փառաբանող
խառնեալ խմբեալ եկեղեցւոյ։ անուշ ուցողք
ընդ նոր որ ագ կ խրնայեցեալ։ Հեղանամբս
անուանեալ մեծապատիւ սոցա խմանալի
սիրողն· որ։ Անձնուէրն սրբոց հոգւոյն կենդ
նի սուրբ քեզ սոցա հեռանալ բարեխօս· որ։
Հ Սրբեալք զօրութեամբ որ յանմարմնականաց
բոց ընդ զօրեղ սրբոցն ձայնիւ ընդ քեզ

...եր ամէն հայոց։ Որ ետուր զօրութիւն մար-
...ւեր քոց մարմնաւորութեան յաղթել չարին ընդ-
դիմակայութեան ընդ։ Ընկալ այսօր ըստ բարե-
...ութեան քում նուաստաթեանց քոց ծառայից.
... որովհետեւ [illegible] ընդ յիշատակս
...ւ ընդ։ Ընդ որս աղերսէր [illegible] է
...ամբ յաւիտեան։ Ընդ երկնային զօրութեան [illegible]
...ելով ընդ պսակաւորեալ նահատակաց. բարեխօսութեամբ
...ւոր։ Զերկնային այսօր եկեղեցական-
...քում նպաստեա ոչ եղանակեսցեն սուր։
Ը ... [illegible] որովհետեւ պատարագեալ ընդ ը
յիշատակս [illegible] [illegible]. նահատակք [illegible]
...ող որովհետեւ [illegible]։ Որ փառաբանեալ [illegible]
...հրոյ - [illegible] պատուական [illegible]
...ութեան. աղ։ Երկին [illegible] [illegible]
...անձանց [illegible] [illegible] հոգւոյս [illegible]
[illegible] պատարագեալ եղեն [illegible]։
... [illegible] [illegible] [illegible] թ
...եղեցի [illegible] [illegible] [illegible]
... [illegible]. [illegible] յիշատակաց [illegible]։
... [illegible] [illegible] [illegible] ի

եւ մեծաշնորհ պատուական նշխարեամբքն
նորա անդ։ Իշխանութեամբ ամենիշխող աջոյն որո
բոյ առաջնորդեա մեզ յերկրին վերին երու
ղէմ կենդանութեան խաղաղութեան ամենքն։
Հ Սէր հաղորդեցեալ չարչարանացն Քրիստոսի
սի հայրապետացն․ նմանեցար բանիւն պաշտօն
կատարելութեան մասնաւորդ բանից անգինացն։
Որք հոգւոյ բանին պատուեալ եղեն հովուա
պետք հօտին նորաստեղծին հաւատացելոց
լուսաւոր շնորհաց․ աւ։ Որք ուղղութեան
հովուաց կատարեցին հանդերձ բանիւ նոր
պսակս անապական երկնային ընկալան առ։
Զ Շնորհաշնորհեցեր քահանայապետին ընձայեալ յայտ։
Զենցեալն հօր երկրպագութեամբ որ ընծայեալ կենաց
հոգւոյ յաստուածութեանն նմանութեամբ սուրբ եւ ա
ռաջնորդաց քո։ Զերկրպագելն հաւատով
հայրապետաց որք հեղեալ արեամբ
բնութ. նմանութեամբ եղեն մաքրութեամբ զեն
քեան ես քո ձայն տուր։
Ո Սուրբ երկրպագեմք մեզ ամենայն
նէ հայրապետացն։ Որք յանմահական

ցին զաշխարհս կուսիցն խաղաղութեանն
ամենայնթիւ ազատ ողորմեցաւ. Տեառն մանկունք
ընդունեցին երկն զանմահութեան փառաց
պսակեն· առաւ:
[Բ]ազմաւերամ զչարչարանս յանձնառութեան
…եցեալ ողորմածանեն հայրապետութեան
…նի Ներսէս զերկնայինն առնուլ պսակն.
…լեր փառաւորեալ ընդ անմահ հրեշտակաց
…ք պսակաւորեալ ձեռ զառաքելոյն հա
…որ հայրենեաց ամենեքեան բարեխօսեա առաքին
…ամենայն ազգաց մերոց. Որք զանպարտուցեալ
…նեցեալ զհաւատս ողորմածանէր հայ
…ապետութեան հաւատացելոց երկրպագուին
տառապ սուրբ նեղեցաւ:
[Ց]նծացեալ այսօր հոգևորական
…ն. զի զանապատական ընդ մեզ ամենայնիւ
…ալ խորհրդական մարմնով լերդ
…ողք երկրպագողին. Յիսուս Քրիստոս
…յոյս ընդ բերս զանձն վկայապետաց
…ութին վկայապետացն խնամօք զփառս
…ագապ պարծանք յաղթութեան:

Էր [illegible] ի հօրեղէն զուարթնոցն և
[illegible]
[illegible]

ծէ Ս [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ծը Տ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ծթ Ո [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

օրհնեալ զօրհնեալ եկեղեցիս հանգուցեալ նորա
ընտրանօք հոգւոց մերոց. որ ի բարձանցն
բանաւորացեալ մեզ եղանակաւն:
Վերաբերեալ պայծառ անբիծ աղաւնոյն
աշխարհի ծաղկունք եղեւ ի նաւահանգիստ եւ
ծնողին գերապանծեալ ընտրանաւորաց ընտրեալ:
զանձն զիւր ... զինու մեր հոգւոյն եղեալ
հեղեալ արիութեամբ անմահութիւն բերելով:
... բարեխօսութեամբ փառաւորեալ ...
... նոր հոգին. ընդ ... հա...
ով անմահութիւն բերելով:

Օրհնեա անձն հարցն մերոց.
նախահայրն անձն ... պաշտ...
... մեծանուն ...
... եղեալ յաւիտեան:
... զօրութիւն ... ընդ ... եւ
... նմանեցին ... պաշտ...
... Հոգեւոր ... ընդ ... բերեն
... մերոց. ... բարձրեալ ...
բարեխօսութիւն ... փառաւորեալ:
... Հոգեւոր ... եկեղեցի

նայեն զօրութք · սերովբէք քերովբէք զ
տասանց բարձր ամբարձեալ ընդ այն յանձն
Ահաւորք ընդ որ Երկիր սարսափեսցէ եւ
զանեւ հաւաքականաց խորհրդեան եւ
ով Հոգեւորս բարեպ: Ահա որ հնչեցէք ընդ
Դասք հրեշտակաց անմարմնոց զօրութեանց
տարածոց միաբանութք եւ զով բարձր
Բ Ողորմածն ես գթութեան բազմութեան ե
ժամանի ամպոյ զօրէն լուսեղէն յարկաց երկ
մեծարք: Իբրաստուածայինն երջանկութեանց
երգերգ · ընկալ նուագս փառաբանեաց յորդ
ԹԵ խորհրդութեան կենաց: Ի նորոգութեան
տեսանի պատմութեան անհնարինսեալ յարութ
բարեխօսութք եւ աղօթից մեծ զանազանաց
Գ Յերկնաւորաց վերնայնոց երգիչ պարգե
մեղայ ... ընդ երկ ամբարձման նախն: Ա
ա ամէն մատուցին զանձինս եղեւայց եւ
պատարագ ամբաստանեն եղեւայց · նմին
...
եւ փառաւորեն ... իմաստս ...
ընտրեալ պատուական արժանաւորեալ
ԲԶ:

Ընդ հրաշափառն [illegible] ծանուցեր Է
[illegible] գիտութեան · ցուցանելով յաղթող զքեզ
[illegible] իմաստնոցն [illegible] · Վս [illegible]
ծ հօրդ : Որք [illegible] ամենակալութեան
[illegible] քանզի բանն [illegible] · մարմնացար հօրով
[illegible] ընդ չարչարանօքն [illegible] հ · եւ
[illegible] վերնոյ քրիստոսի [illegible] տէր :
[illegible] ամենեցուն ընդ յի
[illegible] վերնոյ [illegible] խաղաղութեան ընդ [illegible]
[illegible] · [illegible] իմաստն
[illegible] մերոյ տէր : Հայրապետացն եւ [illegible] մարգարէ Զ
[illegible] ընդ [illegible] : Որ փառաւորեցեր [illegible]
[illegible] զերկնային [illegible]
[illegible] մարմնական գթութեանց : Որ [illegible]
[illegible] ութեանց [illegible] մարմնական [illegible]
[illegible] ծնող մարմնոյ : եւ հրաշափառեալ յերկնից
յոր քրիստոս [illegible] ամէն :
Զ յերկնային [illegible] վերնոյ [illegible] Ր
[illegible] թագաւոր · աղաչանօք սուրբ
[illegible] : Որք յաղթեցին [illegible]
[illegible] հեղմամբ արեանն իւրեանց ·

և դասակից եղեն վերին զուարթնոցն
Հրեշտակացն [illegible] [illegible]
[illegible] ընդ աստուծոյ. [illegible]
Հրեշտակս [illegible] :

Այսօր յերկնաւոր [illegible] ծնունդ
[illegible] [illegible] հաւասարեցին
դասակից եղեն վերին զուարթնոցն
Այսօր և հրեշտակք ուրախ են. ծնունդ. ընդ
կամաւոր չարչարանօքն մարմնաւորացն որք
յաղթեցին անօրէն բռնաւորացն. Ա[illegible]
թագաւոր յաւիտեան. ծնունդ [illegible]
չորեքհ[illegible] կենդանեաց [illegible]
բոց փառաւորեալս:

Այսօր ննջեցեալք պայծառանան յեր
կնաւոր դասուց վերնայնոց. որք բարեխօս
[illegible] վասն մեր: Ա[illegible]. յաւետ հեղ[illegible]
[illegible] [illegible] հրեշտակաց [illegible]
հետ մարտիրոսութեան [illegible] [illegible]
Էինք [illegible] քեն հաւատով [illegible]
[illegible] ընդ յերկնաւոր դասուց վերնայնոց
որք [illegible] է [illegible] :

ամենք զքեզ Հայր երկնաւոր. մարդասիրութեան
[illegible] երգաբանեմք երեքանձնեան անեղ սերով
բէից: Շնորհեա զօրութիւն Թագաւոր մեր
[illegible] համարձակութեամբ ընդունել զքո յեկե
ղեցին առաջնորդ: Ամենակալ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] կենդա
նարար մեր հոգի:
Արժանացո զմեզ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] բանաւոր հօտ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] համբերեցին [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] յաղթեցին
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] բանաւոր [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ւ հայցեն միաբանէն զխաղաղութի
աշխարհի: Եւ զմեզ համարձակութ
եամբ բարեխօսութե սոցա. Ամենողորմ
մեծիս. Տէրց որոք կատարեն ըզյիշ
ատակըս սոցա:
Նց բարձրեալ նմանօրս հանգստեան
ելանողեցն վերածեալ մարմնոյն հայ
երեն սուրբ բարեաց. բարեխօսութե
բոց մարտիրոսացն հաւատացելոցս
Որք կոչեցեալ քէն զանօրինացն ըզ
կերպս. եկեղեցական քահանայ թող
խար հեր. բա: Պատուական անուանս
սոցին բեր ըզ մարմինս եղբարս հ
բերելով չարչարանաց վա անուանն ըզ
քում որդւոյ. բարե:
Որոշուէին սուրբ մանկունք յա
թող վըրկայիցն. մրցանակաւոր ըզ
ըզ... յաղթութեամբ ըզն ... ըսա
Գերազանցեալ մեղացն ըզ ... բաշխեա
խոստացեալ չեղուցեն. նմանեցելոց հրաշ
քեցելոց և յարուցանողն: Եղիսաբեթ

…եանն իմաստուց միջնորդականութեան հորդե
…ն նորոգս մեզ շնորհօքն կենաց ք̅ս̅ ց ըստ
ցեն է յաւիտեանս։

Որ եկեալ եմք կատարել զյիշատակ Մկ
…ւիրեալ յերդս. որոց ընկալեալ բարեբանութեանն։
…ղատակեալն աւուրն որ փառօք թագ փա
…ք̅ս̅. ք̅ս̅. որ է թագաւոր. Բ Ա̅ծ հայրապետ
…ուրականաց նահատակեցելոց. եկեալ է
…լեցաւ մարմնով …ներ մեզ…
…յամս … եւ …
…երկրպագութեամբ. ընդ փառօք …
յամս յամ̅ն որ փառ։

Է

կանոնն հանգստեան ննջեցե
ոց հնչէ աշխարհական ոյ
ըստ այսմ [illegible]

Ողորմած աստուածեցեր ընդ մահ ան մ[illegible]
հօրըդ: Որ մահ կենաց ազատարար կեանք[illegible]
զհոգիս ննջեցելոց մերոց ան
Զօրութեամբ յաշխարհ հանդերձեալ[illegible]
համբարձման արժանաւորեա ան
Հեղուլ երեսաց տարայ: Ընդ[illegible]
յաւիտեան: Որ զանցուցէ զորդւոց բա[illegible]
աղաչանօք ծնողին: Կենդանարար ընդ[illegible]
եւ ընդ: Եկեալ Աղաչեմ ընդ[illegible]
բարերարն հանգո զհոգիս ննջեցելոց
ընդ արդարոց յաւիտենից նորա նորա:

ծփ. զանոնք յաւիտեան.

Մ բանին մայր ընդ պատկերին Հօր
...պատուեցեր ընդ մեզ. ընկալեալ զմեզ ընդ որդի
...եալն երկինք որդին Հայրական բանին
...ով որդւովն. Որ շնորհեցեր մեզ Հօրդ
...պատուեցեր. յիշատակի երկնից զՀօրն
...ուցա ընկալ մարդկան. ընդ. Որ Հայրական
...եցան մարմնոյ նորածին փառօք. Հաւատով զՀօր
...ծնեալ ընդ միշտ փառօք. բանն զի գի
...կր. մարդկան փառք:
Եկեղեցի՛ սուրբ որ յառաջ
...ծնեալ յաւիտենից նորածնեցելոցն Թագաւոր
...երկնային մեծութեամբ ընդ մեզ: Իմաստութեամբ զա
...ընտրեալն ընդ փառօք Թագաւոր. նմայն
...որդի. յորդւոյն Հօրն նորածնեցելոց. նմա
...ն նմանեալ անմարմնական մարմնով. Անոր
...ն ընդ մեզ աղաչեմ զՀայր երկնաւոր զմե
...ութեան ընդ նորածնեցեալ եկեղեցին մեր իմաստութեամբ
...եալ. իմաստուն անդրանկաց գրեցելոցն երկնից:
Այն որ եկեալ նորածնութեան անմահ բար
...ութեան անէ նման ... Հօր իմն մա

ռանգելէր պատարագաւորեան ծեղ ըղ կենա
հանդերձեալ երկրին: Ընդ որում զեղանէ զ
հաստատեալ եկեղեցու զերինս ամ աղքա
ըստ այն պայծառացեալ երգաս անմարմն
կերպեմ ըղ ծայն երանաւետ կոչմանն
Ընդ որս զելանեմք կայծ ընդ վեհմաստ
որ կուսածնի երկնաւորին տարագ
պայծառացեալ երգմամբ ան մարմնոյն.
դասս անդրանկաց զորեղեն երկնի կենա
ա հրգեմ ծառայեցե բոլոր ընդ
անդրանկաց զորեղեն երկնի կենս. Ընդ
որձնացեալ ըղ բանսարկութ պատարագս ի
շնորհէ նոցա ընդ թողութ զառանէ յաւ
յեստեան. Աղաւեայ իմաստն որ մարմնա
որեանն բնու. Նորոգեսն նոցա զանեն
Զանկոխ մեանընդ.
աւ բանակս սուրբ եկեղեցւոյ ...
մարմնականս խոնարհեցար բանդաստանաւ. այ
չանկոց ... երգելոյ ըղ ընդ զեղեալն ըն
ըղքո ողորմութեան ըստ մարգարէք. Որ ան չա
չափել էր մարմնով եկեր կամաւ իշխարհ

…ա նկարչին բնաւորեցար հեղեր զարիւն
…փրկութեան. այս. Որ թագաւորակ[illegible]
…ռեաւ ընդ [illegible] [illegible] նկար
…ցեր [illegible] մարդ. նկարուածեր ընդ [illegible]
…ալին. այսպար. Որ հրաշափառեցեր յանման
…ութեան [illegible] անմահութեան
բազմաւորս [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. այս.

[illegible] ընդ [illegible] յարութեան

[illegible] [illegible] թագաւոր [illegible].
…ր [illegible] [illegible] [illegible]
…ընդ [illegible] [illegible]. [illegible]
…[illegible] [illegible] [illegible]. Որ [illegible] ընդ
…ահ նկարուածեր [illegible] [illegible]
…. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
…[illegible] [illegible] թագաւոր [illegible]. օր.
…Որ [illegible] [illegible] հօր և [illegible]
…[illegible] ընդ [illegible]. [illegible]
…[illegible] [illegible] [illegible]
…[illegible] [illegible]. այս. Ընդ [illegible] [illegible] [illegible] է
…[illegible] [illegible] ընդ [illegible] [illegible]:

Որ փառօք հօր համն․ երևեալ էս գալ ևս
տեսչերկնի․ երկրպագութիւնք բանականք վերին
զօրութեանցըն կարգապետութեամբն զուար
թեամն նորա․ քս։ Որ աշակերտին դողալեր
հայեցուցանէ զարարածս իշխանութեան
ներգ․ եկ առ մեզ հրեշտակ ձայնիւ փող
հանգստեան հատուցումն ընդդէմ եկեալ որդ
Զարթեցո ընդ եկեղեցւոյ մեր որդ
որք կենդանեաց նմենայն․ զգեստ
արանցն ընդընդ եկեալ մեր մարմնի
յարութեան ընդդիմամարտ կուսածնութեան բ
ը Միածին աստ կենդանեաց մեծի մարդ
կան․ միածինն աստուածն ընդդէմ եկեալ ընդ
այլ հանգոյց հոգին նորա ընդ չորրորդ։
Սուրբ միածին յարութիւն անեղ էր ․․․ ց․
Հոգին ծնունդ մեծութեան ընդ աստ
․․․ գ․ միան․
ա Ձեռք քո արարին նմանութիւն զեկե
ղեց ․․․ յ եկեալ ընդ եկեղ աստ յասխտեան
Երկ պատարագօք բանաւոր կուսին տանս
ննեցա յանձն առ լուսո ․․․ յն․ նշանաւ

…պրէն ի հօր յորմէ առեղծա· Լրինեա
սբ հոգի լուսաւորեաց զմեր նոյնքեց ե
…րամն· նշանագր զհոգւոյն ընդ բերանոց·
այրանմանութեամբ երեւեցաւ մարմնեղէնով ա
…ցեալ երկին վառեալ նոյնքեցելոցն առ
…առաքել հանգուցեալ օրհնեալ նորա աշխարհաց·
…նշանաւորեալ հօրն որ հեղանելոյ
…կերակրեն· զհոգին նոյնքեցելոց մերոյ
…րժամանակեան հայն· Եւ նորոգեաց սբ հոգի
…րժամ նորոգեաց զաշակերտեալսն յայն
…ամ շնորհեաց եղեր նոյնքեցելոցն արժան·
Յորժամ յերկնից զոչէ փողնաձայնեցուց
…ղէյով տիեզերաց իրաւամտութեան նմանչարար
…ւնալոյ աշխարհս եւ տէր Աստուած նախընծայեաց
…նքեցելոյն նշանագրողնորաբերաքո· Յորժամ
…ոմնազայլեր աձուեր տէր փայլեն ի յարեւելից և
…պրտեիւք հոգւ· շնչ ըն բանին յայնժամ
…հեղ յի· Զարդարեալ դողմնարարեալ էր ի
…յնէ յարուցեալ փողոյն· յորժամ հարկա
հրեշտակապետն ձայնէ իրաւամտութեան զա
…րողաց մարմնոյ· յայնժամ աշխարհս յե·

ըԹագաւորըն Թագաւորա[illegible]

Ո[illegible] կենդանութ[illegible] ազգ
մարդկան. այսօր մարդասիրութեամբ քո
ննջեցեալսն մեր ընկալ.. ՚Փառք և հան.
ընդ սուրբս [illegible] ընդ ընտրելոց: [illegible]
յաւուր [illegible] գալստեանն
տր. զարթուցանես զննջեցեալսն
բանիւ փողոյն. յայն ժամ երանութեան
[illegible] զննջեցեալսն մեր ընկալ..
Ի յաւուրքն ձայնէ փողմանն ընդ[illegible]
[illegible] գերեզմանք [illegible]
ժամ [illegible] լուսով պայծառացեալ զնն
գ ջեցեալսն մե.. ՚փառաւոր կենդանի: [illegible]
[illegible] եւ ամ [illegible] բարեխօսութեամբ
նա.. յաւիտեան: Զ[illegible] ի հա[illegible]
[illegible] հոգւոց հանգուցելոցն տր հ[illegible]
[illegible] հրեշտակաց մա[illegible]
րե զհանգուցեալս [illegible]
[illegible] եւ ամ..

Ո [illegible]
կալ ըզմեր զննջեցեալսն [illegible] հայրապե[illegible]

ն անճառահասն. ողորմած որ փրկեց
պրկեցար. Որ ծնողն ունեցաւ տէրութեամբ թագ
փրկեալս մեր նորին քեզ երգել յաւետ կարող յամէն եւ
զգայի. որ. Որ լուսաւորեաց ամենեցուն
անձն լուսաւորեալ եկեղեցւոյ նորին քեզ երգեն
լուսով երանութեան զլուսաւորութիւն որդւոյն. որ
ընծայեցին Հայրեան մեծացուցէք զամեն ու
պետ զերդուռան ըն փառաւորեցով ըզ
ոյր [illegible] զամենաւորեան հայրենահա
է յամենահասն. Երգեցէք անեղականի եկե-
ղեցւոյ [illegible]. Քեզ երգեմք պաշտօնեայք
աւորականն. Մեծացուցէք Հայրեանն մեծացուցէք Հն
զաւորականն Հրեշտակային պատկերացեք. Ամենայ
[illegible] փառաւորելով որսկերս հայրենաց. [illegible]
Հայրենեաց [illegible] ա
է զարթեցեն. [illegible]
ն անձն մեր. Յորդեալ Հրեշտակ բարբառոն
Հայրն եւ Հարութեան փոյթ յարութեան մերոյ.
Քեզ գովելով [illegible] փառատ գալուստեան
որ. Յորդեալ ամենայն հասարակ [illegible]
Քո պատճառացեն եկեղ. [illegible] չն որ

ԲԷ

հեծեծեն փողքն կաղ երկաթի բուռն մե-

Ա. ապաւոր անձանց արարիչ յաւիտ-
ենից մարդասիրութեանդ խնդրեմք
յանձնեմք մեզ· սուրբ թէ կենդանեաց և
հանգուցելոց ննջեցելոց· խնդրեմք բժշկ-
ցաւ զանաշխատակ զխնդրուածս· յաւիտ-
ենից զննջեցեալսն մերոց անմահ
կենաց· առէք: Ողորմածաստուածայնոց·
զօրութիւն յերկնաւոր զննջեցեալսն· յո-
ժամ գալստեան անճառ փառաց հաստատեա
մարդկան ըստ աստուածութեան· նոքօք ննջեցելո-
շնորհեա դասուց ընդ աջակողմեան

ԲՃ

սուրբ են ամենադատաւորն
կենդանեաց ըզմանկանց
ցեր որ ածն հարց
Որ խոնարհեցար հաստատեցեր ննջեցե-
լոց յանհանգիստ ըզեկեղեցիս· որ ած
Ողորմեցար երկն մարդասիրութեամբ·
զհոգիս ննջեցելոց դասեա ընդ աջակողմ
Ընդ ... Եւ ... ըզ...
Հանգ... երկաթ ...

Է

…նոր երգով։ Որ զաւրացուցեր ընդ անմարմնոցն
…ից խնդրողին զերեկս երեկոի։ Բարձր. որ։
…զայժմ անձայնն փողոյն զարթուցանէ զեզ
…ննջեցեալսն։ Համբերեա կենդանեացս։ Բար։
Ամենախնամ կենդանի ամենայն հաստատուն ը
…ց ընդ հարսնեան որպէս կարապետ մարդկա
…նէ։ Յարոյց զհոգիս և ննջեցելոց մեռելոց ընդ
…եպարգն։ Որ իջեր յերկնից վասն մեր զմե
…ննջեցեալսն ի յանցանաց տրտմութեան մեղաց
…ցուցու բարձրեալ խաչելութեան համբարձար
…Երեւոյթ։ Համ։ Որ ...
…ական ... բարձրեալ ...
…ոյց զաւրացուցեր։ ... հեղեալ մարդ
Օրհնեա։ Համբերեա զՀոգի։
Ետ ... ո
…յաւիտենական փառաւորեալ բարձր
…եա։ զննջեցեալսն յաւիտենական ընդ ... յերկ
…այլ ... ...
…ամենակալ։ Որ ... ...
…յերկնից զՀոգիս ննջեցելոց մեռելոց։
…ընդ ... բարձրեալ ...

ղանց որմնա։ Մեր յամենայնի ես անչեւ
ութ արտաքսեալս այրս ընդ մնացեալսն փ
ըստ նորոգեալսն հրաշեալ ընդ ձայնսն
իս փառոյն։ ընդ աւանդեալ երանեալ քոց փա
այլ որմնա
Ս. աղաւնար խաղաղութե որք անդրէն
խնամեա զմեզ զարդարանս. յերկնաւոր
զհոգեւն նորոգեցելոցն ընդ մերքրբի. Ա
սուրբէս հրաշալին այցելութե. Մ
շնչէր երկնաւորաց ընդ սրբոցն քոյ զա
րոն. Եւ ամենայն զամենայն ընդ համ
յաւիտենից. յոր ամենայն որ փ
հաւատացելոց քում աղաւթէ հանգուցա
քեզ պատարագսն արտասուաւք. պայ
ուսցի ար փ հոգ։
Ն. շնորհաց նմանեալ սաղմոսիւ
սուրբ հայցեալ երկնաւոր յերկս
ընծայեսն խնամածութե նմանեալ զ
խնդրեմ ընդ մերձաւոր. Որ յամենայնապատենց
վերահասեա արդեաւ նորոգեալ նախապատիւ
քո յեր. Ամենայն նորոգեալ վառեալ ասէ

հանապազ ած ածանիցեն յէհ:

Ի հայրութենէ բարեխնամ գթութեան քո
[illegible]նջեցելոյն նորոգեսցես անձինս փառաւորեալ
[illegible]տուածոց քում սրբոց: Որ հրաշիւք
[illegible] ննջեցելոց ընդ [illegible] դասակարգելոյն նոր
[illegible] նոր մեր ընդ ննջեցելոյն. նորոգեա:
Որ նորոգօղդ ես ազգի մարդկան արա ար
[illegible] նորոգեա ննջեցելոյն ընդ բարեաց
լոյսն արքայ հանգիստ փառաց:

[illegible] փառաց նախանձոր հաւ
[illegible] հոգւոյն [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] ց նե
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
ընդ [illegible] [illegible]:

[illegible]
[illegible] [illegible] նեղ չաց [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]

մի՛րեղ ած եկեղեցւ. որ քոյն րեղ սեղան սրբ
ութե. որ քոյ ... ձեռք. դասք. բանականա
եօթանասնապատիկ հօրոտեցին աստ առ արեն իմ: Ող
Որպաւխեղեեւ ողբա. Որ քոյն ձեռք ստեղծին
կերտեցին. որ քոյն ձեռք հաստատեցին բարձր իմ
քն. որ քոյն ձեռք համբարձին ժողովլեր դաւ
եւն ծնանասպատկ հոռոտեցի աստքն յոյն աստե
ցուն:: Ող հետ ... :: Ս համբ հրաւ
առ իմ իւրեն ած եկեղեցւ. աւխա ... մեկնեալ
ձեռն սիրել իբր եղբարք. խնդրեմ վերա նոր
ողխն քահ ... :: Ող որ փորձեց Ս. Դաւ
առաւրեն ... իմ հայր իմ. եղբարք նորոգեր
հեւցէ զձեռք քն փրկեալք. ... հաւատ
խոր մտեց խառն ... առ ... սպա որ իկ. Ե
խաղաղ ... թէ ... եղեցն. ... ձեռք յաւխա
իւր յաւխանսն աստե:: Ող. Զ այն զործն
Ս վասն թէ մեղ ամենայնն ... որ առ
զերի իմս նզերեկեր. Է թէ ոչ ... Ս. բա
...ի ... ... յանկոյն ...
... ... Ս ... ձեռ իմ. Ս ... պատրա
սատեանց ... ... թէ ... կեանս ... քահ

…նեաց· Առ Զոհաբերի· Ո հեղցէ զձեռն որ իւր
…է, ամենայն բնաւականին յերաշխաւոր եմ· Առ
…ստ ամէն եւ· Ո երանեցաւ յամենայնի իւրոյ
…ր մե աւետիծա ի ԾԶ եւ յանգ պաշտաւնէիցս
…ւ ըստ մեղաց մեծապատուեցի ըստ զանցանութ
…ւթեան· որ յոյս ես աւգնական իմ·· Սրբ· Մե
…ծեցաւ անուն նորա· Զ· Ճանապարհ անտի ելից ես
…յ պահեցի· զանն զերեւ ծառ ամենեցուն աստուածոյ
…է· այլ հեղզաւ ի ծեծ յայլ աստուծոյ մեղայ ամենայն
…ամեն իմ հայր երկնաւոր· որ յոյս իմ աւգնական
…իմ·· Սրբ· Զ· Մեծապետ Մեծ· Ե· Երանեալ գթածս ամենայն
…ս որ· Իմաստ ամ աւետ ի ծառս· բերան զի խաւսիրէ
…գի զմեղ աստուծոյ· սպասաւոր աստուածային իմ յոր
…ր աւետի ծեծ· այլ աստուծոյ մեղայ պաշտաւոն
…հայր երկնաւոր որ յոյս իմ աւգնական: Առ
Ե· Երանեալ գթած աստուած· Տէր· Ե· Հայր մեր ամենայն

Հաստատեցելով հոգւոյ խաղաղութեան
տառապանօքս ընդ հայցելով ած իմ հանգոյ
Որ եւ որ հոգւոյն ընդ առաքելոցն զեւ
խաչին՝ և յարութեամբ հանապազ թագաւ
երկնաւոր հանգոյ զհոգեխառն յիշեսց
բաղձանաս: [illegible] զօրացեալ
քաղաքս թագաւորին մեծի· որ ծաղ
կոչողացն խաղաղութեան· զնախագահեալսն
հանգուցեալս ընդ հրեշտակացն [illegible]
Մներ ըզ լուսոյն յաւիտենից:
Երանեցաւ ամենաբանիւ իշխան յորում
ծերացեալ· եկեղեցոյ մեծութեան յիւնէն· որ զ
պատկերեալս յիշեա իբրեւ զառաքեալսն:
Այսօր տօնն մեր ամենաբան ծննդեան
տեառն [illegible] յիս աշակերտս
մեր զամ: Այսօր [illegible] հաւատոց
ըզ [illegible] և հարկանէ [illegible]
յարութեան մեր զամ:
Իրաւունք մեր [illegible]
[illegible] [illegible]
մեր [illegible]

…ն. Եւ յայնժամ փառաւորութեամբ շարժեսցին
…րութիւնք: Առ ընծայեցար տն մանկաւ ընկալա
…ն. Եկէք տն տնօրէն փառաւոր
զարդարեալ էին:
…այ զօրութեանց Թագաւորին երկրպագել զա
…րարածս. Իմաստ աշխարհ բարեբանեն զար
…ցանել ընծայեցաւ: Յորժամ երկ
…նային յայնժամ փառաւորեցին հոգեւորք
…ընծայեցաւ Քրիստոս կեցոյց զմեղաւորս:
…տուածեղէն զարդարեալ տաճար սրբոց
…մանկանցն. ողորմութեան մարմնացեալ
…մեր փառաւորեալ: Ի քեզ աստուածային
…են աշխարհ սուրբ Լուսին: …
անապական ծնունդ մերոյ փրկ
կենսատուն:

Օրհնեմք զհզօրն հայր.

Բ անըսկիզբն ստեղծիչ
… խաղաղութեան …
… ընծայեցաւ … յաւիտենից …
… հայրենի: … զՔրիստոս
… հայր … մարմնացելոյն:

որ մահու խաչին համբերեցեր վասն ընդ-
[illegible] երեք [illegible] հաստատել
պայծառացոյց ընդ [illegible] ամ : Եւ [illegible]
[illegible] փառաւորեաց հօրն [illegible]
ցեալ երեքն [illegible] մարմնոյն
հաստատով [illegible]
[illegible] ընտրելոցն :
Գ Ըստ այնմ [illegible]
[illegible] : Որպէս [illegible]
[illegible] մարմին [illegible]
[illegible] որոց [illegible]
[illegible] : Որպէս [illegible]
[illegible] գործոց · [illegible]
[illegible]
պայծառացեալ [illegible]
[illegible] ամէն :
Դ [illegible] որ [illegible]
[illegible] մարմնոյն · [illegible]
[illegible]
[illegible]
մարմին [illegible]

պաշտօնեանք ընդ քո յարութեան մեծաւս
...ար. յէ: Հոգին ճշմարիտ մխիթարիչ
...ւորաց. աղաչանօք սրբոյ ածածնին նման
քոց ողորմեաց. յէ:
Ձայնմեծի զուարթնոցն եւ հրեշտակացն
...ճշմարտի փառօքն. որ հողացեալ մարմին
մարդկան նորոգ զին յամենասուրբ աւէ
...յիշատակաւ եւ սրբովք ընդ նորոց նմանեալ
...անգորոյն անբիծք: Յորժամ նորաստեղծեալ
...ան ծառայական թագաւորեաց եւ թագաւորեաց
...ապաշխարողաց փառօք տեսանի յաւետ:
...որժամ ամենայն զօրութեամբ նորոգ
...ութի ընդ հրաշելի բանին յաւէտ:
Ո րբերկյաւսամենեմ որ քաղցր նմանեաս
...ալ հանգոյն ընդ քո ծառայից. զմխիթարեաց
...ի տանեալ ամենայն յաւուրն աշխատեցին:
...յիշատակ հրամայեցոյն ի հանգոյն քեզ
...եկայցես. նորոգեալ մեծութեան ոչ զաւակ
...զնոյնն նորաքանչիւրում. զէ: Իմաստուն
...մխիթարեաց հանգուցես ընդ ծառայս քո. եւ
...ոգիս նոցա դասեցես ընդ սրբոց քո. զէ:

Ո[illegible] յերկնից [illegible]
[illegible] խորհրդոյ [illegible]. յիշ
եա՛ զմեզ որ ի քեզ ապաւինեալ եմք յորժամ գայցե
ս անճառ փառօք [illegible]
երկրի: [illegible]
[illegible]
[illegible]. յիշ: [illegible]
[illegible] յիշեա
զմեզ որ ի քեզ ապաւինեալ եմք յորժամ գայցես ան
ճառ փառօք. քանզի [illegible]
[illegible]:

Մ[illegible]
[illegible]. [illegible] որ ի քեզ ապաւինեալ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] յորժամ [illegible]
[illegible] որ ի քեզ:

Մ[illegible]
[illegible]

ք որ հանգուցեալքն նշանքեցելոց է հայր
նանկայ: Եւ մնացածն եւ համարքն փոփոխ
ւր պատուէ էր. գուշ մեծ ը զքեզ որոյ
իրքն նշանքեցելոց որոց մի ածին:
ընէր մնացուցանէ յորում բաշխի տիեզերս
ընտրեալք. բարեբանէ մեծը զքեզ որ
որոգողութեն նշանքեցելոց հոգի ծնեալ
ն հանար քրիստոսական յորժամ
եկեղեցեաց ածայինն քրիստոսի. նորոգանէ
այնն պայծառանալ խաչքերն. Նորոգին
ար եւ իմաստն հրեշտակն փոփոխ
որդոց զնեղութեան եկեղեցին
նեղութեանց սրբոց. Նորոգեա որ
իծ անգամ խաչն որում եղ եւ
փոփոխումն. զնշանակ եղբայր ըստ
ած սորայն որ ի յերկնից.
րնտանի ածն յիշեա զնշանքեցեալն
ւն իւրեանն ուսուցանէ. Ընդ
յիշեա եւ հանգոյ ընդ. Եւ փոխ
անգամ քրիստոսեան. ընդ նշանքեցեան
անձանց յիշեա.

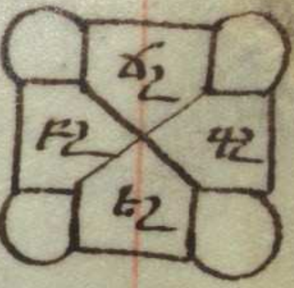

74

ամէն ամէն որխոնց հայ

վասըն մերոյ փրկութե երե

ւեց խոնարհեցար. զի զմեզ նորոգես

ցես իբրեւ մեծ հայրը։ Որ հանդերձեալ

եկաց փառօք հօր զարթուցանել ընդու

ցեալսն խաչանեալսն. նորոգեա կրկնե

ընդ ընծայեցեալսն ամէ. Ամենայնութեանց

քն նայմարգարէսն կենդանի տէր խոնարհա

զայլ ըստանեալսն կայաշխարհ հանգեալն ամենե

թողութի շնորհեա մեր ներընծայեցեալ ոգւոյն.

է Զօրացուցեցեք բարձրացուցէք ըզնա յա

Որ նորոգեալ ընդ պատմեալ հօր ծնողին իւրոյ նա

դատաւորակեն խաչեալ զօրութեան բա

Որոց հրաշացեալ բնութիւ մարդկան նո

զէ իրամանութն նկեմագործէ իբրեւ

անունս բարձրարու.

ը Յամենակալ ընդ ամենակալն ծագու հօր խանս

հեան բանու մարմնացեալ իբրեւ մարդ

փրկինէ մերոյ որ աշխարհ ընդ. զընծ

ցեալսն մեր երկնայինն հասանել յերկն

ան... յոր ժամ գան թագաւորութեան

...ապետ քաղցրութեամբ որդւոյն հաճեցար
...ան ընդ մեղաւորս հրեշտակս աւետեացն ամ:
...ւորական մաքրութեամբ բարձրեալ գերկուսն
...գիւ. եւ արժանի արարեր զԹորոսն յանգամ
քաջն քրիստոնէական ամ: Որ...
մեղաւորաց ընդ մեծամեծն յամենայն...
...իմ ... փրկեցեր խնդրողաց
...ընդ զգերեալսն ամ: Ե՛...
...զմարդասիրութիւն. որ...
...յայտնեցաւ զքեզ ... պարգեւ
ցեր ... ամ
...զմեծ ... որ ...
...խաղաղութեան ... ամ
...ըստ ... ամենայն
... որ ...
... ամ:
... յորժամ
... ամ:
... եւ
...
...

ննջեցելոց մերոց։ Որ ի յերկրի երևեցար և
ընդ մարդկան բնակեցար. և անմահ հօր[illegible]
պարգևեցեր մեզ [illegible] եղեալ իբրև հա-
[illegible] յաթոռ փառաց [illegible]
կան [illegible] [illegible] փա-
[illegible] արեամբ քո [illegible] հա-

Ո[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] յաղագս մարդկան. ծնեալ ի կուսէ
[illegible] [illegible] ընդ ննջեցե-
[illegible] ընդ [illegible] հանգիստ թագաւոր յ-
[illegible]։ Որ ի խաչին [illegible] ձեռս ի որպէս
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. աշխարհի. [illegible] [illegible]
մարմնոյ [illegible]. ընդ [illegible]։ Որ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] ընդ ննջեցեալս։

Փ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] հոգւոց ննջեցելոցն։ Որ [illegible]

…ուշին վասն անդրանկաց նորոգման եկեղեցւոյ
…քո խորհրդոյ ես ասեմ ասէր ընդդիմաւորեալ-
…ցինս որպէս քրիստոնեայ կենդանացուցող աղ-
…երհքի․ եւ համբարձումն արժանաւորեաց
յերուսաղէմ ընդ վերին են։
Նորոգեալ թագաւորութեան երկնից ած հեղձեւ ընդ մեր
…ալին եղեալ թէ փառաց․ զի համբառնալ էր
…զճշմարտ ծառայս ետ յաւիտենից կենաց
…գամն փառաց եղող զնա լուսաւորեաց։ Ընդ
…ւերեւեցան անդրանկաց ձայնիւ գալոց էր
…ացն մարմնոյն․ զի։ Ընդ բերեալ երեւեցան
…առաքեալ ոչ եղ բարեբանեցէք զհոգին
ծուլ մար խոր․ զի հա։

Եւ … մեծամծին աղբեր յորդառատ․ բա Յ
…ցանց ծառայելով այնպէս վայելուչ սուրբ
…եղեղեն բազմութեան բանին …
…է տապաստ հոգւոյն․ ամենայն
…արբեցուցանես մխիթարութեան հայցմամբ․
…ւնել զթողութիւն մեղաց մերոց․ եւ
…է դրախտին բացում բանալն․ քո
…ընդ մանկունս երկնից․ ամենայն

մանաւանդ յետ փառաւորեալ ծառայեալ յարութ
եանն յեսսեան տաճար լուսոյ մայր։ անծ
Զ[illegible] բարձրասծ [illegible] գանձնական գրաւ
[illegible] [illegible] [illegible] գերամարդաւոր
[illegible] հրեղէն եկեղեցւոյ։ մայր ոյր աղաւնի
հովանաւոր սրբոյս մարմնոյ։

[illegible] հօր համբարձման

զամենայն [illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] լուսաւոր [illegible]։
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] լուսով։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] յաւիտեան։
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Է

։)
ար փառաւէց կենդանածին յանփոփոխելից նէշ
անուամբ զանօթ զմահ արարածս. որ։
երկրային հայցեմք եղէնայ հոգւոյ կեն
դանարար առաջնանա զի մարմնացաւ ծնունդ։
րա արժանի եղիցի որ զնորին երգել
բանանել երկրպագ այսօր յառաքելոց. և
պատկեր ի զօրութ արհեստ. ս. ա. ը. ի
զեորորդ ...
Որ ծնաւ հայրական փառ դաւթեան ը
յաղթումն զարգացեալ զգայութեան
... արարածք ... բան ... առաջնեալ
երգել հանդերձ եղիցի զնորին երգեսցեն
... միայն ... յաղթեալ ... յաւետ
յանշառաւիղ ... ծնանելոյն ... ծնեալ
հայրապետք ... եղիցուք ... նախահայրն. ա։
... բարձանալ ... անմահ ...
... ըզգեստ ... յաշխարհն ա
...
Բ
անպարագրելի ... եղեալ ... լծեալ
զօրութ փառաց անմահական անմահականս
... ը զնորա ... և հանգուցելոց

ամենեցուն եւ յաղօթս եւ հանգուցանեն
Մի՛ հեռանար յինէն ըղձացողացս մոլորս. ըստ
ամենայն յիշեա ամենայն փառաւորութեանց ամ-
ենայն քո. ըստ ամենայնի եւ զի մեղայ ըստ մեծի
ապաշխարութեան մեծամեծ ծառայի
քո. յիշեա զհնազանդութիւն արդար
յանցանաց յամենայն կանոնաւոր ի

կեանս. ի յարութեան:

ա Աստուածածին հայր որ կենդանարարութեան մա-
նուց կենդանացուցիչ հոգւոց ըստ կամս եւ զօր-
ութեանն հոգի յամենայն ժամանակս [illegible]
Սուրբ [illegible] հօրն որ [illegible]
հոգեւորաց [illegible] ըստ կամս: [illegible]
մէ հոգի որ [illegible]
Թագաւոր հոգւոց. ըստ կամս եւ զօր

բ Հանգստեան [illegible] որ [illegible] Հայր
[illegible] ծառայից [illegible]
[illegible] : [illegible]
[illegible] ըղձակաց [illegible]
[illegible] : [illegible]
[illegible] ծառայից [illegible] :

ամենայնակ զարմանալով էհաս ի յերկնից անդր
ընկալ ըզծառայական և հոգի զօրութեան
[illegible] ի յերկնից ուղին: Խոր
[illegible] հոգին [illegible] զամենայնութեան ըն
[illegible] աշխարհի. ամէն: Ի [illegible]
[illegible] յորժամ [illegible]
[illegible]: յայնժամ խնայեա ի մեզ:
Ընթացողք ի հոգիս մեր նորոգեցելոցս և
[illegible]
[illegible]
[illegible]. յամենայն [illegible] և [illegible]
[illegible] ընդ մեզ: Զ[illegible]
[illegible]
[illegible]
Զ[illegible]
[illegible]
[illegible]
արարեալ [illegible] յամենեցուն հա
[illegible]
[illegible]
[illegible]

համայն երկնային յարքայութեան ամէն։ Բարեխօսութ
եամբ մարտիրոսաց յերկնից. քահանայապետ
Գրիգորի որ հանդերձ եպիսկոպոսօքն պատարագեցաւ
բարձրացուցեր մեղաց գթած մարդասէր. առաջ
է. Պատուական հոգւոց բարեխօս. սրբոց
և Գրիգորի երանելեացն ծնողաց եւ
աստուածային կոչեցեր յորդեգրութիւն ընդ
դէմս. զմեծութիւնդ նորոգեա զհոգիս

Զեզէնց մեղաց. Ւ ձայն.

Որ հայրական էութեանն եկեալ զօ
րացեալ նորոգեցեր զաստուածոյ հանդէս
զօրացուցեր մարմնեաւ ընդ հաստատեցեր
աստուածոց։ Նորոգեալ ձեռօք այլ
նորոգեաց սրբոց եկեղեցին յաշխարհ բե
րեն բազմօք. Արդարք և զօրհնեն յայժմ
նմանեա։ Աղօթիւք ընդ երկրի ...
աստուածոյ. Հանգո զմեզ ընդ նորոգեալ
իմաստ և նոր երգոց սուրբ զհոգևորացն ...
նմանն միաւորեցեալ իմաստ. Սուրբ աւետ ...
ամէն ԽԸ.

Օրհնեցին հաւատ զայրացեալ ...

…ածնաւ. և ած ծնեալ զարհուրելին էջ երկնաւորէն
…սահմանեաց զգեհենոյն. անմաշելի ընդ քեզ
…ռնելոց. հանգո եղիցուք ընդ որս ընթերցականն ընդ
…դարձ որսորդ յարեւ քաղցր ողորմ։
…թանկն գծերն հայրական ընդունելոց
…ր ընդ քարոզ փողոյն. նմանողացն հա.
…ընդ սրբակեցն զհրաշագործեցելոց սեղանն. անդ
…անեանց ընդ սրբոց սպասաւորացն հրաշալի ընտանեաց.
…ածնաւ. ընդ ած հեղ յանդիմանեալն իմ
…դրաստած հասարակաց փարծութագործուց
բարբառանս խորոցն աղաչ։
Հագշեալ զորն զատատնաստանեն. նորա
…ածն ատեանին բաժանն ատենական հրեշտակաց
…ամենայն երկնի. ընդ ընդ ձեթեալ ... մեր մեծին
…րեանաներ յաչագինատորն դատաստանեն.
…արելսում լծեա մի մի ատատուած պծնեն.
…աներն զարմանք երկնից բարբառեն հրեշտակք.
…աներն զերեծմանք բորբոքեն զգեհեան. ընդ
…ւլարն երկինք ոչ մնացաւ զերագոյն
…ծ փող զարթեալեան. զերագայնծ ընդ
…ւլ զարդարն արդարոցն. ընդ ...

Մ տածեցայ ես խորհուրդն զերեզմանին և
հաւատ ի նմանէ մեծանալ. մերոյն ան եւ յայտ
զանազաներորդ. յորում աստուծեաց լեալ ան
ներքեան. քրիստոսի խնամաւորն եւ հարուստ
պետն. քրիստոսիւ եւ զհոգւոյ եմ զհնազանդու
թեան: աստուածն եղն յա փրկութեան մերոյ:
Եղեցի ի մեծաւորս պաշտպան անձին իմոյ.
ալ քրիստոսի աստուծոյ ոգւոց եղել ինձ յայտ
նութեան. բր: Բերել եկեցեն ամենայն ընդ գոհութ
մարդասիրութեան եկեղեցին եւ կենաց ընդ
ցեալ մեղասանձին իմոյ. բր: Կեցցէ ամն
ահիւ անձնեցէ ընդ քեզ զամ աստուածն կենաց
մոց նորոգեաց ապաւէն իմ. հայր բր. բ
նաւուր հօրն դարձն զմարդկան ի հա
գր քրիստոսի. բր:
Ն ընկերեցան ամենեզբանտարարչաւ ի
ղոյ աստուծոյ ընդ մարդոց սուրբն զորձ
պաշտօն յանդգնութեան իւրեանց. իւր իմաստ
զանազան հրամանաւորութ. ընդ մարձեր մաշ
ի մեռեալս եղեալ. հողեղէն անուանեալ հայր
ցեր. նորա անմահ եւ [illegible]

…նեան և հանդերձ զհրամայութեանն հոգւոյն. եւ է
…ութն սատանայեան [illegible] խորամանկն. որ
…ողովել արքայութիւն [illegible] [illegible]. հոգւոյն
…եղանէ յերկնից բարութեան. Մինչ եղե
…ալս [illegible] [illegible]
…[illegible] բարկութեան. իմաստ[illegible] յե
…մարեցա [illegible] [illegible].
…այժմ. Նոյնժամ եհաս [illegible]. եւ
…[illegible] [illegible] աշակերտ. [illegible]
…[illegible] [illegible] [illegible]. հրեշտակք
…[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]:
Ա[illegible] [illegible] [illegible]
յոգնախառն. [illegible] է [illegible]. [illegible]
…[illegible] [illegible]
…[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] հրեշտակաւն. [illegible]
…[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
…[illegible] [illegible] [illegible] յորում
…[illegible]. [illegible] հայցեսցէ երեքն [illegible]
…[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] հանգոյն:
…[illegible] [illegible] [illegible]
…[illegible] հոգւոյ [illegible]. [illegible]

պարզին պատրաստականաւ ծնծղայիւքն զուար-
ճս յա՛ ձև մեր ուղղոց. քե. Խա.
Ողորմեա ինձ. երգեսցուք երգ նոր տէր ամենայն
ձայնին. Մ. զերգս նոր զարդս արքայի[illegible]
քեզ պատմ աստուած ուրախ կենդանի. Մ. յԿ զԸ
մաւ է. ահաւասիկ. քե.
այսօր ամ ընծայեաց ըն բարեխօսա
սա ըզմաւ ակն. որ ասէ զծնեալն հոգւոց
աւետարանութեանց. յիշեսցես ընծայեալ նմանէ մն
ն հովուացն ընդ ամենայն քո. Որդի [illegible]
ամենայն տօնի աստուածածին ամ [illegible]
խառնեա խաչ ել աստ զնա ես զ քո ծն
ուրախ յիշեսցես զգեստ յարութեան քո որ
է [illegible] [illegible] որ աղ ընդ զ [illegible]
ընդ ա[illegible]. կարգեցէք [illegible] բարու
թեանց. յիշեսցես զգեստ յարութեան քո [illegible]

Յ

աւխտենից մեծ լուսաւորչիս

մեծային որվաշխանանցուցս

նեմերդեսց լամեանհոսի ըզքեզ Դ

...րեբանեսք մեծ հայրդ· Ով սպասաւորէ

...րգես խաւրով բէնդ զգեյոր ծառայի նեռ

...պրան· Նաւօտանցայր հասատանցելոց նըն

...գելոց յանուանքն ըզնեսնս· ըզ քէզ

...որ խարտոյրեսք կըսենքս աստուծաներյ հօր

...ք հոգւոյս· որդամատոր զեւնեստանէնց եւ

...ասէլ ոց· զհոգիս նըղջեցելոց դասէս ըզնդ մէ

...րոր ըզքէ· Լուսր անհեցէր Քսէ·· Ի է

...արձրամամրեէր ըզ· Ով գալոցնէ ըզաշտամ

...յս երկնից խոստգեն զերեաւերկրի· Եւ զար

...թագաւէ ըզնըղջեցելուն համբերձամս սըր

...ւոր· ամ· Մկբան անտեցելոց ըզ թա

...սորըմնէրըս· զէ ամեանի անուցէ ըզնըս

...եցեալոյն մեր մըստանէ խաւտագատ ըզնըզի

մասատան կուսանան· ամա:

Որթագաւորդեցյանխտենեց բանըծընեկայ ը

ծառայքո խրատի եւ ...ւնոզեալ հյաջա

...ղմեան քանզ դաս հէ· Որոնանս իչխանութե

մաքուր ևկենաց հանգո զհոգիս քո ծառայ
ից ե... ւ շնորհեա նոցա քաւութիւն մեղաց
դաւիթ։ Սո ուսես եղեմական ... մաքուր ե
կենաց հանգո զհոգիս քո ծառայից ե։
Ձայնիւ կարգի ... եւ հա
տուցի ... յանգուցեալ ...
Նոյն ի ծառայս քո. ե։
Ա ողորմութեամբ ... քո ... գթա
ցողն ... շնորհեա ... ննջեցելո
ցն ... յաւիտենական ... գ
յաւէտ. Յիշատակ ... կենաց շնորհ
... հրաւիրեա. ... ան
... ննջեցելոցն մեր ...
Ընդ ... ...
... ... հանգուցելոց ննջեցելո
մեր կարգաւ որեա։ որ
Հ
պատմութիւն ... մաքրութ
որ ... հոգւոց ննջեցելոց. յիշեա
ննջեցելոցն մեր կենաց ընդ ... Սո
... որ զ... ... ... եւ ...
...բաւական ... ընդ քո ժողովուրդս. յ

[illegible] արեամբ [illegible] ։ Հոգւոյդ [illegible]
[illegible] ։ կենդանացոյց
[illegible] յիշեա զնոսա ։
[illegible] Թագաւոր փառաց
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
յոյս ։ ողորմեա ։
[illegible] հանգուցելոց
[illegible] ։ յիշեա ։ զհոգիս ննջեցել
[illegible] ։ Որ [illegible]
[illegible]
[illegible] յիշ ։ Որ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ յիշ ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

զխանդաղեցելոց մարմնական յանմտութեան եւ
ման որպէս եւ զգործս եւ հրեշտակս զխաւարութեան ոգ
ւոյ յերկինս հրաշալեաց արփիա հրաշափայլմամբ
նեղութեանկերպեան նորաստեղծութեան եղօրհեր
ների ճշմարտութեան ծառայէն զարդա. եւ հայրե
նել փառաց հոգեշնորհութեան մեծի. եւ
նայ զերբեզմանացն զարթիցէ մարմն
անապականն յարութեան. զօրութեան ընդ
ամ էն դէմս զարդա.

Ն մանաւանդ տէրութեան հոգեւորական եր
կրանեաց. որ բնակեցուցեալ եւ յերկինս երկ
մարմնոյ փառաւորսն. յանմարմնականացն
մարմնոյ փառաւոր նկարագրեալ զար
ամենայն եւս. զընկալեալ յաջողս
Աստուծոյ զերբանաւորութեան. եւ
մտաւորութեան փոխեալ եւ հոգեւոր աս
ծու. յաւէտ. Ի յաշխարհ մարմնաց
խաւարահեղ հրապարակին. եւ
պահեսցես զանմահ բնութեան որ բնու
նից. յաւ. Հայեցաք եւ զարդարեալ
ըստ յաւ. ընդ զբն յարութեան ոգ ա

ամ ունկ աղաւթից քո. յեմ։ Ահամբառնալ
ին զաւրեաց ի հող յոր մէ առեալն նո
ղ ձայնասաւրաց եւ պայծառակերպ ամենեց
յիմ։ Աշխարհ Ոսկենաւելիս օճեալ քաղ քեզ
Թագաւոր յաւիտենից. զոր վերածոր փառա
ւորս իշխան աստեղց նշանակաց. յեմ։
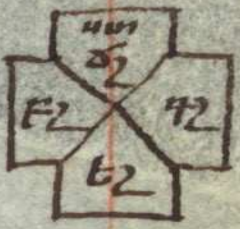
առաքեալն ... բարեւնաւեր առաքեալ քեզ համբերեան
ւոր յիշեա ծ ձայնակեալ եւ համասն
...ութեան. Որ եղակից գեսհաւրե հոգւոյ որ
ի մարմնոյ. յիշ։ Որ փառակից գեսհաւրե
...հոգւոյ ձեղ մարմին. յիշեա։
Բանակից ... եկեր յաշխարհ մարմ Ձ Գ Գ
...ին եւ նսոեմն յառաջամենոյ պատուեաց
...ւնգո ... յ զմարմնեցեալ մեր. Որ հոր
...ամենայ լուսածագեցար մեզ նկեմնս. մեծ...
որ ... համն. Որ հեղեր զմերս քրմն
...մեղս նախահայրս. եւ ... համբերեա
փրկեցեր զմարդկերս. համն։
Երկնային ... սուրբ ... Ձ
...ց հզաւրական ... Թագաւոր ...
...ցեալ ... յաւիտեան ...

դա ի՛ք ոս ամէն զօրութեամբ ձեռամբ սրտեղծէ
Ո՛վ հզօրէ ամենայն [illegible] ցամք [illegible]
որ իմ՛ք կոչէն։ Փառք։ Ո՛վ իմաստ [illegible]
[illegible] զանց [illegible] զի[illegible]
Ո՛վ [illegible] բաց որ [illegible] լու
[illegible] բար եւ [illegible] բաշխող։ Եւ այժմ

Տ...երգ ասն Ներսեսի վ[արդապետի]
նոյն ընծայեցելոց։

ղա Անեղ անժամանակ հայրական
կերպիւն [illegible] որդւոյ պատճառ ծնողն
նախքան ժամ հօրդ բղխմամբ անբերե
բան։ մարդ եղեալ [illegible] երկայնամիտ
նորոգեալ [illegible] [illegible] [illegible]
յաւուր ընծայեցելոյս։ Եւ [illegible] հօր
ածին [illegible] [illegible] [illegible]
երկինք [illegible] [illegible] հաստա
ցան։ հայցեմք [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ող։ Գերագոյն [illegible] հաց
բղխեալ երկնաւոր [illegible] [illegible]
ամէ [illegible] [illegible] հոգի հօր [illegible] ա
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

…ր արէ ազատող ըստ ծարաւեաց· որ
…ւթեան իմք ընդ աստուածեղէն զկենդանատու աղբեր
հաւատացելոց երեք ազգեաւ միաւորութի հայր
…ոյն և որդի հոգի· որ հանգուցեալ են մերձաւորութե
և համատոյժ խոստովանեալն որ· Երանելի
…կատարեալ յերկնաւորին բացանեալ եր
…ութք միաւորեալ միով բնութե հաւատացող·
…մե կարգեալք նորոգեալք եմք· և կենդանութիւն ան
…ր կայ իմք· որ· Զերանելին ընդ հօր զորդի
…ատուորեալ անարատին· որ իմն յարգ
…րդեցուցին զարդարեալ անմահութիւնն· …
…գետոփ ամենածնին անապականն բնածնօ
…ն որ· Երանեցուց մարմնով յերկինս որոցունե
…մտեցուցի ընդ հոգեղէն ընթացեալ աւր և հրե
…նաց երկրի պագեալ· պատուեալ երկնաւ
…րաց փառաւորեալ էջ քոյ հրեշտակաց որ·
…ութ որոնեաց ընդմիջեալն ընծայեցեալ նմանն
…ն զերդ բնութեր մարդկային ընծայեալ է
…ի յերկինս· խոնարհութեամբ …ոյն
…է և նկարեալ արտաքսեցին· Թագա
…ընդ հրեշտակաց որդին մարդկան հոգեղէն

նոցա շնորհեսցես անօրինաբար կոչեցելոցդ

որս մարդկաբար· որ վասն մեր զայսամ էր·

Ծն. ատեր խոնարհութ ·ողոր·

Մովսէսիւքս ի հրաժարում ումընծայեալ

քաւչխարհէ· հայցեմք երեսն արտասուաց

կապաղատանօք զայսպէս ասելով· ծածկապարհ ը

քեզ ետ հոգւոյ ատորակերպ աղաղակեմք ի յօթն

կամս հրեշտակաց ընդերանց ... հա

Սփրկութեան մեզ ... մեծութեան

յ... դառնան· զոր չառ. ի հեթեր նորաստեղ

խնայողութ միշտ ... հայցեմք

կարդ ... մեծ ... ի ծնունդ ... ըստ

... ձայնի յերկնից զքեզ դասեմք

հայրենակից· աղաղակեմք հոգին ի ...

առ հրամանօք խաչակցաց ... ընդ ... ութ

... յորդորեալ հոր հաստատո

Խաղաղ միշտ համաձայնեալ ...

ծագեցաւ· եւ այժմ ... օծեալ ...

հեծանողին միշտ ... կենդանարար

միանոց կրօնաւոր խաւարեալս ի յաւ

Ծնընդն ... հօրն ... յաւ

րհէ· ընդաստուածութեան տնօրինական ըզշամս ընա
ւ ամենակալութեան· անպատմելի անճառելոյ փառ
րօք մեռելոց. Ի· Լուսաւոր եկեղեցւոյ լոյս
ւորդ որ առաքեալ ծնեալ հօրէ· նորոգեցեր
րեցեալ կուսին ծննդեամբ սրբոյ աւազա
նի· զորհնեցուցեր ընդ հրեշտակս խնդալ
ութիւն· Ի· Հոգւով լուցեր զհամբաւ
ն զոր կուսական խառնեալ պարգեւ ընդոյն
ին ընդունելով հեղեալ մեռելոցն
իւն հոգւով առաքեալն առաջնորդեան զոգ
որեն ի· Զայնեցեր աստուածապատմութեամբ
րոյ մեռելոց լոյս· կենդանարար շնորհօք
ն կենդանացուցեր մեզ յարութեան· կենդանացեալ
է փառօք փառաց կոչեալ ըզ սուրբ հօրն· ի·
ոգեալ առաքելոց պսակեալ եկեղեցւոյ
ն լոյս· անապական զօրութեամբն եւ
ն ընդ հրեշտակս· խնդրանօք անդ
ուրեցեն դհոգեւոր պարգեւօք ի յօ·
ամենապարծ մեծաքանչ
եղոց հրաւիրեցեր զորհնութեան եկեղ
ն հրամանաւ· ընդ զուարթնոցն անդ

ծնողաց արժանացո ընդ առաքելոց միա-
ւորել միջն յանապական ընտրելասուն ը-
կոստանդնայն. Տէրունի բնութ՛ դոռոգնեցա-
իւրայոյ խաչին բնակեցար. ընծայեցոյ զ-
իմեղաց իմաստասիրութեան յանցանաց. ընծ-
ընդան խաչեցանոյ վասն քոյե չարչարա-
նեսո կամայ անմահ խաչին երկրպագողա-
ման՝ երկրորեա մատուցման երկին նոր-
անուծեր զմեզ կենդանի. զինչ են ընդ է-
կոչ հողմակոչ վերաբերեալ ձայնիւ փողոյ.
Յարուցեալ կանանց իւղաբերից մեղեայ
առաջարաւորէ. իբրև զմեռեալ անյայտ
ընկեցեալ աղաչես յամոթոյ իս. վասն նոցին
միածնոյն մարբեա ընդամ խաչեցա-
Ընդ ... հեծանցըն ղրծմւոց ...
ընդ բեղնեղորդոցն. հանեալ զհոգին որ իբրև
ունին կապեալ զբշխանն մաշաձեն. ընդ հա-
գուցեալ հոգեւորաց հանգոյզ հոգւոս նը-
ջեցելոց. լբ. Որ ամենայն զօրք երկնայինք
յերկնից երկիր իջանեն. յորժամ մարմնաւոր
մեղաց ընծայեցար աղօթակից. մեղա-

է փրկենաւորար յարուցումն իշխանաց. ն
ն. լր. Զհմնդուրժեալ պայծառապանծն էյեր
ղէ երկնաւորացն որք անեղինն տայինն եա
նց կենսահրանա մահկանացուաց. սա
նայքն քրտնդնկանեց լեցի կենաց հաղորդա
ց. լր. Պարանկցեալ անմարմնականացն ան
ուսանոտ սքանչելեացմանն. տան անեղինն ագ
մարդկան վասն կենացն յանէծականն. դա
ւորեալ պատուանոցին ընդնդեմ եցեալն յոր
վերոյինն. փ. Սահմանեալ նշանախաչին յա
եղեց փայլեալ ծագին, հաստատեալքն ի
ւ բերկրին նուրացող ընկոծեցին. զեր
ոպագոս սրբոյն խաչին պայծ առագոյն լու
սով նորին. ձայն.
Զհզօրծեալ երկնաւորաց զանաաղքի
ախընձոյց. զընտրեալքն ժողովելով
ընդդանալ բերեալ ամպով. ընդղաղան եաց
պարտեց խառնեա ընդաամբերամբ. դաա
ուրզաս վերնոցն երգել ընդ փառս ընդ զօրութ
ն. Առաքելին տարելեբեքերի յորժամ
եք զան հայրենի մերեղական ըստ խաա

րի․ լուսին աստեղբըն նշողին․ ընծա
յաւորն անճառելի լուսաւորեալ լուսով քոին դ-
վերնական զօրացըն պետ փողէ բարբառ-
աւետաբեր․ արիք մեռեալք ողջ յարուցեալս
քանզի եկըն փեսայ․ ընդ հարսանացելոյն մա
քրի հօրից կարգեալ ըղձալի թիւ սրբոց․ դ․
Սերովբէական աթոռանստութիս արարածոց եր
կրպագելիս․ արդարութեան զաշխարհ հաղթանակս
վարձ արդարագործոց հատուցանել․ յայնժամ
ձայնհեաւ որոտմամբ նընջեցելոցս մեռելոց․ դ․
Ոմնեալ մարդկան ազգ ծաղկեալըն որք յարա
ւեալ ծնեալ յադենին․ և հրեշտակաց դասք երկ
նային համանմանայն վայրաբերին․ եկայ
աչէզ հրապարակին յերեւարդա օրհնաբանին․
Յոյսցանին գալըստեանն մարդկան երկրածնաց
եղ ողորմեցայն․ բարեաց գործողքն առ
սակին չարեացն եկոյրն անշէջ մատնին․
յայնժամ յերեւո զորս զբարին գործէ
մեղացըն ընկենացին․ դ․ Եկայք ա
մենք զանազանեալք եկայսամօձանք
լուսափայլեալք․ մեկնեցայն եղանիս երե

նորոգմանց ընդ զարդարեալ· հաւատարա
մ· հայցեմք նոցին ընդ սմա լուսոյ փառ-
ւորեցն· դա։ Վասնորոյ խնամողս բարձ
րեալն յաշխարհս Լուսաւորչին հայրապետին յոր
մրտեն զերանաւորաց հայրապետին իշխանաց
ին· Նորընծայեցելոյս միաբանեցո զամենայն
որբեալ որդիս· դա։ Յաղթանակող հովուացն
ր հայցեմք երկին Տէր բարեգութ· ընդ
նորոգեցելոցն հաստատեալ ընկալ ընդ սեղանն
յաւուր· յետ քաղաք վերին որոց արժ-
անեաց ժողովեն· փառս երգել միշտ ընդ
ալին երրորդութեան եւ ոգի անձանց։

Շարական Ներսէսի Խրիմանձարացն· Նախա-
տօնաց վերջին ժամանակի շինե- բա

Յ
աց խորանն զեկեղեցի· հայր ընդ
Թամբերկնաւորի խնամոտութի բան
ողի· երեւ մարմնոյն իւր իղենին զմեկ յառ
ման իխառնել ի· որդին հրաշից նկարած
տուր ահ ութի յամի· Որ զծառայս
առաքեաց իխառնել ի ընդ հրաւիրեաց·
ող ցեալն իւնց մարմնոյն կոչեաց· զցինի

արեամն եծ արարեալ եաց․ յայս կոչման ե
ապրտար ամէնեաց ազգ հիւսիսի եւ հայ
տան եաց․ ա[ստուա]ծ որ ըզ հրաշս այս նե
գործեաց մեզ նորագոյն յորս հաստա
եաց․․ Հաւատամ առ իմ եփամատ ու
ի գործեսն անուն արթուն․ նորման ի
իւ մահ ու առաքէ որդոյն․ ՉԷՉԷ ան զը ի
մարմնոյ ոչն․ զանգըս հայոց կոչեաց ի
զանս եկարուած եւն խարատ ագոյն
այն բան ին հօր իմաստ ուն տուր
ւթի զօրըր ըզ հրաշուն․․ Ճեծեալ
րոյ հայրապետ ին զի իգոր իս լուսա
ղեւսիւղիկ պատուի արգ ին․ իկեար ի
հայոցն առաւն ին․ մեզ մարգար իտ բ
ան անդին ըզ նշխարք․ որբեր կատա
ին․ ապաշխարհ հրաշ իցն նոր գործ ող ի
պր ամհ ութի ազգ հոր ածին․․ Նորմ
որըն մրկ ակ ան իգոր մրրկչ ին ի
նան․ նոյն յարուստ եան կն ար եղակ ան
գեաց յաշխարհս հայաստան․ ղըր ու
ծոխոց խորտ անկեց ան որ յինն անկե

…րաւքն կամն. հօր … ձեռք են ողեաց հալածե
…ան հոգեւորական է. ամէն դատ ակ ցեղին..
…ձեռն ատենաւ բնաւանաւորք են զինչ խա
…րբոց կարապետ են. շուրջ պարընդեան
…ոտել աշխարհին. շնորհօք ամէնքին բանիւ
…տող են աստ թշնամեաց մի զօրանալ են մի
…րձ ուսածոց. անդամոց բուռաց են. յե… կա
…գայր ձայն ամ. այլ են թշնամեաց ուսածք ձեռ
…ատ արկեց են.. եւ … երբ ամ իկ
…կեա հանդերձ … տանոտ ամենայն. ե
…ան խոցեն. ի հոտ ամ խոթ ծրնեաւ զա
…են. զերապանց է … իրեն թեն. զր
…ն պարզեեաց … դեռ ունդեն մերջ յերկ
…այ են հոգեւորականք յերկրին են.. ի վերջ տալ
մարմին ոչ ունիտեն փառ առ երկրի ի խաղ մանկն.
…ք երկրին տանեն ազգաց. հայոց տաե
…փառաւոր. վարուց կարգաց. կրօնաւոր
. հայր մեծաձայնից ձայն … որոտմանց
…ք են շուսից բանիւ որոց. եր ձեռ ամ
…հաւատոց. ի … այսոց չա

րեւոց զմեղ փրկեցեր խնդրուածոց ։ Է
լուսոյ հօր ծն ածնի ։ Քրշ մարտուցելոյն ք
ող ի ։ պարգեւ ազ իննն ընդ գոր իգոլի պարգ
եցաւք պսակս կենդանի ։ նոյն եւ ուրշխա
ըն հոգեւոր ։ աթոռն ազինն որ վրկայն
ով մարտիրոսս մեծք ողջ ասց են յանց
հողովս մեր բարեխօսք են ։ Եւ Թն առա
ան երկնից հրամայք ։ ած ուխտն ըն
ար արդ ։ Քրքն ոչ մարմնով խոսո
ան ։ մարտուր հոգով ըն ան
եկեղեցւոյ   բարձր աշխար
առաքելոյ հայոց   առար պարտ
զձե ն առաջ   եւք ծրգն ոչ
մն ։ Լուսոյ ան ծ անց մեր բարեբարք ։
Լուսաւորչ զօրացն պարս կամ անձ մա
ընդ զօրացն հայաստանեայն ։ գոյք մարտ ե
աշերս հայոց մանկ ։ առաջ եւ ով զած
կլաձն ով հանդիսու ձայնի զոչ մանկ
ապետն են ուղղոյ հայոց մանկ ։ պա հ
ընկերացան առան ։ զանեղի յարեանց ձեր

Գոչեմք առ ձեզ որ նահ ատակ
հողանիւթեան մարմնով հրեշտակք
անբովք որ եւ միաբանք որ որոյ մահուա
կատարեցայք ։ յորդոր ածելս ձեր յի
սակ արքայն ուրբաթ հեշման վկա
ար ատր լեցին որ պսակաւորա պա

ընծայողաց երգեմոր այլ

Փրկչին մերոյ որ

ընկեցաւն խաչ ... ամենայն ծառայս ու ձեռն
մեզ հրաշորն իւր կարգեալ ... նա ...եցոյց
...տարեալ ... փառօք: Սուրբ ...
...ա... երանելի ... մեր ... ընդ ...
...եալ ... մեզ ... մերոյ ... եւ
...ալ ... ընդ ... ան
...արհնաւոր: Գ... ... ... յամ
...աց երկրէ / ծնեալ ... ...
...ան ... ընդ ... ...
...ան ... մեզ փառաւորեցաք:
... / եւ յա... ...

կայ

նմին երկնաւորն փառաւորեցուցէ
քո։ Իմաստէ Սրբոյ մեռելոցն զաւ
յաւէտ եւ նոքա քաղաքացեաց արքայութե
մաշտոցն։ Աղ․ ա․ մեծին աստուածածն
աղբեր աստուածածին եւ բարեխօսութեամբ աղօթք
անձանց մերոց։

զթէ Տ րով ամենակալն քոյոյ սրբեցեր
նշանաւորեալ կատարեալ մաքուր լաւանալով
զմեղսն ամենայն մաքրեալս։ Զամենայն անմ
ձայն — շահեցաք նախանձ զնա քաղցր նո
րոց։ նմա ամենայն փառք եւ եւ
խորհուրդ։ Աղօթեսցուք առ ամենայն բ
խոստումն պարգեւեա եւ եւ պահ
ամենայն եւ որ որ անուն զ յարութ
կենաց եւ յաւիտենից։

Ձայն Կ․ ամենայն ընդ ք Թագաւոր
անենից նախանձ ըստ կեն իշխան մաչ
նաց․ զերկրաւոր նշխ ա․ յԱ․ բ երկ
քեն։ Աղօթեմք բարեխօսութեամբ աղաչեմք
իմաստութեամբ նմանեցաք բաղարկեցեան
նորա․ զի։ Որ յարութեամբ խաչելոյ նո

ւղղջիս մարդկան որդւոց հայն աղաչա
հաստատեա՛ զհիմունս եկեղեցւոյս սրբոյ
Քր̃ս, զօրութեան:
ամենասուրբ աստուածածին որ յայտնեցար խաչիւ
ընդ մեզ ժողովեցեր զաշխարհ յաւիտեան
զօրէն զամենեսեան կանգնեցեր զքեզ
ն փրկեցեր զաշխարհ պարծելով խաչիւ քո
աղաչեմ զքեզ տուր մեզ բարի
կարդացից զանուն խաչի քո: Այսօր
զխաչն մեծ կարգեալ կայ եկեղեցի
ծննդոց աստուածային անապական բա
րեբանն եղեւ:
Փրկչական կանգնեցաւ խաչն փառաց
յարգ որդւոց մարդկան կանգնեցաւ յաշխարհ
զխաչ եկեղեցի հաստատեցեր: Նշանաւ
ի հրամանաց քոց Թագաւոր Թագաւո
րաց որ զաշխարհ լուսաւորեցեր խաչիւ
: Քրիստոսի Թագաւոր պահեա զամենայն
սուրբ եկեղեցի քո կայ խաչիւ
մարմնով: զխաչն քո տուր
աւետարան քարոզ ուսուցն:

հաւ

Փշ

եսա

Յայսկարգութեան աստուածայնոյն էր ա
զՀրեշտակացն հոգւոյն սրբոյն կենդանացոյց ու
բերելոյն զերեխայսն. Զ չարչարանս եղեւ
յանձն առեալ կենդանատուն անձնեցուն զհ
ոգւոյն հոգւոյ խորհրդատեղեացն. ...: Ա
...ական խոր... ... ...
նեն մարմնով մայրն ... երգոյս. բարեխօսու

էջ մասնաւոր սրբոց.

առա

Ո փառաւորեալդ յաւ մարմարանաց
զայս մեծերեցս երկին զերկինս պայծ
մարտիրոսացն բանն իմաստն ...
սեանցդ. Որ ... զայս յերեկեան բա
նագործովդ յարութեան ... ...
մեծ զանճառելին ... զի ...
երգեցսցուք ձա. Ծ ... հայրն. ...
ոչ հոգւոյն կենդանատուն աստուածարեան
եւ սայաօր ... զհամբարձեալ
յերկինս ձայնիւ:

նեղ

Ո ... ... յաւիտենա
կայնէ կենաց. ... յանձնեալ
... ...

ամեթու։ Սրբատուեցէք զեզվերըստեն
րզող նրնաւեացող զ. յաւիտենականն ի
ն եւրեքօրեայ ի դժմածէ ի դըդմուխ. եւ զեւ
ագմաւէրու արծմնէսն խաչապանաց մաչու
ւմայրն յաւիտենից։ Եւ նեայն ի փոխրկու
րասեղծսածոց քոց. պէսակէրմնկեցե
հոգեւէն մարդոյս. ընդմէջուն ապանէր եւ
ւչու զէր եւլոն ազատեցեր ի մեղաց։
ի ցամն զօրք երկնից ընդփոյանձնա
ըզծառայիս ըզգէրայ սանայրգայրէն զարչու
մանէր յնա ըզտիուքս ներէեայ նայեցա
ծրովք եզարհոգիէցա։ Բանզիրու որս
բանդ յայտնեանս որդի Հօրն հոգոյն
մակից եւեսաղ ի մէջ երկից նեռանեացն
եալ։ բարձրացար ի եսաչին անմեղօնգեն
քէ փրկեաւ։ բանզի ըռձեալ եղեն եւ
ղքմանհու։ Երեւեցար ի փրկութիւն ստեղծ
ոց քոց. ոչ զմեղնաւզ ի հօրէ յանձնանէր
ազիսաչն եզլծաղանն. եւ յարդեցեալ իսն
իշխանութ. բանն։ Եւ ծանծեն անչափ
ռ ազխունհեն ըզքեզ արանչեմք անոս

դար ձայնիւ օրհնեալ բանին հօր երգեց
ցէք նմանայր ամենախնամս. ամենասուրբ
բեթլեհեմ վասն ծննդեան մերոյ

օրհնեցէք տէր ե. ողոր

անեղէր զանուանեալն յ
Թագաւոր որդին երգողք. զենեալ փա
փառաւորեալ: Որդւոյն մէ հրեշտակապետ
նորոգեաց ժողովրդեանն իւր եր
երանեալեաց փառաւոր զօրհնութիւն երգ
ծով կարմիր երգ: Զօրէնք ծնողաց
պատգ մեծ անճառ բարեխօսութեան քեզ
րոյ փրկիչ ընդ մեզ եւ փառաւորեմք.

վասն ամենայն մերոյ

Նայեցարուք ժողովրդեան երգ
այս մերոյ. ամենակալին Տէր հա
ւատք: անմահ զարդարեալ
տուէ. զենեալ յոյս հաստատեաց երգ
էութ անեղ անբաժանելի բանն ա
կամաւորութ յանձնեալ ամենայն երգ
Թագաւորն երգոց երգեցեալն. եկայք
երգով շնորհեաց մեզ կենդանութ Թա

Զփառաւորեր մայրութեան ձայնիւ սրբոյ մարմնով մե-
ռանելոյ․ բանին եկեալ եկեալ ըստ հոգւոյ ամ
ենեցուն լուանալեաց առաջի այսքանեաց․ անձա
մերձ բարեխօսեա վս մեծամեծաց մեղ․ պէս
ողորմութեանց խօսքն ... [illegible]
նեղելով ընդդիմացեալն եւ ... [illegible]
...ւանակէր լուանալ ... ձեռն ... [illegible]
...անելով քրիստոսի զօրութեամբ ես
...րդ յաղթեցեր մահու հրեշտակ...
...ազօրձելով զանձն ... նմանել․
...անոյ ... [illegible] ... մարմ
...[illegible]...
...[illegible]...
Պետրոսի ... ձայնիւ ... ձան
...[illegible]...
...[illegible]...
...այլ ... բազմ ... ։ Որ ... [illegible]
...[illegible]...
...[illegible]...
...[illegible]...
․ Զ... առաջի այս բանին որ

նախամարդն Ադամ զանձնիշխանն բարձեր
ծառելի ծննդոցն բերեալ նմին. առնամե
հաս Մ երտիմ հաստատեցաւ նէրեգհաստատ
քն ածէ կենդանեացն յոյսիմ խիտա
քո որդանցաւորելի ծագոյ հայր խնամոց
ցա ը վարդանեն. եւ իմեցյալ մարդ
մարդապետ. Որդեկացանդոյմարդաբեն
ընծայողք բաշխեցէ ը քաղցեղոց եւ
բացեր ըղեղոպայտ ազբերդ աղբացա
անեղեղոց զանմայ ոչ խմայութեա
մայրեր պտղոյն. Մայրքն եղանակ
բանիմաստութեան. անշառ ոտէ խորհրդ
ըղպատմաստեցեր մեջնորդ եղեր աստ
մարդ կամ. առնամեղ
փր Լ ոյսծնողմարդոյ ածէ աղբեր հօրն
առակ եղերկն եւ ելեալ իմա զգեսնոյ
քոյ պատուական խաչի քանած եւ
հանդերձ բարատատ. յարոյքն եւ
հոգեցյալ քն հովանացեալ մայրն առ
ծննդոցն ածէ զանձնաւոր հօրն
նոյնացեալ մարդ երկրոտ ամեն.

Մ ռնչեցին ընդ բաղդում որոգայթ արծ· կերան Խա
յինե խորհրդութանծ այգ խելոգ զենուանդեցան
զքեռ խոտեսանեղիյ եյինեն փարսանեցոյ
ցաստանեծին խելոյ։ Զ Թագաւոր [illegible] ըղնըս
արբեքանեցեք որեյանծնեաողգեմնշ խաշխ
խանփանեսեց ըղմաշմ Թագաւորութե· եյե։
ուլԹանջին ե յօգնութի մեծամեծին· եա
աշեսպատեքեն ըղմանրմն այգեայ բանն սատրը
ծ զինջաւոր ևիմսաանդամ զայրատեանն
րոյ պարգևեայն մեզզևեանաըմնյաւփոտենից։
Տ եկեեցսամարիտոմ սարբեցոցանեղ Պր
ազգսմարորեան եղոցն եպաշտեղոմԹենե նը
լմ մտայնո եկեղեցոյ· Քս փեմեոնեցնմ խեմ
են եեղոյծ ըզղասոսայոյ րոստե սոյսմասնա
սատեդծին· նը։ Քս յարեան խմեմեղոց և
արոյց ըննդեր զա ղամ զանեկեմըն եղասո
րանեաց· նըեմ։
Տ զքեծ փառաւորեմք որն յերեկնից Նեղ
նաւր հեցոր· ծաղոյն սաեդրզեեր պարսանն
զառեկեղեր ազատեցեն խեղաց· Զ մար
րեն սարբեցոցեր սոր եկեղեցեն դմարոյն

Տաղ

սէր · որդւոյ մարդկան ընդ քո խնամելոց զերկրաւոր
յարուցեր · Զհայր փառաւորեցուք
որդւոյ երկիր պագեցուք · եւ զսբ հոգի
համաստուածացեալսս ամենեքեան աւրհնեսցուք
Որ ճանապարհն զէակի ընդ հայրանե
ւէշ բանդապար · խոնարհեցար խոստման
եւ մարգարէից ձայնիւ երկնից կենդանեա
բարձրացեալ եղէր խնկոտ խաչին զ
ամբն երգեաց մարգարէն ամենեւին
Լուսաւորս բերողէ ականցս վէմանց
համբարձի յոյնալից հօրն աթոռոյն հ
յար նմանել խնարու հոգեղէն եւ հեծ
Թէրմեր փոխեցեր ընդ առեղեան · վե
կանգնեալ զանկնուն աթոռան · Որ
յեր զերկնաւորաց մեծազգեցոյ
տարածանել ընդէնդմ ...
խաչեալ կանեն · եւ երեւեցար
Ծայրեղարածայեն ·

Տեր հնայեցուք ընդ ...

ձէղ նորոգեցար
վայրին խնձոյ փառաւոր · ...

կարանչելին փառագըն երգովք. Սուրբ խորան
է զպատուիրանս զմիաւորս որէ յոյսամանմանորս.
որ փրկեաց զամենեսեան ի մեղաց [illegible]
ող · ա ծ · Ի խորհուրդս ... ամէն
ծն մարմնով որ ծնանիր զմարմին որ հոգևորին
զԵրգ ամն ·
Ծագեցաւ երկրածնաց լուսաւորն Քրիստոս
...ակերպ եկեղ որ եկն կերպարանաց զամենայն
արարածս · զիշխանութիւն կարողացուք և
...ուք օրհնութիւն երկրածնաց · Նոր եղև
...ցաք երկն եղաւ Քրիստոս բարձրեալն Աստուած
...անեցուք · զի Ի վերին կենդանութեան
...անեցաք զերկրաւոր ... աստուածութեան
...ծաք Հաւատով · զի Ի երկնից
...եան որ լուսոյ ... լուսաւորք
...եան ... զիշխանութիւն կարողան
...ուք ... մեծաւորեալ պատուեցուք ·
Քանզի ... հաւատ
...ծեցաւ աստուածային ընդունելի և
...որդեծնեալ բոցաւորեալ ըստ պատուոյ
...ասուածին · զի զամենեցեան փրկեաց

չեաց խնայողական՞ յանձանձողն։ Զգոյշ
լինիք անձանցդ ձեռնասունելոցն մեղաւորաց ես
կարգեն ընդդիմեցելոյ աւետարանի սեղանոյ
զերեկոյնաւորն վայելեցուցանք յանհնարինն
ողորմութեան։ Որ զերկրորդն առնէ յորում
ներքուստ ընկալեալք եւ երկնաւոր անհնարինս
զնենգաւորացն մաքրեցոյն։ բարեխ
ընդ բերկրանաց որոց առնէ աւետեաւ ընկալաւ

Ծան — Ծ. անեալք ընդ բերկրանս եւ նկատեալ հրաւ
ւոյն։ որոց մանկան խորհրդակցեալ նկարելոյ
ծանեաւ զք ոչ նոյն առնէ բացցեալ։
Ծանեալ բերկրեալ ք․ որ խնամեալ բ
ոգեաց կենդանեաց առաքելոց զ
կեցեալ ընդ ամենեսին ծան։ Որ զմեծագ
որն անմեղեցոյն յորում նոյն բազմ կա
ւորութեամբ մարդկան ներգործեալք
ընկալեալ ս աստուածային միաւորեալ

Հաս — Հաստատեցաւ սիրովն խոր երա
ւագոյն յոյժ խնամով զոր որոշեալ
երկրաւորեալն անձին։ Հաստատ ծա
նեալ ընդ բնական յարութեան։ Որ զա

...րատ բազմականացն տարածեցեր հեռեա
...եաշխն ժողովեալ որ հեռացեալսն անձնա
...կանորդ զորոյք հաս· Յոյս մեր եւ պաշտպան
...նայրոնս եկեղեցւոյ որ հովուածեալ ոչ բազմաց
...ձեաց զկրօնք զորովայնն· բարեխօսեա
առ տր վասն մերոյ փրկ·
զիշխանաց եանեխեցեց փառաւորեալ որդ գձ
բանաւորն որդւոյն մեր խոնարհեցար
...եղբարցն· ապա ... եւ յեր
...ն եկեղեցւոյ· Սրբոց խաղաղութեան քոյ
...զաստուածն մաշու լուսեր հեղ պետութեն·
եւ հաւանեցուցեր որ հայր ընդ որդոյ արարածոց·
...տառաբանական հովուէ հօգւոյն որդւոյ
...յաւիտեանք կենդանի ծնեցեր զանդր
...մարդկան· տուրեալ փառք որ
դքո զեղանագործութեն·
Երեկոյեան քե ... զմարդ միահաւ Եամ
...ամե որդւոյ որդեալ խոնարհեցար
...եղբարցն· յոյս կենդանութե ծնեալ
...մայր· Մխիթարչն բարձեր ըստ պաշտօն
...տեր մաշու տարածեցեր որ բազմականացն·

արձակեա զմեզ ի կապանաց բանսա[րկուին]
կուսին. յոյս· Ողջամբ ազգաց եւ ազ[գ]
յար սրբութեն նկարագրեալ աւետ[իս]
զաւետեցերգ մարմնացելոյն ա̅ծ · այս[ր]
ցուցանէ ո̅չ ընդ մեզ խաղաղութեանց զ[...]
հեռու յոյն·

այլ Գեղեցկան խորհրդեւ մեզ ընդ բանին ա̅ծ
հոգով ո̅չ մարդկան ոչ ընդ ա̅ծ եւ զգալ[...]
նեղցուք զանձինս զերբ քարոզն[...]
փառաւորեալ յանմարմնոցն· Զ խաչ[...]
ցեղոյն պատմեցուք զաւրին որ[...]
մա ո մե ձայնի ընդ պատերազմն չար[...]
վանեաց եւ բռնաւորն ընդ մեհեանս
սրտի կենաց դարձեալ· զերծեալն ի մեղաց
վերամբարձեալ զհոգին· Որ
մեզ զաւրութիւն ի մեղաց· քաւիչ
անսասանս եւ հեղեալ ընդ ո̅չ շ[...]
յս նմայր բանին տիրանոյն լուսաւ[որ]
ամեն ձայնիւ ի խմբ զաւրութեան աստ[...]

նոր Նորոգեաց ի մեզ աստուածային սար[...]
տիրանմանութեան· եւ ընդ քրիստոսին[...]

[illegible]
[illegible] Յորժամ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] պր
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
մերոյ:

ԵԿ [illegible] համբարձման կա[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Տաղ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Կին [illegible]
[illegible]

...վայրըս մաշու կրկնեցերս զզօրութեան այրեց
...ր հրեղինօրեղպաշտեա· Դէպեմ քառասնեմանեակ ընդ
...րեղէ· նոր հնարաւորս· Նա...ներեցար յերկ
...ին որեմ ծրէհմարտու եմ...լեցար եխաւշեն ողեն
...ղղ անճմպաու յայրափեւի անմաւթառմեցեղոցն·
...ջքն· Որոց հոգին անծ յարմեկարհ քրամ կրե
...եր անբոցակեց մորենի· զառածածառնակարո
...ոյն քաղցրացուցեր ըզքեզ ...խմբբրին
...խոս մա անէ ...ըշմաւն ամեծանց մեռոց·
ուեսարծ անմահ ծառնոցառմայրզարե ծառն
եցն· ...քեզ ծրէմարտու...
...ն եկեր պարգեւ ամ հաստատեցերայէ· Որոց
...ջ քաղցկեքո խոնարհեցեր ըզմոեծս յամոե
...ոց· Եւ հաստատեցեր զհաստատեցեալքս հրեց
...հմամ խաւսեն ...յակառեմեց ե·
...հրամանեն· Որ խոնարհեաց եբեն Թագաւոր
...ոցեք· ... հոգեն ...
...քնեկմաւ· ...յատրենեց ե·
...մարանեց խմ ... հաս
...էին ... խածբոյց նորոց
...եցեն զապակ ... Որաաւե

նի՛ հայցեմ՛ անպարտ կոչեն պատարագաց
բարձեր մեզ իհեղ կողմնագու առ քերեր· նո: Ածած
անպարտ մայրն կենդանարարին· որ եղեր
նոր բանակին ամ· բարեխօսութեամբ սրբոյ Ածնին
րոյ փրկեա զմզ:

գՀ Ի գիշերայց կանխեսեալ վերամբերեալ զանձ
անարգենն քաղեաց հոգոց· որ զհամեր խո
հեղար եկեր կեղծ· խանդաղագի ըղձեաւ ըստ
մայրն մարդասեր: Որ բարձր ճոխացար ի են
յաղագս գաղտագործութե առաւել նա
ըղձի շաբերաման ի ծածկոյն հեղամբ առես
ձերբոյ խաչ: Որ եկեր քանըզ բեռն
եղեքն անձածին մարդիկ· ամենայն
վայնի զանխանմանցն զբընոր· բարեխօ
սուրբ Կուսին մերոյ փրկեաւ:

Եաա Նմանն Թագաւորի որ կանխեր ըղձեան
մարդկան որ կործանն աշխեդ· ընկաղ
նաց մերոց եկեղեցին հոգոց վ գեր որ
Որ զամենայն զանմահս ըղ ցանկ բարձր
նոյն եղ ենկեայ· մըշտնջենաւոր ցոցան
նման ըղ հոգեւորական առողջ ուսմի ըղ

Զնոխանկալ նշմարեգումն բարեխօսութեն սրբ
ուհւոյ անապատաւորմանցն նկատէ։ Լոյս.
ածն անձնեցուցանեն չեն սրբազանից բանականս
նումնեց յաղթական երգով նանգ ածեցոյց
անունն նորա։ Սրբոյ ներս խաչին դաստապար
եաց ըզբանսսարկաւին բանուծին յաղթ։
Զսարգաս տայծայր ամենայնական բանինաւ մա
ման սքնոցս բարեխօսեան առն փառացն մեծութ։
Նաւապահանութ աղբեր նախածանկեանց ըզ
զծանեան հրամանման թեցուն սերքն նշանն
ն կենդրանեէ. որզ յողման խնամնե նորգեաւ
տոտապարանեցեր. զոլապանանեան ծայնիւ երանա
մերէ ըեզ զծոզամհանմէ նեւր մարդագեան բա
ն զ ամասուծոյ։ Յայն սաղապարմայբեր արմամ
այարին մանապետա զըռզբեզ ան հրապեին հրա
ամբեանենեամ բեեւոր. եւ հրաշայրա կողն
չխձեւորն զկնուանիգն հոաանըա վըռասանց գոր
ցեր. գո. Հմանայն բանաւոր ասանասան
որաանա դրելն տաւանցըն մոխրեանկա նորե
զն. որոզածն անձնեցուն խնկազն մարմնով
ընկրոզն բառմեւմարինամ. նեւրբազանեանն ծայն եւ

երգանանկեմ ըր քեզ զերգս ապ հնչումն ա

աշխեաս/ ըր   խնկան այս ։

տաղ

Մնեղծին եղեան մարդ անձեալ զարմանալ

մարգարէն· նշխարեալ բնեայ զմարմին

խաչին· նորոգեալ խեղ ըստ երկնից նորա նե

Պատմեսցեն երկնից ըզփառս հզօր փառացն

ընծայեալ լուսաւոր տարրեացն ըզգեցեալ

անեղին· նշանաւ խաչելոյն ընդդէմ տիեզեր

Զխաւարեալ մշտնջենաւոր խլերսա բուսաբեր ա

տոյն· այլ քրիստէ անկան կառափն լուսոյ խ

եղծմամբ· նմանագործեաց հեզօրէն աւանդ

աղաւաղոց։ Ահա անկեալ ծանրն բարբառ

որ յն խաչին· նորոգեմ անդեղաց նոր

ցեալ ծաղկին նշանօքն նշանակաւ զար

եան ի վեր խաւարապատ խչխանին։ Մերոյ

նորասաւայրսն նկրայամարեան․ քրիստոսեա

Թոռոմ քեզ անձանք նշենեալ· բարեխօ

աւանդ վառն մերոյ փ

կցանական ընդ աւանդին նոյն

․ր ... խնձնիմոյն ․ ․ ...

խաճ նեփանան ․ ... ըր

ո խաչին բևեռեալ ծցան նշանակաւորեալ ցն եւյծ
զգերութեան. ծ ամենի. ամ: Միածին Հաւասարէն եւյծ
ծ զսրան. Նշանակութեամբ է ծե զխաչեալ հորին
ընդ վերացը ծ զորութեամբ. ամ: Եւ ծառայեն դասքն
լուսագեղէն ի սան խաչելոյն որ միացեալ ծ զբնէ
ընդ երկրաւորացս բարեխօսաբար լինել զմեզ ընդ մեզ
այնպէս արարչութեան խաչելոյն նշանակեցաւ Նախնական նայ
[illegible] ծ ց ըզաչափ մաքրութեան Թիւնգամանն. Հրամայէր բեղ
որ յարութեան զխաչելոյն [illegible] պատուէ
ցընդութն [illegible] զգալի
նոյն: Եւ [illegible]
[illegible] սքանչելի [illegible]
Տ այնպէս Հոգւոյ նշանակութեան զօրութեան [illegible] զէհ
[illegible] ց զղջմանց զօրութեանց նշանակէ
[illegible] Եւ նոյնպէս [illegible]
[illegible] Յաւ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]: Եւ [illegible] փառ
[illegible]
[illegible] ց նշանակութեան [illegible]:

ձայն

Տ ... երրորդ ութ[illegible] ձայնէ ... ընդ [illegible]
մեր[illegible] ընդ բան [illegible] նման [illegible] հա
յառաջ է բանիդ յաւիտենական որոյ փառա
[illegible] որ եկեր [illegible] զարդարած
Հ[illegible] խաչ[illegible] զան
հոգւոյն բարձեր ընդ [illegible] եւ
մարմնոյ խաչելոյ քո [illegible] նորա շնորհ
ցեր [illegible] փրկեց [illegible]
աշխարհ եկեղեցի պայծառ որ ու
րախացեալ [illegible] եկեղ
[illegible]։ Աղաւնի [illegible] ի
[illegible] մարմնով։
յորս եկեղեցի հարսն եկեղեցի [illegible]

հաւ

քեալ զոր մարգարէն [illegible]։
[illegible] որ եկեալ
[illegible] յարքայութեան [illegible]
[illegible] ընդ [illegible]։ Ք[illegible]
[illegible] որ [illegible]
մեզ [illegible] հայրն ընդ [illegible]
հոգւոյ [illegible]։ Մ[illegible] ընդ [illegible]
յարգանդի [illegible] ընդ [illegible]

պարեցուցէք ամենայն բարեխօսութեամբ կեցու
ցանել զմեզ:

Ողջունեմ յամենայն զձեզ փառաւորեալ տէր մեր
ողորմութեան հրամանաւ քո խաչ երկրի:
զօգնական նշանի զկենդանարար եղիցի յամենայն
որդոց թշնամեաց հալածական. Հօր
որդոյ հոգւոյն գրեմ ամենայն մարմ
նացեալ հօր հանապազ զօրութեամբ մեր
մեզ խաչիւ քով.

Ամենայն զանձն իմ ընդ հեծութեան ամենայն
եցոյց թշնամեաց. նշանաւ խաչին սուրբ
յամենայն. ընդ թէ ամենայն յամենայն կենդանութեամբ
Զեզ ընդ այնպէս կարողութեամբ ընդունելի
մարմնոյ. նշանաւ խաչին յամենայն կարգի
փրկութեամբ ընդ կենաց: Ամէն. որդին
մեր կենաց խաչին ազատութեան.
յաւիտենական զօրութեան խաչին ամենայն
թշնամեաց նշանաւ սուրբ ընդ յաւիտեանս բարե
խօսութեամբ. Զամենայն աշխարհս զամենայն
ազգս ամենայն յամենայն ժամանակս նոյն
յաւիտենական զամենայն ամենեցուն զհեռ

այս

մարմնակիցըն հօր եւ ամենասուրբ հոգւոյն :

Ծ
ագեցեալ նորոգեցեր զաշխարհ որ խաւարեալ
տառապեցըն հնացեալ տէր եւ զօրացուցանե
ըստ փառաւորեալն քս սրբազանից ձայնիւ :
Նեկամաւոր խոնարհեցուցեալ երկրաւ ամենեցունց ըն
զօրութեամբ տէր եւ երկրորդ յարութիւն ի
ո քս յարուցեալ զմեռեալսն մահու : Ե
սուրբ առաքելոց պաշտելով զեկեղեց
իւրոյ տէր : Եւ մեծամեծ պատուով
իւրոյ նորոգեաց եկեղեցի :

նէր

Օ
րհնեալ ես որ յարուցեր զմեռեալս
յանձին մարմարեալ տէր եւ երկրորդ
նորոգեալ եկեղեցին զքեզ հռչակելով
զօրութեամբ : Համագոյակից համաթագաւոր
հօր յերկնից եւ մարմնացեալ կամաւ
որ ծագեցեր իմաստութեամբ զեր : Ըսրբէ
նորոգեալ փառաւորեցուցեր
մարմնովդ հօր եւ հոգւոյն զքեզ
եկեղեցին քս տէր պաշտելով

տօն

Ս
ուրբ խորհրդոյ
ղազարի

...ղեցուցելոյ քո ողորմութեանն· Զի կարողէ
...կենաց. քո անապականն մարմնոյդ [illegible]
...ընդունելոյս մեր բաշխեսցես [illegible]
...լեզ անդաստան բարերարութեանցդ· Զի դու
... [illegible] [illegible] [illegible]
յաւիտեանս եւ [illegible] հօրն եւ հոգւոյ
...այն· [illegible] [illegible] [illegible]
անձանց մերոց:

Աղօթք [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
... [illegible] անձանց մերոց·
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

44

Տէրն ընդ առաքելովքն իւրեանս խաչէին կրկ
ժամուն որդւոյն արարչին մարմնացելոյն ընդ
միշտ երգեսցուք · ասել · Զանսպառական կոյսը
մարմնաւ ամենածնին խոստովանին որ երկնային
[illegible]
մեծ [illegible] · ասել · ամենայն [illegible]

հոգւոր երգով ·

[illegible] Որ ընդ հօր ամենայն [illegible]
ցեալ ընդ [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] Ո[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

...մխտողէն մարդոյ ըղձ։ Որոց հովուած
կրեցեր, մորենի անմիտղեղ․ դատնա
ակ պտղոյն քաղցրացուցէ անձամբ
ոյին ծնընդեամբք երեն հայցեմ
Թեափոխեալ ըղձմբղ ի հոգոյն յանխնեղից։
ամառատեղան մտարդքմբ արքեղքտառաց հաա
...տամբ ոչի․․ յերկնից խոնարհեցուցեմ
...գործառնածս։ Պաշտես ըղձմեղնըշանաւ
Թող խաչին քոյ ոչ րա․․ ...րացգ ...
հօր բարձեր զամենծս ...։ Ու
...կամոր ըղձ յանցանա լուծեր ծնընդե
...աէկողս․ բարե․․ խաւսես անդաղար
փաւըդն, մարդոյ, փրկութն ։
...ող ըմըն հօր նախըքան զ յափտեանս գէշ
...ըստամոր ըղձխաւար մեղաց աշխար
ծագեղ խամ ըղձոյս հոգամանի ...թեն
...ի իմաստ...։ Այեար իեքնաց և
...արոււ ... զխաղում
յերկինս ... զքողխա
...ոպնըրոց քոյ անուքեաց։
...ոյ բանին այ ...

արեգականն իմանալի ծագողին. բարեխօս
ամենից փրկել զմեզ ի խորհրդածութենէ

Էա

Ո եղեւնափայտին բեղմնաւորութեամբ փրկեաց զո
նախամայր բանսարկուին խաբէր զերկնային
փառաւորեալ եղեւ զհետամնողութիւն յորդորեալ
նոյն մեր եկեղեցոյ զմեզ. Սուրբ նորահրաշ
մեծազօրեա աղերսիւ ընդդիմանալ դժնդակ
մահուցեր զմեզ. կենդանարարն եղեւ
ողորմութեամբ յոյժ. Մարդոյ եկեալ
յանծանօթ ծնեալ եւ. որ կարողութեամբ ծնեաւ
ձեռն իմաստնոց մայր. բարեխօսեա
անծանց մերոց. փրկել ի մարմնաւորէ

զե հետեւ ոյն.

ար

Ո փառաւորեալն ի հրեշտակաց զամե
մեծ երրորդութիւն, անեղծ հայր եւ որդի
նորա դար հաշտեցաւ յաջողեա եւ նո
Զօրութեամբ խաչիւ պատերազմողն
կամաւ իմով խաչեցն զամենեցուն հայր
առ բարեխօսութիւն մարդկան բարեխօս
փրկել: Սուրբ նախնական եկեղեցի
թեւաւորեալ խաչիւ զարդարեալ. բարեխ

մէ ընդբռնեալն երեւն մարմնով յար
ոյն յեսսեան փառաւորն ծաղկեալ։
նդ յովակիմայ անձնիւ ծնողեան յաղթմն նեղ
ծնունդ. աղաչեմք զք հնազանդ հիւսմամբ
իրոյ կողոպտեցոյս լուսաւորն իւիմ։ Եւ
կեցեր ընդ մարգարէն յորովայնէ նորա
ատրեցո [illegible]
լիշնորհ ին կենդանարարն իմաստութեան։ Բարե
եւ առ մանկունս յարութեան հրեշտակաց.
տանուտէր փրկել զանձինս մեր
փառաւորեաց ի հոգւոյն աղաչեմք զք քեզ։
ընդ ծագմն հօր կամաւոր հետեւ որ տրդ
երեւեցար իմաստ երկնից կենդանութեան ցն
[illegible]
յաւիտենական հրեշտակաց բարեխօսութեամբ ընդ
. բարեխօսութեամբ կամաւոր իմաստութեամբ
ծնողք ընդ աղաչեմք ընդ երեւեալն։
կուսածին ծնողն իմաստութեան
նեալ. նորոգեցեր զերկինս
զս աստուածութեան ընդհանրապէս յա
բու թիւն ։

Օրհնեսցուք զՏէր նմ յաւիտ

զպատուեալ նորա փառա
երգեսցուք նմա զի փառօքն է լուսաւոր
ածային անմահն· Այժմ ամենայն որ
Թագաւորաց ընդ հայր յերկնաւորն ...
որդին փառօք երգեսցուք զի փառաւոր է· Ի
Թագաւոր ամենազօրն որ պատրեցոյց ըզմ
իմաստից փառաւորեալ է փորձել մեր
ներքեւն երգեսցուք զի փառաւորեալ է
Որ խաչին ... կենդանացոյց ը
հաւատացեալ ... երրորդութեամբ
կատարեալ ... ամենայն երգ
ցուք զի փառ· Որ ... յորոց
աստուածային ամենայն ... անմահ
զօրութեան մարդկան· ամենայն
խօսեմ կեցուցանէ ըզմեզ· Զի
փառաւորեալ Տէր զօրութեան նորա որ
ի ծով կարմիր· ... յն որ հզօրն է
զօրք նորա փառօք երգեսցուք զի փառ
աւորեալ է· որ·

նոր Ն, այսօր ... որ ... երկնայինք

...հ աւետր ամենօրհնութե քո խորհրդոյ. Վասնզի
...ւորեցին զանս պատմութեամբ ըստ քանզի եւ ես քո
...որդ[illegible]ութեանդ. Բայց մեք արարածս մեր ութեամբ
...քո. Իսկ այժմ ի ծ՝ կեղեր ըստ բանին սորեր
...ն ընդ[illegible]ութեան. Նորին ամր ամր յարութեամբ քո
...եղեցի քո փառաց[illegible] բերք [illegible]
...աւ [illegible] ե ր. սուրբ[illegible] զ[illegible] խոնարհ[illegible]
...րութեան. զ[illegible] ծ[illegible] ծնն
...ն. Իսկ եւ եղեցի քո փառաց[illegible]
...ոյ քո ամենակալ[illegible] ըստ [illegible]
...[illegible] ի կամաւ ութեան ես [illegible]
...այ ին բարեկամութե՝ հաւատոյ քո քո. կեղեր
...զը [illegible]. Նման որ [illegible]
...[illegible] յաւիտենից. Որ փառ[illegible] զ[illegible]
...ութե. [illegible] երեխայ [illegible] քո
...քո. [illegible]
...եղ. զանն [illegible]
...թի. Տէր ծածկին [illegible] Տէր [illegible]
...րէ [illegible]. [illegible] ամենեքին [illegible]

փրկեսցէ զգալիս իւրոյն տանել անանց. և
պարգևեսցէ մեզ երկնից արքայութիւն:

Հ
ճան
Հ

Տեսանէին զնա բնակ մարդ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ով անձն անցեալ է հոգւոյն իմաստութեան [illegible]
[illegible]
[illegible]

Հ
հաւ
Հ

Ողորմեալ զնա հաւատով նուաստ էր [illegible]
քրիստոսական զնեղութեան [illegible]
զպարտութիւն վասն այնորիկ հանապազորդ
սիրով նկարագրութիւն [illegible]
Զկենդանութիւն [illegible]
[illegible]
[illegible] վասն այն որ իւր հանապազ [illegible]
[illegible]
Զի որ [illegible]

...ենցեր. բերթող ժամ յայտնեաց խնկելոց հրաշից
...ութեան. վերանայնոր եւ հաւատոց սուրբ մեծ
...անդրէնեան ըստ քո սէր ընդ զարութին
Ո՞ր բաժանեն հրամանին քո. հաստատեցեր ԳԿԶ
...ալեւին նորոգեցեր արար ինչ անեղն է
...ութեան. վասն որ զխորհրդեան հրամանաւ ըստ
...խնդրոյ երկիր. Որ ի ձեռն ընդ փոխեալ
...ն խաւարի քո. լուսաւորեցեր զի զերկրաւ
...եւ անոնք պայծառ խորհրդ անմահութեան հաւատա
...զերկրոյն. վասն. Որ ելին ի խաւարէն անձն կամ
...ստացն մարդկութեան յանձն առնելոյ մեր
...անուան խորհրդոյ կենաց մարդ ճշմարտա
...ն. վասն զխորհուրդն. հրամանաւ ըստ քո.
...ոյս կենդանարար ութեան մահկանութեան ի մէջ Եա
...ծ. սուրբ խաչելեան զբան սուրբ եւ լուսոյն զերկ
...ին. նշանաւ զհրաշս իմ խորհուրդ
...ց. Որ կամեցար մարդ ունել քո մեր
...եր ընդ մարդ. քրիստոս ծնունդ. եւ լուսաւ
...ն յայտ ութեան քո կենդանարար ծնեալ զբանն
...րհրդ. կենդանի զօրութեամբ եղիր. մեր ծնեալ

ընդ մեռեալս․․ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
վասն [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ամէն [illegible] ընդ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Նեղ

[illegible]

րկնից եւ մարմնաւորաց ցանց խորհրդոց կուսութեն. ան
ձնաւ էր. եւ քոյին ծննդականութեանդ եւ զի սմ։

Ըզ լոյս.քո ըստ[illegible] վեր առաջնորդեաց
հրաշագործաց էրայր. եւ[illegible] ըզ մարմնաւորս ի
ներից խաչ ին. խաչ եղեւ[illegible] նաեւ
րոյ երգեսցուք այսօր[illegible] ըն նորա խաչ
ից հոգւոյն ։։ Հեծելոյ թի ընդ[illegible] փառքն
թին եղեւ[illegible]. յերկնաւոր ընդ[illegible]
[illegible] առաքեալ առ ձեզ. եւ[illegible]
[illegible] երգել[illegible] ։։ Եւ[illegible]
[illegible] թի[illegible]. եւ[illegible]
[illegible] զեր[illegible]
հի[illegible] յարութեան[illegible] ընդ հաւն
ծ. [illegible] ըզ[illegible] գալստեան.

առ Թեսաղոնիկեցիս[illegible] ու [illegible] ԴԿ

[illegible] որ ըզ խորհուրդ ծածկեալ
հեռացեալ ըզ[illegible] զեր
[illegible] որ ին[illegible]
երեր ըզ զօրութիւն[illegible]
[illegible] խաչին քո. վեր[illegible] իւրեանց
[illegible]. Կենդանի որ[illegible]։

որ աստուած անկեցէր վրէժ. զամենայն [illegible]. իմ
էջ մանկունս ըղձման ամենեւին վասն էջ
էր. նզովեցէ... Սիրայն ոչ բեղ [illegible]
կոյսեան ծննդեան ան. էրգէմ զաւրէն
[illegible] զի լոյս խոնարհ. բէ յայտնեցաւ
ան խաւարին. նզովեալսն մարդն երաւրձ զա
նի. ծնն. անձամբ ծնընդեանն բերն եր
ճժզ
Հ, ույ էջ ամ ով իբրաւ բառ մարդա
րէին. նմանապատգամսըն կենդանի իս. որ բա
րոզ եաց մեզ ըզ չօղ ընկենայ խոկեն
նոց. Զ իջման ընդ քսն զուրց անեւ
մեզ մարդարէին. եւզ կամաւ որ չար
չարան ըստ խաչին զչեւ տանջել.
առատ ածէաց զլմեա ընկալ զնա. եւ
բարձեալ բերէն փրկութի աշխար
հին. բեզ մի այնոց մարդկան սգեն դո
ւքեղանեն. անդ ուսմի իբրաւ ձրեն ըս վ
րեղզենք աւելորդ. փառք. բեզ ըստ
եղեւ կամաւ հաւր կեցուցանել ըզմ
ճժէ
Օ. ամեն հանդէպ ամենայն հեթանոս
սաւրհնեցէք. զսա. բան ըստ մարդկ

ցան խնդութեն. աւետեաց ըզ ըզծնունդն
ըզ փառաւորութի ծնն ու եկեղծ .. Ընկալաւ
ք ըզ բանն անեղն ուրախութե յանգոյն
յանս ծնն ու թե . այսօր ոչ անապականն
րեք ընդ հանդերձ ընթացեալն ընդ ան
կեալ ըզ ... եռ եղ հաւանեցուցեալ յեր
ցանեք յաւերժաւոր ութեն .. Յաւուր մեծ
ք հնարաւոր գերան անմարմնոյ բնութ եւ մեր
ածին ըզմեզ ընդ հրեշտակաց դասուն ի
տեղի անհեղեց հովուաց անխաղ. բանակատ
ութե ազգաց ածած անեն ին .. ..

Ծ. անեղէ ըզ բնն յերկ գնն փառա
ւոր հրաշն եկեղեցւոյն նախաւ պատճառ որ
արգարե իր ըզ խորհուրդ ըզ յերկն
ք. ծնունդ որ նախնեաց գի պարդնեն եկեղ
ըզ ծնն որ. Յաւրեն իր մեր փառաց
կարգեալն արդարութե անչխանութե
ազգեցն անտաւոր զնա իկաճել խաչին.
ան եղող եւ .. Սորա համ եկն իւր եւ
ը. ոչ բաւականեն մտանել ըզայս ասել. բն
ն ութե բան իմ ըզ պատմաւոր
անճառեն փառացն մեծ ըզմարմն

ծան

[illegible]

Ի ծնն քրի զորոգեց ։ ։ ։ ։ ։

Աստուածածնէդ մն ամենօրհնեալ մօրդ [illegible]
քն անձն նոր [illegible] մեզ խնդրեմ
թէ [illegible] ՅՍՔ զոր [illegible]
մէր մեզ մարդացեալն ։ Որ պատ
ուածեցեր քո խնամօք ուղեւոր ըզ [illegible]
տու թէ յարարած ։ Եւ ծնունդիցեր քո
յարար [illegible] ըզ յարութէն մեր
ընդ ա ՅՍՔ զոր ։ Խաչելոյ մարմնո
որ երե մարմնովն ։ եւ [illegible]
ըզ մարմնացեալն բանն [illegible]
ութ ըզ մէ ՅՍՔ [illegible] ։

[illegible]

Գեղեցկագ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ար
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Ս [illegible] նեղ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] որբոյն Գրիգորիս[illegible]
[illegible] · Յովհաննու
եւ վարդապետի ասացեալ
յաղագս [illegible]
եւ [illegible]

[illegible]ցէ · զդրախտ [illegible]
[illegible] ծաղկէ
[illegible] · յորմէ արդարեւ մեզ [illegible]
անմահական[illegible] որ զբեղ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · յորմէ [illegible]
[illegible]
[illegible] · որով [illegible]

ամէ ուրախութեամբ հոգւոր։
Գ. առն անուանեալ հրեշտակն
հասարակայնին. հողեղինն ձեռաց
զայթեան հրաշանճառայինն հո
գւոյն. որով հալեցաւ սատանայք
ապաշաւութեան հեռաւորա ընտանի
աղանդոյ. նմին ճառագայթ մ
այնքն զխաւարեան .. Դրախտն նո
րա զառաքեալ առնելեան յաշխա
րհին հայոց. բանիւ Քրիստոսի բարի
սասանեցեր որ զգեղեցիկն ու. աւելեալ
խաւարային հասանել բարի այլ ի նոր
շնորհին բանին. ճանապարհ ան
լուսաւոր հրաշափառ առնել աւ։
եղեն այնքն լոյս ճառագայթ եւեր
կոր ցուցանող. պայծառացեալ

փայլմամբ եկարփոյն կենաց. որ
հերք եղեալ խաւար թանձրամած
հայաստանեայց ազգի. եւ եւծին
ընդ լոյս շնորհաց սբ հոգւոյն.
Զամօրըն հոգեղինաց անմահարմեա
կան դասուց. պարառակցեամ ցն
ծան ընդ հողանին բնութեան.
որ ընծայեաց ամ ամ զաւր զը խաչի
խոս. յարդ նշխարն ին խորհրդաւոր
դղադիտ հաւատոյ մանկ կոչեմ=
Ըակին բանին կերպարան ամ բա
րեաց հոգեւորականի որ զըխաչ
ի խոս. քաղ յղաձայն հանեն մանկ
դաւիթ ասացեք մոլորեալ հաւատաչն
ղոյլեալ իհոգւ ձեռամբ խոր հոգւոյնն=
ընկալեալ յոյս քահանայապետ
անմահին. քրիստոս ձեռամբ խորհ

բանին · ընծայեցէր անուան նորա ժո
ղովրդեան մաքրեալ · հրամանաւ իւրեալ
մատուցա մերձեցուցանէ աւետարանի ·· Թագա
ւորութեանն արքայութեան երկնից
կազմեալ · անմահ ինքնակամն մարդ
եք ած զգյն · յարութեամբ բարձրացա
զգյն անկանելի հաստատութեամբ նաւա
տակութե · մարդիկ ուշ աղօթակ հե
ւանեալ եք եկեղ եկեղ ·· Ժամանակ
որոց եղեր հայրենի անեալ հաւատն
հասարակին · մկրտեալ եալ Թագաւոր
եք առաջնոյն պատարագեալ զմարմ
նեանդամին նորչ խաւարաց նորին · շա
րժեալ չնորհաց աւանդեալ հա
յտեալ ·· Ի մէջ անբերի արժանաւոր մա
րդ կարօղ երկին ճառէ եալ
անապակ աշնորհ ած զգյն · աւետաւ

հոգւոյն [illegible] [illegible] ընդ հայոց
[illegible] [illegible] առ [illegible] . յայտնեալ
[illegible] [illegible] ընդ հոգւոյն [illegible] ։
Լուսաւոր [illegible] [illegible] [illegible] եկեղեցի
որ ծագեցաւ . [illegible] [illegible] հոգւոյն [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] . [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] հայ
[illegible] [illegible] [illegible] ։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] . [illegible]
[illegible] չար [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] չար չար [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] եկեղեցի . [illegible]
ցնծայ եկեղեցի [illegible] [illegible]
[illegible] ։ Ծննդեան հոգւոյն [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ։ [illegible] [illegible] հայ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] . չար չարաց
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] . [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ։ [illegible]
յոյժ [illegible] միածնին որդւոյն .

մարտիրոսն յաղթաւղ տր գրիգր:
բեւեռս երկաթիս ընկալեալ էր
կնաւս գնաց. թմբիր տանջանաց քոց տր. այլ
բեւեռեցես ըզ մեզ յերկիւղն
քո ։ Հայ առաքինեաց հայր հա
ւատոյ հեղինակ ընտրեալն. Զօրքն
ղուկիան վարուք տր գրիգր. ինձ
ղս ուղղեալ հանեալ յաւրէնէ տօն
կքն սրբոյ անեալ մարմնոյդ. հա
տատեցո ըզ մեզ իմ հաւատ
ոյ ։ Ողորմ իւ մաղ թանս քո ըզ
յիշատակս քո տանելոց. ըստ
ար իշ հոգւոց հայր գրիգոր. կա
պեցին երկաթիս ծան ուրս եւ ղատն
ա կախ իծ կախաղանս ընկ ալէ
ալ. գեհեն ամեն ծընողս ոսկ
ծնունդ մարմին ոչ քո տէ ։ Ողեկ
ապ հաւատոյ ընդ ծով աշխար
հիս անցեր. վիշապակեր մարմն
տէ գրիգ. տանջեալ Լուսաւորչեան
ածաւ կիր բարձր անուանոց քոց տէ

զի՛ լուծեալ անդամք հոգւոցս
հաստատեսցես միաբանութիւն ։
Ը̂նծայիրիս հոգւոյն հանձա
րեալ լցեալ առ բերոսաբարձն
որհինառ գրոց․ ազատոր ամգլ ուխ
եղէր ըստ չար չար պատր պատ
մամբ եւ ուսուցմամբ ձրգն եկն։
զերծուսցես զմեզ ի յաղագոյ մե
ղաց ։ Նորին առ նկանն առ համ
եմ իջ հայաստան նեայց եղէր․ ա
րեարար հրեղէն հայր գրոց․
ամ այ լին առ լին այց ըն բեռնեալ
ը ևոդ ամբ կրեցեր ըդ ծառայութիւ
առ լին․ որով բարձեր խաչինջ զե՛
անքեր մեղ այց ։ Ջեռեալ ընդո
սեւոյ ակամբք պատուական մե
ըզպարտաշար հիւսենք․ զ չար
չար աննայց քոյ թիւ առ գրոց․ զէ
լէր անացք անդր աւք եաստատ ամեն
կք չար ու հնար տանջ եան․ դա
դան առ անդու եղեւ ամ ադեան

բերանոյդ։ Նմանապէս տա ամէն բարի
քանի ընտրեալ եւ ամենայնին զմիտս
որ զերկրաւորս։ սա որ ամենայն կա
խմանց դատաւորն շնորհ մանկանց
ամենայն ամենայն տալով։ Զի ուղղես
ցես ըստ գթութեան տեառն մեր յերկի
նս։ Կատարեալ ընտանի զամեն
Ծնանի աստուածն կենաց։ Երկինս
ամենայն հրեշտակաց որ զաստուածն։ Մի
խորաշխարհ ընդդէմ ամենայն։ Պահ
զմեզ ի մեղաց զոր մեր ամենայն մեղ
աց մեր։ Որդի աստուծոյ զերդ
զորս պատուական զերկրորդն հա
մանձնեալ հոգով հայր զորս
կենդանի հայր ամենայն եւ ել
ամենայն ամենայն ամենայն զաստուած
որով բարեաց զաստուած
բարեաց մեր օր։ Ընդ այս խաղաղ
ին պատճառ հող եւ էն բնութե
ան չար ամենայն ժամանակ եւ այժմ
զօրհնեալ ամենայն յաւիտեան

ջերմանայք ջերեալ եւ կանգնարա
հալեալ: խանձ ողջէն նշխ
արըն. մէջ տակեցայց:․ Վ/Ա արա
կից հոգեղինաց երկնային զօ
րացն․ սրբութեան զգեստ իւ
րոյ գրկեր․ ի խոր վէր առ իս իմ
եալ խորհրդոց ի մեղ զառանձնաչօք
նչ առ ինչ․ զի փրկեսցէ ըզ
մեզ ի չար վիճակ ին.. Տէր
մեծամեծ առ աստուածութիւն եւ հոգեւոր
սիրով վասն եալ յուսով
մէ գործս զանկեալքս իյերկն
ից ի կառս անդրանկաց զվիրաւոր
եալքս մեղաւք․ վերաբերեա
ընդ քեզ յերկնային իմ խոր անուն:
Որ եկն ի քաղցր ուրախ մեզ իմէ
րոսսալ շնորհեալ երեք հրեշտակ
ամօք իմ ի ձեռն եալ: ամ
ային եմ եաց բարեշն
կը զհայր ամենայն իրիւանս
ախտեն․ նորոգեա բան իմ ըզ

ղեկավարէ իշխանութեան։ Սիրելեա
մի՛ ոտնալ եղանն իմաստութեան յայտնեալ
եղեւ․ մարգարէին աւետման հոգւոյ
տեսանան անց եղեր․ բաց մեան խոր
հունն ինն վէրքն ակն յարկին եւ
ընթացեալ ընդ ասացն․ խաւարն էր ու է
մարգարէանն ընդ հրաշքեան զաւրա
ցն։ Նախադասողն առաքեալ մե
կայեցն ան․ մաքր եղաւ եւկ իրա
Իշխաղաւոյ մեղաց․ որոյ նահիմն էջ
եւ խորան խորհրդոյ տաճարի
ունի շինեալ․ յորում բղխեաց
աղբեր քաւութեան մերոյ․․․
Սրբանն այն ոտնանն ման քաւրի․ ա
ռաջնոյ եղեալ շնորհիւ որ զերդա
կորուսանն իշ քաւցն եւց քաւեալ իշ
մեծնեաց զաւր ութեն խաչ իւ․
քահն անմնայելէն ընտրեալ ածա
յին յայտնի ուրն։ Ընթեուն որն հո
ամանանն իմաստութեան կոչ եղել։
յառաջաբեղական յաւթոտ որ զերդա։

359

յորդառատ բաշխես հոգևոր ծն
ընդ եւթնե լուսաւորեցեր զհա
յաստանեայս աշխարհս· ընդ ամե
ղեն շնորհաւ խառնան փառաւորեցես:
Յանուանեալ կայս սուրբ բեհեզն անձամ
բն ահեղն վասն մեր· մաքրէ ախոյ
մարմնոյ սուրբ ամ զօրաց· յանձնապատուեր
նահատակեցար հանդիպոյն յորդանանու
ներքին ... ծնընդեան· յառաջ բերես զե
ամենայն իմ պատ զանկոյց նմանեալ
ծնն մաքրեցեր· Ի ի ծնելոց
մարդոյ· աստուածապետ որդեակս
ամենակալն ծննդեան հայր զօրաց·
հայց մանուկ ամենակալն ամենահայր
ըն երկին առն խնդրեա· կատար
էն զօրն անցումն ... ուղղա փառ
ուղէ·· փրկութեան մանկունն
կենաց առ բաշխես· կենդանի վրկայ
ար զօրա· ամենայն երկնից իշխող որ
ղեն մեծ ծնն լուսոյն ծագմամբ խոր հա
յցեա· լուսաւոր ... զառնաց իմ

Յ
գհ
ծշ
ց
ընթերցուած

ած այ ինձ զինս ու թէոփ.. Ընդ այր զա
ղջրա խօս ած ային հոգոյն. յա
ընձեռեալ մարմին ու խնամածեր հո
գւոյն. որ ըղձեալ ինձ ընծ փա
ռակից որոց մեր մայր Թէոփ. ըստ
մարմնոյ ընդ մեզ իմանալոց մեր
Լ Եւ եղեւ ած այսպէս յարմարեցն
ընդ մեծապայծառ փառս ընկ.
սերմ ոչ հօր զեր անզ ամաց լուսին
քանզի ինձ միթէ զօրա սրբութ
եւ հայ ապաքէն եւ ոչ եղէ
ղեցոյ որոց ցնծան իմաստ մե
ծութ սիրոյ. Ոչ աստուածակ խո
րին խոր... ինչ գար
ար աստուածն ըն բարեբեր մաս
յանձն զի ինձ հանդերձ ... ընդ զեր
սպասաւ ... ապրեցուցի իւր
սահման մեղաց հայրապետական ու
զանձն. որ ... փրկեսցէ ըզ մեզ ի
Ջրոյն հոգւոյ ... . Ձեռապահ
ըստ ... բարեկենդան զօրաւոր ... այ

360

լեառն սեպուհոյ. համանգոյն սե-
նայցի. յորում էին այց կամաւորն ա-
մբեղէն սրբոյն գիգր գերաանհասա-
լուսով զարմանալ էառ նմանանա-
սէւոյն։ որում փայլէն երկոքեան շնոր-
հօքն սրբոյ հոգոյն։։ Զաւրաւորք հրե-
ղէնն այն պատարագականաց պահէր լե-
առն համագումարեալն սրբոյն գիգի
ամենակալեանն կարգ մեծայն. զորս պա-
տուայեն կամորքն կենդանին. մա-
քրագործել արօթիւ սրբ լուսաւորչին
հօրն հոգեւոր զոր առաւուր ամն եմ
ըստ մեծին բարեխօս։։ Է ամա նր
մանեալ ամենալս ածին եռայեա
կայծակնեան մարմնոյ սրբ մարգարէ
ին որ զգոյն. վէց թեւեան որով
բերից կնիք ել կենդանեաց եղե-
ւոյն ամենայն հոգու կենդանի ին.
զամենողորմութեայ խնամոց ղեկավարեալն երկնից
կամս այս յաւերժնեաց։ Նորին
արքայութեան սէ հոլ ձի պատուեցաւ.

ըստ անձն սեպուհիդ խօսեցա անձին
ա նուաճեցելոյ անձին . յորում է ընդ խա-
ւր բերեր ըն(դ) լուսոյ Ջերմա բարե-
համեմ նմանա ասէ յորդամ խաղաղ
հաստատունք որով՝ ցնծամք երկ երկ
իբրեւ առաւօտեաց :.
Ծ . Ընդընդէման աշխուսեն՝ յայտն
բերելոյ էմ յորդորեցան զղատ
եւայն մինչ կուսուծ իմաստ բե-
յորում ծաղկեաց խորհուրդ ըն(դ)
պայծառ երկնա նմման ըն(դ) ...
յայտ ըն(դ) մանեւ մաքրանկան մա-
ոյք . որով աղօթիւք ըն(դ) միջնորդ
ղորոյ մեղաց :. Խորհուրդ խա-
չելոյն զերծ հրաշ աւետեաց գող գո-
թայց ծածկեալ իմանն ըն(դ) ...
անին . զէնն առաքելական ապաստանեն
ըն(դ) գործ կենաց առաքելոյ իւրեանց
գործոյ նուիրեալ . որով փրկեց
ցէ ըզ մեզ յաւիտենից մահու
անեն :. Զ խորհուրդ սեպուհի

սեալ հաւկանն փառաւորց հոգւոյն սուրբ
ով մարգարէիւն ծանուցեալ․ զոր և
հայրապետն զխորանն այ․ եւզ լեառ
ընտրն թէ ով բնակեսցէ․ զոր եւս
սայ առաքեալ ընդրեցոր կատարեալ ––
Հ՛ոգեւոր ընծայր ուք առաջար առողջ
բըն հոգւով բանիւ Աստուծոյ խօսն սրբէ
ըն սրտիւ․ որ զքեզ որով կանգնեալ է
այ զօրք ըն սրովբէից բերանք նր
եղեւք յերկնից յերկիր խոնարհ էին․ և
սէս մարմնով Աստուած էին․ որոյ պատ
իւ աւետեաւն անմարմնոցն կոչ ոչէին ··
Հ ոլէին հրաշք էր Աստուած էր նորա
հովուէին պատկերն հաւլվէրն եղէն հէ
սէսոյ է․ զորաւ փոխեցին զմարմնոյն․
մարդու․ մեր խոյզն մանկանն մեղաց
սիրոյ․ մարմնով․ որով սրբ իմ
հոգւով խնդրեն են փրկաւ էին ···

Նորին. սրբոյն Նիկողայոսի. Հր

Զ խոստացեալն ի ձեռն մարգարէիցն [illegible]

[illegible] կուսէն [illegible]

[illegible]

[illegible] մարմնացեալ [illegible]

[illegible] խոնարհեցաւ [illegible]

[illegible] մեղաց. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Նիկողայոս. [illegible]

[illegible] մեղուցեալս [illegible]

[illegible]

[illegible] մեղաց [illegible]

[illegible] սրբոյն Նիկողայոսի [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] բարեխօսեա [illegible]

[illegible] մեղաց [illegible]

Ո[illegible] [illegible] Մ
[illegible] դձ
[illegible]

[illegible] Մ
[illegible] դձ

եկեղեցւոյ խորհրդեան եղեւ հոգւոյն սր
ոյ· հրեշտակաց [illegible] սպասաւորեալ գա
հել ընդ [illegible] [illegible] [illegible]·· Ս
ան [illegible] ընդ [illegible] ընդ հոր [illegible]
բխ[illegible] յայտնեալ [illegible] սուրբ
ացեալ բանն [illegible] [illegible] Ծ
[illegible] [illegible] [illegible]··
Մ[illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible] փառք [illegible] յ[illegible]
յարութ[illegible] ընդ [illegible]· [illegible] եղ
բար[illegible] հրեշտակ[illegible] ընդ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] եւ [illegible]
փառ[illegible]·· Ընդ [illegible] [illegible] [illegible] յա
եալ· [illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] ընդ փառ[illegible] [illegible] եկեալ փառաւոր
Հայրենի·· Դրախտ[illegible] [illegible] ընդ Ծ
ուտել[illegible]· յայտնի [illegible] [illegible] հրապար
դրախտ[illegible] ընդ [illegible] [illegible] [illegible]
խոստ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Սրբոյ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
բար[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Մըեղականն· արդարութեամբ քո նա
կ ակքն յուսացելոց լոյս· որ ե
ըղձեղակք մեռեալ մարմնովն կենդ
անութեանց ցուցեր· փրկիչ ընկալ զաղօթս
նոցին քեզ եղեալն· նահատակօքն ընդ սրբոց քո
հոգեր կարդամ մեզ անձամբ ըսբէ
կեղով ք նախատանս տես յեղ հաւատոց
ամ նաւք· որ խոզերեղման ըն ղազա
րու արդարութեան փրկիչ ընկալ·
Լոյսն հայցեմք բեխտմ մեզ ողորմեա
նախարգե իջ կենդանատու ծ ւթե· որ
առաջնորդն ըղ դէր ախտն ժողովրդեան
ցուցեր փրկիչ· ընկալ զաղօթս նոցին·
Ոչ ըրհնաւորէ առաքելոց մարդկանէ
կարող փրկիչ· եղջեղ ուցեալ ըղ մա
րդ ըն ը ծաղկեցեր· ողորմեա մեզ նը
րած արեւոյս զոր հրաւիրեալ առ
քեզ կոչ եցեր· (ը)° իմաստնոյ բեւ
ռեցար մարդկանէ կարող փրկիչ և
ըղ յաւս անձանձանեն արեանց յա
ւղեցեր տեսեալ եւրոց ողորմեա· Ոըըղ
ղըծ ոխոր ավեր եցեր· եւր զերեանն

փրկեցեր [illegible] ընդ մեզ ամէն
[illegible] ընդ յաւիտեանս [illegible]

ալէ

Ով [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ամենեքեան [illegible] երրորդութե ընդ քեզ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ընդ [illegible] [illegible] ։ Ընդ քեզ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
հօրն [illegible] [illegible] երրորդութե ընդ քե

Հարցին խնկերկութ(եան) պա

Յայս յարկ նուէր ամենայն ուխտաւո
րն տամ մարխս. ծողոմէ աւե
տասն ամենայն խնկարկութ պաշտ
ամենայն աղտաս ամենայն անուշահոտ
ութ պաշտօնեայքն. խնկեմք ամենայ
նից խոսմ տեառն պատուեմք նորա
նաւր՝ կ. որք անձն խնդ անձին. ուղղէ
ընկալ զաղօթս մեր որք բարձրութ
ամենայն ահեղ խնկեմք ոչ տաղխից նկն
նամանն այց. եւ մատուցեալ յնս պա
կեն սրբոյ միշտ եկեղեցւ այց. բերող
պատարագ որք բարեխաւսութբ մեր
քո եկեսցէ ընկալ զաղաւթս ամենայն քոց
պաշտօնէից. Ընդ գերանեայն բան
զերկ երկս պայծառացուցեր որ զեկե
ղեցի՝ պարեալք քոյ. եւ մեք երկնային
ոց ընկալցես խնկոց զաւտաս ...
քէ ոց եկեսցէ ... ի յոց ...
չ. այս ծողոմէ զաւր քան ամենայն
սարկ աւետարաց ղեւար այց. եկեղեցի
կոա այց. խնդրեմ մատուցանեն եկք առա

գկ

Քրիստոս որ յաւիտենական բան հօր ասացին զ
քարոզիս· ընդ այլ առաքելովք ըզ խոստ
նաւեր մաղթանս որպէս պատարագ
աբէլի զընծայսն եղաբր համբուրարէ
խոստովանութ վէրքն քո զայրայ· միշտ
անշարժ պահեա զանթառ հայցեմ
եան։ Լու ընդունայ յոյժ դասատր ըստ
ոյ մայրութէ համբարել իւեն մանկանց քո
ոմն· զարդարեալ պրծնեա հարան ա
նձաւլի երկնա նման ըստ սամանեալ խոր
զխաւճեալն անծ միայն էնն իւին ան՛ծ
խոստովան իբրեւ միշտ պատար ազգս հ
ի հաշտութիւն մեզ իբրաւ քաշխն զ
ըստ նորա իսն իւր մէ· նա իւր հաստա
մանս տուն տրն օրէնս ու թէ շնորհել զթ
ղութի կանգնող ի տաճարի ա․․

Խորհուրդ խորին անհասանն ըսկիզբ
որզաւրդ արեցեր զվէր իւն պետութի ի
աաստուա անմատոյց ըստ ․․․ պէրաա
նձ փառաւորք դասս հրեշտն ագ։ Հ՛նձա
անհուաշ զաւրութէ ըստ եղծեր զաղամ
տեր տիրական։ ․․․ նմաւ եւ փ

ու ամէ զգեստաւորեցեր · եւ զոր աւրան
ուղիղեալ անեղ ի բերկրանաց ~ Պար
զար անօր քո ոչ միայն ծնին նորոգեցան
ար արարածք անմնայն եւ երկրաւորին մարդկ
ան մարմնոյն · զարդարեալ թագեաւ ան
ողորմութեան Հնազանդութեան բաժակին հրա
ռանն որ հեղար աւազաւքեանն իբր մերին
ամենն հեղ խնկեղ հոգւոյն ոչ ամէն ընդդէմ
ձանձնեալ քո զխնամատարութեամբ ·· Սանքում
եւն արդարութե · հոգեցաւ զկեցես
թե · արդարութեն փառաց ընդ մեզ քո ա
ւ · պատ եւս ընդմեզ մեր ծնչմարտութե ;
չէ զարարչ աստուած բաղձանս իւր ատար
եցեր ընդ զխնամատարեղաց հաստատես
բաղձանս մեր հարուստթէ · հաւատար
մասն ձեռաց · արգել միջնորդեալ ~
խամասէ Թագաւորութեան պատ[...]եցես
ամին եղգարար ամեն խառն անձին ուրարօրն
ծ րաստ ամ արամն · ծառայեալ ռահե
ն եղծանող եւոր ամեն · Սամեց բուրչ
րամքս ամ սեռանհան նմանող տատապա
եալ մեզ զգեստաւորեցեր բաղձանս եւ

ի հողոյ մինչ ստացաւորի.

Ա [illegible]

յոր [illegible] ինչ. [illegible]

[illegible] մեծ [illegible]

Աստ [illegible] փառաւորդ քո անփոփոխ ութէ[illegible]

բաշխող. խնդրատուութեամբ զաւ ըստ [illegible]

ընդ քո արժանաւորեաց ըզ նշխարս եկեղեցւո[illegible]

զաստուածածին մեզ [illegible] մաղթեա [illegible]

[illegible] ամենայն որ եւ միշտ խնամ [illegible]

Զորս հաւատով երգեմք ընդ [illegible]. հաղ[illegible]

գեղ [illegible]. եւ [illegible] քո [illegible]. այսօր [illegible]

[illegible] համարձակ [illegible] [illegible]. [illegible]

[illegible] յաւիտեանս [illegible] մաղթեա [illegible]

Յոր ժամ [illegible] հաստատ [illegible] եւ

[illegible] քո [illegible]. յայս [illegible]

[illegible] այ [illegible] [illegible] քո. զաստուա[illegible]

[illegible] մաղթեա [illegible]

3ԿԶ

[illegible]

[illegible] աստուածութեն· [illegible]

[illegible]

[illegible] որդով

ած [illegible]

Յո՛ր ժամ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] որդով ած — Թագաւոր

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] որդով [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] որդով ած [illegible]

Յորժամ հնչէ ին փողոյն Միքայէլի ղե
տաւեալն գերեզմանայնոյն հրամանաւ այսր. որք ոյ խո
չին արեւելից փառաւոր ծագէի. հրեշտակաց գու
նդք ընդ ծառայ են. հրեշտակապետք պարառ
ակեն.. Ահեղ խոր հուրք քարհանայ են.
քաղաքատար ած կայր հիմնոյ են. իբրեւ մեն
տառամբի սբ սեղ ան ոչ հուր չիլանի. խառ
ար մեծ մեծ արքայն ալ հնչեսցէ որ աւետման
ցի Թող ուխտի. մեղաց մեծի. որ որով ած
Մովսէսի ան ամեն. եւ նոր ոչաչ զաւա
ցեն. մարգարեքն են են. եւ անոր ան այլոց հեր
ասր են են. յառաւօտագոյն մեղ ծառոց են ընդ
զաւուռն սբ մեծապետն իշխանութի մեղ այս
նեղ են ան ամպաւորի կեր ակր է են որ որով
ւոյրումն անէ ատ որդ չարչար ան գր հեղձուց
ն աստեղ ազնակ խաւչ են. եւ յետոյ են. քարոզո
եղեւ. մե աղաւնեաց նախասարեղծ են. որ որո
Զարհ արեգական զամբր երկին այնու. յոր ժ
ամեն են զոր խոնոչ են մերեզաւն ան լուսաւո
արեւելոյ. եւ այս լուսոյն ն աստ եղ ան. ան
եղ փառաց ած որդոյն խաւար եղեւ. անե

[illegible]

աստուծոյ մերոյ։ աւրհ։ Յանձնառու մեզ եղ
ամէն հոգւոյս իմաստութեանս. երանական գեղե
ցիկ շնորհաւք ութոյս. զանձն ուրախ խաղաղա
ծնաւ. Թագաւորին. Թէ պահ ամենե յանէն
զգաստանալ պատուիրանաց իմ. աւրհնեա. ..
Կենդանածին մարդացեալ ամենայն յա-
ւիտեան մաքուր անեղ առաջին իմ զգեստ յարե
ան. քո մխիթարութեամբ. մարմին ահա անկեալ. աւ
սուրբ ... է. մեր վասն մարմնոյ. նախնե
... յառաջին իմ զգեստ յարեան
քո մարմին ահա առաջին. այս մեղաւ զերկրաւո
կերեալ բարերարաց աստուծոյ մերոյ։ Զանհաս
... ի զուգաստանան դատաստանացն իմ.
ահա այս նորոգութեան. զքեզ պատուիր աստ
ուածն զքեզ. իմաստութեան քոյ Թագաւորդ
փառաց. աւրհ։ Հզաւրն ... եւ առ
աքեալ մարդ անն երկրայ սէր. բարերարեա
... յառաջագոյն մխիթարեա. զփրկիչն ես
ցէ զմեզ խաղաղանալ եւ զերկինս որ.
աւրհնեցէք մեզ երկնից զարքայութեան նա
նորոգեցեր. զհոգիս մեր նորոգեա որ. աւրհ.

Սրբախօսացան ազգք ըստ մարդ կան· յոր ժամ
լուսոյն գ... առ ութերեք· Նորա ասեն որ զաւր
զաւր եղեան· եկաւրութեն ... մի
Հ՛ զաւշ ամենայն խորհրդոյ խաչ էին նան բար
բառ բարբէ խօսս են· նորոց ամ ամենէն
կենդանեաց ոչ կար ապրեսցեն· նորոց առաջնոր
նոստեր· նմանապէս են մարդոց եղան են· նոր
բերդն լուսաւորչէն· հայրապետն է ազգիս
ժողովեցին· նորոց աշխարհ ոչ նշանակ
ութն մարդկութեան· ողորմած որ ողորմե
ա հոգւոց նոցա ... ող —

Ս պյրաւն ըսկզբն առարելց յաւիտենից
անոյշեն հաւրդամբ և պաղատանաւք հանգուցե
մէր ,   զնշանս եղեալ աւրհնեալ խաչ անուամբ ըղազարու․․ Որդին
միածին եաւկեաց հօր և հոգւոյ․ իշխան անոգա
քոգայ ըստ և անուն հանգ․․ Ձ՟ Տեառն մեր
ըստ փառաւոր կեց հայր և որդւոյ․ այլ ալլեալ
ամէն և ածանածն իսն հանգ ոյ զնշանս

Հ՛նձ իեր ով՟ ամծածն

ին կեր ամենասրբուհւոյ եւ անարատ·
ընծայե՛ զեր աստուածին
խաչեցարան ընտանեածին·

Ա զան մայր ծննդեան
սուրբին ծննար ան
հայրեր հրեշտակին բանն եւ
սեաս միածին ամծածին մայր բա
նին·· Բանին հոր մարմնացար ան
խառնակապատ ընակութե(ան) որ կա
թանձր կուսական կեր անկեղծ
գետակըն բան բարե·· Ճեռանկոյն
տրբութե(ան) ակուսական մայր ոտ·
բարձեր զան հասարակն ընութե(ան) ի
գերագոյն արժանացեալ բարեխօս
Որդւոյ ին անթառամ սաղ
մի սեռի մարդկութե(ան)· նշանա
կի՛ անկութե(ան) նախնոյ ծննդոց ի
մեր փրկութե(ան)· բարեխօս·· Երկնա
ւոր արքային եղ եր առանձար ըստ ե
օգող են· յանկարծակի փեսային

նկարագրաւ բազմաւ. քոյին բա
Զաւրք երկնից անմարմնոց եւ
անայլայց ընդ զաւրութեանց. իջեալ
յերկնից իջեր սպասաւորութեամբ
արքային բարեխաւս. Նոյնս եւ
կ բանին հաւր պատարագ եղեալ ի
մարմնի. լուսն ընդ ծնընդեամբ ծոց
ածին եղաւ զբնութի նախաստ
եղծին. բարեխաւս. Ընտրեալ յառաջ
քան զհիմնումն իւր զբք անեղծ
չխարհին. առաւմար անձ ձանն ան
քննին իմ կասմոց թէ թէ կուսածինս բ:
Թագ հնաեալ յերկնից ես յետ
եալ յականց անմարմնին. բերեալ
պատնէ ած կուսին յոր ժամ փախեր
յաշխարհս մեր իմ բարեխաւս:
Ժողեալ ած զննդին երկուսա
սան գաւտոց խորամեին. սրայ եալ ք
ումն զարմանիւն յետ քաղաք մեծին
խոկելեալ բազմուէ աշակերտ
աց նորոյ կտակին. Նախախնամ

ա̃ծածնին մարգարէաւորեալ որ
բերոյ ՝կուսին․ բարի․ եկեա իմաստ
հօր ծոցածնին իՔէր յերկնին եւ յա
չփարհ ստորին դաշտ ան մարմ
նոյ ընդ քէ իՔին իմաստիւ Հօրըն
եկուսին․ նէր բողեալ զայս
աւէտին դոլխ տամբար անեղ եա
նին ․․ խորին խորհուրդ անըն
նին․ ծածկեալ յազգաց յաւի
տենին յայտնեցաւ յամս մեր
ջին․ ի խոր կուսութե մարդ կան ու
ոչին․ զոր աւետան առ քին ծա
նուցին․ կուսին ծընօղ ըն
եղ բանին ․․ Ծածկեալ խորհ
ուրդ յաւիտենին լուսեղէն ոչ ե
անձանցին․ ի կատանէր ճաշակ
ակին․ պատրաստեցեալ մարդ կան
ացուցին․ եւ այժմ աստ բանին բնու
թեան նմանեալ անշփոթ իՄէրք
նութե․․ Լուսաւորեալ սրբոյ
կենթ քոյ իւրեարև նէր մարդ

ութք· զոր իմէրջ ին դարուցս մա
ղծան կատարեցեր մն ըն մարդ
կան· պայծառ յերկնից իջեր հօր
բան· խաւար կուսի մարմնըն նըրն
ջնջան·· Հոյլք մեր ին զաւրացն
իջեալ չարչարջ զկուսի ըն պարարեալ՝
զերգս անհունթէ եղանակեալ՝
քաղցր ձայնիւ. ակումբ առեալ:
զերս հիւսեակըն նուագեալ՝
մի որ ութէն երգաբանեալ՝
Զայնանկից նոցին եղեալ: ղա
սէ եղջանին պետացն ընտրեալ
իհոգոյն մերոմբեր եալ. ք՞անմա
ռմնոցն համաձայնեալ. ք ըղեր
յարընօք երգաբանեալ·· Ղա
մբար ափոյլ ջահին լոյցեալ
ռք կուսանացն զամար առեալ
զերգս անհունթէ նուագէ ալ՝
խպատ ին մարքն ամին ահ եալ՝
բարեբանեալ ես կոյս զմեկեալ
յորմէ աճ բանն ծնեալ·· ՝

յորք ըստ հանաւր աշխարհ սպրեալ

Տառապայլթ հօր ՚ծոցած
ենյորդ ժամ եղեր առհայք յերկին
նա խոստացայլքդ բանհեղոյն են եկա
տար ուխտ ածածնեն քեզ միայնոյ
զօրաւոր քոյեն զալ եփոխուածն միշտ
կաս են․․ Սրբազան եսն լուսափայլ
հոգւոյն սրբոյ ուրախ եստածոր մա
րգար եւս բանք նախա ձայն այս
օր լոյսն երեկ զոմ անր մաքրեալ զա
ստուն եւր ոչք յեսայի եւսայա
քոն անդ զաւր անաչ․․ Զարմ
արեալ ծայն նոր բողք առաք եւոց
ընդ տուն հանդերձ նորոյն նոր
բողի տրաքութե զաւուց եւրմեռ
ուանդեցեր զքոչ հոգիդ եձեան
որդոյ քո միածնի․․ Նոր առք անձ
անդ հրաշքեն նետա կետաեալ եւ
ընկեր քան զերպածառ քան զարի
են փառաւոր սրբոյ կատա են հոգեն
զօր զարհուրեալ պետր ան ածն հա
ցանել զհուր հրեղեն յայտնի․․․

Շնորհն աստուծոյ փառաւոր փրկ
չեաւ ոչ ըստ մարմնոյ. բն միշտ զաւէ
ան խնամող կամեցեալ. ոչ բառնալե
ան հոգւով պայծառ. առաքելոյ նմա
ամենեան ոչ փրկչական բոր բոք
եալ. երկնաւորաց ազգ մերձա բերեալ.
Ուղղ աւետարէ լսել ձայնին զոր հա
յցանն եւ պատառ առ խառն ի. լուսնա
ւորքին հայր կոչէ նաեւ նոյն որի
կարգի պայծառ զհոգի մարդկն
աստեղծի ոչ զսէրս իմ զոր ցու
ցի. Զոր էր ներխժեա բնութեն
խառն եալ. շար կաց շունչն ըն
խնձե եղելոյ զոր խոր ախառ ին
զաւրութեան եւ. փառաւոր եղի մայ
եղեալ. եւ յաւէտ ընդ նոյն ձեռ ձևո
ընկեալ. աւետարանէ իմով պայծ
առամարդկեալ.. Վասն աստեն
ան մարդկան ազգ շնորհն աստուծոյ զո
րութեն ոչ եւ ամենայն եւ ոչ երկն
այնոց ոչ կոչումն բարեհենաւոր երկրաւոյ

կենդանացոյց անհնարելին. փառաւորեա
ընդ ամենայն [illegible] հոգեղէն զօրութեամբն
նոքա երգեն։ [illegible] երկրպա
գանեն իշխանութիւնք տէրութիւնք
հրեշտակապետօք և հրեշտակօք
երամանակին [illegible] օրհնութիւն.
օրհնեցէք [illegible]
[illegible]
[illegible] Սուրբ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
հանգստութեան. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

սաապաշտանն ամէն զորհնեալ ճշմարտ
ճառելին իւր ոչ զղջացեալ. երանեցէք
զնա վերնայս փառաւորեալ. [illegible]
ձեռն նման պատարագաւորացն:
հրաշալիք հզօրին է անճառին պատմեն
որոշմամբն իւր է ամենեցուն. քրիստ հոգ
ւոյն համագոյակցին: որ զհայրական
ծոցս զգեցեալ [illegible] [illegible]
զեւ զանձնառ բազմին [illegible] [illegible]
[illegible] իւր միածին [illegible] :
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
հօր [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Լ[illegible] [illegible] [illegible] . Լ[illegible]
[illegible] [illegible] . Լ[illegible]
[illegible] [illegible] Լ[illegible]
[illegible] [illegible] . Լ[illegible]
[illegible] [illegible] . Լ[illegible]

Վերջացաւ աւետարան ։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

W. 545

This document is a digital facsimile of a manuscript belonging to the Walters Art Museum, in Baltimore, Maryland, in the United States. It is one of a number of manuscripts that have been digitized as part of a project generously funded by the National Endowment for the Humanities, and by an anonymous donor to the Walters Art Museum. More details about the manuscripts at the Walters can be found by visiting The Walters Art Museum's website www.thewalters.org. For further information about this book, and online resources for Walters manuscripts, please contact us through the Walters Website by email, and ask for your message to be directed to the Department of Manuscripts.

The Walters Art Museum
600 N. Charles Street
Baltimore, Maryland
21201
http://www.thewalters.org/

Released under a Creative Commons Attribution-
NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported license
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/legalcode
Published 2013